

TOT CE TREBUIE SĂ ȘTIȚI DESPRE

TEHNICA designului GRĂDINII

Un ghid complet pentru idei de amenajare,
tehnici de bază și îmbunătățirea aspectului
grădinii dumneavoastră

Liz Dobbs & Sarah Wood

Tot ce trebuie să știți despre TEHNICA DESIGNULUI GRĂDINII

Tot ce trebuie să știți despre TEHNICA DESIGNULUI GRĂDINII

*Un ghid complet pentru idei de amenajare,
tehnici de bază și îmbunătățirea aspectului
grădinii dumneavoastră*

Liz DOBBS SARAH WOOD

EDITURA AQUILA '93 • ORADEA

A Marshall Edition

Copyright © 2001 MARSHALL EDITIONS LIMITED

UNITED KINGDOM

All rights reserved

Titlu în original:

*The Essential Book of
Garden Design Techniques*

de

Liz Dobbs

Sarah Wood

© 2002 **Editura Aquila '93**

Romanian edition and translation

Toate drepturile în limba română
sunt rezervate Editurii Aquila '93.

Nici o parte a acestei lucrări nu poate fi reprodusă
în mod electronic, mecanic, prin fotocopiere sau prin nici
un alt mod, fără acordul scris, dat în prealabil
de Editura Aquila '93.

ISBN 973-8250-43-9

Traducător: *Lavinia Suciu*

Consultant științific: *Aurel Nicola*

Lectori literari: *Sanda Ilieș*

Brigitta Pop

Director editorial: *Cristina Voițiu*

CUVÂNT INTRODUCTIV

Puțini dintre noi au o grădină perfectă și, în orice caz, ceea ce pentru unii constituie ideea de perfecțiune a unei grădini, pentru alții același lucru reprezintă o dezordine de coșmar sau o parcelă sterilă. Chiar dacă începeți cu o porțiune total nefolosită - poate ați cumpărat o casă recent construită, cu o zonă redusă pentru grădină - s-ar putea să fiți nesiguri în legătură cu modul în care să o folosiți.

Majoritatea dintre noi, oricum, nici nu vor și nici nu-și pot permite grădinari profesioniști care să aranjeze, să pună la punct și să întrețină grădina. În loc de aceasta, lucrăm cu ce avem, încercând să dăm un aspect plăcut grădinii și să nu fim constrânși de mărimea acesteia, de condițiile climatice și de creștere, să o modelăm după personalitatea, interesele și nevoile noastre. Ceea ce se potrivea unui cuplu tânăr e improbabil să mai funcționeze când apar copiii, a căror idee despre grădină este echivalentă cu spațiul de joacă, sau când este vorba de ambițiile unui cuplu între două vârste, care își petrece timpul ocupându-se cu bucurie de grădină, dar în același timp vor să și aibă destul timp să se bucure de ea, în voie.

Grădinile evoluează, nu doar pe măsură ce plantele cresc, dar și pe măsură ce proprietarii lor înaintează în vârstă și se schimbă. Acesta este unul din factorii care fac ca proiectele de grădini și grădinăritul să fie atât de incitante.

DESPRE ACEASTĂ CARTE

Această carte se adresează tuturor celor care au o grădină care nu corespunde aspirațiilor lor. Indiferent dacă intenționați o re proiectare completă a grădinii dvs. sau vreți doar să știți cum să creșteți câteva plante care să vă completeze meniul culinar, veți găsi multe informații practice și sfaturi în paginile următoare. Aceasta este o carte în care să vă adânciți iar și iar, pe măsură ce dorințele și gusturile dvs. se schimbă și grădina dvs. se maturizează. Sperăm că această carte se va dovedi a fi un reper la îndemână în acest sens.

Liz Dobbs

Sarah Wood

CUPRINS

INTRODUCERE

8

Capitolul 1

CUM SĂ VĂ PLANIFICAȚI GRĂDINA

NOȚIUNI DE BAZĂ	10
ACCENTUAȚI CEEA CE AVEȚI	12
MAI FRUMOS ÎN GRĂDINĂ	14
MICROCLIMATE	16
GRĂDINI ÎN DIFERITE CLIMATE	18
CUM SĂ VĂ PROIECTAȚI GRĂDINA	20
DE LA PROIECTARE LA	
PUNEREA ÎN PRACTICĂ	22
ARANJAMENTE PENTRU DIFERITE FORME	24
ARANJAMENTE PENTRU DIFERITE LOCURI	26
SOLUȚII DE ARANJARE	28
FORME ȘI SITUAȚII NEOBIȘNUTE	30

Capitolul 2

TEHNICI DE ORGANIZARE A PEISAJULUI

UNELTE PENTRU CONȘTRUCȚIE	32
PREGĂTIREA FUNDĂȚIEI	34
INSTALAREA LESPEZILOR MARI	36
PAVAREA	38
FOLOSIREA BETONULUI	40
STILURI DE PAVARE	42
TREPTESIMPLE, PAVATE	44
TREPTESIMPLE DIN LEMN	46
FUNDĂȚIE DIN LEMN	48
FUNDĂȚIE DE CĂRĂMIDĂ	50
ZIDURI	52
PODELE	54
STILURI DE PODELE	56
CONȘTRUIREA UNUI GARD	58
CONȘTRUIREA UNEI PERGOLE	60
INSTALAȚII DE APĂ INDEPENDENTE	62
HELEȘTEE CU GARNITURĂ FLEXIBILĂ	64
STILURI DE GRĂDINI CU APĂ	66

Capitolul 3

PAJIȘTI

UNELTE PENTRU ÎNGRIJIREA PAJIȘTII	70
TRANSFORMAREA UNEI PAJIȘTI STERPE	74
NIVELAREA ȘI PREGĂTIREA LOCULUI	
ACOPERIREA CU BRAZDE DE IARBĂ	
FOLOSIREA SEMINȚELOR DE IARBĂ	80
CUM SĂ DAȚI FORMĂ PAJIȘTII	
CUM SĂ VĂ ÎNGRIJIȚI PAJIȘTEA	84
TIPURI DE PAJIȘTI	86

Capitolul 4

SOLUL

IDENTIFICAREA TIPULUI DE SOL	90
UNELTE PENTRU CULTIVAT ȘI PLIVIT	
CUM SĂ VĂ ÎMBUNĂȚĂȚI SOLUL	94
MATERIA ORGANICĂ DIN GRĂDINA DVS.	96
CUM SĂ APLICAȚI ÎNGRĂȘĂMÂNTUL	98
TIPURI DE BURUIENI	100
CUM SĂ VĂ DESCURCAȚI CU BURUIENILE	102

Capitolul 5

PLANTĂRI DECORATIVE	104
PLANIFICAREA STRATULUI DE FLORI	106
ALEGEREA PLANTELOR PENTRU STRATUL DE FLORI	108
CUMPĂRAREA PLANTELOR	110
STILURI DE PLANTARE	112
ALEGEREA COPACILOR	114
STILURI DE PLANTARE A COPACILOR	116
CUMPĂRAREA ȘI PLANTAREA COPACILOR	118
ALEGEREA GARDULUI VIU	120
STILURI DE GARD VIU	122
PLANTAREA GARDULUI VIU	124
ALEGEREA PLANTELOR AGĂȚĂTOARE ȘI A ARBUȘTILOR	126
PLANTAREA ȘI ÎNGRIJIREA PLANTELOR AGĂȚĂTOARE	128
ALEGEREA TRANDAFIRILOR	130
PLANTAREA TRANDAFIRILOR	132
STILURI DE GRĂDINI CU TRANDAFIRI	134
ALEGEREA ARBUȘTILOR	136
CUMPĂRAREA ȘI PLANTAREA ARBUȘTILOR	138
ALEGEREA PLANTELOR PERENE	140
PLANTAREA PLANTELOR PERENE	142
TIPURI DE PLANTE PERENE	144
ALLGEREA PLANTELOR JOASE	146
PLANTAREA ÎN PRUNDIȘ	148
ALEGEREA BULBILOR ȘI A TUBERCULILOR	150
PLANTAREA BULBILOR ȘI A TUBERCULILOR	152
ALEGEREA RECIPIENTELOR	154
PLANTAREA ÎN RECIPIENTE	156
CREAREA FORMELOR CU PLANTE	158
GRĂDINI TIP PĂDURE, CU FLORI SĂLBATICE	160
GRĂDINĂRIT ȘI NATURĂ SĂLBATICĂ	162
PAIȘTI ȘI HELEȘTEE CU NATURĂ SĂLBATICĂ	164

Capitolul 6

ÎNGRIJIREA GRĂDINII	
ÎNGRIJIREA PLANTELOR PERENE	166
ÎNGRIJIREA ARBUȘTILOR	170
ÎNGRIJIREA PRIN UDARE	172
PROTECȚIA ÎN FUNCȚIE DE VREME	174
PREVENIREA PROBLEMELOR	176
PREVENIREA NATURALĂ	178
TĂIEREA, TUNDerea ȘI RECOLTAREA	180
TĂIEREA ARBUȘTILOR	182
ÎNGRIJIREA COPACILOR	184
ÎNGRIJIREA GARDURILOR VII	186
ÎNGRIJIREA HELEȘTEELOR	188
GRĂDINI UȘOR DE ÎNTREȚINUT	190
GRĂDINĂRIT ÎN SERĂ	192
ÎNSĂMÂNȚAREA ÎN INTERIOR	194
ÎNSĂMÂNȚAREA ÎN AER LIBER	196
RĂSĂDIREA ȘI RĂRIREA	198
DEFRIȘATUL ȘI SEPARAREA PLANTELOR	200
TĂIEREA PLANTEI	202
STRATIFICAREA	204

Capitolul 7

166	GRĂDINA DE LEGUME ȘI FRUCTE	206
168	GĂSIREA LOCULUI POTRIVIT	
172	PENTRU LEGUME	208
174	TIPURI DE GRĂDINI CU LEGUME	210
176	LEGUMELE: METODE DE SUCCES	212
178	RECOLTE CU FRUNZE	214
180	RĂDĂCINI COMESTIBILE ȘI TUBERCULI	216
182	FRUCTE ȘI LEGUME BULBOASE	218
184	LEGUME PERENE	220
186	TIPURI DE CULTURI CU FRUCTE	222
188	POMI FRUCTIFERI	224
190	ÎNGRIJIREA ȘI TĂIEREA	
192	POMILOR FRUCTIFERI	226
194	FRUCTE MOI	228
196	ARBUȘTI FRUCTIFERI	230
198	CULTIVAREA CĂPȘUNELOR	232
200	CULTIVAREA STRUGURILOR	234
202	CULTIVAREA PLANTELOR CULINARE	236
204	GRĂDINA CU PLANTE MEDICINALE	238
	RECOLTAREA ȘI DEPOZITAREA	
	PLANTELOR MEDICINALE	240
	SARCINI DE SEZON ÎN TIMPUL PRIMĂVERII	242
	SARCINI DE SEZON: SFÂRȘITUL PRIMĂVERII	244
	SARCINI DE SEZON: VARA	246
	SARCINI DE SEZON: TOAMNA	248
	SARCINI DE SEZON: IARNA	249
	INDEX	250
	MULȚUMIRI	256

INTRODUCERE

Acesta este un ghid de lucru pentru grădina dvs., care vă îndrumă începând de la primele principii de grădinărit, proiectare, expunere și schițe de construcție simple, până la tehnici de grădinărit, începând cu solul și ajungând la copaci și plante mai mari. Cultivarea legumelor, plantelor medicinale și a fructelor este de asemenea menționată și aveți și un calendar care să vă reamintească ce să faceți în fiecare anotimp. Și, dacă doar gândul la această muncă vă obosește, veți găsi pagini care să vă inspire și să vă încurajeze, cu o mulțime de idei, indiferent de preferințele dvs. în materie de grădini.

Deși cartea este aranjată în ordine cronologică, începând cu proiectarea, poate fi utilizată și ca punct de reper; căutați fie după titlu, sau folosindu-vă de index, dacă vreți să rezolvați o anumită problemă legată de grădină, sau să aprofundați o anumită chestiune.

În primul capitol ies în evidență cele două abordări de bază ale grădinăritului: organică și chimică. Acestea vor completa cunoștințele dvs. despre grădinărit. Apoi, veți învăța să vă examinați și să vă planificați grădina și să luați în considerare diferite soluții privind diferite porțiuni de grădină.

SUPRAFETE TARI ȘI MOI

Majoritatea grădinilor au nevoie de câteva construcții, așa că al doilea capitol vă informează în legătură cu tehnicile de bază privind pavarea și alte lucrări de construcții și vă oferă informații generale despre cele mai bune metode de a alege și folosi materiale pentru structuri de grădină și suprafețe tari. Cel mai obișnuit tip de suprafață moale este pajiștea, aceasta fiind subiectul celui de-al treilea capitol, care vă arată cum să îngrijiți o pajiște neglijată, dar și cum să amenajați una nouă, urmând instrucțiunile de îngrijire pentru a o păstra în stare bună. În capitolul 4, găsiți informații despre cel mai important element

GRĂDINA ASIMETRICĂ

Această grădină surprinzătoare folosește forme contrastante - frunzele ascuțite și țepoase ale plantelor și palmierilor (Cordyline australis) și florile din specia Allium sunt în contrast cu sculptura dramatică în tonuri naturale de lemn și formează o compoziție fascinantă și vibrantă.

din grădină - solul, despre cum să stabiliți tipul de sol din grădina dvs. și cum să ameliorați diferitele neajunsuri, folosind compost sau aditivi potriviți. Dacă sunteți îndeajuns de norocoși să aveți un sol bun și dacă prioritatea dvs. nu este o pajiște perfectă, veți prefera probabil să începeți să plantați. Capitolul 5 se referă la fiecare aspect legat de plantare, de la stabilirea bordurilor și cumpărarea plantelor, până la diferite tipuri de plante și cum pot fi folosite. Copacii și arbuștii merită o atenție deosebită, fiind cele mai longevive plante de grădină, și sunt studiați în detaliu, cu sugestii despre îngrijirea fiecăruia și des-

pre plantele potrivite fiecărui colțișor. Apoi, sunteți informați despre plantele mai mici sau poate ați dori să plantați flori în ghivece. Acum că viața sălbatică e considerată a fi o parte atât de vitală a sistemului nostru ecologic, s-ar putea să vă doriți să introduceți în grădina dvs. un locșor de natură sălbatică.

De îndată ce ați plantat, viața grădinii dvs. începe. Acum este momentul să vă asigurați că totul se desfășoară în condiții optime. Metodele practice sunt detaliate în capitolul 6, sisteme de irigație și de protecție împotriva vremii, de tăiere și menținere.

Veți fi informați despre metode simple de înmulțire, însămânțare și stratificarea stocului existent.

Hrana provenită din grădină vă oferă o mare satisfacție: produsele proaspăt culese au mult mai multe vitamine și un conținut substanțial de minerale față de produsele din magazin. În capitolul 7 sunt discutate și explicate tehnicile de creștere și recoltare a diferitelor legume și plante medicinale, precum și tehnici de creștere a pomilor fructiferi.

GRĂDINA GEOMETRICĂ

Glicine luxuriante și trandafiri se revarsă din abundență peste marginile acestei grădini tradiționale; acest contrast este redat de bogăția plantelor erbacee de pe margini, văzute printre liniile albe și drepte ale terasei. Aranjarea este geometrică, cu puncte focale, marcate de o fântână și ghivece.

CUM SĂ VĂ PLANIFICAȚI GRĂDINA

În acest capitol vă vom ajuta să aflați ce fel de grădinar sunteți și vă vom informa în legătură cu abordarea de bază a grădinii. Vă vom arăta cum să evaluați un loc și cum să faceți un rezumat al trăsăturilor sale deosebite, cum ar fi microclimatul și forma. Avem multe idei pentru diferite situații și veți învăța cum să estimați și să realizați planuri de viitor.

ÎN ACEST CAPITOL

Noțiuni de bază

pag. 12-13

Accentuați ceea ce aveți
mai frumos în grădină

pag. 14-15

Microclimate

pag. 16-17

Grădini în diferite climate

pag. 18-19

Cum să vă proiectați
grădina

pag. 20-21

De la proiectare la punerea
în practică

pag. 22-23

Aranjamente pentru diferite
forme

pag. 24-25

Aranjamente pentru diferite
locuri

pag. 26-27

Soluții de aranjare

pag. 28-29

Forme și situații
neobișnuite

pag. 30-31

NOȚIUNI DE BAZĂ

PLANTA POTRIVITĂ LA LOCUL POTRIVIT

Veți avea mai mult succes cu plantatul dacă alegeți: plante specifice zonei, amestecul de diferite specii, plante care rezistă la secetă, pentru o grădină seacă, amestecul de specii de trandafiri cu alte plante.

Încercați să creșteți, împreună cu legumele dvs., alte plante, mai ales flori puternic mirositoare, cum sunt gălbenelele sau condurul doamnei. Frunzele de condurul doamnei dau o aromă puternică salătelor și florile frumoase pot fi folosite ca deco-rațiuni comestibile. E puțin probabil ca o plantare mixtă să atragă dăunători; mirosurile variate îi pun în încurcătură.

Există mai multe tipuri de abordare în ceea ce privește grădina dvs. și găsirea unei atitudini vă va ajuta să vă decideți cum să planuiți aranjamentele (vezi pag. 20) și plantarea (vezi pag. 106-109) și cum să începeți munca propriu-zisă.

Obiectivele fiecărui grădinar sunt să aibă plante sănătoase, bune, care să crească la locul potrivit și să înflorească (sau în cazul grădinii comestibile, să facă fructe și recolte) la momentul potrivit.

În primul rând, aceasta necesită luarea de decizii privind aranjamentele - cum ar fi unde vor fi amplasate plantele și plantele în sine, semințele. Apoi, veți lua decizii pentru grădină în legătură cu cultivarea plantelor. Deși există în zilele noastre două tipuri de abordări: organică și anorganică — principiile de bază rămân aceleași și sunt cele ale administrării tradiționale, care, din necesitate, erau până acum 50 de ani organice.

GRĂDINĂRIT ORGANIC

Pentru a avea plante sănătoase, folosiți avantajele naturale ale locșorului dvs. și nu încercați să forțați lucrurile. De exemplu, dacă

aveți lumină, sol calcaros și spațiu deschis, puteți cultiva garoafe minunate și flori alpine - dar veți avea dificultăți cu rododendronii. Nu-i cultivați pe un asemenea sol.

Focalizați-vă asupra menținerii în stare sănătoasă a solului, copiind natura, care niciodată nu permite solului să fie sterp. Acoperiți suprafața solului și stimulați-i fertilitatea cu muici organice, care va ajuta la prevenirea apariției buruienilor și la menținerea umidității.

Cultivați o extinsă gamă de plante în condiții cât mai apropiate de habitatul lor natural. Să luăm spre exemplu rododendronul - acesta provine din regiuni împădurite și umbroase, în timp ce levănțica și trandafirul sălbatic preferă solul uscat și soarele puternic. Cultivați mai bine o varietate de plante împreună, decât același tip de plantă pe o anumită porțiune. Încercați plantarea-pereche în grădina de legume, folosind plante cu miros puternic, cum e ceapa sau prazul, pentru a îndepărta gândăniile de morcovi, de exemplu. Puneți câteva margarete sau pintenul cocoșului pe peluză - și lăsați iarba să crească până la înălțimea ei optimă (vezi pag. 86-87).

În ceea ce privește problema paraziților, încurajați natura sălbatică, plantând varietăți indigene și plante care oferă hrană sau adăpost. Prădătorii obișnuiți, cum sunt buburuzele, pot fi stârpiți cu pesticide, iar limacșii otrăviți, de exemplu, pot fi mâncați de păsări sau mamifere mici, care pot astfel aduna, ele însele, o cantitate periculoasă de otravă.

GRĂDINĂRIT ANORGANIC

Cealaltă abordare este anorganică și, dacă aveți preferințe speciale, cum ar fi daliile sau trandafiri perfecți într-o grădină doar de trandafiri, sau dacă doriți o pajiște verde măta-soasă, la standarde înalte, va trebui să folosiți chimicale, pentru că toate aceste preferințe tind să fie împotriva naturii. Orice plantă crescută singură ca monocultură va atrage mulți dăunători și boli, fie că e vorba de o

Trandafirii oferă un spectacol floral de durată și palpabil. În orice caz, un singur strat de trandafiri va atrage dăunători și boli. Dacă vreți să creșteți trandafirii împreună, într-un aranjament simetric, veți avea mult de lucru, fie că folosiți apă sau săpun și înlăturați frunzele bolnave, fie că folosiți intensiv un spray special.

pajiște perfectă, formată doar din ierburi selecționate, sau de orice altă plantă crescută singură. Teoretic, e posibil să smulgeți buruienile de pe peluză cu mâna și să scormoniți mușchiul; practic, cu excepția cazului în care aveți o peluză mică, chimicalele reprezintă cel mai rapid și ușor răspuns. La fel, și cu trandafirii puteți avea succes mediu, folosind apă cu săpun împotriva păduchilor de plante, dar pentru majoritatea speciilor, s-ar putea să fiți nevoiți să utilizați chimicale.

Va trebui să aveți în vedere această abordare a grădinăritului, dacă sunteți hotărât să aveți un stil deosebit de grădină, care include, totuși, și plante ce, în mod normal, nu sunt potrivite climatului sau solului dvs. De exemplu, nemțisorul de munte crește în grădinile de țară englezești și pe malurile cu plante perene. Din păcate, nu suportă prea bine temperaturile ridicate și umiditatea verilor din cea mai mare parte a Statelor Unite. Pentru a-l crește în asemenea condiții adverse, va necesita multă îngrijire și timp.

Exemplele clasice de plante care pot crește într-un climat și sol nepotrivit, includ plantarea azaleelor - cărora le place aciditatea - într-un sol alcalin și creșterea plantelor iubitoa-

re de umezeală, într-un climat uscat, sau plantarea plantelor care au nevoie de frigul iernii, în zone unde iarna nu e frig.

CUM SĂ REDUCEȚI MUNCA

O grădină nu prea pretențioasă vă economisește timpul și eforturile. Secretul este să păstrați planul simplu și să acoperiți pământul cu plantări sau muici. Evitați straturile mici și încărcate; combinați-le într-unui singur. Marginea peluzei trebuie să fie dreaptă sau ușor curbată, pentru a înlesni cositul.

Ierburile plantate în condiții favorabile nu vă vor da bătaie de cap. Au un aspect plăcut de-a lungul anului. Iarna, tulpinile uscate au o frumusețe sculpturală. Tăiați plantele primăvara, când încep din nou să crească.

ACCENTUAȚI CEEA CE AVEȚI MAI FRUMOS ÎN GRĂDINĂ

SUGESTII DE PLANURI

Când alegeți un stil pentru aranjamentul grădinii dvs., încercați să vizitați cât de multe grădini posibil, pentru a aduna idei și a constata ce vă place. Nu uitați să luați în considerare stilul casei dvs. și împrejurimile. Alea geometrică a unei case de la țară e diferită de grădina suburbană, dar combinațiile de plante pot rămâne aceleași.

Acest aranjament geometric, cu personalitate, are nevoie de amplasament special. Este potrivit pentru o grădină izolată și împrejmuită, dar nu se va potrivi unei case de le țară sau suburbane. Casa ideală ar fi o casă modernă sau clasică, cu colonade.

Pentru a avea o grădină care vi se potrivește, este important să aflați ce așteptați de la grădina dvs. și să învățați cât mai multe despre loc.

Gândiți-vă cum se potrivește grădina dvs. cu stilul dvs. de viață. O considerați ceva la care vă veți uita de pe geam - un tablou viu - sau chiar veți petrece timp în aer liber? Aveți copii care au nevoie de un spațiu de joacă? Primiți oaspeți des? Puneți-vă câteva întrebări simple pentru a determina nevoile dvs.

EVALUAREA NEVOILOR

După această analiză inițială, sunteți gata să experimentați. Ajutându-vă de observațiile referitoare la microclimat (vezi pag. 16), puteți determina care e cel mai bun amplasament pentru diferitele elemente din grădina dvs. Dacă doriți să organizați petreceri în aer liber, veți avea nevoie de o curte interioară suficient de mare, acces la bucătărie și protecție împotriva vântului. Folosiți câțiva țărui pentru a trasa locul și duceți câteva

scaune afară. Aranjați-le, așezați-vă pe ele și vedeți cum vă simțiți: dacă ar trebui să fie mai mici sau mai mari; dacă aveți nevoie de un paravan protector; sau cum ar arăta un aranjament floral?

Dacă vreți să schimbați forma pajiștii dvs. și preferați forma rotundă, folosiți un furtun de grădină - pur și simplu așezați-l în forma dorită și verificați-i mărimea. Puteți folosi un furtun și niște țărui, sfoară pentru a face un garduleț împletit sau, dacă ați făcut niște tăieturi, aranjați în spațiile libere și în punctele strategice ramuri care să dea impresia de arbuști.

GĂSIREA LOCULUI POTRIVIT

Sistemul de țărui, furtun și orice alte suporturi pot fi folosite pe o perioadă de timp pentru a defini noul dvs. aranjament. Nu vă grăbiți prea mult - aveți timp să vă obișnuiți cu noul aranjament. Așezați-vă unde va fi noul umbrar și decideți dacă vă place priveliștea, sau dacă e blocată de acel mare arbust

Colț de curte interioară, care dă impresia unei jungle, datorită vegetației verzi și dese. Aici, ferigile cresc alături de gardul de papură și se aglomerează lângă o masă de lemn care imită podeaua de jos.

forsythia, în legătură cu care v-ați întrebat dacă să-l scoateți afară sau nu, de exemplu. Este grămada de compost plasată prea departe ca să mai fie la îndemână? Este nevoie de o alee? Este sârma de întins rufe așezată într-un loc prea însorit? Stați înăuntru și priviți afară pe geam. Este priveliștea așa cum ați plănu-it-o sau aveți nevoie de un punct de focalizare care să vă atragă atenția, sau un cadru de arbuști care să împrejmuiască acest punct?

PLANTAREA DE-A LUNGUL ANULUI

Acum e momentul să vedeți ce plante aveți. Cea mai bună metodă de a studia ce aveți este de a aștepta tot anul, luându-vă notițe referitoare la momentul când înflorește vreo plantă sau alta. Aveți cumva vreo plantă veșnic verde pe timp de iarnă? Cum e cu forma plantelor? Florile sunt destul de trecătoare dar forma lor și efectul frunzișului va rămâne cu dvs.

tot timpul. Dacă nu aveți timp sau răbdare pentru această metodă și dacă aveți prieteni cunoscători, faceți-le o invitație. Cereți-le să identifice plantele pe care le aveți și apoi căutați fiecare plantă în parte, într-o carte.

Mergeți la o grădină botanică pentru sfaturi sau rugați un grădinar profesionist să vă acorde puțin timp - astfel, ați economisi timp și bani. Cereți o recomandare sau o listă cu designerii locali dintr-o organizație profesională de peisagiști, grădinari, designeri. Dați câteva telefoane, spuneți-le că ați dori o consultație; spuneți-le mărimea grădinii și, eventual, cât de dens este plantată. Aflați cât taxează pe oră, dacă cheltuieli gen timp de transport sunt incluse și cât ține de obicei o consultație. Cel mai bun moment pentru o consultație este vara devreme, când plantele foioase vor fi înfrunzite, dar grădina nu s-a umplut încă în totalitate de o vegetație luxuriantă.

Această extraordinară colecție de conifere a fost în mod evident plantată prea înghesuit. O soluție ingenioasă a fost micșorarea formei și tăierea lor în diferite forme și mărimi. Culorile galben și verde din peisaj sunt în contrast cu trandafirii roșii.

MICROCLIMATE

LUCRURI DE URMĂRIT

Un spațiu gol în gardul viu, care lasă să treacă vântul puternic.

Solul uscat de la baza zidului casei.

Zona de la capătul grădinii, unde se adună înghețul.

Petecul de peluză, înmuiat în apă.

VEZI ȘI

Tipuri de vreme

Vezi: *Grădini în diferite climate*, pag. 18-19

Așa cum o regiune a unei țări are un climat puțin diferit decât o altă regiune - poate mai vântos, pentru că este mai înalt, sau poate cu tendințe de îngheț rapid, datorită amplasării dealurilor - așa și grădina dvs. va avea diferite climate, în diferite zone. Acestea sunt cunoscute sub numele de microclimate și sunt cauzate de factori asemănători.

Lângă casă, de exemplu, este mai cald datorită adăpostului oferit de zidurile casei, care radiază căldură dacă sunt poziționate în soare toată ziua. Straturile de-a lungul pereților sunt astfel mai călduroase, dar și mai uscate, datorită zidurilor. Acest microclimat este relativ cald și uscat, deci puteți crește aici mai

multe plante delicate decât în alte zone din grădină, dar trebuie să le plantați departe de zid sau să le udați regulat pentru a le menține sănătoase. Un perete spre nord, sau unul destul de umbrat, va da un nivel redus de lumină, un alt aspect al microclimatului. Plantele care răsar în păduri, sub umbra uscată a copacilor, cum sunt *Epimedium* sau *Cyclamen hederifolia*, se vor adapta foarte ușor într-o asemenea situație.

ZONE DE CONSTRUCȚIE

În orașe, microclimatul este mai cald decât în zonele din afara acestora, datorită cantității de căldură acumulată de clădiri și străzi, dar

Plantele medicinale sunt bine adaptate la soare și le place un drenaj bun, iar aceste ghivece atrag soarele care există într-o grădină umbroasă, permit o scurgere bună, dar trebuie să le udați regulat. Mentei îi place mai multă umezeală decât altor plante medicinale.

Pentru a răsări în grădini de pe țărmul mării, plantele trebuie să suporte vânturi puternice, aer salin și de multe ori soare puternic. Cordyline, Roman și ierburile de Patagonia preferă un habitat de coastă.

gradul de luminozitate este mult mai scăzut. Chiar dacă credeți ca grădina dvs. de oraș e însorită, pentru că e încălzită când stați afară, șansele ca ea să primească soare direct se reduc la câteva ore pe zi. Acest lucru ar putea explica de ce trandafirilor dvs. nu le merge atât de bine în grădina din spate, ca în cea din față, unde strada deschisă le oferă lumină în plus, toată ziua.

POVÂRNIȘURI ȘI VĂI

Dacă grădina dvs. este în pantă, vârful pantei este mai uscat, iar capătul de jos colectează apa de ploaie în băltoace, acolo unde solul devine țeapăn și greu de lucrat iarna, mai ales acolo unde soarele nu ajunge la el. Mai adăugați și vântul puternic care se strecoară printr-un gol din gardul viu și suflă puternic în partea superioară și aveți două microclimate, unul adăpostit, umed și umbros și celălalt mai uscat, expus, posibil mai însorit, dar vântos. Vântul care vă usucă rufele atât de repede poate avea un efect devastator asupra plantelor, pentru că ele își pierd umezeala din frunze mai rapid decât și-o pot extrage din rădăcini. Turbulențele de vânt reprezintă o altă problemă pentru diferite părți ale grădinii.

O apărătoare de vânt parțială, cum ar fi un gard viu sau un paravan de nuiele, vor încetini vântul, dar o barieră solidă, cum ar fi un zid de cărămidă, sau un gard închis, vor comprima forța vântului, care se va roti ca un vârtej și va crea o turbulență de cealaltă parte, aplatizând plantele în acest timp.

Pe de altă parte, dacă partea joasă a pantei formează o vale, ar putea fi o zonă de îngheț care adună înghețul din diminețile de iarnă. Acest lucru nu se limitează la zone mari - da rezultate la scară mică, și chiar veți putea simți diferența de temperatură, mai ales într-o noapte răcoroasă și liniștită, în timp ce vă plimbați în josul povârnișului.

DETERMINAREA MICROCLIMATELOR

Observați care părți ale grădinii au parte de soare, în diferite momente ale anului. Dacă

aveți vânt constant, urmăriți direcția din care vine. Este suficient de puternic pentru a îndoi copacii într-o direcție? Aveți garduri sau ziduri care să-l stăvilească și dacă da, se creează turbulențe la baza lor? Aveți locuri care sunt expuse sau adăpostite prea tare? Aveți zone care se usucă vara complet sau un petic de peluză care e înmuiat de apă iarna?

Preocuparea pentru microclimate reprezintă o combinație între intensificarea punctelor bune și minimalizarea consecințelor dificultăților. Lăsați un loc gol în gardul viu sau, dacă nu vă place priveliștea, amplasați un gard împletit care să reducă forța vântului și să protejeze anumite zone. Când vă planificați grădina, folosiți această informație: vreți un vânticel să vă usuce rufe, dar nu și o baie de soare. Heleșteul va fi situat la baza pantei; plantelor care sunt înspre apă le va plăcea solul umed și adăpostul din această zonă.

Multe plante adaptate la condiții de umbră au frunze mari, late, pentru a prinde orice strop de lumină, cum sunt aceste frumoase hosta, din această grădină întunecoasă. În orice caz, într-un climat blând, hosta pot fi afectate de melci. Atât arțarului (Acer) cât și merișorului (Buxus suffruticosa) le place umbra.

GRĂDINI ÎN DIFERITE CLIMATE

SUGESTII DE PLANTARE

În general, este mai ușor și mai eficient să urmăriți vegetația naturală din regiunea dvs. când selectați plantele (vezi pag. 12). Nu trebuie să vă restrângeți alegerea la plante zonale, dar alegeți totuși din acelea care vin dintr-un climat similar. Plantele de tip mediteranean, de exemplu, răsar într-un climat uscat, însorit, cu ierni blânde, și multe specii sud-africane vor crește foarte bine în aceste condiții.

Munții Himalaya adăpostesc multe specii de rododendron - arată bine combinate cu clopoței, într-o grădină tip pădure. Dificultățile apar când încercați să creșteți plante care au nevoie de un sol bogat și umed (hortensiile) împreună cu plante cu frunziș cenușiu, multe dintre care au nevoie de un sol bine uscat. Nu e posibil să satisfaceți condițiile ambelor tipuri de plante, deci una dintre ele va avea de suferit, probabil cea care este cel mai puțin adaptată la condițiile naturale din grădina dvs. Problemele pot fi depășite printr-o utilizare chibzuită a recipientelor de udat, acolo unde tipul de sol și irigarea lui nu pune mari probleme.

Grădinile au diferite funcții și chiar înțelesuri diferite, în funcție de climat. Grădina umbroasă, luxuriantă, cu fântâni curgătoare, va fi un refugiu idilic într-o regiune aridă, de deșert și totodată deprimant de umedă, într-un climat temperat. Gândiți-vă întotdeauna la uzul practic: aveți nevoie de umbră pentru a vă feri de soare, sau de adăpost contra vântului? E prea cald sau prea rece pentru a sta afară? Toate acestea vă vor ajuta să stabiliți stilul grădinii dvs. finite.

COMBINAȚII

Acesta este exemplul perfect de folosire a vegetației naturale. Ierburile de Patagonia și altele formează partea principală și se combină imperceptibil cu pășunea din spate. Alte plante perene dau o varietate de formă și culoare, dar ierburile sunt cele care definesc aspectul și stilul de ansamblu al grădinii.

GRĂDINĂ PE COASTĂ

Plantele viu colorate se potrivesc cu lumina puternică din această grădină și sunt îndeajuns de joase ca să reziste vântului puternic.

CONDIȚII DE ARIDITATE

Aceste plante atrăgătoare, cum sunt cactușii, palmierii și agavele, umplu grădina și sunt adaptate solului arid și climatului deșertic.

GRĂDINĂ PE ȚĂRMUL MĂRII

Un scaun de lemn, lucrat surprinzător, are o formă cu personalitate, pentru a echilibra priveliștea minunată a acestei grădini. Nu mai aveți nevoie de nimic, decât de simplitatea pietrelor și de o plantă cu frunze lungi, ascuțite, într-un ghiveci, pe asfalt.

GRĂDINĂ TIP PĂDURE

Masa solidă de lemn și băncile se potrivește în această poiană. Un detaliu atrăgător îl constituie copăceii minusculi, în ghivece, imitați la scară mai mare de șirul din spate.

VEGETAȚIE DENSĂ

Umbră deasă a copacilor și umezeala facilitează creșterea luxuriantă a acestor plante din pădurile tropicale.

CUM SĂ VĂ PROIECTAȚI GRĂDINA

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Stilou și creion

Creioane colorate

Linier

Radieră

Tăieturi de hârtie

Hârtie liniată

Instrumente de măsurat

VEZI ȘI

Primii pași

Vezi: *De la proiectare la punerea în practică*, pag. 22-23

Forme

Vezi: *Aranjamente pentru diferite forme*, pag. 24-25

Soare sau umbră?

Vezi: *Aranjamente pentru diferite locuri*, pag. 26-27

Utilizarea optimă a spațiului

Vezi: *Soluții de aranjare*, pag. 28-29

Când vă planificați grădina, gândiți-vă la stilul de ansamblu pe care doriți să îl creați. S-ar putea să fi început să vă formați o idee în legătură cu aceasta, în timp ce răspundeți la chestionarul practic. De exemplu, dacă doriți o curte interioară mare și o pajiște întinsă și deschisă, probabil nu vă interesează un aspect luxuriant, de natură sălbatică. Gândindu-vă la aceste lucruri, vă va fi mai ușor să luați tot felul de decizii de ultim moment. Plantele și accesoriile de grădină ar trebui să completeze stilul ales.

V-ar putea ajuta să vă gândiți la gusturile dvs. în materie de decorațiuni interioare. Probabil aveți deja o opinie bine conturată în acest sens. Preferați un aranjament geometric și ordonat, sau extrem de modern, de exemplu? Aceste preferințe vor rămâne probabil aceleași când vine vorba de grădini. Dacă sunteți ordonat și organizat, atunci o grădină sălbatică nu vi se potrivește. Sau poate v-ar plăcea contrastul dintre casă și grădină.

Un amestec de stiluri s-ar putea să vă mulțumească, lată o pășune simetrică, clar conturată.

CATALOGUL STILURILOR

Uitați-vă la stilurile de mai jos, pentru a vă construi propria dvs. imagine despre grădina ideală. Adăugați propriile dvs. idei - de exemplu: arhitectura modernă poate fi mediativă, în întregime naturală și simplă, sau ar putea folosi materiale

moi și culori puternice. Simetria poate fi mare și impresionantă, sau marginile mai dure și construcțiile în piatră pot fi înșesate cu romantice plante cățărătoare. Și nu uitați: regulile există pentru a fi încălcate!

STIL

Reședință de vară

Casă de țară tipic englezească

Arhitectura modernă

Casă de oraș, simetrie

PEISAJ

• Alee din cărămidă sau pietriș, pod simplu de lemn, împletituri, gard din țărui

• Pavare cu piatră York, casă de vară

• Podea, pavare cu beton, împletituri din lemn, viu colorate

• Linii drepte, pavare în piatră, trepte, pavilion sau pergolă

ALTE TĂSĂTURI

• Pomi fructiferi pe spalier, mobilă din lemn

• Margini pline de vegetație, gard viu

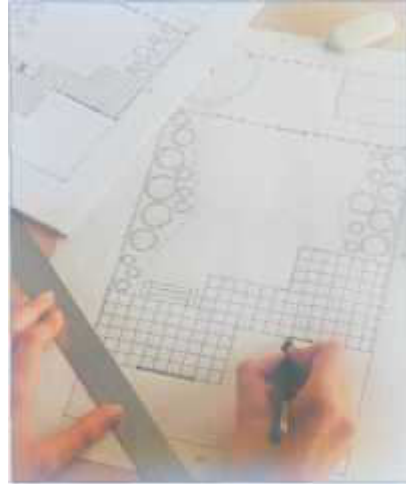
• Sculpturi din oțel strălucitor, plante sculpturale, ornamentare modernă

• Garduri vii, tot timpul verzi și tăiate, ornamentare modernă în ghivece

TRASAREA UNUI PLAN

1 Trasați pe o bucată de hârtie o schiță-cioarnă a grădinii și casei. Mergeți în grădină și măsurați lungimea, apoi lățimea și notați-le apoi în schiță. Marcați pereții casei și orice alte construcții din grădină.

2 Folosiți hârtie liniată sau cu pătrățele, astfel ca un pătrățel să corespundă unui m^2 sau unui $yard^2$. Măsurați obiecte cum sunt heleșteele și pergolele, apoi peluza, straturile și orice plantă mare. Adăugați-le planului dvs.

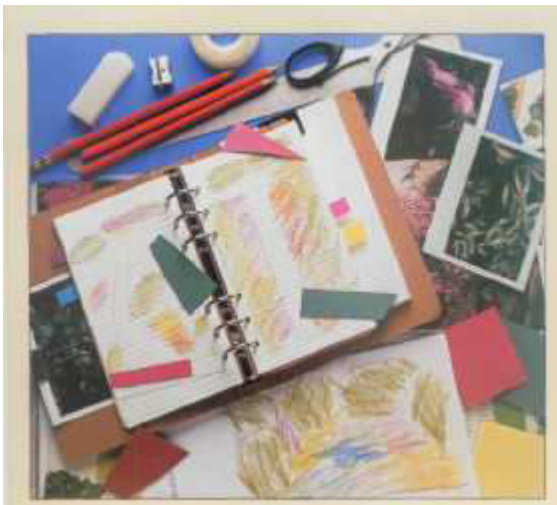

3 Notați semnele cardinale. Acest lucru vă va arăta unde strălucește soarele în grădină. Adăugați orice notițe legate de microclimat, pe care le-ați adunat, și gândiți-vă cum folosește familia dvs. spațiul, pentru o scurtătură, de exemplu, direct de-a curmezișul peluzei.

4 Când v-ați dat seama de schimbările pe care doriți să le întreprindeți, sunteți gata să trasați noul plan. Puneți hârtie de copiat peste harta grădinii actuale și faceți schița noii dvs. grădini. Lăsați deoparte orice obiecte nedorite și adăugați noile elemente.

ADUNAȚI IDEI

Un caiet cu tăieturi colorate, plante preferate și grădini care să vă inspire vă vor ajuta.

Cea mai bună metodă de a aduna idei este de a vorbi cu prietenii - vizitați-le grădinile și vedeți ce v-ar plăcea. Colecționați reviste ilustrate despre grădini care v-ar putea atrage și încercați să determinați ce vă atrage pe dvs., indiferent că e vorba de culoare, aranjare sau poate e doar o fotografie reușită. Unele din grădinile dvs. preferate s-ar putea să fie deschise pentru public și aceasta reprezintă o oportunitate deosebită pentru a vă aprofunda nivelul de familiaritate cu un anumit stil. Încercați să vă dați seama cum este obținut efectul dvs. preferat - vor fi probabil mai multe ingrediente. Aspectul obișnuit, natural, aproape întâmplător al unei reședințe de vară este aproape întotdeauna dat de linii simple sau alei. Formalitatea italienească este obținută prin montarea de trepte și balustrade - dar lățimea treptei este cea care îi dă grandoarea și stilul necesar. Proprietarii de grădini sunt deseori încântați să explice cum au obținut un anumit efect.

DE LA PROIECTARE LA PUNEREA ÎN PRACTICĂ

PROGRAM DE LUCRU

Eliberarea locului

Reparații

Punerea în evidență a
noului aranjament

Construcția structurilor

Forme de peluză și
straturi

Prepararea solului

Plantarea

Acum că aveți planul și ați încercat cu
șireturi și sfoară diferite modele în
grădină (vezi pag. 14), e momentul să vă
străduiți să îl transformați în realitate. Iată
etapele unui program de construire a grădinii:
în funcție de bugetul dvs. și timpul dispo-
nibil, e timpul să atacați problema în diferite
momente dar, folosind ordinea de aici, veți
evita să distrugeți munca făcută deja.

ELIBERAREA LOCULUI

Înainte de a începe, va trebui să eliberați lo-
cul pentru a vă pune planul în aplicare. Aveți
nevoie de un spațiu pe cât posibil liber, pen-
tru a vă face lucrul, care va implica inevitabil
o dezordine considerabilă. Gândiți-vă cum e
accesul spre grădină. Dacă e prin casă, luați
măsuri. Ar fi neplăcut să vă puneți covorul
cel nou chiar la intrarea din grădină în casă,

SUGESTII LA ÎNDEMÂNĂ

Purtați îmbrăcăminte de
protecție când vă ocu-
pați de o muncă mai
greă și acoperiți-vă
brațele și picioarele, ca
o măsură de precauție
împotriva tăieturilor și
vânătăilor. Închiriați
echipament pentru mun-
ca mai greă - un tăietor
cu lame de metal va fi
folosit pentru muguri și
pentru plante prea dese,
cu un vinci (macara) veți
smulge copaci și rădă-
cini. Gândiți-vă să anga-
jați chiar și un profesio-
nist.

*Uneori e greu să deci-
deți care arbuști să îi
mutați sau să-i păstrați.
Fructele roz, lucioase
ale arbustului salba
moale (Euonymus euro-
paeus) și măceșele roșii
și lucioase formează o
image încântătoare de
toamnă. Păstrați-le,
dacă se poate, într-un
colț mai sălbatic.*

*Dacă aveți simțul umorului și fantezie, puteți folosi
bucăți de metal, pentru a forma o sculptură. Această
grădină a fost creată cu o amplasare complexă de
forme și curbe ale straturilor și ornamente. Necesită
multă muncă pentru a fi întreținută, inclusiv marca-
rea marginilor peluzei și tunderea gardurilor vii.*

de exemplu. Unde veți depozita materialele? Livrarea poate fi făcută direct în grădină sau trebuie transportată întâi prin casă? Aveți nevoie să eliberați un strat pentru a strânge solul de la suprafață, rezultat din săparea curții interioare? Planificarea din timp vă scutește de munca în plus de mai târziu.

RECICLAREA DEȘEURILOR DIN GRĂDINĂ

Curățarea poate implica înlăturarea arbuștilor sau a copacilor crescuți excesiv (pentru un copac mare s-ar putea să aveți nevoie de un specialist) și a altor plante nedorite. Întotdeauna, înlăturați rădăcinile plantelor și ciaturile fiecărui copac, altminteri vor încolți și vă vor da mai mult de lucru mai târziu. Puneți resturile pe movila de compost și închiriați un ferăstrău pentru lemn. Veți avea, astfel, așchii de lemn care pot fi folosite ca și muici. Curățarea vechilor alei sau a movilelor de moloz va aduce la suprafață fundația curții dvs., dar probabil și o cantitate de gunoaie nefolosibile. Pentru o cantitate mai mare, închiriați o mașină de gunoi. Acum că grădina e mai aerisită, puteți trece la repararea gardurilor și a structurilor din grădină.

ÎNCEPE CONSTRUCȚIA

Când locul este liber, trasați noul design. Folosiți cuie și sfoară sau cărămizi pentru a marca forme și nu uitați că acestea vor trebui să rămână la vedere pentru o vreme.

Înainte de orice altă construcție, construiți gardurile sau alte structuri de la margine. Dacă trebuie să mutați un șopron cu unelte de grădinarit sau cumpărați altul, acum e momentul să turnați fundația de beton (vezi pag. 36-37). Puteți muta imediat un astfel de șopron; unul nou poate fi asamblat în momentul livrării. Alte structuri permanente ar trebui de asemenea luate în considerare în acest moment, începând cu pavajul curții interioare și aleile (vezi pag. 38-39) sau cu pusul podelelor (vezi pag. 56-57). Alte lucruri tipice unei grădini, cum ar fi paravanele din împletituri de nuiel și pergolele (vezi pag. 62-63), ar

trebui de asemenea făcute în acest stadiu, dar s-ar putea să trebuiască să le lăsați până când peluza și forma straturilor sunt fixate, astfel ca să puteți fi absolut siguri că le amplasați exact unde doriți.

Marcați forma peluzei cu un furtun sau cu o vopsea tip spray și rețezați plantele care depășesc marginea. Veți putea refolosi brazdele de iarbă rămase pentru a lărgi peluza.

Săpați răsadurile și adăugați materie organică (vezi pag. 94-95). Acum sunteți gata să plantați copaci (vezi pag. 118-119), arbuști (vezi pag. 138-139), plante foarte joase (tufe) (vezi pag. 146-147) și bulbi (vezi pag. 152-153), în această ordine. Apoi mai adăugați câtă iarbă e nevoie.

A rhitectura peisagistică este o investiție costisitoare, dar permanentă, în grădina dvs. Trebuie să fie atent gândită și aplicată înainte de a iniția altceva. Țineți minte că dacă nu există acces direct spre grădina dvs., tot echipamentul și toate materialele vor fi duse prin casă. Va trebui să aveți grijă de covoare și de vopsea când între-prindeți aceste acțiuni.

ARANJAMENTE PENTRU DIFERITE FORME

SUGESTII DE ARANJARE

Hotărâți ce forme v-ar plăcea pentru grădina dvs. și folosiți aceste forme pentru peluză. Aranjați straturile de flori în jurul peluzei, nu invers. Puneți straturile de flori în jurul unui arbust sau copac, folosindu-le ca punct de reper.

VEZI ȘI

Primii pași

Vezi: *De la proiectare la punerea în practică*, pag. 22-23

Soare sau umbră?

Vezi: *Aranjamente pentru diferite forme*, pag. 26-27

Utilizarea optimă a spațiului

Vezi: *Soluții de aranjare*, pag. 28-29

Lucruri neobișnuite

Vezi: *Forme și situații neobișnuite*, pag. 30-31

Grădinile sunt de diferite forme și mărimi și, fiecare în parte, prezintă oportunități și dezavantaje caracteristice.

LUNGĂ ȘI ÎNGUSTĂ

Grădina clasică, lungă, îngustă, specifică orașelor și zonelor suburbane, este destul de monotona, cu straturile aranjate simetric, dar există metode simple de a remedia acest lucru. Puteți lăsa liniile drepte așa cum sunt, sau chiar să le puneți în evidență într-un stil geometric, prin alei pietruite și margini drepte ale peluzei, culminând cu un punct de focalizare aflat la capătul celălalt al grădinii - o statuie, poate, sau o fântână, încadrată la rândul-i de arbuști subțiri, înalți, sau de pomi. O intrare cu oglinzi, care să reflecte împrejurimile, este eficientă în acest caz, deși s-ar putea să obosești după un timp datorită iluziei create. Pentru un rezultat mai puțin simetric, încercați să nu urmați linia clasică a grădinii, cu straturi de fiecare parte. Straturile pot avea margini drepte sau curbate, dar evitați să le faceți prea complicate.

LOCURI ÎN PANTĂ

Grădinile în pantă au nevoie de tratamente diferite, în funcție de direcția în care intră în pantă și de cât de abruptă este panta. Avantajul unei grădini care urcă în pantă este că se prezintă în fața dumneavoastră ca un tablou, pe când o grădină care coboară în pantă, față de poziția casei, dă impresia de cădere și, de aceea, este important să construiți o terasă trainică. În ambele situații, terasarea va fi necesară pentru o pantă abruptă, sau o cărare cu trepte, care să străbată grădina de la un capăt la celălalt, cu multe straturi de o parte și de alta, pentru o pantă mai puțin abruptă.

CURBE PENTRU ACCENTUAREA EFECTULUI

Această grădină lungă și îngustă a fost remodelată pentru a deveni mai captivantă și mai dramatică. Straturile drepte de pe margini, care au fost curbate, înconjoară arbuștii și copacul și se curbează din nou, astfel ca grădina să „curgă” lin spre punctul de focalizare. Acesta este situat la capătul grădinii și este vizibil de pe terasă, printre frunzele copacului.

STRATUL SE CURBEAZĂ PENTRU A IEȘI DIN LINIA CLASICĂ A GRĂDINII

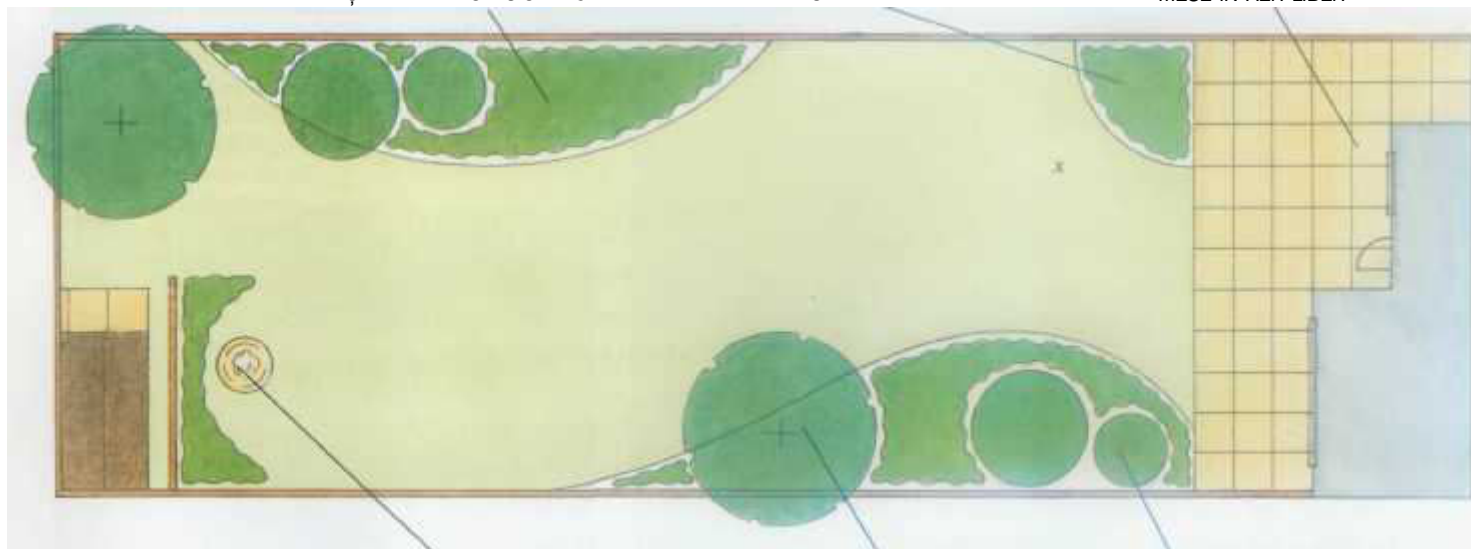
PLANTELE ÎMPREJMUIESC TERASA

TERASĂ ÎNSORITĂ PENTRU MESE ÎN AER LIBER

PUNCT DE FOCALIZARE

STRAT MODELAT ÎN JURUL COPACULUI

STRATURI ROTUNDE, ÎNTOARSE SPRE PUNCTUL DE FOCALIZARE

SCURTĂ ȘI LATĂ

O grădină scurtă și lată are o înfățișare plată față de casă și de multe ori îi lipsește un punct de focalizare. Pentru a mări senzația de adâncime, dați grădinii o lungime cât mai mare, prelungind gazonul până la peretele din spate, și scoateți în evidență marginile grădinii. O puteți face în două moduri. Construiți grădini mai mici, separate de fiecare parte, astfel ca grădina din centru să fie mai mică, dar conturată mai interesant. Sau, puneți în evidență zonele laterale, folosind fie o bancă, un pâlc de copaci sau chiar un aranjament de arbuști, care să distragă atenția de la capătul grădinii.

GRĂDINĂ ÎN GRĂDINĂ

O soluție în cazul unei grădini late, pătrate sau scurte, este de a introduce o grădină cu totul nouă, în interiorul celei dintâi. În acest caz, o cărare pietruită și șerpuitoare duce spre o zonă izolată, împrejmuită de arbuști și dând spre un mic heleșteu. Acest aranjament are avantajul de a oferi o zonă de pajiște separată, ideală pentru joaca copiilor și pentru adulți, care pot sta în liniște deoparte!

FORME NEOBIȘNUTE

Gândiți-vă la forma de ansamblu a grădinii dvs. și apoi folosiți forma pentru a o face unică, schimbând ceea ce vă pare un dezavantaj în avantaj. Pantele pot avea locuri de șezut în unghiuri neașteptate, sau poate mici grădini individuale, la diferite nivele.

Grădinile lungi pot fi misterioase, când nu puteți să le vedeți capătul. Ele reprezintă o invitație la hoinăreală. Grădinile scurte pot avea o piesă principală îndrăznească, dar amintiți-vă tot timpul să faceți ca forma peluzei să fie atractivă. Privirea dvs. nu va remarca stratul în formă de inimă, ci doar locul în care marginile se proiectează în afară, pe pajiște. Aranjați straturile de flori în jurul peluzei, nu invers.

FOLOSIREA OPTIMĂ A UNEI FORME CIUDATE

Peluza circulară este cea mai puternică trăsătură a acestei grădini de formă ciudată. Are efectul de a „întinde” grădina, astfel ca ea să pară lată prin faptul că extinde peluza până la margine. Straturile de arbuști înconjoară peluza și o casă de vară se află într-un colț, cu spațiu pentru grădină.

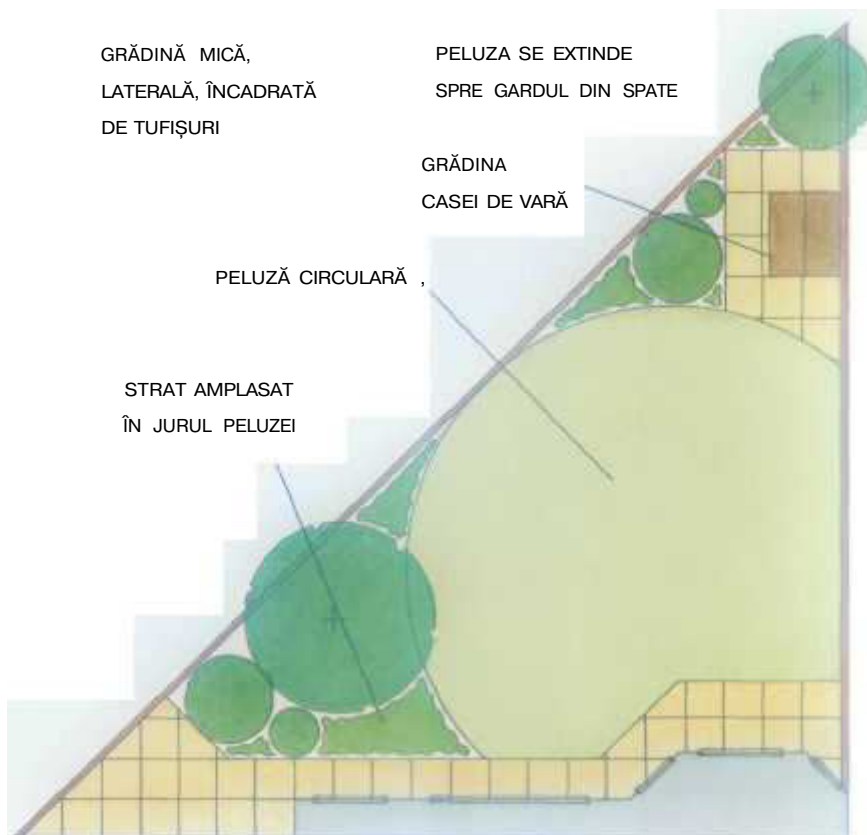
GRĂDINĂ MICĂ,
LATERALĂ, ÎNCADRATĂ
DE TUFIȘURI

PELUZA SE EXTINDE
SPRE GARDUL DIN SPATE

GRĂDINA
CASEI DE VARĂ

PELUZĂ CIRCULARĂ ,

STRAT AMPLASAT
ÎN JURUL PELUZEI

ARANJAMENTE PENTRU DIFERITE LOCURI

Puncte de bază

În loc să încercați să schimbați mediul, luați-l în considerare așa cum e și alegeți specii tipice zonei, care se vor dezvolta foarte bine în condițiile oferite de grădina dvs.

Amintiți-vă că un copac nu e doar o parte a grădinii dvs., ci și o parte a împrejurimilor. Respectați ceea ce crește în mod natural în zonă.

VEZI ȘI

Folosirea optimă a spațiului

Vezi: *Soluții de aranjare*, pag. 28-29

Locuri neobișnuite

Vezi: *Forme și situații neobișnuite*, pag. 30-31

Sculpturi cu plante

Vezi: *Crearea formelor cu plante*, pag. 158-159

Când planificați grădina, trebuie să luați în considerare mediul și aspectul său. Într-o vale împădurită și umbroasă, singurul mod de a avea o grădină însorită ar fi să tăiați majoritatea copacilor, fapt care, în general, nu este nici posibil, nici de dorit. Este mai bine să creați o grădină tip pădure, cu arbuști și flori cărora le plac aceste condiții. Dacă aveți sol acid, acesta este locul ideal pentru rododendroni, cărora nu le place să crească în lumină solară puternică sau în sol alcalin.

Gândiți-vă dacă doriți să fiți în contrast cu zona sau să vă armonizați cu ea. Dacă trăiți într-un oraș agitat, veți vrea probabil un locșor calm și liniștit. O curte cu grădină închisă, fie ea plantată simetric, pavată și cu ghivece simple, fie năpădită de plante, ca o oază din junglă, vă va oferi contrastul și pacea de care aveți nevoie.

Stilul casei dvs. va influența, de asemenea, aranjarea grădinii dvs. O casă modernă se potrivește cu plante sculpturale și forme abstracte, în timp ce o casă tradițională de la țară s-ar potrivi mai bine cu trandafiri cățărători și împletituri din nuietle.

ARMONIZAREA

Dacă se poate, cel mai indicat ar fi să acceptați mediul local și să țineți cont de el; în acest fel, respectați geniul locului, după cum recomandau marii peisagiști englezi din secolul al XVIII-lea. În acest mod, grădina dvs. va părea foarte naturală, mai degrabă decât impusă în mod artificial în regiunea respectivă. Într-o grădină de la țară, dintr-un sat, fiți atenți mai ales în legătură cu copacii pe care îi plantați. Dacă în zonă predomină copacii verzi, prunul de un purpuriu surprinzător sau gardul viu mare, din conifere galbene, vor fi nepotrivite.

ARMONIZAREA CU ÎMPREJURIMILE

Plantarea trandafirilor albi și frunzișul verde se potrivește de minune cu fundalul alb, din lemn și împletituri, în această grădină suburbană. Pavilionul din fontă reprezintă suport pentru alți trandafiri și conferă senzația de modern.

GRĂDINĂ UMEDĂ, UMBROASĂ

Acesta este aranjamentul ideal pentru o grădină tropicală umedă, cu o bancă din butuci, având în spate ferigi de copac și alte plante iubitoare de umbră. Florile viu colorate sunt strălucitoare în umbră.

GRĂDINĂ ÎN VALE

Această grădină în vale tinde să fie umedă, cu o mișcare a aerului redusă față de o grădină pe deal. Astfel, trandafirii ar putea mucegași sau avea alte boli, mai ales când sunt plantați foarte aproape unul de celălalt. Aleea gri din pietriș este o trăsătură atractivă, potrivită condițiilor de ariditate și soare.

SOLUȚII DE ARANJARE

PUNCTE PRINCIPALE

Folosiiți avantajele locului dvs. pentru eficiență maximă, concentrându-vă asupra fabuloasei priveliști a orașului, de pe o terasă pe acoperiș, sau mascând o priveliște mai puțin reușită a clădirilor care înconjoară un peisaj suburban.

O grădină în fața casei poate spune multe despre dvs. - și „monoton” s-ar putea să nu fie trășătura pe care doriți să o sugerați.

VEZI ȘI

Soare sau umbră?

Vezi: *Aranjamente pentru diferite locuri*, pag. 26-27

Locuri neobișnuite

Vezi: *Forme și situații neobișnuite*, pag. 30-31

Aranjamente cu plante

Vezi: **Stiluri de plantare**, paginile 112-113

Aranjamente de gard viu

Vezi: **Stiluri de gard viu**, pag. 122-123

Diferite tipuri de plante cățărătoare

Vezi: *Alegerea plantelor agățătoare și a arbuștilor*, pag. 126-127

GRĂDINA DIN FAȚA CASEI

Această grădină este accesibilă prin câteva trepte scurte, late, din gresie, care țin cont de locul în pantă și îl invită cu drag pe vizitator înăuntru. Marginile tăiate ale gardului viu și abundența de verde contrastează plăcut cu pereții albi ai casei.

Toate grădinile sunt diferite, dar în unele cazuri e nevoie de o atenție sporită și de soluții mai deosebite.

GRĂDINA DIN FAȚA CASEI

Grădina situată în fața casei este imaginea dvs. în fața celorlalți - chiar vreți să vă ascundeți în spatele unui paravan din veștiminte cățărătoare sau a unui gard viu? Ați putea avea o cărare șerpuiind printre tufe suspendate, spre ușa de la intrare, cu câteva statui vechi, ferigi magice și plante iubitoare de umbră. Sau salutați împrejurimile cu un aranjament colorat de flori. Aveți în vedere stilul casei dvs. - ușa principală a unei case de oraș este scoasă în evidență prin dafini plantați în ghivece sau urne, de fiecare parte a scărilor, pe când o casă de pe plajă ar arăta astfel prea formal.

GRĂDINA DE PE ACOPERIȘ

Puteți să vă faceți o grădină pe acoperiș - caz în care priveliștea dvs. va fi fantastică, dar să fiți atenți la greutatea solului din ghivecele în care plantați. O grădină poate fi formată prin atenta aranjare a pietrelor și sculpturilor, fără a folosi deloc plante. Așezați-le în jurul marginilor acoperișului, niciodată în centru, și, dacă aveți nelămuriri, consultați un inginer de construcții. Vântul poate fi o problemă în această situație - gândiți-vă să amplasați paravane din împletituri strâns legate și aranjați-vă locul de relaxare în cel mai adăpostit loc. În general, plantele care rezistă la secetă se acomodează bine în această situație - plantele cu frunze mici sunt cele mai potrivite, pentru că plantele cu frunze mari și moi vor fi rupte în bucăți.

ESTETIZAREA UNEI PORȚIUNI URÂTE

Distragerea atenției este deseori eficientă când priveliștea pe care o aveți nu este chiar cea dorită. O soluție ar fi să atrageți privirile în altă parte, printr-un punct de focalizare, cum ar fi o plantă, o sculptură sau un scaun.

Ați putea, de asemenea, să repositionați zona de relaxare, așa încât să nu aveți priveliștea chiar în fața ochilor, ci să o mascați prin plantare. Mascarea parțială a unei priveliști, cu un gard viu sau cu un gard de împletituri, poate fi eficientă. Dacă șopronul cu unelte reprezintă o problemă, acoperiți-l cu împletituri și sădiți o plantă cățărătoare peste el.

ACOPERIȘURI ȘI TERASE PE ACOPERIȘ

Această grădină din vârful dealului (stânga) are toate condițiile necesare unei terase pe acoperiș, începând cu o priveliște minunată și un vânt plăcut. Plantele cu frunze subțiri de înălțime mică și ierburi sunt foarte potrivite și se armonizează bine cu peisajul natural. Pe un acoperiș vechi de lemn (dedesubt), Urechelnița (sempervivum) formează o pernă veșnic verde.

FORME ȘI SITUAȚII NEOBIȘNUITE

SUGESTII DE PLANTARE

Acordați-vă timp, pentru a vă asigura că știți exact planurile legate de grădină, înainte de a începe munca în mod serios. O dată ce v-ați hotărât cum să procedați, urmați-vă hotărârile referitoare la stilul grădinii (vezi pag. 20), astfel ca structurile, mobilierul și plantele să pună în evidență peisajul.

Într-o modernă grădină de oraș, de exemplu, ați putea să folosiți pardoseală sau pietriș - acestea se potrivesc bine cu folosirea de mobilier pentru grădina modernă. Sculpturile simple sau chiar și bolovanii mari, amplasați cu atenție, dar și formele mai bizare ale frunzelor vor spori efectul.

Dacă grădinăriți într-o zonă în pantă, o puteți terasa cu perete de cărămidă sau traverse de cale ferată din lemn - nu le acoperiți în întregime cu plante, ci lăsați structura să se întrezărească. Cel puțin o treime din plantele dvs. ar trebui să se întindă de-a lungul zidurilor, cu o plantă sau două mai înalte, accentuând efectul dramatic al pantei.

Fiecare grădină are propriile ei caracteristici neobișnuite. În unele cazuri, s-ar putea să lucrați pentru a masca forma grădinii dvs., în alte cazuri s-ar putea să vreți să o scoateți în evidență. Lucrați cât mai mult cu împrejurimile - încercarea de a oferi un aspect rural grădinii dvs. s-ar putea să fie destul de nepotrivită la oraș, dar un aspect abstract, modern, s-ar potrivi de minune. Folosiți-vă de avantajele de care dispuneți, cum ar fi izolarea unei grădini împrejmuite sau priveliștea superbă oferită de terasa de pe acoperiș.

COLȚ LINIȘTIT

Cărarea care duce spre zona izolată de relaxare, într-un colț adăpostit, trece printr-o grădină geometric gândită, de formă pătrată și străbătută de alei pavate. Salcâmi pitici marchează centrul fiecăruia dintre cele patru straturi.

Stilul tradițional al casei se armonizează cu aspectul destul de demodat al grădinii.

ABORDARE FORMALĂ

Această curte are o înfățișare destul de grandioasă, subliniată de coloane și de mobila albă, din fontă. Oferă un spațiu închis, care se deschide apoi spre o idilică priveliște de țară, cu un bazin de apă, în depărtare.

GRĂDINĂ UMBROASĂ

Această grădină de la țară împrăștie în jur liniște și pace, prin folosirea de flori frumoase colorate, care sunt în contrast cu pășunea proaspătă de sub copacul care se tot extinde.

GRĂDINĂ PE ACOPERIȘ

Cu o astfel de priveliște, nu aveți nevoie de un detaliu special. Pietrele și prundișul din spatele podelei conferă o senzație de calm.

GRĂDINĂ ÎN FAȚA CASEI

Această fermecătoare grădină vă atrage privirea printr-o amănunțită expoziție de năpraznică roșie, strălucitoare, amplasată ideal în contrast cu albul casei și al gardului de pari.

STIL URBAN

Aranjamentul îndrăzneț și modern al acestei grădini împrejmuite este potrivit peisajului urban, dar trebuie realizat cu grijă în zonele de la țară. Folosirea liniilor drepte și a plantelor simple subliniază robustețea și simplitatea întregii grădini.

LOC ÎN PANTĂ

Acest loc în pantă, cu ziduri și trepte din cărămidă, cu plante care atârnă în afara zidurilor, are trandafiri albi, care accentuează înălțimea și ritmul compoziției.

TEHNICI DE ORGANIZARE A PEISAJULUI

Tehnicile de organizare a peisajului, cum sunt pavarea, punerea podelelor, reprezintă punctul de pornire al unei grădini. În acest capitol vom vorbi despre diferite elemente și funcțiile acestora în grădină. Vă vom prezenta câteva tehnici de construcție fundamentale, care pot fi adaptate locului dvs. sau pot fi folosite ca punct de plecare pentru planurile dvs. mai elaborate.

ÎN ACEST CAPITOL

Unelte pentru construcție
pag. 34-35

Pregătirea fundației
pag. 36-37

Instalarea lespezilor mari
pag. 38-39

Pavarea
pag. 40-41

Folosirea betonului
pag. 42-43

Stiluri de pavare
pag. 44-45

Trepte simple, pavate
pag. 46-47

Trepte simple din lemn
pag. 48-49

Fundație din lemn
pag. 50-51

Fundație de cărămidă
pag. 52-53

Ziduri
pag. 54-55

Podele
pag. 56-57

Stiluri de podele
pag. 58-59

Construirea unui gard
pag. 60-61

Construirea unei pergole
pag. 62-63

Instalații de apă independente
pag. 64-65

Heleșteu cu garnitură flexibilă
pag. 66-67

Stiluri de grădini cu apă
pag. 68-69

UNELTE PENTRU CONSTRUCȚIE

Dacă doriți să vă organizați peisajul într-un mod cât mai simplu, există o gamă de unelte care vor fi folositoare, pe lângă obișnuitele unelte de grădină, cum sunt: grebla, furca, hârlețul, lopata.

ECHIPAMENT DE PROTECȚIE

În primul rând, aveți nevoie de îmbrăcăminte de protecție corectă pentru orice lucru ați face. Pentru lucrul în aer liber, mai ales când aveți de-a face cu piatră sau beton, aveți nevoie de mănuși de lucru, cizme peste genunchi și șapcă de protecție. Ochelarii de protecție - când aveți ceva de tăiat, în special dacă folosiți pentru aceasta unelte electrice sau daltă - sunt esențiali pentru a vă proteja ochii de eventualele resturi, așchii care zboară sau de norii de praf.

Dacă folosiți anumite unelte electrice, cum ar fi de exemplu un picămer, o mască pentru față vă va proteja de așchiile de beton sau cărămidă,

care s-ar putea desprinde, precum și de inhalarea prafului.

MARCAȚI ȘI VERIFICAȚI NIVELUL

Primul lucru în orice ați face e să măsurați și să marcați locul. Pentru tâmplărie e nevoie de o ruletă de măsurat din oțel, de 8 m, și o ruletă de 30 m este necesară pentru zonele de pavaj. Pentru a marca zona de pavaj sau structura, folosiți cuie și sfoară. Cuiele cu cap plat sunt mai ușor de folosit când aveți de balansat o bucată de lemn deasupra, pentru a verifica nivelul. Veți avea nevoie de o nivelă lungă - o nivelă bună la toate are de obicei 60 cm lungime - pentru a măsura nivelul locului. Folosiți aceasta fie cu o bucată de lemn drept sau o sfoară și cuie. Va fi de asemenea foarte necesară pentru verificarea verticalității țărșurilor din gard și a pergolei.

Puteți cumpăra o nivelă care vă anunță printr-un semnal sonor când totul e la același nivel. Este folosi-

toare mai ales când lucrați în condiții de noroi.

FUNDAȚII

Veți avea nevoie de o lopată pentru săpat, un hârleț pentru ridicarea agregatului și o roabă de lucru, cu cauciucuri pneumatice. Aceasta nu se va prăbuși sub greutatea materialelor de construcții - nu folosiți o roabă obișnuită, de grădină.

Pentru spargerea obiectelor tari, ciocanul de spart piatră este vital. Alegeți-l pe cel mai greu, pe care să-l puteți totuși ridica cu ușurință deasupra capului, cu care să puteți sparge cărămizi vechi și beton. Veți avea nevoie de ciocanul de spart piatră pentru gard și pergole. Dacă, în timp ce curățați zona, găsiți bucăți mari de beton sau chiar beton, întărit cu fier, vă va fi greu să le îndepărtați și va merge încet.

În acest punct, fie regândiți proiectul, sau închiriați echipament industrial. Închiriați cea mai mare unealtă pe care o puteți ridica și manevra,

pentru că, cu cât este mai mare, cu atât va fi mai ușor și mai bine de lucrat cu ea. Dar trebuie să puteți să o ridicați și să o mânuiți. Încercați-o la magazin.

Uneltele de tasat folosite sunt pentru consolidarea fundației. Unealta de tasat este, esențialmente, o bucată grea de metal, la baza unui mâner de lemn, pe care o țineți în față dvs. cu ambele mâini și o mișcați în sus și în jos.

AMESTECAREA BETONULUI

Veți avea nevoie de lopată pentru amestecarea și mutarea agregatului sau a balastului și pentru amestecarea nisipului, betonului și agregatului. Veți avea nevoie și de o bucată de lemn rezistent, cu care să amestecați.

Pentru cantitățile mari de beton (mai mult de 2-3 m odată), gândiți-vă să închiriați un mixer electric sau contactați o companie care livrează beton gata amestecat. Va trebui să mutați amestecul de beton în poziția

BAZĂ DE BETON

MĂNUȘI SPECIALE

CUIE PENTRU MARCAJE

SFOARĂ

PALETE

DALTĂ

UNEALTĂ DE ASCUȚIT

CIOCAN CU CAUCIUC

sa finală, cu ajutorul unei roabe - sau cu o găleată - pentru cantități mai mici.

O dată ce betonul este la locul lui, aranjat cu lopata, se folosește o paletă de lemn pentru o finisare uniformă.

PUNEREA MORTARULUI

Pentru mortar, fie pentru lespezi, fie pentru cărămizi, veți avea nevoie de sfoară, pentru a vă asigura că sunt egale și în momentul în care puneți primul rând de lespezi, pentru a vă asigura că sunt drepte.

Paleta pentru mortar este folosită pentru a pune mortarul peste cărămizi, când acestea sunt așezate în straturi, și pentru a pune mortarul pentru lespezi.

Există mai multe mărimi diferite disponibile și e bine să folosiți **fie** o mărime mică, fie una mare. Pentru ascuțire, aveți nevoie de o unealtă de ascuțit mai mică.

CĂRĂMIZI ȘI LESPEZI

Indiferent cât de cu grijă este făcut planul dvs., vor exista tot timpul cărămizi sau lespezi care trebuie tăiați pentru a se potrivi.

Folosiți un creion și o dalta pentru aceasta. În cazul în care dalta are o lamă lată și plată, se taie mai bine decât cu dalta cu cap mai scurt și mai îngust, care, la rândul ei, este mai bună pentru a sparge marginea unei bucăți de beton sau ciment vechi dintr-o cărămidă.

Ciocanul cu cauciuc este folosit pentru tasarea lespezilor la loc, fără a le distruge.

TÂMLĂRIE

Pentru tâmplărie, veți avea nevoie de unelte de bază, cum sunt ciocanul și ferăstrăul - acesta din urmă va fi folosit doar pentru tăierea lemnului, sau îl veți toci. Puteți folosi un ferăstrău transversal, altfel puteți închiria un ferăstrău electric circular - cel de 23 cm (9 cm) este potrivit - pentru a tăia bucăți mari și grele de lemn, cum sunt traversele de cale ferată.

Ferăstrăul electric e mai rapid și mai ușor de folosit. Dacă nu vreți să vă aglomerați cutia de unelte, folosiți un singur tip de șuruburi și o șurubelniță automată sau Philips. Ambele sunt la fel de bune. Șablonul de unghiuri al tâmplarului este folosit pentru marcaje de lemn până la un

unghi de 45°. Veți avea nevoie de ele și pentru a marca tăieturi pe cărămizi sau lespezi. Perforatorul se folosește pentru marcarea găurilor în care vor intra șuruburile și perforarea găurilor, iar dalta este folosită pentru desprinderea colțurilor și spațiilor.

Veți avea nevoie de un burghiu electric pentru găurile în care urmează să puneți șuruburi. Un burghiu de mărime medie, pentru mai multe utilități, este cel de 400-600 watt, cu mai multe viteze. Acesta va pătrunde prin orice tip de beton și va face orice fel de găuri. Dacă aveți nevoie de ceva în plus, închiriați unul mai mare. Burghiul este folosit pentru lemn și pentru perforări în beton sau cărămidă, pentru a atașa bucăți de lemn sau de metal, sau pentru a fixa țărui și împletituri, de un perete de cărămidă. Împreună cu burghiul, veți avea nevoie și de lamă.

Există două tipuri diferite, unul pentru lemn și celălalt, întărit cu oțel, pentru perforare în cărămidă sau beton.

Șuruburile de strângere (20 cm este mărimea ideală) sunt folosite pentru menținerea laolaltă a bucăților de lemn, înainte ca acestea să fie per-

forate sau fixate. Ar fi bine să aveți o pereche din acestea, așa încât dacă înălțați piesele portante peste doi țărui, să puteți folosi unul la fiecare capăt.

Pentru o construcție mai înaltă, cum este pergola, veți avea nevoie de o scară. Scările ușoare, din aluminiu, sunt cele mai indicate și au de obicei între 1,8-2,5 m înălțime.

ARANJAREA GARDULUI

Când aranjați țăruii din gard pentru a atașa împletituri sau altceva, veți avea nevoie de un cap metalic care strânge baza țăruiului și-l fixează bine în pământ.

Asigurați-vă întâi de toate că țăruiul încapă în învelișul capului metalic, pentru a nu-l distruge când îl bateți.

Dacă la baza țăruiilor puneți beton, nu veți mai putea săpa; betonul reprezintă o soluție bună dacă aveți pământ foarte compact și dificil de săpat.

CAP METALIC
PROTECTOR

BAZĂ METALICĂ
PENTRU ȚĂRUȘI

ȚĂRUȘ
METALIC

BAZĂ DE BETON
PENTRU ȚĂRUȘI

NIVELĂ CU
BULĂ DE AER

CIOCAN DE
SPART PIATRĂ

PREGĂTIREA FUNDAȚIEI

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Echipament de protecție

Cuie, sfoară

**Cazma, greblă, lopată,
greblă de grădină**

Nivelmetru

Scânduri, ciocan, cuie

Agregat sau moloz

**Ciocan de spart pietre,
tasator**

Nisip sau balast

VEZI ȘI

Folosirea uneltelor

Vezi: Unelte pentru construcție, pag. 34-35

Brazde de iarbă

Vezi: Acoperirea cu brazde de iarbă, pag. 78-79

Tipuri de sol

Vezi: Identificarea tipului de sol, pag. 90-91

Zona pavată este esențială pentru majoritatea grădinilor. Când este amplasată în locul potrivit, zona pavată nu pune probleme; este potrivită pentru orice tip de vreme și este folosită aproape pe tot timpul anului. Zona pavată poate fi de asemenea unul dintre cele mai costisitoare elemente din grădina dvs., așa că este important ca aranjamentul și construcția să fie bine făcute.

Calitățile și proprietățile diferitelor materiale de pavaj sunt explicate în următoarele pagini, dar înainte să aranjați pavajul, veți avea nevoie de o fundație bună. Dacă zona este folosită pentru parcare a mașinilor sau pentru depozitarea unor obiecte grele, veți avea nevoie de o fundație mai solidă. Dacă solul dvs. este nisipos sau cu pietriș, puteți pune câteva lespezi direct pe sol, dar acest lucru nu prea este indicat, pentru că probabil nu va arăta foarte bine la sfârșit.

Există mai multe dezavantaje când pavajul se face direct pe sol. De exemplu, lespezile se vor afunda în pământ, mai ales după ploi abundente și în zone de folosință constantă. După o vreme, suprafața devine foarte neuni-

formă și tinde să se înămoalească, făcând zona noroioasă și alunecoasă.

Este important să luați în considerare drenajul, când puneți fundația. Înălțimea finală a pavajului trebuie să fie de minimum 15 cm sub partea de sus a fundației casei dvs. Pavarea trebuie să fie în așa fel făcută, încât să fie ușor în pantă, iar pantele trebuie să aibă între 2,5 și 15 cm, până la 2 m. Aceasta permite apei de ploaie să se scurgă dinspre casă și să fie direcționată spre straturile de flori dimprejur și pășune. Pentru a vă da seama de adâncimea la care trebuie să săpați, adunați grosimea unei singure unități de pavaj și baza, plus un minimum de 10 cm pentru fundație.

Prundișul fin sau pietrele, denumite agregat, sunt principalul constituent al unei baze bune și permit ploii să se scurgă în voie. Când este bine compactată, fundația are o suprafață solidă, care previne vreo mișcare sau împotmolire. Peste aceasta se pune un strat de material mai fin, de obicei nisip sau pietriș mărunț (balast) și se greblează pentru a umple spațiile dintre pietrele mai mari.

DEPOZITAREA BRAZDELOR DE IARBĂ

Brazdele de iarbă care au fost înlăturate pentru punerea pavajului pot fi instalate altundeva, pentru a forma o nouă pajiște. Ele sunt de asemenea folosite pentru „repararea” zonelor deteriorate din pajiștea dvs. și ar putea să le înlocuiască pe acestea cu succes. Dacă nu aveți posibilitatea să refolosiți brazdele și nu găsiți cui să i le dați - se vor usca repede, mai ales dacă e cald - faceți din ele o grămadă și așezați-le cu partea cu iarbă în jos. Acoperiți brazdele cu o pătură veche, pentru a le feri de lumină.

Cam după 12 luni, brazdele astfel păstrate vor fi format un pământ roditor, care poate fi presărat peste straturile dvs. de flori.

CUM SĂ FACEȚI FUNDAȚIA

1 Folosind planul pe care l-ați făcut pentru curtea dvs. interioară, marcați zona de pavaj cu sfoară și cuie și înlăturați obstacolele. Când zona este liberă și marcată clar, dați-vă puțin înapoi, pentru a face o evaluare a formei și mărimii. Faceți modificări dacă e nevoie.

2 Săpați până la adâncimea necesară, ținând stratul superior, închis la culoare, și subsolul mai deschis în grămăjoare separate, nu foarte aproape de locul în care săpați. Spargeți cărămizile sau pietrele mari și înlăturați orice obiect în plus. Verificați panta cu un nivelator, umpleți golurile și tasați solul pentru a-l uniformiza.

3 Fixarea marginilor va păstra forma fundației. Tăiați bucăți de placaj sau scânduri de lemn care să încadreze zona săpată. Fixați cuie de lemn pentru menținere și bateți-le în spatele scândurilor. Nu uitați că suprafața fundației va fi în interiorul cofrajului făcut, deci va avea dimensiuni ceva mai mici.

4 Umpleți zona cu un strat subțire de agregat sau moloz, răsfirându-l cu o greblă. Spargeți bucățile mai mari cu un ciocan de spart piatră, folosindu-l pentru a tasa și a fixa bine bucățile. Repetați operațiunea până ajungeți la adâncimea necesară de 8 cm, pentru a lăsa loc pentru nisip sau pentru balast.

5 Puneți cu lopata nisip sau balast peste baza formată din agregat. Acesta este materialul liant, folosit pentru a umple găurile și a îndrepta fundația. Presărați nisipul în mod egal, folosind o greblă sau o platformă de lemn. Verificați gradul de înclinare din nou, cu un nivelator, pentru a vă asigura că înclinarea merge în direcția necesară și că nu există goluri.

6 Tasați puternic sau folosiți o mașină metalică vibratoare. Această piesă de echipament poate fi închisă și va produce vibrație fundației, până când toate elementele s-au așezat și suprafața e mai dură. Apoi, lăsați fundația în acest stadiu timp de o săptămână sau două, până când plouă, sau udați-o cu furtunul, pentru a ajunge nisipul în găuri, apoi tasați puternic.

INSTALAREA LESPEZILOR MARI

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Nivelă cu bulă de aer

Echipament de protecție

Lopată, greblă de grădină

Mătură tare

Paletă pentru mortar

Placaj

O bucată de furtun

VEZI ȘI

Unelte necesare

Vezi: *Unelte pentru construcție*, pag. 34-36

Așezarea fundației

Vezi: *Pregătirea fundației*, pag. 36-37

Plantarea în crăpături

Vezi: *Plantarea în prundiș*, pag. 148-149

Materialele mai mari de pavaj sau lespeze se folosesc pentru a da o înfățișare mai simetrică decât materialele mai mici. Modul clasic de pavare îl reprezintă lespezile de piatră, dar se mai folosește și calcar, care este atractiv și dă impresia de moale.

Betonul simplu este fuzelat și destul de dur, dar betonul texturat este disponibil într-o largă gamă de culori și mărimi. Plăcile de ca-

litate, care imită piatra și sunt făcute din beton, sunt foarte asemănătoare cu piatra propriu-zisă. Puteți, de asemenea, opta pentru un aspect mai artificial, punând lespezi roz deschis, sau verzi. Neajunsul plăcilor din beton îl constituie faptul că se deteriorează în caz de îngheț, în special pe margini.

Modul tradițional de a instala lespezi de piatră este peste o fundație de nisip, folosind piatră spartă sau plăci mai mici, în jurul cărora se instalează plăci mai mari. Prin repetarea acestui proces, obțineți un model plăcut, care evită linia continuă a lespezilor amplasate simetric. Piatra naturală are diferite grosimi, așa că va trebui să măriți sau să reduceți cantitatea de nisip de sub lespeze, pentru a obține o suprafață uniformă. Lespezile se fixează una lângă cealaltă și se curăță nisipul uscat dintre ele. Aceasta este o metodă foarte bună, dar vă trebuie mai multă îndemânare decât pentru metoda cu mortar prezentată vizavi. Spațiile libere dintre lespezi nu trebuie umplute cu mortar, dar găurile mai mari pot fi tencuite sau sădite cu plante târătoare, cum sunt lămâița sau busuiocul cerbilor.

Materialele de pavaj pot fi folosite cu succes în majoritatea grădinilor și sunt suportul ideal pentru plantele în ghivece mai mari.

AMESTECAREA MORTARULUI

Mortarul pentru pavaj trebuie să fie mai lichid, pentru a permite mișcare. O ușoară sedimentare este inevitabilă și un mortar mai solid va crăpa pur și simplu. Folosiți un amestec format din patru părți de nisip la o parte de ciment și adăugați plasticizer în cantitatea recomandată, pentru a menține mixtura flexibilă. Amestecați materialele în întregime, până se usucă, modelându-le în formă de pâlnie.

Faceți o gaură în vârf și adăugați încet apă. Amestecați din nou, aducând treptat amestecul uscat înspre centru, pentru a face tot amestecul umed. Continuați să adăugați apă, până când mixtura este bine amestecată - trebuie să fie ușor întărită, nu lichidă. Faceți mortar în cantități mici, altfel veți fi nevoiți să vă grăbiți să terminați înainte să se întărească mortarul.

INSTALAREA LESPEZILOR FOLOSIND MORTAR

1 Presărați nisip peste suprafața fundației. Folosiți o nivelă cu bulă de aer pentru a verifica nivelul suprafeței de nisip, asigurându-vă că se înclină uniform în direcția dorită de dvs. Adăugați sau înlăturați nisipul, în funcție de situație, și greblați-l până când suprafața devine netedă.

2 Așezați lespezile pentru pavaj, aliniate astfel încât să ocupe toată zona. Faceți semne cu creta pe toate lespezile care vor trebui tăiate, pentru a se potrivi exact. Dacă nu doriți să tăiați lespezile, gândiți-vă la un aranjament care să includă margini neregulate sau lăsați ici-colo spații mai mari, în pavaj. Acestea pot fi umplute cu plante.

3 Când toate lespezile au fost aranjate după dorința dvs., preparați destul mortar pentru a le lipi. Luați fiecare lespede în parte și plasați grămoare de mortar pe partea inferioară: câte una în fiecare colț și una în centru. Întoarceți cu grijă lespede și fixați-o la loc.

4 Folosind un ciocan cu cauciuc, tasați cu atenție lespede, pentru a o fixa pe pernițele de mortar. Verificați dacă este în poziția corectă, aliniată cu lespezile vecine. Folosiți un nivelator pentru a verifica dacă este egală cu alte lespezi. Asigurați-vă că toate lespezile se înclină în direcția corectă și în unghiul drept pentru drenaj.

5 Dacă instalați lespezi pătrate, care sunt toate de aceeași mărime, folosiți bucăți subțiri și lungi de placaj, care marchează spațiul dintre lespezi - pentru a păstra acest spațiu egal. Potriviți lespezile cu grijă, pentru ca spațiile să fie egale. Este important ca spațiul să fie drept și regulat, pentru că va face parte din ansamblul grădinii.

6 În timp ce lucrați la o parte din pavaj, luați puțin mortar și puneți-l cu atenție în spațiul dintre lespezi. Folosiți o unealtă ascuțită pentru mortar, apoi repetați operațiunea în următoarea secțiune de pavaj. Măturați orice resturi în exces cu o mătură tare și curățați orice pată.

PAVAREA

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Nivelă cu bule de aer
Echipament de protecție
Lopată, greblă pentru grădină
Mătură tare
Ciocan de cauciuc

VEZI ȘI

Folosirea uneltelor

Vezi: *Unelte pentru construcție*, pag. 34-35

Realizarea cofrajului

Vezi: *Pregătirea fundației*, pag. 36-37

Cositul

Vezi: *Cum să vă îngrijiți pajiștea*, pag. 84-85

Elementele mici de pavaj pornesc de la cărămizi, beton și lespezi din cărămizi, pavea din granit și beton, ajungând la diferite tipuri de bolovanii. Acestea sunt ideale pentru a fi utilizate în zone mici de pavaj sau pentru forme neregulate, cum sunt cărările unduitoare și curțile interioare rotunde. Cărămida este probabil cel mai adaptabil material de pavaj, care dă un aspect rustic tradițional, în timp ce cărămizile pentru pavaj sau cărămizile albas-

tre creează un efect mai modern și mai puternic. Pavelele din granit au de asemenea un aspect tradițional, dar tind să fie mai inegale, ceea ce le face mai puțin confortabile în timpul mersului și nepotrivite pentru șezut și pentru zonele în care se ia masă. Deși sunt foarte atractivi, bolovanii au o suprafață inegală, care face ca mesele și scaunele să aibă un echilibru precar.

Unde e nevoie de o suprafață dură, sunt folosite pietre mari, pentru a-i împiedica pe trecători, fiind dificil să treci printre ele. Nu uitați că pavajul inegal pe o pășune poate să distrugă lama cositoare, așa că plasați o șipcă moale pe margine, între iarbă și pavaj.

Există numeroase sisteme de pavaj gata modelate și, de obicei, sunt livrate cu bordură de cărămidă și elemente curbate.

Elementele mici pentru pavaj pot fi instalate în două feluri: fie direct pe un strat de nisip, răsflat peste fundația pregătită, fie peste un amestec slab și uscat de ciment, care are avantajul de a preveni apariția buruienilor. Bolovanii sunt așezați vertical, cu capătul mai îngust în sus, și adunați foarte strâns.

Elementele mici de pavaj, regulate, disponibile în diferite culori, așezate pe un strat de mortar, formează o suprafață atractivă și solidă.

TĂIEREA CĂRĂMIZILOR

Pentru a tăia manual cărămizile sau lespezile, veți avea nevoie de un compresor cu daltă, cu o lamă de 5 sau 8 cm, și un ciocan. Protejați-vă fața cu o mască și ochelari de protecție și purtați mănuși potrivite. Marcați cu un creion linia pe unde urmează să tăiați sau însemnați cărămida cu un cui. Puneți cărămida sau lespedea pe o suprafață solidă, cum ar fi o lespede veche, și bateți

ușor cu dalta pentru a obține o urmă de-a lungul liniei. Repetați procesul pe cealaltă parte a cărămizii. Plasați compresorul pe una din urme și ciocăniți-o tare, de mai multe ori. Urmați linia de separare, până când cărămida se rupe în două. Dacă aveți de tăiat, gândiți-vă să închiriați un polizor cu lamă care taie piatră. Marcați lespedea sau cărămida și folosiți polizorul pentru linia de tăiere.

INSTALAREA UNITĂȚILOR MICI DE PAVAJ

1 Lucrând pe o porțiune de 5 m² odată, răsfirați nisipul la o adâncime de 5 cm. Folosind o nivelă, verificați nivelul suprafeței de nisip, asigurându-vă că se taluzează uniform în direcția dorită de dvs. Uniformizați nisipul după nevoie și greblați suprafața.

2 Decideți-vă asupra modelului (simetric sau în zigzag) de aranjare a pieselor de pavaj și aranjați cărămizile. Începeți dinspre casă sau dinspre peretele principal și continuați de-a curmezișul porțiunii, pentru a evita să călcați peste ce tocmai ați făcut. Verificați ca liniile principale să fie drepte și potriviți cărămizile pe măsură ce avansați.

3 Folosiți o paletă pentru a umple spațiile cu nisip și introduceți-l cu grijă, cu o mătură tare. Tasați nisipul cu fermitate, folosind o bucată de lemn. S-ar putea să fie nevoie să adăugați mai mult dacă plouă și este îndepărtat.

4 Puneți o placă de lemn peste cărămizi și bateți-le ușor, dar cu fermitate, cu un ciocan de cauciuc. Fiți atenți să nu lucrați prea aproape de marginea porțiunii pavate, ca să nu împingeți cărămizile de la loc. Verificați constant cu o nivelă, pentru a vă asigura că suprafața cărămizilor este uniformă.

5 Aveți grijă să aranjați marginile care nu sunt la perete. O dată ce ați finisat pavajul, așezați o margine de beton, pentru a preveni ieșirea cărămizilor în afară. Începeți de la marginea de sus a suprafeței pavate, mergând spre baza fundației.

Sugestii utile

Umplerea spațiilor poate fi făcută doar cu nisip sau cu un amestec uscat de nisip și ciment, folosind proporțiile de 3 părți de nisip la 1 parte ciment, Asigurați-vă că lespezile sunt destul de uscate când folosiți amestecul din ciment, altfel se vor murdări. Aplicați amestecul cu o perie tare și umpleți spațiile. Lăsați amestecul să se depună progresiv sau folosiți un pulverizator, pentru a stropi ușor cu apă spațiile goale. Când mortarul este umezit, puneți o bucată de furtun peste, pentru a crea un spațiu cu o ușoară adâncitură, care se va întări.

FOLOSIREA BETONULUI

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Beton gata amestecat

Vopsea pentru beton

Lopată

Lubrifiant industrial

VEZI ȘI

Folosirea uneltelor

Vezi: *Unelte pentru construcție*, pag. 34-35

Așezarea fundației

Vezi: *Pregătirea fundației*, pag. 36-37

Betonul este unul dintre cele mai ieftine materiale pe care le puteți folosi pentru pavaj, deși e probabil mai indicat să fie folosit pentru scopuri utilitare, decât pentru scopuri decorative. Poate fi turnat într-un singur bloc, dar tot ce e mai mare de 3 m², sau așezat lângă fundațiile de casă, va avea nevoie de extindere. Cu betonul e mai ușor de lucrat pe porțiuni mai mici; încercați deci să lucrați

pe porțiuni de până la 1 m², fapt care va da impresia de lespezi din beton. Acestea pot fi turnate separat și lăsate să se usuce, înainte de a trece la altceva.

Betonul poate fi turnat direct pe o bază de sol, dar ar fi mai bine să puneți întâi fundația. Dacă se toarnă beton nou peste altul, acesta din urmă trebuie spart în întregime și apoi tratat ca agregat. Pentru porțiuni mici, puteți cumpăra pungi mici cu amestec uscat, dar dacă aveți nevoie pentru porțiuni mai mari, costă mult. Cel mai practic mod e să cumpărați ingrediente uscate în cantități suficiente și să le amestecați manual sau să închiriați un mic mixer. Combinați ingredientele, folosind o formulă din 1 parte de ciment la 5 părți de balast (nisip și pietriș) și 5 părți de apă.

Pentru porțiuni mai extinse, luați în considerare folosirea de ciment gata amestecat, livrat la domiciliu. Este esențial ca toată munca dvs. de pregătire să fie gata înainte ca livrarea să fie făcută și să aveți suficient ajutor pentru a turna betonul în două ore. Porțiunile mai mari de 3 m² vor trebui să fie întărite.

Tot felul de materiale pot fi presate în betonul pe jumătate întărit, pentru a înlătura aspectul utilitar. Acestea includ bolovani, bucăți de porțelan sau țigle din cărămidă, pietre colorate și pietriș.

AMESTECAREA BETONULUI

Betonul este un material extrem de adaptabil și poate fi tratat în diferite feluri. Puteți să vă faceți propriile lespezi, tăcând o grilă de lemn într-un amplasament de patru lespezi. Lubrifiați suprafața interioară a grilei și turnați amestecul de beton, ridicând grila în momentul când blocurile s-au întărit parțial și repetând procesul până când ați umplut porțiunea de pe alee sau din curte.

Mai există o metodă care imprimă un model de pavaj pe betonul parțial întărit; acesta este în mod normal făcut de lucrători profesioniști, dar acest lucru nu înseamnă că nu puteți experimenta în propria dvs. grădină.

Urmând această tehnică, veți avea un bloc întreg de beton, din moment ce grila nu pătrunde prin beton; astfel, eventuala problemă a buruienilor este evitată. Pentru o porțiune mai

mare, trebuie să includeți spații pentru extinderi.

Același principiu al imprimării în betonul parțial întărit poate fi folosit pentru pavajul cu bolovani, pentru modele, pentru mozaic.

Puteți folosi pietre atrăgătoare și de diferite mărimi, bucăți de sticle (aveți grijă cu cioburile - fundurile de sticlă sunt sigure și eficiente), sau bucăți de porțelan viu colorat.

TURNAREA BETONULUI

1 Pregătiți fundația, adăugând 10 cm în plus la dimensiuni, ca să fie ceva mai mare decât suprafața terminată. Construiți un antablament solid, folosind lungimea de 2,5 x 7,5 cm lemn de construcție. Lubrifiați piesele folosite înainte de a le instala, ca să poată fi înlăturate ușor după ce betonul a fost turnat.

2 Dacă faceți beton colorat, adăugați acum colorantul la amestecul uscat de nisip și ciment. Amestecați o lopată plină pentru a testa culoarea și lăsați-l să se usuce. Asigurați-vă că este uniform amestecat sau veți avea porțiuni neterminate în pavajul terminat. Amestecați și cu pietrișul, adăugați apoi apă încet și amestecați totul bine.

3 Turnați betonul de la un capăt al formei, uniformizându-l apoi cu o greblă sau lopată. Pentru a nivela betonul, puneți o lopățiță metalică deasupra și mișcați-o încet peste suprafața respectivă, în zigzag. Orice cantitate de beton în exces va fi astfel înlăturată.

4 Când apa de la suprafață s-a evaporat, luați o paletă de lemn și treceți-o peste beton, pentru a umple eventualele goluri și pentru a tasa părțile ridicate. Folosiți vârful paletei pentru a fixa și partea în care betonul se întâlnește cu marginea de lemn.

FINISAREA

A gregatul combinat în amestecul de beton poate fi expus pentru a da un aspect final texturat, cu pietre. O dată ce betonul aproape că s-a fixat, treceți cu furtunul peste el, înlăturând stratul superior. Pietrele agregatului vor rămâne la suprafață, la vedere.

Sugestii utile

Acoperiți betonul cu o folie de plastic sau cu pânză impermeabilă, pentru a-i permite să se usuce încet. Aceasta va opri prăfuirea sau pătrunderea a mici obiecte în beton. Lăsați betonul la uscat cel puțin 3 zile, sau până la 10 zile în timpul iernii. În zonele unde temperatura scade până la îngheț, cel mai bine este să folosiți un amestec conținând un agent care să reducă posibilitatea de crăpare din cauza alternanței de îngheț și dezgheț. O dată ce betonul e uscat, se poate umbla (preferabil greutate nu prea mare) sau se pot pune greutateți (nu foarte mari) pe noua suprafață.

STILURI DE PAVARE

SUGESTII PENTRU PLANTARE

Pavarea combinată cu plante arată minunat. Plantele cu formă bine definită și culori puternice sau cu frunze deosebite sunt cele mai de efect. Plantele cu frunze ascuțite sunt ideale; la fel și ghivecele cu plante anuale, viu colorate. Suprafața pavată se poate încălzi foarte tare, așa că udați florile din ghivece regulat și mutați-le într-un loc umbros dacă sunteți plecați pentru o perioadă. Dacă vă e greu să vă amintiți să le udați, înlăturați una sau două lespezi și plantați florile direct în pământ. Este mai ușor, dar mai puțin comod decât dacă ați folosi ghivece.

Prundișul este un mediu ideal pentru creșterea plantelor; o cărare din pietriș, cu plante crescând de-o parte și de alta, formează o imagine fermecătoare. Dacă nu prea aveți bani, folosiți pavarea cu pietre pe o suprafață mai mică și combinați-o cu pietriș sau traverse de linie ferată.

LESPEZI MICI

Această cărare de țară, atractivă și șerpuitoare, este făcută din lespezi mici de beton, care dau impresia de piatră naturală.

Suprafața dură (pavajul) este unul dintre cele mai importante elemente într-o grădină. Este cel mai costisitor, deseori, așa că merită să îl faceți cum trebuie de prima dată. Dacă nu sunteți foarte sigur în legătură cu forma pe care să o aibă pavajul, faceți întâi fundația și lăsați-o așa o vreme, înainte de pavajul final. În acest mod, veți putea schimba mai ușor forma, dacă porțiunea care urmează să fie pavată trebuie să fie mai mare sau mai mică. Există mai multe tipuri de pavare - de la tradiționalele cărămizi și pietre, la beton, fie în formă de lespezi sau pavea - și opțiuni mai neobișnuite, blocuri de lemn sau traverse de cale ferată, care se combină plăcut cu pietrișul și costă mai puțin. Amplasarea de plante în ghivece, în zone strategice, sau direct în mijlocul zonei pavate, sau aranjarea pavajului după un model va adăuga varietate grădinii dvs.

TRVERSE DE CALE FERATĂ

Umplute cu pietriș, aceste traverse formează un peisaj pitoresc. Plante cum ar fi limba mării și *Verbascum* cresc printre pietrele mici, care radiază căldura în sus.

PIETRE

Pietrele de forme neregulate, formând o cărare de pietre și pietricele, sunt folosite în mod curent în grădinile japoneze. Ele sunt extrem de atractive, mai ales după ploaie.

CURTE INTERIOARĂ SIMPLĂ

Simplitatea suprafeței din gresie este îmbogățită de desenele cu albastru și roșu, în zigzag. Ghivecele, pictate cu culori primare vii și umplute cu cactuși de forme ciudate și alte plante iubitoare de soare, completează acest decor neconvențional. Coșată deasupra scaunelor se află o umbrelă franjurată, de un albastru strălucitor, care imită culorile puternice din grădină.

PAVARE ÎN SPIRALĂ

O formă de spirală, cu diferite mărimi și culori de piatră, formează elementul de bază; restul aranjamentului pornește de aici.

SCĂRI PAVATE

Treptele intermediare de lemn sunt mai închise la culoare decât învelișul treptelor, deci sunt perfect vizibile.

TREPTE SIMPLE, PAVATE

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Ciocan de spart piatră

Țăruși de lemn

Lopată, cazma

Balast, ciment

Nisip moale

Paletă pentru punerea cărămizilor/Cărămizi rezistente la îngheț

Daltă

Ciocan

Nivelă

Nisip

Ciocan de cauciuc

Pietricele

VEZI ȘI

Amestecarea betonului

Vezi: *Folosirea betonului*, pag. 42-43

Feluri de pavare

Vezi: *Stiluri de pavare*, pag. 44-45

Trepțe din lemn

Vezi: *Trepțe simple din lemn*, pag. 48-49

Trepțele pot fi o importantă trăsătură decorativă în grădina dvs. și merită să investiți timp, asigurându-vă că se potrivesc cu aspectul general. De obicei, trepțele din grădină sunt mai puțin abrupte decât trepțele din casă și au o lățime de minimum 1 metru - cu cât trepțele sunt mai largi și mai joase, cu atât efectul este mai puternic. O impresie foarte plăcută poate fi creată cu trepțe construite pe lățimea întregii grădini și prin introducerea de spații de plantat și grupuri de ghivece.

Asigurați-vă că materialele folosite pentru scări se potrivesc cu casa și grădina - trepțele moderne din beton arată bine într-o curte foarte oficială, în timp ce trepțele simple din lemn se potrivesc cu o zonă împădurită. Trepțele din metal sunt cele mai indicate în apropierea casei - de exemplu, niște trepțe din fier forjat se pot instala la intrarea pe terasă. Trepțele din cărămidă, cu înveliș de piatră sau beton, reprezintă o combinație clasică și arată bine în multe părți. Piatra sau cărămizile ar trebui să mai fie și altundeva în grădină, dacă e posibil - probabil să constituie material de pavaj pentru alei sau terasă. Cărămida veche și piatra naturală vor avea un efect

tradițional, în timp ce cărămizile de construcție albastre și betonul alb strălucitor aduc un aspect modern grădinii.

Pentru a realiza un cadru pentru trepțe, plantați niște straturi mai înalte sau un rând simplu de țărugi, după cum se arată aici, sau puteți planta mai mulți arbuști, mai ales dacă vreți să mascați părțile laterale ale aleii.

Informații utile

Când proiectați trepțele pentru grădină, gândiți-vă bine la proporțiile treptelor intermediare (înălțime) și a învelișurilor de trepte (lățime). În general, cu cât scările sunt mai adânci, cu atât trebuie să fie mai scurte trepțele intermediare, pentru a facilita mersul.

Folosiți următoarele indicații ajutătoare:

Învelișul de treaptă	Treapta intermediară
35 cm	15 cm
40 cm	13 cm
45 cm	10 cm

Când calculați înălțimea totală a treptei intermediare, gândiți-vă la înălțimea zonei cu mortar și grosimea lespezilor de pavaj.

CUM SĂ FACEȚI O CĂRARE CU TREPTE, NECONVENȚIONALĂ

1 Însemnați locul și bateți primul țăruiș în pământ. Puneți-l pe următorul, ținându-l la același nivel cu primul. Continuați să bateți țăruișii, ajustându-le înălțimea, astfel ca acestea să descrească. Bateți cu ciocanul și în partea cealaltă, lăsând loc destul pentru 3 lespezi, între cele două rânduri de țăruiși.

2 Săpați fundația pentru prima treaptă. Folosiți un hârleț pentru a trasa o linie în pământ, la 1 m de primul țăruiș. Săpați un șanț de lățimea și adâncimea hârlețului, de-a lungul locului marcat. Amestecați 10 lopeți pline cu balast cu 2 lopeți de ciment, apoi adăugați suficientă apă, pentru a face un amestec solid.

3 Turnați betonul uniform în șanțul făcut și egalizați suprafața cu o paletă. Faceți un amestec de 5 părți nisip moale și 1 parte ciment și destulă apă pentru a face un mortar destul de rigid. Puneți amestecul peste beton și neteziți cu o paletă.

4 Puneți prima cărămidă pe mortar, aproape de țărushi și împingeți ușor. Puneți puțin mortar pe marginea scurtă a următoarei cărămizi și lipiți-o de prima. Continuați să puneți primul strat de cărămizi pentru treptele intermediare. Puteți să folosiți o jumătate de cărămidă pentru a completa șirul. Pentru a o tăia, puneți dalta pe mijlocul cărămizii și loviți cu un ciocan.

5 Folosiți o nivelă cu bulă de aer pentru a verifica dacă primul rând de zidărie este drept, apoi puneți niște mortar pe partea de sus a cărămizilor. Puneți al doilea rând, plasând fiecare cărămidă peste despărțitura dintre cărămizile de dedesubt și loviți-o ușor cu o paletă, pentru a se fixa la loc.

6 Aranjați fundația pentru prima treaptă cu o cazma, apoi neteziți suprafața cât să fie puțin sub nivelul cărămizilor. Amestecați mortarul folosind 5 părți de nisip mai dur, 1 parte ciment și destulă apă cât să se desprindă de pe paletă. Puneți mortarul peste treaptă și faceți un strat de 25 cm adâncime, care se înclină ușor din spate spre față - permițând scurgerea apei.

7 Puneți lespezile la loc, așezând primul rând, pentru a acoperi în parte cărămizile cu 5 cm și rândurile ulterioare, pentru ca fiecare lespede să fie așezată la mijloc, unde se află despărțitura, în rândul din față. Folosiți spațiera ca ghid și puneți niște mortar pentru prima lespede. Bateți-o ușor pentru a o fixa cu un ciocan de cauciuc, apoi puneți și restul, folosind o nivelă de aer.

8 Umpleți marginile și partea laterală a fiecărui rând cu pietricele, împingându-le ușor pentru a le fixa. Apoi, puneți restul de trepte. Înlăturați mortarul în plus, trecând ușor cu un băț de-a lungul fiecărei despărțituri. Nu călcați pe trepte cel puțin 24 ore, pentru a permite mortarului să se fixeze cât mai bine.

TREPTE SIMPLE DIN LEMN

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Cuie și sfoară

Cazma

Peliculă geotextilă

Ciocan

Nivelă cu bulă de aer

Cuie presate, din lemn,
5 x 5 cm

Lemn presat, 2,5 x 15 cm,
tăiat pe lungime

Burghiu și șuruburi

Tasator

Așchii de lemn

VEZI ȘI

Trepte de beton

Vezi: *Trepte simple, pavate*, pag. 46-47

Fundații din lemn

Vezi: *Fundații din lemn*, pag. 50-51

Cum să construiți o podea

Vezi: *Podele*, pag. 56-57

Treptele din lemn pot fi făcute în mai multe stiluri și conferă de obicei un aspect lejer. Nu sunt potrivite, deci, pentru o scară oficială sau în combinație cu alte materiale de grădină mai mari, cum sunt piatra de York

Construite pentru a urma panta naturală, aceste trepte de lemn arată minunat într-o zonă împădurită. Frunzele de pe jos aduc un plus de șarm.

sau cu elemente cum sunt balustradele. Se potrivesc perfect cu grădinile neoficiale sau cu cele moderne și sunt folosite pentru părțile mai sălbatice, periferice ale grădinilor mai mari, acolo unde duritatea lor nu este deplăsată. Traversele de cale ferată, de un negru închis, creează o impresie puternică, dacă sunt folosite pentru trepte. Pot fi așezate câte două, pentru a forma atât treapta intermediară cât și învelișul de treaptă. Sau puteți folosi treaptă intermediară și pietriș. Folosit în combinații cu pavaj de cărămidă, învelișul de treaptă din cărămidă arată bine.

Podeaua trebuie de asemenea să se potrivească cu treptele de lemn. Acestea pot avea diferite culori, de la maro tradițional la culori strălucitoare, ca albastru sau verde, pentru a crea un efect puternic și plin de viață. Lemnul este de obicei cel mai potrivit material pentru trepte în zonele sălbatice sau împădurite. Treptele pot fi făcute din lemn tăiat cu ferăstrăul, pătrat, sau scânduri de lemn fixate cu cuie, iar învelișul de treaptă poate fi din pietriș sau așchii și surcele de lemn. Învelișul din iarbă este de asemenea atractiv, dar este indicat doar pentru zone nu foarte circulare, pentru că se vor transforma în noroi dacă se va călca pe ele tot timpul când plouă.

AȘCHII DE LEMN

Așchiile de lemn se găsesc sub diferite forme, de la cherestea până la coaja de copac. Cele mai bune și cele mai scumpe sunt mixturile cu conținut mare de cherestea. Prețul variază în funcție de mărimea granulației - cu cât granulația este mai mare, cu atât prețul e mai mare. Cel mai frecvent mod de a folosi așchiile de copac este pentru cărări și trepte. Cel mai bine ar fi să fie folosite pentru

cărări din zone împădurite. Motivul îl reprezintă faptul că așchiile se împrăstie și depășesc spațiul destinat lor. Ele ar putea totuși rămâne la loc prin amplasarea unor margini de lemn, dar această soluție nu funcționează în cazul păsărilor care le adună în cioc și le răsfiră prin grădină. Cărămizile din așchie vor fi întreținute prin plivitul regulat. Ar trebui să țină între 3 și 5 ani.

Plantele se răsfiră de o parte și de alta a cărării care șerpuiește ademenitoare.

FOLOSIREA CHERESTEILEI/LEMNULUI PENTRU TREPTE

1 Marcați o zonă cu sfoară și cuie. Săpați o adâncitură care să aibă aproximativ forma treptelor dorite. Săpând la capătul pantei, faceți o porțiune de două ori mai adâncă (din față spre spate), care ar reprezenta adâncimea posibilă a treptei. Prima treaptă va fi sub nivelul solului. Veți avea nevoie de 10 cm și 7,5 cm pentru învelișul de treaptă.

2 Tăiați pelicula geotextilă pentru a avea mărimea potrivită și puneți-o pe sol. Aceasta va stopa eventuala creștere a buruienilor și va permite drenajul. Umpleți spațiul cam de 10 cm și compactați-l în întregime cu un ciocan.

3 Verificați nivelul cu o nivelă - învelișurile de treaptă trebuie să fie ușor înclinate în afară, pentru drenaj. Folosind un ciocan, bateți cuie de lemn de 5 x 5 cm în mijlocul fundației, pentru a realiza prima treaptă intermediară. Cuietele trebuie să fie la minimum 2,5 cm adâncime în pământ.

4 Puneți lemnul în fața cuielor și verificați nivelul. Înșurubați prima treaptă intermediară de cuietele de lemn, cu șuruburi de 7,5 cm. Puneți marginile treptei în poziția necesară și prindeți-le în șuruburi de treapta intermediară.

5 Faceți cea de-a doua treaptă, umplând spațiul rămas liber cu 10 cm și tasându-l bine. Continuați treptele în același mod, apoi finisați, adăugând pe suprafața învelișului de treaptă așchii de lemn.

Sugestii utile

Treptele de lemn pot deveni alunecoase după ploaie și, spre deosebire de cele făcute din butuci solizi, trebuie tratate regulat cu anticoagulant - pentru a preveni acest fenomen. Tăiați orice ramuri care atârnă peste trepte și curățați orice resturi de grădină care au căzut pe scări. Înclinarea treptelor trebuie să fie ușoară - 50 x 10 cm de exemplu - și treptele foarte mari sunt bune în această situație. Ele trebuie să fie de 1 m lățime (din față spre spate) sau mai mult și treptele intermediare nu mai înalte de 10 cm.

FUNDAȚIE DIN LEMN

VEȚI AVEA NEVOIE DE

**Traverse de cale ferată
sau bucăți de lemn**

**Ferăstrău puternic,
transversal**

Burghiu

**Mire de consolidare a
oțelului**

Ciocan de spart piatră

Compost

Furcă

Paletă

VEZI ȘI

Trepte din lemn

Vezi: *Trepte simple din
lemn* pag. 48-49

Fundații din cărămidă

Vezi: *Fundație de cără-
midă*, pag. 52-53

Construirea unei podele

Vezi: *Podele*, pag. 56-57

Lemnul este alegerea naturală pentru o fundație în relief și se armonizează în majoritatea porțiunilor din grădină. Orice lemn durabil poate fi folosit pentru fundație, dar traversele de cale ferată sunt în mod

Această fundație din traverse tăiate este folosită pentru o mică zonă de plantat, într-o curte interioară, și atrage atenția asupra unui tip deosebit de plantă.

special robuste, pentru că sunt făcute pentru a rezista mulți ani, în condiții extreme de vreme. Ele reprezintă soluția ideală pentru o fundație joasă și pot fi folosite fie independent, în legătură cu peretele de fixare, sau cu trepte, pentru o pantă abruptă.

Culoarea închisă, negru sau maro, mărimea și forma distinctivă a traverselor de cale ferată le face un puternic element de design, folosit cu succes pentru pavare, locuri de șezut și fundații. Pentru porțiunile de lângă casă, ele se combină bine cu divizori naturali, între porțiuni de pavare sau prundiș și le puteți folosi și pentru a marca o cărare.

Lemnul folosit pentru traversele de cale ferată poate fi extrem de dur și trebuie să fiți atenți cu înnisiparea, mai ales dacă este folosită pentru fundații în relief sau locuri de șezut, unde va veni în contact cu mâinile sau îmbrăcămintea. Traversele sunt greu de mânuit, lucru util o dată ce au fost amplasate la locul potrivit, ele conferind stabilitate, dar înseamnă că construcția este mai grea și s-ar putea să aveți nevoie de ajutor pentru a le muta. Lemnul este dens și solid, fapt care îi conferă durabilitate, dar îngreunează tăiatul cu ferăstrăul sau perforatul. Veți avea nevoie de un ferăstrău transversal puternic, pentru a-l tăia.

Folosirea substanțelor conservante protejează lemnul împotriva putrezirii.

TRATAMENTUL LEMNULUI

Lemnul folosit în aer liber trebuie să fie în permanență protejat de fenomenele naturale. Substanța tradițională pentru conservare este creozotul maro, care asigură o culoare permanentă și peste care nu se poate vopsi; trebuie aplicat cu grijă; este otrăvitor pentru plante, dacă acestea sunt stropite cu el.

Substanțele de conservare a lemnului sunt disponibile într-o gamă

largă de culori și nu distrug plantele. Oricum, toate substanțele conservante sunt toxice și nu trebuie aplicate într-un spațiu închis.

Traversele de cale ferată se cumpără mai ales pentru lemnul moale, care este mai predestinat putrezirii decât lemnul tare. Lemnul care este în pământ are nevoie de protecție în plus, cum sunt tălpile de metal sau reazem din beton.

CUM SĂ FACEȚI O FUNDAȚIE DIN LEMN

1 Alegeți un loc care să constituie o fundație solidă pe care să construiți și care oferă condițiile potrivite pentru plante. Folosind chiar porțiunea de lângă casă, veți utiliza cu folos spațiul de lângă zid.

2 Tăiați lemnul la lungimea dorită; aveți nevoie de 2 bucăți lungi și 4 scurte pentru această fundație. Fixați lemnul în *por* dorită.

3 Perforați 3 găuri la distanțe egale în lemnul din față și câte o gaură pe lateral. Perforați lemnul de sus, marcându-le pe cele de jos cu poziții de perforare, apoi mutați lemnul de sus deoparte, în timp ce îl perforați pe cel de jos. Folosind un ciocan, puneți mirele de consolidare din oțel în găuri și bateți-le ca să fie la 30 cm mai jos.

4 Umpleți fundația cu sol potrivit sau compost, încorporând un strat pentru drenaj, dacă e necesar (vezi: Sugestii utile, de dedesubt). Greblați, tsați și udați bine.

5 Gândiți-vă și puneți pe hârtie schema de plantare, sau plasați ghivecele pe compost pentru a vedea cum arată, înainte să începeți plantările. Lăsați loc destul între plante, pentru a permite creșterea acestora. Plantați, fixați și udați bine.

Sugestii utile

Fundațiile în relief vă permit să creați condițiile necesare pentru plante speciale, în mod deosebit solul din grădina dvs., cum ar fi plantele iubitoare de aciditate, într-un sol calcaros. Deși speciile de pădure preferă condiții de umezeală, majoritatea plantelor se dezvoltă frumos într-un sol bine desecat. Pentru drenaj, adăugați un strat pe fundul fundației, apoi acoperiți cu un strat de rețea de sârmă sau o peliculă permeabilă. Aceasta previne blocarea în sol. Umpleți fundația cu sol de suprafață de calitate, care se potrivește plantelor.

FUNDAȚIE DE CĂRĂMIDĂ

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Lopată

Cărămizi rezistente la îngheț

Cazma

Balast

Ciment, paletă

Nisip moale

Paletă pentru punerea cărămizilor

Pătrat

Nivelă

Plăci de țiglă, 5 x 10 cm

Daltă

Ciocan

Pietriș, compost

VEZI ȘI

Amestecarea betonului

Vezi: Folosirea betonului, pag. 42-43

Fundații din lemn

Vezi: Fundație din lemn, pag. 50-51

Plantarea în crăpături

Vezi: Plantarea în prundiș, pag. 148-149

Fundațiile în relief, făcute din cărămidă, vor ține mulți ani și pot fi construite în multe variante și pentru numeroase scopuri. Ele reprezintă zone de despărțire sau trăsături unificatoare între diferite porțiuni din grădina. Curtea interioară poate fi completată de exemplu cu o fundație mai joasă, pentru a atenua conturul dur dintre pajiște și pavare, dar și pentru a oferi o zonă propice pentru etalarea plantelor mai pretențioase.

Într-o grădină mică, pavată, aceste fundații reprezintă singurele zone de plantat și, fiindcă datorită lor accesul la flori se face ușor, ele sunt folosite mai ales pentru grădinari cu handicap locomotor sau cei care se mișcă greu. Dacă sunt construite cu o coamă largă, fundațiile pot constitui și locuri de șezut.

În aceste pagini vă arătăm cum să faceți o fundație cu iarbă, folosind tehnica de bază a punerii cărămizilor. Această tehnică poate fi folosită pentru un perete independent, de până la 1 m înălțime. Orice perete mai înalt de 1 m va avea nevoie de consolidări din oțel și e recomandabil să consultați un constructor pentru ajutor. Înainte să începeți să construiți, alegeți locul cu grijă, asigurându-vă că este

propice pentru plante. Marcați-l și așteptați câteva zile, pentru a vă obișnui cu el. Încercați să puneți câteva ghivece în locul unde va fi fundația, pentru a simula efectul dorit.

O zonă însorită lângă bucătărie este locul ideal pentru această fundație. Alegeți ierburi care răsar și în soluri mai uscate, cum sunt maghiranul și rozmarinul.

CUM SĂ FACEȚI O FUNDAȚIE INDEPENDENTĂ

1 Alegeți o zonă de 87,5 x 87,5 cm pentru bază și săpați solul la o adâncime de 15 cm. Nivelati solul, apoi puneți un singur strat de cărămizi pe margini, lăsați un spațiu de 1,25 cm între fiecare. Marcați pozițiile cărămizilor, împingând solul pe ambele părți cu o lopată.

2 Înlăturați cărămizile. Săpați un șanț de 15 cm între locurile marcate. Amestecați betonul pentru fundații, folosind 10 părți balast la 2 părți ciment și adăugând destulă apă pentru a face un amestec tare. Turnați betonul ud în șanț, până la o adâncime de 10 cm. Neteziți cu o paletă. Lăsați să se usuce înainte să începeți să construiți peretele.

3 Amestecați niște mortar, folosind 5 părți de nisip moale, o parte de ciment și apă cât să se desprindă de pe paletă. Puneți mortar peste beton. Fixați prima cărămidă, apoi puneți mortar pe latura scurtă a următoarei și apăsați-o încât să se fixeze de prima. Folosiți paleta pentru a o pune în poziția necesară. Așezați primul strat, folosind un șablon de unghiuri.

4 Puneți mortar peste primul rând și continuați să puneți următoarele două rânduri, fixând fiecare cărămidă peste spațiul dintre cele două de dedesubt. În rândul al patrulea - primul rând cu adevărat la suprafață - faceți niște găuri pentru drenaj, omițând să puneți mortar din cărămida din mijloc pe fiecare parte. Lăsați o nivelă pentru a vă asigura că peretele este egal.

5 În rândul al cincilea, lăsați un loc liber de plantare, pe fiecare parte. Pentru aceasta, întâi așezați cărămida din colț, apoi lăsați un spațiu de mărimea unei cărămizi, înainte să așezați următoarea cărămidă. Puneți niște mortar în mijlocul spațiului și puneți trei țigle, făcându-le să fie la același nivel cu cărămizile. Repetați acțiunea pentru fiecare parte.

6 Așezați următorul strat în același mod, dar poziționați spațiile libere într-un alt loc. Folosiți o nivelă pentru a verifica dacă pereții sunt verticali, apoi așezați următoarele două rânduri, alternând spațiile destinate plantării, astfel ca ele să se potrivească cu cele două rânduri anterioare.

7 Așezați ultimele 2 straturi astfel ca marginea să fie mai în afară cu 2,5 cm și poziționați ultimele cărămizi astfel încât să depășească nivelul fiecărui colț. Aveți nevoie să tăiați încă o cărămidă. Pentru aceasta, puneți o daltă pe ea și loviți cu un ciocan. Înlăturați excesul de mortar din găuri și mergeți cu paleta de-a lungul spațiilor libere, pentru uniformizare.

8 Adăugați la bază 5 cm de pietriș, apoi începeți să umpleți cu compost, până ajungeți la primele spații de plantat. Împingeți plantele în unele goluri, punând compost în jurul lor și punând țigle în spate, pentru a menține compostul. Puneți țiglele sau pietricele și în alte goluri. Continuați cu straturile următoare, apoi finisați umplând stratul și plantați.

ZIDURI

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Cuie și sfoară

Cazma

Nivelă

Prundiș

Ciocan

Peliculă

Pietre mari sau cărămizi

Roabă pentru mutarea pietrelor

Blocuri de beton reconstituite

Pietricele pentru stratul de drenaj

VEZI ȘI

Folosirea uneltelor

Vezi: *Unelte pentru construcție*, pag. 34-35

Plantarea în crăpături

Vezi: *Plantarea în prundiș*, pag. 148-149

Piatra reprezintă unul dintre cele mai vechi materiale de construcție și zidurile din piatră se găsesc peste tot în lume. Pentru un zid fără nici un pic de mortar (sau cu foarte puțin), folosiți piatră naturală sau blocuri de beton care au fost construite de parcă ar fi din piatră. Deși majoritatea oamenilor preferă

Piatra naturală și gresia plată sunt folosite aici pentru un aranjament modern, subliniat de plante.

să aibă mai degrabă un material natural, decât unul preparat acasă, blocurile de beton merită să fie luate în considerare în zonele unde nu există locuri naturale sau dacă nu stați foarte bine cu banii. Orice material alegeți, alegeți un final care să reflecte peisajul; de exemplu, piatra fin tăiată se va potrivi mai bine într-un peisaj urban, decât cea mai dur tăiată, în timp ce în zone rurale, finisările cu piatră mai dură sunt mai frecvente.

Construirea unui zid stabil, dacă folosiți forme neregulate și pietre de diferite mărimi și puțin mortar sau deloc, nu este o sarcină ușoară. Aceste ziduri independente din piatră se îngustează spre vârf, adică sunt mai late la bază, pentru a conferi stabilitate. Pentru a construi un asemenea perete e nevoie de îndemânare în selectarea mărimilor și a formelor, așadar, cel mai bine ar fi să cereți ajutorul și sfatul unui meșteșugar experimentat. Un zid de siguranță redusă e mai ușor de construit. Zidul câștigă mult în stabilitate din greutatea solului pe care e situat, dar trebuie să fie construit ușor în pantă, tehnică numită înclinare. Dacă folosiți blocuri uniforme, nu este nevoie de înclinare.

CONSTRUIREA UNUI ZID DE SIGURANȚĂ

1 Marcați locul pentru zid, folosind cuie și sfoară. Săpați pământul din zonă pentru a avea o pantă spre vârful terasamentului. Veți avea nevoie de un strat până la 15 cm mai adânc (din față spre spate) decât piatră, pentru a vă lăsa loc să lucrați și pentru stratul de drenaj.

2 Săpați șanțul fundației cam la 15 cm adâncime și la lățimea pietrelor. Verificați nivelul, adăugați apoi un strat de pietriș de 5 cm și uniformizați cu capătul unui ciocan.

3 Acoperiți partea de pantă din spate cu o membrană specială, fixând-o cu cărămizi sau pietre tari, pentru siguranță.

4 Puneți cele mai mari pietre pe fundație, asigurându-vă că sunt în aceeași linie cu sfoara și că suprafețele superioare se înclină spre spate. Alegeți fiecare piatră, astfel încât să se potrivească bine cu cea alăturată, apoi bateți-le pentru a se fixa, cu mânerul unui ciocan.

5 Umpleți partea din spate a primului strat cu piștricele, la același nivel cu pietrele. Aranjați-le să stea strâns - acesta este stratul de drenaj care va fi construit cu zidul și spațiile dintre ele trebuie să fie cât se poate de mici sau se vor umple cu pământ.

6 Când primul strat e terminat și fixat din spate, ar trebui să aveți o suprafață uniformă, egală, pe care să așezați următorul strat de pietre mari. Din nou, alegeți pietre care se potrivesc una de alta și asigurați-vă că partea mai mică a fiecărei pietre este în față, altfel se poate desprinde. Umpleți cu piștricele spatele zidului, aducându-le la același nivel cu vârful acestuia.

7 Așezați ultimul strat, după instrucțiunile de mai sus. Apoi, acoperiți panta cu sol și puneți în crăpăturile dintre pietre câteva plante mici, cățăărătoare.

ALEGEREA PIETRELOR

Există diferite tipuri de piatră disponibile pentru un zid și fiecare are avantajele ei. Piatra tare, naturală, inclusiv granitul, nodulele și gresia sunt solide, dar dificil de tăiat, deci e nevoie să lucrați cu pietre tari. Aceasta presupune sortarea prin diferite mărimi, selectarea pietrelor de formă potrivită pentru fiecare parte a peretelui. Pietrele naturale moi, calcarul sau piatra de nisip, sunt deosebit de atractive. Ele pot fi tăiate și se pot face diferite finisări, mai moi sau mai dure. Blocurile de beton reconstituite au o parte modelată pentru a părea piatră dură, „semi-îmbrăcată”. Ele sunt uniforme, deci nu e nevoie să măsurați diferite mărimi. Datorită acestui lucru, ele sunt mai ușor de instalat.

PODELE

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Piroane, sfoară
Măsurător
Lopată, cărămizi
Lemn presat 10 x 10 cm,
10 x 5 cm, 10x2,5 cm
Șurub de strângere
Nivelă
Burghiu, șuruburi
Cheie fixă
Ciment, nisip, agregat
Tasator
Paletă, ferăstrău
Substanță pentru
prezervarea lemnului
Folie acoperitoare din
plastic
Cârlige de grinzi, cuie
Cretă, netezitor
Șuruburi pentru podea

VEZI ȘI

Tratarea lemnului
Vezi: *Fundație din lemn*,
pag. 50-51
Tipuri de podele
Vezi: *Stiluri de podele*,
pag. 58-59

Amplasarea podelelor este o alternativă atractivă la pavarea unei grădini neoficiale. Efectul este modern și aerodinamic, ceea ce face ca podelele să arate mai bine în jurul unei case moderne, decât al uneia tradiționale, cu atât mai puțin dacă aceasta din urmă are un aspect formal, fiind construită din cărămidă sau piatră. Totuși, puteți folosi podele și în aceste cazuri, dar mai bine amplasați-le nu prea aproape de casă. Podelele se potrivesc bine pe verandă și marginile piscinei, pentru că suprafața de lemn este plăcută la atingere și dacă umblați cu picioarele goale. Podelele pot fi folosite și pentru a crea câteva nivele, fără a ține seama de panta grădinii.

Podelele clasice sunt făcute din scânduri de 10 cm, 15 cm sau 20 cm, așezate paralel pe o bază de susținere și grinzi. Este simplu să construiți o podea simplă, dar puteți de asemenea cumpăra sisteme care se unesc pentru a forma diferite stiluri și forme, folosind scânduri așezate în diagonală și alte modele. Majoritatea podelelor se fac din lemn natural, care se armonizează cu natura, dar și o podea colorată poate reprezenta un aranjament surprinzător, mai ales într-o grădină de

oraș sau într-o anumită porțiune de grădină. Când alegeți locul pentru platformă, evitați zonele umede ale grădinii; lemnul devine alunecos și periculos dacă e umed. Verificați cât de „deschis” este locul și dacă există mulți copaci care fac umbră. Înainte de a construi podeaua, va trebui să curățați locul și să îl nivelați - s-ar putea să aveți nevoie de ajutor, pentru că necesită multă muncă manuală.

MĂSURAREA

Pentru a vă da seama de cât lemn aveți nevoie, măsurați întâi lungimea locului. Astfel, veți ști cât trebuie să măsoare piesele de susținere, care trebuie să fie toate de aceeași lungime. Apoi, faceți măsurători pentru grinzele care se instalează perpendicular pe piesele de susținere. Pentru finisare, măsurați zona (lungime și lățime) și împărțiți-o folosind scândurile. Oricum, aveți nevoie de lemn pregătit pentru podele, așa că amintiți-vă că lățimea scândurilor va fi mai mică după ce faceți planurile - de exemplu, lăsați mai bine 9,5 cm, când folosiți scânduri de 10 cm.

PLATFORMA PENTRU PODEA

1 Marcați locul cu piroane de lemn și sfoară - folosiți un pătrat pentru a vă asigura că toate colțurile sunt în poziția bună. Săpați găurile pentru țărui de 45 cm adâncime, așezându-le la 120 cm depărtare, în șiruri plasate la 60 cm depărtare, paralele cu casa. Nivelați baza fiecărei găuri, puneți o cărămidă în ea, apoi puneți țărui de 10 x 10 cm și 60 cm lungime.

2 Pentru piesele de susținere, puneți lungimea de 10 x 5 cm de-a lungul fiecărui șir de țărui paraleli cu casa. Fixați piesele de susținere de capătul țăruiilor, păstrându-le la 2,5 cm deasupra solului. Folosiți o nivelă pentru a vă asigura că țăruii sunt perfect verticali și piesele de susținere perfect orizontale.

3 Faceți cu burghiul două găuri între piesele de susținere și țărushi. Puneți câte un șurub în fiecare gaură și strângeți-l cu o cheie fixă - înlăturați unul din șuruburile de strângere, pentru a avea acces mai ușor, o dată ce primul șurub a intrat. Amestecați 1 parte de ciment cu 4 părți de nisip și 4 părți agregat, apoi umeziți. Umpleți găurile cu mixtura, tesați, apoi uniformizați.

4 Folosiți un ferăstrău cu tăiș în zigzag, pentru a egala nivelul țărushilor cu vârful pieselor de susținere. Puneți substanță pentru prezervarea lemnului pe capetele tăiate. Acoperiți solul de sub podea cu o folie de plastic neagră - pentru a preveni apariția buruienilor.

5 Așezați grinzi de 10 x 5 cm între rânduri, la 45 cm de părtare. Tăiați cu ferăstrăul dacă e necesar, apoi bateți o pereche de cârlige pe grinzi, la capătul fiecăreia. Asigurându-vă că partea de sus a grinzilor e la același nivel cu piesele de susținere, bateți-le folosind cuie galvanizate de 4 cm.

6 Folosind o riglă de măsurare a suprafețelor, marcați capetele pieselor de susținere cu cretă, apoi acoperiți-le cu o substanță pentru prezervarea lemnului. Așezați prima scândură, astfel ca aceasta să fie paralelă cu casa (la capătul cel mai îndepărtat de ea). Întăriți cu șuruburi pentru podele de 6 cm, perforând două rânduri de găuri situate la 45 cm una de cealaltă.

7 Puneți mai multe scânduri, lăsând spații de 5 mm între ele. Folosind o riglă, trageți o linie care să vă ajute să fixați șuruburile de-a lungul centrului primei grinzi și întăriți. Continuați să întăriți scândurile, mai multe deodată. O dată ce sunt toate scurte, folosiți un liniar pentru a vă ghida. Puneți substanță pentru prezervarea lemnului pe marginile tăiate.

8 Folosiți un lemn de 10 x 2,5 cm pentru a acoperi capetele și faceți cu grijă finisarea. Faceți acest lucru chiar la sfârșit, după ce vă asigurați că toate scândurile sunt la același nivel. Consolidati cu șuruburi.

STILURI DE PODELE

SUGESTII PENTRU STIL

Pentru porțiunea în care este podeaua, decorul ideal îl reprezintă o masă cu scaune simple, cum sunt scaunele de nuiele, șezlongurile sau scaunele de pânză. Este mai bine să evitați ornarea cu mobile foarte elaborate, cum sunt scaunele decorative din fier forjat, care într-o asemenea situație par foarte artificiale.

Pentru a avea mai multă umbră, folosiți paravane din bambus sau nailon, puse peste grinzile de sus - ele pot fi fie rulate, fie așezate orizontal, dacă vă răzgândiți în privința umbrei. Paravanele pot fi folosite pentru a vă oferi intimitate față de un vecin sau pentru a masca o priveliște neatractivă. Plantele pot crește prin podea dacă au destul spațiu și un copac cu formă frumoasă poate avea un efect surprinzător și oferă o binefăcătoare umbră în această poziție.

PODELE PENTRU CONFORT

Grădinile de pe acoperiș sunt locuri ideale pentru podele, care dau un aspect mai cald, mai intim, decât tradiționala suprafață de beton.

COLȚUL IZOLAT

Treptele din lemn vă conduc spre acest colț retras. Împletiturile și un paravan deasupra, împreună cu bogăția de plante, creează intimitate.

Podelele din lemn sunt ideale pentru zonele cu pante mai abrupte, pentru că oferă un spațiu util, care ar fi putut foarte bine rămâne nefolositor. Podelele reprezintă, de asemenea, o legătură prețioasă între grădină și casă, când podeaua casei este la câteva picioare peste nivelul grădinii. Zonele uniforme sunt ideale pentru curți interioare, dar chiar și în această situație s-ar putea să preferați o podea pentru un aspect mai rustic, sau pentru a economisi bani pentru materiale de construcție. Cel mai bun material pentru podele este lemnul natural, cum este lemnul de cedru, conifere sau chiparos. Cedrul roșu și coniferele sunt atrăgătoare în mod special și se decolorează într-un cenușiu plăcut. Atât cedrul roșu cât și coniferele sunt vulnerabile și pot intra în putrefacție, în zone calde și umede pentru mai mult timp. Dacă locuiți într-o regiune unde verile sunt calde, construiți podeaua din lemn presat.

ARANJAMENT JAPONEZ

Podeaua acestui pod este reminescența unei grădini japoneze, cu balustrade de bambus.

INOVAȚIE

Un colț curbat într-o pavare cu beton a fost construit într-un mod neobișnuit.

CULOARE VIE

Această zonă de calm este obținută prin prezența podelei, a mobilierului, a ușilor, vopsite în nuanțe de albastru.

LUAREA CINEI CU STIL

Mobila din lemn simplu și metal are un stil minimal, elegant, totuși, și se potrivește în întregime cu podeaua.

CONSTRUIREA UNUI GARD

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Sfoară și cretă

Ciocan și cuie

Nivelă

Substanță pentru
prezervarea lemnului

Pari pentru gard

Țăruși metalici pentru
gard

Panele

Pentru marginea grădinilor și izolări interne, gardurile de lemn constituie o opțiune economică și potrivită. Dacă sunt construite și întreținute cum trebuie, ele pot rezista mulți ani. Tratați lemnul cu substanțe speciale pentru preservare, la fiecare câțiva ani. Înainte să instalați un gard care să marcheze granița între terenul dvs. și al vecinului, cădeți întâi de acord cu acesta al cui este gardul și cine este însărcinat cu întreținerea lui. De asemenea, cădeți de acord asupra locului exact unde trebuie să fie gardul; prin aceasta veți evita eventualele discuții de mai

târziu pentru o bucățică de grădină. O dată ce vă hotărâți asupra poziției gardului, mutați cât mai multe plante din zona cu linia lui; dacă un copac e în drum, va trebui să-l incorporați în gard. Uitați-vă cu atenție la sol, pentru a vă asigura că nu conține obstacole, cum sunt vechile fundații de beton, iar dacă găsiți așa ceva, înlăturați-le. Cuiele metalice nu sunt bune pentru a susține gardurile de lemn. În locurile unde pământul îngheață în profunzime, trebuie să înfițeți pari în beton, cel puțin la 30 cm sub linia de îngheț.

Dacă solul e în pantă, fie construiți un gard în pantă - potrivit în cazul sistemelor cu lambrouri - sau urmați contururile solului și poziționați individual fiecare scândură. O cale rapidă și ușoară de a face un gard este folosirea panzelor. Scândurile sau traversele orizontale formează o unitate fixată spre pari; afundați țăruii în beton sau folosiți cuie metalice (vezi vizavi). Sistemele de panel diferă, fiind de diferite tipuri, îmbinate (formează un gard solid) sau din împletituri (oferă un paravan mai ușor). S-ar putea să fiți nevoiți să tăiați ultimul panel pentru a se potrivi.

Acest gard este făcut din piese mari, solide, pentru a avea un aspect rustic, creând un puternic contrast vizual cu pavajul de cărămidă.

TIPURI DE GARD

Un gard poate fi construit dintr-o combinație de pari și balustrade orizontale. Acestea pot fi combinate în diferite feluri, pentru a da un design caracteristic gardului. Pentru a decide tipul de gard de care aveți nevoie, gândiți-vă la elemente practice, cum sunt înălțimea, gradul de intimitate dorit și protecția împotriva vântului întâi. Apoi, gândiți-vă la aspectul vizual, dacă doriți să fie modern sau

tradițional, puternic și solid, sau ușor și înalt și dacă va fi cu plante. Stilul simplu, gardul de fermă este format pur și simplu din pari și balustrade și oferă un reper de margine deschis. Gard de țărui sau palisadă - gardul este format din pari verticali, între care poate sau nu să fie spațiu deschis; aceștia se termină deseori într-un punct sau curbă și sunt vopsiți. Paradosirea cu scânduri este un alt stil

tradițional de garduri, cum este gardul de nuiete (mai potrivit în zonele rurale). Aceste două garduri de paneele îmbinate oferă intimitate totală; șipicile reprezintă o altă opțiune; ele pot fi extrem de diferite, plasate aproape sau foarte departe, depinde de funcția lor, și pot da un aspect mai modern, mai ales când sunt vopsite într-o culoare deschisă, de lemn.

CONSTRUIREA UNUI GARD DIN PANELE

1 Puneți o sfoară de la un capăt la altul, pe toată distanța ce va fi ocupată de gard. Trageți sfoara pentru a fi strânsă, astfel ca fiecare capăt să fie fixat bine de alt gard, copac sau peretele casei; altfel, sfoara poate să se desprindă ușor din poziție. Marcați partea de mijloc a gardului cu cretă (pe sol).

2 Fixați primul țărș de metal la un capăt, folosind o nivelă, pentru a fi siguri de uniformitate. Nu bateți direct țărșul metalic, ci puneți mai întâi o bucată de lemn în interiorul lui. Bateți suficient de tare, pentru a vă asigura că cutia metalică rămâne pe sol, și lăsați ca baza pătrățului să iasă în afară, pentru a fixa parul.

3 Puneți parul în cutia metalică și bateți-l cu ciocanul până când se fixează ferm. Verificați din nou cu o nivelă, pentru a vă asigura că parul este vertical la ambele capete. Bateți în cuie spațiile metalice pentru a susține primul panel.

4 Puneți primul panel în spațiile libere și marcați capătul îndepărtat pentru a obține poziția următorului par. (Mijlocul următorului par va reprezenta jumătate din lățimea parului de dincolo de capătul panelului.) Lăsați o distanță de până la 2,5 cm în derivă. Nu strângeți prea tare. Asigurați-vă că următorul par este instalat de-a lungul liniei de cretă.

5 Bateți în capul fiecărui par două cuie. Dacă doriți un aspect mai formal, puteți fixa în șuruburi un element final, în formă de minge, după cum se vede în fotografie. Puneți substanțe pentru protecție pe fiecare scândură de lemn care are capătul tăiat expus.

Sugestii utile

Gardurile sunt foarte bune pentru a domoli puterea vântului. Ele mai degrabă încetinesc viteza vântului decât să îl blocheze ca un zid, fapt care provoacă turbulențe pe cealaltă parte. Cel mai potrivit tip de gard este cel care permite trecerea vântului prin el. Puteți achiziționa garduri speciale împotriva vântului, pentru zone mai mari, dar acestea nu sunt la fel de atractive ca și gardurile de lemn.

Păstrați-vă gardul în condiții bune, vopsiți-l regulat și aplicați soluții pentru preservare. Dacă gardul s-a decolora, gândiți-vă să-l revopsiți cu o vopsea de lemn.

CONSTRUIREA UNEI PERGOLE

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Sfoară

Cretă sau vopsea spray

Netezitor

Lopată

4 pari de lemn, 10 x 10 cm și 2,75 m lungime

Nivelă

4 grinzi de lemn, 5 x 15 cm și 1,6 lungime

Șurub de strângere

Șuruburi, burghiu, cuie

Substanță conservantă pentru lemn

Beton

VEZI ȘI

Folosirea uneltelor

Vezi: *Unelte pentru construcție*, pag. 34-35

Amestecarea betonului

Vezi: *Folosirea betonului*, pag. 42-43

Tratarea lemnului

Vezi: *Fundație din lemn*, pag. 50-51

O pergolă sau o arcadă curbată poate adăuga o altă dimensiune grădinii dvs. O structură mică, ascunsă lângă un perete, va crea un loc secret sau un punct de focalizare foarte plăcut. O simplă arcadă peste o cărare poate folosi la marcarea aspectului diferit al unei zone din grădină, față de o altă zonă. Lipită de casă, pergola va oferi umbră pe o vreme prea caldă, iar dacă este acoperită cu paneele de sticlă sau acrilice, vă va oferi o oa-

Ascunsă într-un peisaj de trandafiri, această arcadă constituie un loc izolat, excelent pentru un rendez-vous.

recare protecție împotriva ploii. Atât pergolele cât și arcadele pot fi folosite ca structuri de susținere a plantelor cățărătoare.

Grinzile și traversele situate sub partea superioară a pergolei sunt de obicei făcute din lemn, dar cele verticale pot fi construite și din cărămidă, beton, metal sau chiar din coloane de piatră, dacă efectul pe care îl doriți este unul grandios. Lăsați cât mai mult spațiu liber, mai ales dacă plănuți să puneți plante cățărătoare peste structură. Deși o pergolă gata terminată va arăta mare și goală, va fi în curând îmbrăcată în frunziș.

Un finisaj vopsit poate arăta atrăgător pe unele dintre cele mai împodobite pergole care sunt construite singure, astfel ca structura să poată fi văzută. În orice caz, dacă aveți de gând să acoperiți pergola cu plante cățărătoare, revopsitul va fi dificil. În acest caz, este mai bine să folosiți fie substanțe speciale pentru preservarea lemnului sau colorant. Nu uitați că o pergolă albă va părea mai mare și va domina zona în care este situată. Verde sau albastru sunt culori mai puțin puternice și vor avea un efect mai puțin impunător.

Pergola descrisă vizavi are 1 m lățime și 2 m înălțime. Dimensiunile pot fi mărite, pentru a face o pergolă mult mai mare.

O pergolă poate transforma o terasă într-un loc de cină mediteranean.

CAMERĂ ÎN AER LIBER

Există multe feluri diferite în care puteți folosi o pergolă. O pergolă din lemn poate fi împodobită pe margini cu împletituri, dacă doriți o intimitate imediată și completă. Aceasta va constitui o cameră izolată, în aer liber. Merită să introduceți arcade, care vă vor oferi diferite priveliști ale grădinii. Construcțiile cu adevărat mari formează alei splendide, cu un loc de șezut la capăt, sau pot fi con-

struite într-o curte interioară, pentru a forma o zonă în aer liber unde să serviți cina. Creați o alee umbroasă, acoperind părțile laterale ale pergolei cu împletituri și instalând grinzi situate foarte aproape una de cealaltă în vârf. Structurile curbate din metal sunt de asemenea foarte atractive, mai ales când sunt acoperite de verdeață, pentru a da impresia de tunel verde, cu fructe sau flori atârând.

CONSTRUIREA UNEI PERGOLE

1 Marcați locul, curățați orice tufișuri care vă stau în cale. Folosiți două lungimi de sfoară pentru a marca înălțimea arcadei, asigurându-vă că sunt paralele și drepte. Marcați liniile pe sol, folosind fie cretă, fie vopsea tip spray.

2 Marcați punctele din centrul parilor. Săpați găuri pentru pari de 30 x 30 cm, de o adâncime de 45 cm - aveți nevoie de două găuri, situate la 1,5 m depărtare, pe fiecare parte, cu 1 m între cele două laturi. Puneți primul par, proptiți și folosiți o nivelă pentru a verifica verticalitatea. Puneți ceilalți pari, folosind marcajele pentru o bună aliniere.

3 Puneți cele două traverse de fiecare parte a celor doi pari. Înșurubați fiecare par, având grijă ca partea de sus a grinzilor să fie la același nivel cu partea de sus a grinzilor, ca parii să fie perfect verticali. Săpați găuri pentru șuruburi de 60 x 15 cm prin grinzi, în partea superioară a fiecărui par, apoi introduceți șuruburile pentru siguranță.

4 Puneți grinzile deasupra traverselor, începând chiar din interiorul părții superioare a parilor și asigurați-vă că ambele capete sunt ieșite în afară cu 30 cm. Alternativ, faceți șanțuri în grinzi și rindeluiți peste acestea, apoi bateți cuie pentru siguranță. Operațiunea se termină cu tratarea lemnului cu substanță de conservare.

5 Amestecați puțin beton, apoi folosiți-l pentru a umple găurile din grinzi, până la nivelul solului. Teșii ușor vârful betonului și îndepărtați resturile de pe grinzi, astfel ca apa să nu stagneze în lemn.

Sugestii utile

Pentru a vă asigura că arcada sau pergola e destul de înaltă pentru a vă plimba confortabil pe dedesubt, grinzile verticale trebuie să fie de cel puțin 2,75 m lungime, cu cel puțin 45 cm în pământ și peste 2 m deasupra solului.

Pentru a prelungi viața grinzilor, puneți beton pe fundul găurii și aranjați-l în jurul marginilor. Grinzile nu prea putrezesc, decât dacă vin în contact direct cu solul.

Unele ansambluri de arcade din lemn au secțiunile perforate dinainte; aceasta previne ruperea lemnului în momentul când bateți cuie.

INSTALAȚII DE APĂ INDEPENDENTE

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Jumătate de butoiăș de lemn

Garnitură din polietilen negru

Cuțit, ciocan

Cuie galvanizate

Coș de plantat

Pânză de sac

Compost acvatic

Prundiș brut

VEZI ȘI

Construirea unui heleșteu

Vezi: *Heleștee cu garnitură flexibilă*, pag. 66-67

Heleștee și cascade

Vezi: *Stiluri de grădini cu apă*, pag. 68-69

Peisaje naturale

Vezi: *Pajiști și heleștee cu natură sălbatică*, pag. 164-165

Chiar și cel mai mic dintre spații poate să includă o porțiune independentă care să aducă apă în grădină și să extindă varietatea de plante crescute. Faceți un heleșteu simplu sau folosiți un recipient mai mare, cum este jumătatea de butoiăș arătată aici, pentru a face un mini-heleșteu. În același timp, instalați un element independent, care să împingă apa. Acesta conține un volum fix de apă, care este în mod constant pus în rotire cu ajutorul unei mici pompe cufundate într-un rezervor de apă. Apa poate fi pompată în sus printr-un furtun, pentru a se revărsa apoi în jos, sau printr-un jet, pentru a forma o fântână sau pentru a crea o suprafață cu bule.

Pentru că se poate ascunde apa din rezervor, acest tip de fântână este mai îndrăgit de copii decât heleșteele tradiționale. Și rezervorul poate constitui un element de decor, o urnă mare sau o fântână cu pereți înalți poate fi folosită decorativ, pentru a masca o structură din plastic gata făcută. O opțiune o reprezintă cufundarea rezervorului în pământ, pentru a crea o fântână cu pietricele, de exemplu.

Stropitorile independente nu au nevoie de atâta îngrijire ca heleșteele. Fiți atenți la nivelul apei, reglați-l când e necesar - nu lăsați pompa să se usuce - și curățați filtrul pompei

sau strecurătorul regulat. Ocazional, s-ar putea să aveți nevoie să deblocați sau să curățați ștuțul fântânii. Înlăturați pompa pe timp de iarnă, pentru a-i prelungi viața, și adăugați un tratament apei la începutul sezonului, pentru a preveni formarea algelor.

Apa este pompată printr-un furtun, pentru a cădea în vasul de dedesubt, în timp ce o combinație de ferigi și crini, înfață, dau impresia de malul unei ape.

O pompă submersibilă vă creează efecte acvatice simple, dar originale.

ELECTRICITATE ȘI ILUMINARE

Cele mai multe pompe submersibile au cam 10 m de cablu, dar nu au dop. Dacă poziționați stropitoarea lângă casă sau lângă o dependință, puteți trece cablul printr-o gaură din zid și să-l puneți într-o priză protejată. În același timp, întrebați un electrician calificat pentru a fixa o supapă electrică exterioară, lângă fântână și o priză impermeabilă, lângă pompă. Cablurile trebuie protejate cu

un conductor de plastic. Dacă nu aveți un sistem de iluminare exterior, folosiți o garnitură de iluminare de voltaj mic, pentru structurile de lângă casă. Aceste sisteme folosesc un transformator pus în priză în interior, pentru a reduce principalul voltaj la un nivel sigur. Corpurile de iluminat pot fi instalate în vârful țărșurilor metalici, înfipti în pământ sau sub apă, sau plutind pe suprafața apei.

CONSTRUIREA UNEI INSTALAȚII DE APĂ DINTR-UN BUTOI UMPLUT PE JUMĂTATE

1 Plasați butoiul în poziția dorită înainte să începeți lucrul, pentru că va fi greu de mutat când va fi umplut cu apă. Alegeți un loc care primește multă lumină.

2 Tăiați un cerc de polietilen gros, care să fie mai mare decât butoiul. Potrivii polietilenul în butoi, îndoiți-i marginea și întăriți cu cuie galvanizate.

3 Acoperiți coșul de plantat cu o bucată de pânză tare, pentru a menține solul în coș. Umpleți fiecare coș cu pânză la 2/3 sol, apoi tăiați marginile pânzei, ca să fie la același nivel cu marginile coșului.

4 Instalați ghivecele. Puneți în fiecare un strat de pietriș pentru suprafață, pentru ca solul să nu fie luat de apă o dată ce ați pus ghiveciul în butoi.

5 Umpleți butoiușul pe jumătate cu apă, apoi puneți ușor coșurile în butoi. Îndesați două sau trei cărămizi la baza butoiului, dacă plantați plante pe margine - pentru a le menține la nivelul potrivit.

Sugestii utile

Orice recipient mare poate fi folosit pentru un mini-heleșteu, dar aveți grijă să aibă cel puțin 38 cm adâncime, altfel va fi dificil să controlați algele. Butoiașele cu apă reprezintă o opțiune populară, pentru că sunt atractive și îndeajuns de adânci pentru a întreține o plantă care are nevoie de oxigen, ceea ce ajută la menținerea apei curate. Trebuie să alegeți tipuri de plante miniaturale sau compacte. Unii grădinari includ un peștișor de aur sau mai mulți în heleșteu, dar recipientul e restrâns, așa că ar fi mai bine să-l păstrați pentru plante.

HELEȘTEE CU GARNITURĂ FLEXIBILĂ

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Furtun

Lopată, nivelă

Greblă

Nisip de construcție,
pământ de suprafață,
sau material de pus
dedesubt

Garnituri de butii

Pietre mari

Cuțit

Gresie

VEZI ȘI

Aranjamente acvatice

Vezi: *Instalații de apă
independente*, pag. 64-65

Heleștee și cascade

Vezi: *Pajiști și heleștee cu
natură sălbatică*, pag.
164-165

Folosirea unei garnituri flexibile pentru a face un heleșteu de grădină este mult mai economic, decât să cumpărați un spațiu de heleșteu gata făcut. Formele simple se potrivesc în majoritatea grădinilor mai bine decât cele complicate și sunt mai ușor de realizat. O greșeală frecventă este de a face heleșteul prea puțin adânc - orice heleșteu care are mai puțin de 45 cm va avea de suferit în momentul schimbării de temperatură.

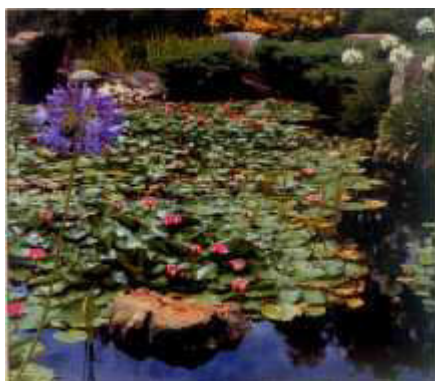
Pentru a accelera viteza de săpare a unui heleșteu mare, merită să luați un mini-săpător, fie cu sau fără șofer. Verificați locul în care mașina va intra în grădină și ce se va întâmpla cu excavația - solul de suprafață și orice brazde de iarbă care sunt înlăturate pot fi re-folosite — dar subsolul e cel mai bine să fie înlăturat din zonă. Acolo unde folosiți o roabă pentru a înlătura excavațiile, așezați platforma pentru a proteja straturile și pajiștea.

Există numeroase materiale diferite care pot fi folosite pentru heleștee, dar cauciucul sintetic din butii este foarte bun, pentru că e rezistent, ține în timp și poate fi ușor reparat. Deși garnitura din butii este solidă, poate fi distrusă de pietrele ascuțite sau de rădăcinile pirilor. Curățați locul pentru heleșteu cu atenție și dacă aveți piri în grădina dvs., aplicați o

otravă pentru buruieni, cum sunt cele conținând glifosat, înainte de a instala garnitura. Garnitura de butii e mai ușor de instalat dacă este mai moale, așa că desfaceți-o și lăsați-o în soare o oră, înainte să începeți lucrul.

Un heleșteu înconjurat de verdeață constituie o completare calmă a oricărei grădini, iar forma curbată a acesteia este pusă în evidență de plante.

Plantele de pe margine și cele plutitoare oferă peștilor un loc unde să se ascundă.

HELEȘTEE CU PEȘTI

Orice formă de heleșteu e potrivită pentru pești, dar adâncimea și suprafața zonei trebuie să fie suficiente pentru a asigura peștilor un tampon împotriva schimbărilor de temperatură și pentru a menține nivelul de oxigen. O parte din heleșteu trebuie să aibă minimum 60 cm adâncime și aveți nevoie de o porțiune de 30 x 30 cm pentru fiecare pește care are între 3-5 cm. Întrebați la un centru acvatic

care specie de pește afectează rezerva de apă, iar sistemul de filtrare ajută la creșterea acesteia. Oxigenați apa incorporând plante, instalând o fântână sau adăugând o pompă de aer și asigurați-vă că există umbră, punând câteva plante pe marginile heleșteului, care să atârne. Dacă aveți bătlani prin zonă, îndepărtați-i, construind un heleșteu cu margini înalte, sau acoperindu-l cu plasă.

CONSTRUIREA UNUI HELEȘTEU ASIMETRIC

1 Alegeți locul pentru heleșteu, apoi folosiți un furtun pentru a marca o formă asimetrică. Heleșteul trebuie situat în plin soare și departe de copacii umbroși.

2 Săpați locul pentru iaz, incorporând o zonă de 30 cm lățime și 45 cm adâncime la unul din capete, pentru a face o zonă pentru plantele periferice. Folosiți o nivelă pentru a verifica dacă fundul heleșteului e uniform, apoi greblați solul și îndlăturați orice obiecte ascuțite care se pot ivi la suprafață.

3 Pentru a proteja garnitura de butii, umpleți spațiul săpat cu un strat de 3 cm de nisip sau sol de suprafață strecurat, sau folosiți material de pus pe fundul heleșteului, dacă solul e prea dur. Așezați garnitura peste spațiul săpat, având grijă să nu o întindeți prea tare. Fixați un capăt cu pietre, apoi intrați în heleșteu pentru a potrivi garnitura la loc.

4 Umpleți încet heleșteul cu apă. Pe măsură ce apa presează garnitura, trageți-o pe aceasta ușor în sus, pentru a evita formarea de pliuri sau fisuri.

5 Potriviți garnitura care e în plus, lăsând 15 cm să atârne peste margine. Aranjați gresia în jurul marginilor, asigurându-vă că garnitura în exces este ascunsă.

Sugestii utile

Pe cele mai multe garnituri preambalate sunt scrise dimensiunile acestora. Pentru a vă da seama de ce cantitate aveți nevoie dintr-un sul, când cumpărați o garnitură, hotărâți-vă întâi asupra lungimii și lățimii heleșteului. Adunați aceste măsurători, adăugați apoi de două ori adâncimea maximă și mai lăsați 15-30 cm în plus, pentru întreținere. Când așezați stratul protector de nisip sau sol de suprafață, acordați atenție sporită punctului cel mai jos al heleșteului. Aici, presiunea apei va fi cea mai mare, presând cel mai mult garnitura.

STILURI DE GRĂDINI CU APĂ

SUGESTII PENTRU PLANTARE

Plantarea în sau lângă noua instalație de apă va „înmuia” marginile dure și va ajuta să mascați articolele folosite, pompele sau țevile. Pentru a obține o natură sălbatică, aranjați un covor din frunziș în jurul marginilor iazului.

Vegetația luxuriantă se potrivește de obicei pe malul iazurilor, așa că gândiți-vă la plante cu multe frunze. Într-un iaz artificial, în orice caz, s-ar putea ca solul din apropiere să nu fie suficient de umed pentru frunziș, vara, așa că fiți pregătit să găsiți alternative și plante rezistente la secetă, cum sunt plantele ornamentale și cele veșnic verzi.

Unde nu există sol în apropierea instalației de apă, folosiți plante în ghivece, pentru a îndulci peisajul. Plantele convenționale din ghivece arată bine în afara iazului, dar pentru plantele de pe margine, care vor fi scufundate în apă, folosiți coșuri acvatice.

O grădină cu apă poate fi sau poate părea un element foarte natural, cum ar fi un heleșteu natural sau un izvor montan. Pentru a crea un stil natural, lacul și plantarea trebuie să fie luate în considerare cu tot atâta grijă ca și construirea propriu-zisă. Pentru o trăsătură care nu încearcă să fie altceva decât o construcție făcută cu un scop, oricum, cum ar fi o fântână, sau un iaz cu nuferi, materialele și stilul vor pune mai degrabă în lumină casa și alte materiale pentru organizarea peisajului, folosite deja în grădină. Se folosesc multe materiale diferite, cum este ceramica smălțuită, cărămida cu goluri și sculptură, stilul fiind mai mult în rezonanță cu casa și spațiul de locuit, decât cu grădina.

Se pot instala pompe mici, discrete și nu prea scumpe. Aceasta înseamnă că și cel mai mic colț, curte interioară, sau chiar balcon pot avea o instalație decorativă de apă. Pompa poate fi temporară, asamblată vara, dezasamblată iarna.

CASCADE

Aceste instalații de apă pot fi impresionante dacă sunt bine construite. În aranjamentul de aici, apa curge peste stratul uniform de piatră de pe margine și formează o pânză continuă. Piatra de unde se scurge apa depășește nivelul zidului, astfel ca apa să nu curgă direct pe zid în jos. Apa este colectată în porțiunea cu bolovani, iar apoi se reîntoarce în sistem.

IAZ CLIPOCITOR

Aici, un iaz clipocitor este folosit pentru a marca colțul unei margini, lazurile de acest gen sunt ideale pentru cei care doresc să aibă apă curgătoare fără heleșteu. Un rezervor și o pompă sunt montate sub instalația de apă și o țevă de scurgere se instalează într-o gaură în partea de sus. Apa se adună și formează o cascadă.

GRĂDINĂ DE ORAȘ

Un heleșteu formal este foarte la modă într-o grădină de oraș. Aici, un heleșteu dreptunghiular este încadrat de pavaj. Gresia colorată reprezintă un avertisment pentru neatenți. Flori cu frunze bogate asigură vegetația.

NATURA SĂLBATICĂ

Un loc liniștit, cu multă vegetație, va ajuta la crearea unui mediu pentru viața sălbatică. Păstrați simplitatea. Aici, cărarea cu pietriș și podul din lemn solid sunt în perfectă armonie cu stilul de plantare.

HELEȘTEU ÎN RELIEF

Dacă există probleme cu solul, un heleșteu în relief poate constitui o soluție. Nu este ușor de făcut, în orice caz. O dată umplut cu apă, bazinul se va prăbuși dacă nu este suficient de sprijinit de sol sau nisip.

SCULPTURĂ

O stropitoare comică poate fi făcută dintr-o sculptură, două butoiașe de lemn, o pompă mică și câteva plante acvatice plutitoare.

CIOC METALIC

Într-un peisaj modern, folosiți blocuri îndrăznețe de verdeață (aici două ierburi ornamentale), ca decor pentru un cioc simplu, metalic.

PAJIȘTI

Puteți avea o pășune frumoasă și, în același timp, puteți sta și admira grădina, fără să trebuiască să o umpleți de mai multe ori pe an cu substanțe care stârpesc buruienile și fertilizatori. În acest capitol vom vorbi despre tehnici de bază, pentru a obține și menține o pajiște sănătoasă. Veți afla în detaliu despre uneltele de care aveți nevoie și cum să renovați o pajiște neglijată - dar și cum să faceți o pajiște din mai nimic, folosind fie semințe de iarbă, fie brazde. Există trucuri rapide pentru zone uzate și veți avea o prezentare a diferitelor stiluri de pășune, din care o puteți alege pe cea care se potrivește grădinii dvs.

ÎN ACEST CAPITOL

Unelte pentru îngrijirea pajiștii

pag. 72-73

Transformarea unei pajiști sterpe

pag. 74-75

Nivelarea și pregătirea locului

pag. 76-77

Acoperirea cu brazde de iarbă

pag. 78-79

Folosirea semințelor de iarbă

pag. 80-81

Cum să dați formă pajiștii

pag. 82-83

Cum să vă îngrijiți pajiștea

pag. 84-85

Tipuri de pajiști

pag. 86-87

UNELTE PENTRU ÎNGRIJIREA PAJIȘTII

CURĂȚAREA IERBURILOR LUNGI

Foarfecă electrică de grădină are un cablu de tăiere din plastic, care face față ierburilor lungi și uscate și buruienilor, deși cablul deseori nu se împacă prea bine cu iarba udă și buruienile răzlețe. Aceste foarfece speciale se vând cu o parte pentru tăiere, plus opțiunea unei lame metalice de tăiat; această poate să se descurce cu buruienile bine înfipite, cum sunt murii. Foarfecele cu lame metalice pot deveni periculoase dacă cel care le folosește nu are antrenament.

Uneltele tradiționale cum sunt coasa sau secera se folosesc din nou și tot mai mulți oameni încearcă să se ocupe de grădinărit și pășuni. Cu aceste unelte, vă veți descurca cu ierburile lungi și ele sunt eficiente dacă le păstrați lamele ascuțite. Pentru a le folosi în mod corect și în siguranță, cereți ajutorul cuiva cu experiență. Diferența esențială este că o coasă are un mâner lung și se ține cu două mâini, în timp ce o seceră are un mâner scurt și se folosește cu o singură mână.

COSITUL

Înainte să achiziționați un cositor pentru pășune, opriți-vă și evaluați-vă necesitățile. Pentru o pajiște mică, o cositoare cu cilindru este tot ceea ce aveți nevoie. Dacă lamele sunt ascuțite, veți avea o cosire curată, uniformă, cu minimum de lucru și fără zgomot de motor. O cositoare electrică, fie cu baterii, fie la priză, este

excelentă pentru o pășune mică sau de mărime medie. Pentru spații mari, veți dori probabil să optați pentru o mașină cu benzină, fie una în spatele căreia mergeți, fie una pe care vă urcați.

ARANJAREA MARGINILOR

Folosirea unui aparat cu fir de nailon este o modalitate rapidă de a curăța marginile pășunii dvs. În orice caz, pentru o finisare cu adevărat reușită, optați pentru demodulul rotativ de aranjare a marginilor. Lama de tăiat cu mulți zimți este atașată unei roți care se învârt de-a lungul suprafeței de lângă pășune. Lamele fac o tăietură verticală care este la același nivel cu trotuarul, șoseaua sau straturile.

Dacă aveți o pajiște mică, tundeți-o manual, folosind o foarfecă specială. Există pe piață un model cu mâner lung, așa că nu trebuie să îngheuncheați pentru a tunde iarba.

TĂIEREA BRAZDELOR

Brazdele de iarbă trebuie deseori tăiate, nu numai când sunt așezate, dar și dacă forma pășunii va fi schimbată în ceva mai deosebit. Veți dori și să tăiați și să îndreptați brazdele de iarbă pentru a planta bulbi, pentru naturalizare în iarbă și pentru a nivela eventualele scobituri sau hârtoape de pe pajiște. Pentru a tăia în brazdele de iarbă, aveți nevoie de un aparat din fier, o unealtă specială. Lama trebuie să fie ascuțită și folosită cu putere; o cazma ascuțită sau un vechi cuțit de pâine pot fi substitute potrivite.

UDAREA

În climate uscate, unde trebuie să o udați regulat, cel mai eficient mod de a vă uda pajiștea este cu un sistem de stropire fixat în sol, echipat cu regulatoare automate. Alte opțiuni pentru udare includ stropitori fixe, care sunt potrivite pentru zone mici, stropitori

GREBLĂ DE GRĂDINĂ

SE CERĂ

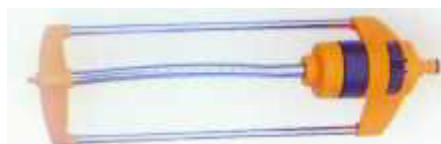
VENTILATOR

FURTUN DE APĂ

STROPITOR OSCILANT

oscilante, care sunt reglabile, astfel încât să puteți controla felul în care este distribuită apa și stropitori rotitoare, care se învârt. Datorită presiunii apei (la modele mai avansate puteți adapta înălțimea și lățimea instalației de apă), puteți folosi stropitori care despart jetul de apă în stropi și pot fi fixate pentru a asigura variație în împrăștierea stropilor.

HRÂNIREA

Fertilizatorii chimici trebuie să fie aplicați pe pajiști foarte uniforme, altfel iarba va crește doar pe anumite porțiuni, ceea ce poate arăta foarte ciudat. Pentru pajiști de mărime medie sau mai mari merită să folosiți un sistem de împrăștiere a fertilizatorilor. Acesta este împins de-a lungul pajiștii, cu o pâlnie care împrăș-

tie cantitatea corectă de granule sau pudră. Mașinile sunt fixate pentru a împrăști diferite soiuri de fertilizatori, dar este posibil să le resetați pentru alte soiuri, dacă le calibrați întâi. Pentru a aplica o hrană lichidă, folosiți un recipient cu stropitor sau furtun cu un accesoriu atașat pentru udare.

PLIVIREA

Dacă pe pajiștea dvs. nu sunt prea multe buruieni, le puteți smulge cu mâna; există numeroase unelte, cum este de exemplu sapa pentru plivit, folosită pentru scoaterea buruienilor, fără să afecteze solul (vezi pag. 93). Există și alte unelte pentru plivit, care sunt potrivite pentru mușchi și buruieni cu frunze late, care strică aspectul pajiștii dvs. Unde buruienile și mușchiul s-au

extins, țineți-le sub control, folosind o combinație pentru distrugerea buruienilor și hrănirea vegetației, cu sau fără distrugător de mușchi. Aceste chimicale sunt aplicate folosind un pulverizator.

ÎNLĂTURAREA

IERBURILOR MOARTE

La suprafața solului poate apărea un strat poros de iarbă și mușchi uscat, care se numește stof. Stoful poate fi înlăturat prin greblare viguroasă. Folosiți mai degrabă o greblă de primăvară, una cu brațe rotunjite în punctul de întâlnire, decât una plată. Unde e prea greu să smulgeți manual, închiriați o mașină specială de înlăturare a stofului și paielor. O alternativă ar fi să cumpărați un accesoriu de scarificare, care se va potrivi la mai multe tipuri de cositoare.

Există diverse unelte care vor primi mai mult aer pe o pajiște compactă. Când vă ocupați de o zonă mică, o furcă de grădină este suficientă, dar puteți cumpăra un ventilator manual special, care va înlătura bucăți de pământ. Acesta este folosit dacă doriți să presărați mai târziu substanțe de îmbunătățire în sol. Pentru pajiști mai mari, o mașină cu benzină este mai rapidă. Cum ventilația nu e nevoie să fie făcută în fiecare an, gândiți-vă mai degrabă să închiriați decât să cumpărați un ventilator electric.

MĂTURAREA

O mătură de nuiete este utilă pentru a curăța zona de pe pajiște, înainte de a cosi. O greblă specială de primăvară sau una pentru frunze este și mai eficientă.

FOARFECE PENTRU
MARGINEA PĂȘUNII

UNEALTĂ DE FIER
PENTRU MARGINI

STRIMMER
CU SFOARĂ

COSITOR DE PAJIȘTE

TRANSFORMAREA UNEI PAJIȘTI STERPE

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Sol de suprafață strecurat sau compost care să conțină pământ

Unelte pentru a tăia brazdele de iarbă, cum ar fi o cazma ascuțită, un cuțit vechi de pâine sau un ferăstrău

Paletă

Furcă manuală

Greblă de grădină

Nivelă sau o bucată dreaptă de lemn

VEZI ȘI

Folosirea uneltelor pentru pajiște

Vezi: *Unelte pentru îngrijirea pajiștii*, pag. 72-73

Brazdele de iarbă

Vezi: *Acoperirea cu brazde de iarbă*, pag. 78-79

A avea o pajiște

Vezi: *Folosirea semințelor de iarbă*, pag. 80-81

Amenajarea pajiștii

Vezi: *Cum să dați formă pajiștii*, pag. 82-83

Întreținerea pajiștii

Vezi: *Cum să vă îngrijiți pajiștea*, pag. 84-85

O pajiște neglijată arată urât, dar poate fi refăcută prin puțină îngrijire, cum ar fi tunderea și hrănirea corectă. Unde a fost amplasată o pajiște, fără pregătirile adecvate, sau nu a fost îngrijită, se pot face totuși îmbunătățiri, dar s-ar putea să dureze destul de mult. Iarba care crește într-un sol noroios, sau

într-o zonă umbroasă, unde se uzează, va rezista mai puțin, chiar dacă este bine îngrijită. În aceste situații, trebuie să găsiți cauza problemei sau poate să reevaluați dacă pajiștea este la locul potrivit. Pajiștile arată cel mai rău în timpul secetelor de vară și noroaielor din timpul iernii. În ambele exemple, cel mai potrivit lucru pe care îl puteți face este să nu folosiți pajiștea și să așteptați venirea toamnei sau a primăverii; acestea sunt cele mai bune anotimpuri pentru a vă ocupa de îmbunătățirea pajiștii.

Cel dintâi pas pentru a revigora o pajiște neglijată este de a o tunde în etape, apoi de a evalua iarba și pământul. Folosiți o foarfecă, o seceră sau o coasă pentru a tăia ierburile mai înalte. Lăsați iarba să se refacă și să reîncape să crească și folosiți o cositoare pentru porțiunile mai înalte.

Rezultatele îmbunătățirilor aduse pajiștii - cum este, de exemplu, rezolvarea problemelor cu hârtoape și gropi sau aranjarea marginilor - sunt mai mult sau mai puțin rapide; există metode de îmbunătățire cărora le trebuie mai mult de un sezon pentru a-și face efectul.

Pentru a distra atenția de la pajiștea stearpă sau neglijată, folosiți elemente verticale viguroase, ca de exemplu obeliscuri sau urne așezate pe piedestali.

EVALUAREA PAJIȘTII

O dată ce pajiștea a fost tunsă, veți putea vedea mai bine cât de deasă este iarba în comparație cu buruienile. Atâta timp cât pajiștea este acoperită de iarbă în proporție de 50%, merită să fie reînnoită cu ocazia îngrijirilor de primăvară, cum sunt hrănirea și plivitul, dar și însămânțarea, o măsură aplicată o singură dată. Dacă iarba acoperă mai puțin de jumătate din pajiște, cel mai bine ar fi să

începeți din nou prin crearea unei noi pajiști, fie cu brazde de iarbă sau cu semințe, sau să alegeți o porțiune total diferită. Inspectarea îndeaproape a firelor de iarbă vă poate spune multe lucruri despre felul în care pajiștea va răspunde tratamentelor viitoare. Iarba cu fir subțire este mai puțin rezistentă la uzură, dar suportă cosirea bine; acest tip de iarbă este ideal pentru pajiștile expuse. Iarba folosită ca

furaj are fire groase și este potrivită pentru pajiștile folosite de familie, pentru că rezistă la uzură. O pajiște moale la atingere conține probabil mușchi și/sau un strat de iarbă uscată și mușchi la suprafața solului (stuf). Înlăturarea stufului îmbunătățește sănătatea ierbii, pentru că permite apei și fertilizatorilor să ajungă la rădăcini. Cosirea în jurul copacilor e dificilă, deci lăsați iarba necosită în jurul lor.

PROBLEMA GROPILOR ȘI A HÂRTOAPELOR

1 Inspectați pajiștea pentru a verifica dacă are gropi sau hârtoape. Iarba care crește peste hârtoape va fi tunsă de cositoare, dar cea din gropi scapă de lama de tăiere și rămâne prea lungă. Faceți o cruce în brazda de iarbă peste hârtop sau groapă, folosind o lopată ascuțită. O unealtă mai ușor de folosit este un vechi cuțit de pâine.

2 Cu atenție, trageți cele patru colțuri ale brazdei, ușurând intrarea lamei de-
desubt.

3 Folosiți o paletă sau o furcă manuală, pentru a uniformiza solul. Pământul care formează hârtoape trebuie înlăturat. Gropile trebuie umplute cu sol de suprafață mărunțit sau compost pe bază de sol; adăugați suficient pentru a uniformiza solul. După ce ați potrivit nivelul solului, presați-l pentru a nu rămâne goluri de aer. Verificați rezultatul cu o nivelă.

4 De îndată ce solul a fost uniformizat, înlocuiți cele patru colțuri ale brazdei. Folosiți partea din spate a greblei pentru a apăsa brazda la loc și pentru a vă asigura că rădăcinile ei sunt în contact cu solul. Cel mai bun moment pentru a vă ocupa de gropi este primăvara sau toamna, deoarece aceasta va lăsa timp ierbii să se refacă. Udați porțiunea dacă este secetă.

TUNDEREA

Folosiți fie o cositoare electrică, fie pe benzină, pentru a tun-
de iarba prea mare; și o mașină care taie cu o coardă de plastic este destul de potrivită. Puteți totodată folosi și o unealtă manuală, o seceră sau o coasă. Tăiați iarba la nivelul minim pe care îl asigură cositoarea. Lăsați iarba să se refacă și apoi folosiți o cositoare, unde crește mai înaltă.

Sugestii utile

Dacă aveți o porțiune întinsă cu iarbă prea mare care trebuie tăiată, folosiți cositoarea de tuns iarba, astfel încât să formați o alee (sau mai multe) de acces. Iarba de pe alei poate apoi continua să fie tăiată regulat, pentru a fi de 2,5 cm, în timp ce iarba din alte porțiuni poate fi lăsată să crească.

O altă posibilitate este să tăiați iarba unde solul este plat, dar să lăsați porțiunile mai mari și pantele să devină pășuni. Porțiunile mai mari de iarbă nu necesită mult timp pentru întreținere dacă alegeți un echipament special pentru pajiști mai extinse.

NIVELAREA ȘI PREGĂTIREA LOCULUI

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Lopată

Aparat de tuns iarba
(opțional)

Substanță pentru
distrugerea buruienilor
(opțional)

Sfoară și cuie

O bucată de lemn,
dreaptă și lungă

Greblă de grădină

Nivelă

Vezi și

Folosirea uneltelor
pentru pajiște

Vezi: *Unelte pentru îngri-
jirea pajiștii*, pag. 72-73

Brazde de iarbă

Vezi: *Acoperirea cu braz-
de de iarbă*, pag. 78-79

O nouă pajiște

Vezi: *Folosirea semințelor
de iarbă*, pag. 80-81

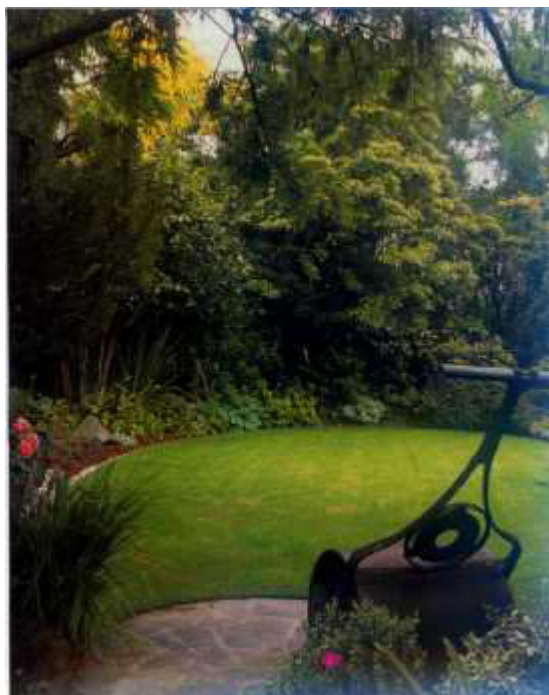
Aranjarea pajiștii

Vezi: *Cum să dați formă
pajiștii*, pag. 82-83

Stiluri de pajiștei

Vezi: *Tipuri de pajiști*,
pag. 86-87

Condițiile ideale pentru o pajiște sunt o poziție deschisă, însorită și un sol umed, dar bine drenat. O pajiște este defavorizată dacă e foarte umbră, dar drenajul solurilor noroioase poate fi îmbunătățit prin instalarea de canale de drenaj; consultați un specialist în drenaje dacă e nevoie. Solul plat este ideal pentru a avea un gazon uniform, așa că merită să investiți timp pentru a nivela solul în

întregime, de la început. Ondulațiile minore de la suprafață pot fi aranjate cu ușurință (vezi în dreapta), dar dacă este vorba de mutarea a mari cantități de sol (adică înlăturarea în întregime a solului de suprafață), cereți sfatul de la un grădinar profesionist.

Pământul pentru pajiște trebuie să fie plat, dar nu neapărat uniform; o ușoară înclinare sau o pantă pe pajiște sunt acceptabile și constituie deseori o caracteristică atractivă. În orice caz, de dragul siguranței, gândiți-vă bine dacă doriți o pajiște pe o pantă înclinată. Deși este posibil să cumpărați cositoare comerciale cu un centru scăzut de gravitație, care se folosesc pentru asemenea pante, instalarea unui covor de plante joase ar putea fi o soluție mai ușoară.

Gama disponibilă de mixturi de ierburi (semințe și brazdă de iarbă) s-a extins mult în ultimii ani și furnizorii pun acum la dispoziție mai multe informații în legătură cu diferite varietăți, așa că ar trebui să fie mai ușor să alegeți o mixtură potrivită pentru grădina dvs. Pentru a vă putea decide dacă să folosiți brazde de iarbă sau semințe, căutați la pagina 78-81.

Astăzi nu este nevoie de un cilindru de grădină pentru a obține o pajiște perfectă, dar pregătirea solului vă va ușura munca de întreținere a pajiștii.

ARANJAREA MARGINILOR

Dacă doriți să faceți o pajiște sau să o schimbați pe cea existentă, reduceți nevoia de a aranja marginile, prin instalarea unei borduri. Aceasta poate fi foarte discretă, un singur rând de cărămizi, de exemplu, la marginea pajiștii, sau un alt element, o cărare, de exemplu. Secretul unei borduri reușite constă în instalarea ei mai jos de suprafața pajiștii, astfel ca aparatul de tuns să poată fi împins peste

marginea ei și dvs. să puteți tunde toată iarba înaltă. Iarba va crește uneori pieziș, peste bordură, dar acest lucru nu este prea vizibil și se poate aranja dacă este necesar. Pentru a face o bordură din cărămidă, săpați un șanț suficient de adânc pentru a încăpea în el 2,5 cm de mortar, 5 cm de agregat, plus cărămida și totuși să fie sub nivelul pajiștii. Presupunând că zona de cosire este de 23 cm lăți-

me, faceți un șanț lat de 30 cm. Concepeți baza șanțului cu partea din spate a greblei și adăugați cărămidile deasupra. Înainte ca mortarul să se fixeze, folosiți un nivelator, pentru a verifica dacă cărămidile sunt egale. Lăsați mortarul să se usuce ușor, înainte să adăugați mai mult mortar pe partea laterală a cărămidilor (îndepărtați-l de pe vârful părții laterale), pentru a le fixa la loc.

PREGĂTIREA ȘI NIVELAREA LOCULUI

1 Înfigeți nuiiele în jurul zonei noii pajiști și folosiți un furtun sau o frânghie pentru a marca marginea. Dacă înlocuiți o pajiște deja existentă, folosiți o lopată ascuțită, pentru a tăia și a înlătura brazdele de iarbă nedorite. Pentru zone mai mari, gândiți-vă să închiriați un aparat special pentru înlăturarea brazdelor de iarbă.

2 Săpați solul în întregime, la adâncime de o lopată. Înlăturați orice mizerie de la suprafață și scoateți pietrele din pământ. Rădăcinile copacilor pot fi tăiate cu un ferăstrău sau extrase cu o lopată ascuțită. Adăugați soluții de fertilizare a solului, dacă e nevoie (vezi caseta de mai jos).

3 Curățați smocurile vechi de iarbă și buruienile de suprafață. Buruienile perene, cu rădăcini adânci vor trebui înlăturate prin săparea cu o furcă manuală sau prin tratarea cu substanțe chimice pentru distrugerea buruienilor. Nu uitați că substanțele chimice pentru distrugerea buruienilor au nevoie de mai multe săptămâni pentru a li se vedea efectele.

4 Greblați solul, spărgând cocloașele de pământ cu partea din spate a capului greblei. Din nou, folosiți partea din spate a greblei pentru a împinge solul în scobituri și partea din față a capului greblei pentru a înlătura solul din hârtoape.

5 O dată ce solul este în poziția și la nivelul necesar, călcați în picioare întreaga suprafață, pentru a o fixa fără a o compacta. Nu mai călcați pe sol până nu însămânțați sau puneți brazdele de iarbă.

ÎMBOGĂȚIREA SOLULUI

Iarba care crește într-un sol adânc, bogat va fi mai puțin vulnerabilă la dăunători și boli. De asemenea, ea crește în-deajuns de viguros pentru a înăbuși eventualele buruieni. Înainte să îmbunătățiți solul, trimiteți mostre la un laborator special, pentru a primi un raport complet al pH-ului și conținutului nutritiv al solului. Înarmați cu această informație, veți ști ce trebuie adăugat. Cel mai bun fertilizator este compostul din grădină. Acesta îmbunătățește structura oricărui tip de sol și adaugă micro-organisme și microbi importanți. Bălegarul putred este o altă metodă excelentă de îmbunătățire a solului.

ACOPERIREA CU BRAZDE DE IARBĂ

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Greblă de grădină

Brazde de iarbă

Cuie și sfoară

Scânduri de lemn

Cuțit

Echipament pentru irigații

VEZI ȘI

Pregătirea solului

Vezi: Nivelarea și pregătirea locului, pag. 76-77

Aranjarea pajiștii

Vezi: Cum să dați formă pajiștii, pag. 82-83

Întreținerea pajiștii

Vezi: Cum să vă îngrijiți pajiștea, pag. 84-84

Ce fel de bulbi?

Vezi: Alegerea bulbilor și a tuberculilor, pag. 150-151

Bulbi special pregătiți

Vezi: Plantarea bulbilor și a tuberculilor, pag. 152-153

Alegeți un furnizor care să ofere diferite tipuri de brazde de iarbă, pentru diferite întrebuițări, cum ar fi pentru uz casnic sau ornamental, și care vă permite să vedeți mostre înainte să faceți comanda. Este esențial ca brazdele de iarbă să fie proaspete. Dacă a fost recoltată recent, iarba va fi de un verde proaspăt, evitați iarba care miroase a putregai sau care începe să se îngălbenească. Brazdele bine tăiate au grosimea solului egală. Dacă stratul de sol este mai subțire, este mai ușor de mutat, dar trebuie să existe suficient sol pentru ca brazda să nu se destrame când umblați cu ea. Brazdele de iarbă vor fi ținute rulate o

zi sau două, după ce au fost tăiate, dacă vremea este răcoroasă și solul este umezit. În alte condiții, derulați brazdele într-o curte interioară, într-un loc ușor umbrat și pe care să-l udați. Când doriți o pajiște întinsă, e bine să puneți scânduri peste brazdele recent amplasate și să lucrați stând pe acestea. Este mai ușor să amplasați o porțiune pătrată sau dreptunghiulară de iarbă, înainte să realizați forma finală a pajiștii de mai târziu. Când așezați brazdele, în jurul diferitelor elemente, așezați întotdeauna brazdele, astfel încât să fie plate și dacă trebuie să modificați forma, mai bine tăiați decât să îndoiți.

Dacă faceți o pajiște din brazde de iarbă, veți avea rapid o zonă cu aspect matur. Toamna este momentul ideal pentru a amplasa brazde, pentru că rădăcinile ierbii se fixează mai repede în solul cald și nu trebuie să sufere din cauza caniculei de vară, multe luni. Brazdele pot fi aranjate în orice moment al anului, atâta timp cât solul nu e înghețat sau uscat.

PLANTAREA DE BULBI

Pe o pajiște se pot planta mulți bulbi care înfloresc primăvara. Aceștia includ: *Anemone blânda*, *Crocus tommasinianus*, *C. vernus*, *Fritillaria meleagris*, *Galanthus nivalis*, speciile *Narcissus*, *Scilla siberica* și *Tulipa kaufmanniana*. Dacă iarba nu este tăiată până când marea parte a frunzișului bulbilor s-a uscat (cam la șase săptămâni după înflorire), florile se vor naturaliza de-a lungul anilor.

Locul ideal pentru bulbi este o porțiune unde tunderea poate fi amânată, cât și în locurile unde există pante ușoare. Majoritatea bulbilor sunt plantați toamna. Plantați-i pe cei mici la 2,5-5 cm depărtare și pe cei mai mari la o distanță de 15 cm. Bulbii pot fi plantați înainte să puneți o nouă brazdă de iarbă sau să semănați semințe de iarbă, pe o pajiște existentă. Folosiți o lopată ascuțită pentru a face

tăieturi de aproximativ 2,5-5 cm prin iarbă. Strecurați lama dedesubt, pentru a putea să tăiați prin brazdă. Afănați pământul, folosind o furcă de grădină pentru a mișca solul. Împrăștiați bulbii la întâmplare și plantați-i în locul în care aceștia cad. Plantați fiecare bulb, cu vârful de creștere în sus, cu baza în contact cu solul. Încoluiți solul și iarba. Presați și udați toată porțiunea.

ACOPERIREA CU BRAZDE DE IARBĂ

1 După nivelarea și pregătirea solului (vezi pag. 76-77), marcați porțiunea unde urmează să fie puse brazdele de iarbă, cu cuie și sfoară. Folosiți un șablon de unghiuri, pentru unghiurile colțurilor. Formele insulițelor-straturi planificate sau ale altor elemente mai mari pot fi de asemenea marcate.

2 Derulați prima fâșie de brazdă, astfel încât lungimea să fie lângă o margine dreaptă și apăsați-o ferm cu mâna. Îngenuncheați pe o scândură în timp ce întindeți brazda de iarbă, pentru a vă distribui greutatea.

3 Poziționați cea de-a doua fâșie de brazdă, astfel încât capătul acesteia să se suprapună cu capătul primei fâșii. Întotdeauna suprapuneți marginile și presăți-le puternic; aceasta pentru a compensa strângerea solului mai târziu. Continuați până când primul strat de brazde de iarbă este complet.

4 Pentru al doilea strat și următorul, aranjați locul în care se întâlnesc brazdele, fixându-l la marginea pășunii; suprapunerile pot fi aranjate mai târziu. Când aranjați brazdele de iarbă în jurul unui obstacol, înlăturați părțile în exces din porțiunea în care două straturi se întâlnesc; folosiți un cuțit pentru a tăia ușor surplusul și presăți cu fermitate marginile.

5 Udați în întregime pajiștea până când și solul de dedesubt este ud. Cel mai simplu mod de a face acest lucru este de a folosi un pulverizator de grădină, atașat unui furtun. Udați iarba zilnic, dacă vremea e uscată, și fiți foarte atenți la bordura dintre brazde.

6 Marginile pajiștii care sunt în plus pot fi retezate, folosind o lopată ascuțită sau un fier ascuțit. Faceți această operațiune înainte de primul cosit. Cosiți după două săptămâni cu aparatul de tuns, la cea mai mare turajie.

FOLOSIREA SEMINTELOR DE IARBĂ

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Semințe de iarbă

Recipient pentru măsurarea cantității de semințe de iarbă

Greblă de grădină

Patru sau mai multe nuiele de bambus de 1 m

Plasă de plastic, fină

Ghivece de plastic pentru flori

Stropitoare

VEZI ȘI

Pregătirea solului

Vezi: *Nivelarea și pregătirea locului*, pag. 76-77

Aranjarea pajiștii

Vezi: *Cum să dați formă pajiștii*, pag. 82-83

Întreținerea pajiștii

Vezi: *Cum să aplicați îngrășământul*, pag. 98-99

Folosirea semințelor de iarbă este un mijloc ieftin și potrivit pentru a reface o pajiște existentă, dar și pentru a crea una din nimic. Un gazon rărit va beneficia de o tehnică numită supraînsămânțare, în timp ce pentru câteva petice sterpe este nevoie de reînsămânțare. Cea mai potrivită perioadă pentru însămânțare este între sfârșitul lui august până în prima jumătate a lunii septembrie; solul

trebuie să fie cald și să înceapă să se umezească, permițând astfel semințelor să germinneze. Crescând toamna, iarba se statornicește înainte de secetă și uzura verii viitoare. Semințele de iarbă pot fi plantate și în aprilie, dar va trebui probabil să udați solul mai des și va fi supus mai repede uzurii.

Nu fiți tentat să cumpărați mixturi agricole de iarbă care sunt ieftine, pentru că ele cresc prea viguros, formând o pajiște care trebuie tunsă frecvent. Înainte de supraînsămânțare sau reînsămânțare, descotorosiți-vă de buruienile sau mușchiul de pe pajiște; orice pământ sterp care va rămâne poate fi apoi reînsămânțat. Puneți un fertilizator pentru a îmbunătăți solul, dacă nu are substanțe nutritive.

Când supraînsămânțați o pajiște deja existentă, trebuie, în majoritatea cazurilor, să folosiți același amestec de semințe sau unul asemănător, altfel, pajiștea dvs. va avea porțiuni de iarbă care cresc în ritmuri diferite. Când supraînsămânțați o pajiște foarte fină, folosiți mixturi de iarbă fine, pentru a menține pajiștea ornamentală.

Însămânțarea cu iarbă va da o pajiște fină, dar trebuie să protejați zona proaspăt însămânțată și să nu așezați pe ea greutatea timp de 3 până la 6 luni.

REÎNSĂMÂNȚAREA

Sugestii utile

Supraînsămânțarea este folosită pentru a îngroșa pajiștile rare. Folosiți o greblă de primăvară (sau o unealtă de îndepărtare a stufului), pentru a smulge tot stuful și pentru a îndrepta iarba turtită. Împrăștiati semințele în cantitatea recomandată pe instrucțiunile de folosire ale producătorului. Cantitatea pentru supraînsămânțare este în general mai mică decât cantitatea pentru însămânțarea unei pajiști noi, de obicei 20 g pe m². Deseori, în pachet este inclus și un îngrășământ. Protejați zona însămânțată cu o plasă de plastic. În decursul unei luni, pajiștea ar trebuie să fie mai deasă.

Peticele sterpe de pe o pajiște pot fi reînsămânțate. Folosiți o greblă pentru a face un răzor de semințe; udați solul dacă e uscat. Împrăștiati îngrășământ general - cam 28 g pe m² - apoi sămânța de iarbă, în cantitatea recomandată pe pachet. Fixați semințele în sol cu o greblă și folosiți partea din spate a capului ei pentru a netezi suprafața.

ÎNSĂMÂNȚAREA

1 Puneți 4 nuiiele de 1 m pe pământ, astfel încât să formeze un pătrat. Verificați proporțiile recomandate, pentru că acestea variază în funcție de felul mixturii. Dacă nu vă este indicată o cantitate, faceți propriile dvs. măsurători, cântărind necesarul pentru 1 m², până când întreaga zonă a fost semănată.

2 Împăștiați cantitatea corectă de semințe în interiorul pătratului, semănând jumătate din cantitate într-o parte și cealaltă jumătate în unghiurile unde trebuie. Ridicați 3 dintre nuiiele și faceți un pătrat adiacent. Continuați semănatul tot pe o porțiune de 1 m², până când toată zona a fost semănată.

3 Amestecați ușor semințele cu solul, folosind o greblă de grădină. Tasați ușor, dar cu fermitate solul, folosind partea din spate a capului greblei. Prin aceasta, vă asigurați că semințele de iarbă sunt în contact cu solul; nu e nevoie să folosiți un compresor puternic.

4 Acoperiți porțiunea însămânțată cu o plasă din plastic, folosind pietre mari sau cărămizi pentru fixare, la margini. Fixați capetele cu ajutorul ghivecelor răsturnate din vârful țărșurilor, din grădină. Folosiți o stropitoare pentru a uda porțiunile uscate. Încoltirea ar trebui să înceapă în decurs de 2 săptămâni. Când iarbă este de 5 cm, tundeți-o, dar nu cu mai mult de 1 cm.

ETICHETA PACHETULUI DE SEMINȚE

Eticheta unui pachet de semințe este plină de informații utile. Ea trebuie să conțină următoarele:

Procentaj de semințe pure: ar trebui să conțină numele tuturor tipurilor de iarbă din pachet și procentajul fiecăreia. Aceasta se referă la greutate, nu la numărul de semințe. Nu cumpărați pachetul dacă are mai puțin de 80% specii de iarbă pentru pajiște. Cu excepția cazului în care însămânțați

pajiștea într-un anotimp cald pentru iarnă, căutați mai puțin de 3-5% ierburi anuale.

Germinația: procentul de semințe bune, viabile; nu cumpărați dacă proporția de germinare e mai puțin de 85%.

Semințe de buruieni: nu cumpărați dacă pe etichetă scrie că pachetul conține mai mult de 0,5% semințe de buruieni. Căutați promisiunea: „Fără plante dăunătoare”.

Numele fabricii: multe pachete pe care scrie numele fabricii producătoare sunt mai bune.

Data testării: nu cumpărați semințe care au fost testate cu mai mult de 9 luni înainte de data achiziționării.

Materie moartă: procentajul de pleavă și mizerie din pachet.

Iarbă cu endofit: cercetările arată că asemenea ierburi sunt mai rezistente la secetă și dăunători.

CUM SĂ DAȚI FORMĂ PAJIȘTII

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Lespezi de pavaj

Lopată ascutită

Cuțit sau ferăstrău

Panglică de măsurat

Cuie și sfoară

Nisip

Nivelă

Mătură

VEZI ȘI

Cum să vă ocupați de gazon

Vezi: *Acoperirea cu brazde de iarbă*, pag. 78-79

Reînsămânțarea

Vezi: *Folosirea semințelor de iarbă*, pag. 80-81

Întreținerea pajiștii

Vezi: *Cum să vă îngrijiți pajiștea*, pag. 84-85

Stiluri de pajiști

Vezi: *Tipuri de pajiști*, pag. 86-87

Pajiștea este un element decorativ foarte adaptabil. Dacă vreți ca operația de cosire să fie mai ușoară, să lărgiți marginea pajiștii sau să schimbați stilul grădinii, acestea se pot face ușor, fără unelte speciale. Formele simple de pajiște circulară, pătrată sau dreptunghiulară au un impact vizual mai mare într-o grădină mică sau de mărime medie, decât prea multe margini împodobite. Întreținerea este de asemenea mult simplificată. Pentru a

menține forma curată a pajiștii, va trebui să aranjați iarba de la margini din când în când, pentru că tinde să crească pieziș, dându-i astfel un aspect dezordonat. Dacă o parte mică din marginea pajiștii s-a distrus sau este deteriorată, poate fi refăcută cu ușurință, dar dacă este vorba de o parte deteriorată mai întinsă, sau care a început să se unească cu marginea, e mai bine să tundeți din nou pajiștea, pentru a-i da formă.

Aleile cu iarbă creează un aspect mai plăcut în grădină, decât lespezile de pavaj și pietrișul. Alegeți o varietate de semințe de iarbă care rezistă la uzură, dacă doriți ca zona înverzită să fie teren de joacă sau de plimbare.

PORȚIUNI UZATE

În porțiunile unde pajiștea se uzează în mod regulat, devenind porțiuni de pământ compactat, fără iarbă, nu merită să reînsămânțați în fiecare an, sau să repuneți brazde de iarbă proaspete. Soluția este fie să folosiți o suprafață diferită, sau să rearanjați grădina, astfel încât activitățile răspunzătoare pentru porțiunile uzate să fie mutate altundeva. Așezarea de pietre plate de-a lungul unei zone

uzate reprezintă o soluție mai simplă decât crearea unei cărări obișnuite. Orice tip de lespede sau piatră plată este potrivită; forma nu trebuie să fie pătrată, doar îndeajuns de mare cât să puteți pune piciorul pe ea. Se pot face multe modele interesante prin aranjarea pietrelor plate. De exemplu, ele pot fi amplasate pe diagonală sau în formă de grilaj. Nu uitați să păstrați modelul simplu, pentru că va

trebui să tundeți iarba din jurul pietrelor/lespezilor și dintre ele, foarte des.

Pământul uscat sau cocoloașele de noroi lipicios de sub echipamentul de joacă al copiilor dvs. poate fi înlocuit cu un strat gros de bucățele de coji de copac. Acesta costă mai mult, dar e de calitate superioară, conține bucăți de coajă de copac îndesate și nu așchii.

CUM SĂ DAȚI FORMĂ PAJIȘTII

1 Pentru a face o formă circulară, luați o sfoară cu o lungime puțin mai mare decât diametrul și legați împreună capetele. Înfișeți un par în pământ, în centru. Înnoțați sfoara peste par, înfișeți un par ascuțit (sau un recipient cu nisip) la celălalt capăt și mișcați-vă în jurul parului, ținând sfoara întinsă. Folosiți parul pentru a marca cercul.

2 Folosind un cuțit de grădină sau un ferăstrău, tăiați de-a lungul curbei marcate. Țineți iarba întinsă cu mâna liberă, pentru a asigura o tăietură reușită.

AȘEZAREA PIETRELOR PLATE

1 Puneți pietrele/lespezile și încercați să mergeți pe ele, pentru a vă asigura că sunt așezate la distanța necesară, apoi tăiați brazda de dedesubt și ridicați-vă. Înlăturați suficient sol pentru a putea amplasa lespedea și 5 cm de nisip și puțin în plus, pentru a asigura o stratificare corectă.

2 Nivelati fundul gropii și puneți un strat de 5 cm de nisip. Puneți lespedea la loc. Verificați ca lespedea să fie sub nivelul pajiștii și asigurați-vă că e fixată bine. Faceți orice ajustări necesare, cum sunt adăugarea sau înlăturarea nisipului. O dată ce sunteți mulțumit, măturați lespedea pentru a o curăța.

ARANJAREA MARGINILOR PĂȘUNII

1 Folosiți o lopată ascuțită, un tăietor în formă de semicerc sau un cuțit și o bucată dreaptă de lemn, pentru a tăia o porțiune de brazdă care împrejmuieste marginea deteriorată.

2 Umpleți scobitura rămasă din pajiște fie cu sol de suprafață strecurat, sau cu compost pe bază de sol, neteziți-l astfel încât să fie la același nivel cu solul. Zona poate fi acum reînsământată.

CUM SĂ VĂ ÎNGRIJIȚI PAJIȘTEA

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Substanță pentru stârpirea mușchiului

Pulverizator pentru fertilizatori

Greblă

Cositoare pentru pajiște

VEZI ȘI

Refacerea pajiștii

Vezi: *Cum să dați formă pajiștii*, pag. 82-83

Hrănirea

Vezi: *Cum să aplicați Îngrășământul*, pag. 98-99

Controlul buruienilor

Vezi: *Cum să vă descurcați cu buruienile*, pag. 102-103

O dată ce ați rezolvat problemele majore, sunt câteva tehnici de bază de care aveți nevoie pentru a vă păstra pajiștea în condiții favorabile. Pajiștea va trebui să fie tunsă, dar doar când iarba a crescut; cât de des trebuie să tundeți pajiștea depinde de anotimp, în fiecare an. Dacă tunsul este pentru dvs. o sarcină neplăcută, citiți rubrica Sugestii utile din

caseta de vizavi. Toamna este cel mai important moment al anului în care să fertilizați ierburile de sezon rece. Hrăniți puțin solul dacă iarba se îmbolnăvește sau solul este sărac. Fertilizați ierburile de sezon cald, primăvara, o dată ce începe creșterea, și, din nou, în august sau septembrie. Nu hrăniți ierburile de sezon cald, toamna târziu. Majoritatea buruienilor pot fi înlăturate prin plivire manuală.

Pe solul umed sau în zonele umbroase, mușchiul poate fi o adevărată pacoste; s-ar putea să fiți nevoiți să apelați la folosirea unei substanțe contra mușchiului, în fiecare an, să aveți nevoie de drenarea solului sau să trebuiască să eliminați umbra. Unele pajiști produc mult stof (strat moale de iarbă moartă și resturi de plante, pe suprafața solului). Unde acesta are mai mult de 1 cm grosime poate fi greblat, pentru a păstra iarba sănătoasă. Orice mușchi viu din astfel de porțiuni trebuie stârpicat, pentru a evita greblarea lui spre alte porțiuni. Pajiștile existente nu trebuie udate regulat în timpul verii; s-ar putea să devină maronii în timpul perioadelor mai secetoase, dar se vor înverzi din nou toamna.

Cu un pic de atenție și grijă, toamna, urmată de tunsul lejer al pajiștii (se tunde puțin și des, vara), acestea vor prospera.

ÎNLĂTURAREA MUȘCHIULUI

Când mușchiul începe să crească în cantități prea mari, acesta e un semn că condițiile sunt fie prea umede sau prea umbroase, pentru ca iarba să facă față. Puteți stârpi mușchiul pe o perioadă scurtă, dar acesta va crește din nou dacă nu îmbunătățiți drenajul solului și reduceți umbra.

Aplicați substanțe contra mușchiului, conform instrucțiunilor de pe pachet. Porțiunile mai mici pot fi stro-

pite cu un spray. Pentru porțiunile mari, merită să folosiți o substanță împotriva mușchiului, combinată cu furaj, sau dacă e nevoie, un produs care să distrugă buruienile, dar să și hrănească totodată. Cele mai multe se vând sub formă de granule și sunt ușor de aplicat, folosind un pulverizator pentru îngrășământ.

Săptămâna următoare tundeți pajiștea cu cositoarea, pusă la cea mai

mare turație. Să aveți în vedere zonele unde a crescut mușchi și unde buruienile au început să se înnegrească.

În săptămâna care urmează, strângeți resturile de plante moarte, folosind o greblă, și apoi tundeți în mod obișnuit. Puteți acum să resădiți porțiunile sterpe sau, dacă mușchiul a fost răspândit pe o porțiune prea mare, supraînsămânțați cu semințe de iarbă, pentru a umple golurile.

CUM SĂ APLICAȚI ÎNGRĂȘĂMÂNTUL

PLIVIT MANUAL PE PAJIȘTI

Fiți atenți să aplicați îngrășământul uniform pe pajiște, altfel aceasta va arăta peticită. Fertilizatorii pudră sau granule pot fi împrăștiați cu mâna, sau cu ajutorul unui recipient sau al unui pulverizator cu roți: fertilizatorii lichizi se diluează conform instrucțiunilor și se aplică folosind un spray cu tub.

VENTILAȚIA PAJIȘTII

Dacă solul este compact, înfigeți o furcă de grădină în pământ, la o adâncime de 10 cm. Faceți acest lucru pe toată pajiștea. Pentru pajiști mai mari, închiriați un ventilator electric care înlătură grămjăoare mici de sol, apoi împrăștiați un strat subțire de coajă de copac și compost sau frunze măcinate și folosiți mătura pentru a le introduce în scobituri.

FOLOSIREA DE SUBSTANȚE CONTRA BURUIENILOR

Pentru buruienile-problemă, folosiți un pulverizator manual, în același timp, folosiți tuburi speciale cu substanțe contra buruienilor. Ambele metode sunt mai potrivite decât împrăștierea lor pe întreaga pășune. Porțiunea tratată poate fi protejată de copii și animale, până când chimicalele se usucă.

Când pliviți, încercați să scoateți toată buruiana, atât tulpina cât și rădăcina. Unelte de plivit - desțelenitor - sunt făcute pentru ca rădăcinile să poată fi extrase cu ușurință, fără a scoate și cantități mari de sol. Dacă chiar trebuie să înlăturați buruienile cu o furcă sau paletă, faceți acest lucru când buruienile sunt tinere.

ÎNLĂTURAREA STUFULUI

Dacă pe pajiște aveți un strat de stuf mai gros de 1 cm, cel mai bine ar fi să-l înlăturați. Folosiți o greblă pentru o pajiște mică sau de mărime medie; faceți această curățare puțin și des, în anotimpurile de creștere (dar nu când e secetă). Închiriați o mașină electrică pentru stuf, pentru a înlătura stuful de pe pajiștile mari.

Sugestii utile

Există multe soluții pentru a face cositul o acțiune mai puțin neplăcută; asigurați-vă că aparatul de tuns (cositoarea) are mărimea potrivită; dacă tunsul pajiștii devine o povară care vă consumă timpul, poate ar fi cazul să vă luați un cositor cu o lamă mai lată sau să vă faceți pajiștea pe o zonă mai restrânsă, sau să-i simplificați forma. Cositul este mai rapid și mai puțin obositor când lăsați cutia de colectare a ierbii deoparte. Resturile pot fi lăsate pe pajiște, atâta timp cât sunt uniform răspândite și dau un aspect plăcut. Vor putrezi rapid, constituind un fertilizator natural.

TIPURI DE PAJIȘTI

SUGESTII DE PLANTARE

Pajiștile au de suferit din cauza umbrei și a poziției prea înșorite și uscate, dar mai există și alte opțiuni.

Pentru zonele cu umbră, folosiți plante foarte joase, de preferință din acelea care se răspândesc foarte repede. Există mai multe tipuri de vineriță (*Ajuga reptans*), o plantă perenă, veșnic verde, târătoare, în diferite culori. Iedera este ideală sub copacii umbroși dacă este ținută de cuie, pentru a nu se cățăra pe trunchiul lor. Alternativă la iederă este brebenocul mic (*Vinca minor*) care, în plus, are și flori albastre.

Într-un loc cald și uscat, alegeți o plantă care să formeze un covoraș cum este cimbrul (*Thymus serpyllum*), mușetel (cel mai bun pentru pajiști alternative este *Chamaemelum nobile* „Treneague”) sau oregano (*Origanum vulgare*). Cele mai multe vor avea nevoie de aranjare; dar, dacă doriți plante rezistente la secetă și care să fie ușor de întreținut, alegeți iarba (*Ophiopogon japonicus*), o plantă perenă care arată ca o plantă ornamentală pitică.

Iarba reprezintă o suprafață foarte adaptabilă. Poate doriți să aveți o pajiște curată și frumoasă, doar pentru aspectul atractiv dat de vegetație, sau poate doriți o pajiște nu tocmai perfectă, dar care să fie adaptabilă pentru joacă și animale. Tipul de pajiște ales va depinde de stilul dvs. de viață, mărimea și aranjarea grădinii dvs. Dacă începeți doar cu pământul gol, puteți însămânța sau pune brazde de iarbă, folosind specii de iarbă potrivite pentru tunsul foarte scurt sau pentru uzură. Nu uitați că unele specii de plante nu sunt potrivite pentru uzură prea mare sau pentru a crește în umbră.

Nu există plantă care să reziste mai bine uzurii decât iarba. Dar dacă condițiile de creștere nu sunt potrivite sau dacă întreținerea ar fi dificilă, alte plante (cum sunt lămâița și mușetelul) pot constitui o alternativă.

DIFERITE LUNGIMI DE TUNS

Cărarea de pe pajiște a fost tunsă scurt, dar iarba dintre copaci a fost lăsată lungă. Narcisele cresc în pâlcuri, lângă copaci; iarba de aici poate fi lăsată mai lungă, înainte de a fi tăiată.

O MANTIE DE VERDEAȚĂ

Orice plantă veșnic verde și care crește încet poate fi folosită pentru a crea un covor verde. Amintiți-vă totuși că plantele care se întind mult trebuie stăvilite de margini decorative, o cărare sau un fir de apă.

PLĂCI CU IARBĂ

Acest modern tip de plantare a creat un model care atrage privirile, prin folosirea de plăci/lespezi (care suportă uzura), între care se plantează iarbă ușor de întreținut.

SEPARAREA DIFERITELOR PLANTE

Largile porțiuni de pajiște dintre aceste insulițe/straturi sunt atrăgătoare pentru privire și aduc un sentiment de liniște. Iarba reprezintă o suprafață potrivită pentru cărări, cu condiția ca acestea să fie suficient de late (pentru a evita uzura excesivă).

MARGINILE

Nimic nu scoate mai bine în evidență o margine bine plantată, decât o pajiște îngrijită. O margine sau o alee între pajiște și bordură va opri răspândirea plantelor pe pajiște și va reduce nevoia de aranjare.

SOLUL

Înainte să vă grăbiți să alegeți și să cumpărați copaci, arbuști și alte plante de grădină, este important să aflați ce fel de sol aveți în grădină și dacă are nevoie de vreo îmbunătățire. Majoritatea solurilor beneficiază de adăugarea de materie organică bine putrezită, care se îmbină cu solul. Materia organică poate fi obținută și prin colectarea și tratarea cu compost a resturilor de iarbă, frunze căzute și alte resturi vegetale. Uneltele de care aveți nevoie pentru cultivarea solului pentru plantare sunt descrise în acest capitol, care include și un ghid practic pentru identificarea și stârpirea buruienilor.

ÎN ACEST CAPITOL

Identificarea tipului de sol
pag. 90-91

Unelte pentru cultivat și
plivit
pag. 92-93

Cum să vă îmbunătățiți
solul
pag. 94-95

Materia organică din
grădina dvs.
pag. 96-97

Cum să aplicați îngrășă-
mântul
pag. 98-99

Tipuri de buruieni
pag. 100-101

Cum să vă descurcați cu
buruienile
pag. 102-103

IDENTIFICAREA TIPULUI DE SOL

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Lopată

Paletă

Acoperitoare

impermeabilă

Instrucțiuni legate de
plantă

4 x 1 - 2 cm nuiete de
bambus

Farfurioară

Test pentru pH

Linguriță

VEZI ȘI

Sol mai bun

Vezi: Cum să vă îmbunătățiți solul, pag. 94-95

Hrănirea

Vezi: Cum să aplicați îngrășământul, pag. 98-99

Prepararea compostului

Vezi: Materia organică din grădina ta, pag. 96-97

Pentru a putea crește planta potrivită la locul potrivit, trebuie să cunoașteți solul dvs. din grădină, înainte de a planta. Puteți apoi decide care tip de plantă va răsări în grădina dvs. și dacă să aduceți vreo îmbunătățire solului. Pentru a face testele de bază menționate aici, vă trebuie multă bunăvoință. Majoritatea testelor pot fi făcute în orice moment al anului, cu excepția testului de drenaj, care trebuie făcut la sfârșitul iernii. Într-o grădină mare, sau acolo unde solul are multe modificări de nivel, merită să faceți test de sol în mai multe locuri.

Puteți începe prin a testa textura: săpați cam 10 cm și luați o mână de pământ. Vă veți da astfel seama dacă solul conține nisip, argilă de calcar alb sau gri și multe pietre în sol. Pentru majoritatea grădinarilor, argila grasă reprezintă solul ideal; aceasta este o mixtură între particule de nisip și noroi, de diferite mărimi. Argila grasă poate menține umezeala pe timp de vară și permite apei să se scurgă fără probleme pe timp de iarnă; aceasta înseamnă că rădăcinile plantelor au acces la apa necesară creșterii, fără să se înămolească. Unde există o proporție ridicată, fie de nămol și nisip, fie de multă turbă, va trebui să îmbunătățiți solul, fertilizarea, tra-

tarea cu var sau adăugarea de materie pentru menținerea umezelii. Pentru a afla mai multe dacă de exemplu doriți o grădină de legume sau fructe, puteți trimite o mostră de sol la un laborator special, pentru analize chimice. Luați o mostră, folosind primul pas al testului de aciditate/alcalinitate (în mod obișnuit veți avea nevoie cam de 500 g de sol, dar întrebați-i și pe cei de la laborator). Puteți pur și simplu, cumpăra un test simplu, pentru a afla singuri dacă solul grădinii dvs. este acid, alcalin sau neutru. Acesta vă va spune suficient pentru a vă convinge singuri dacă puteți crește camelii și rododendroni, dar dacă doriți să faceți dintr-un sol acid un sol mai alcalin, prin adăugarea de calcar, veți avea nevoie de o măsurare mai exactă a pH-ului solului, pentru a ști cât calcar să adăugați.

Plantele au grade diferite de rezistență la secetă și la sol nămolos. Gradul de umezeală al solului în timpul iernii poate determina cât de dificil îi va fi unei plante într-un anumit loc. Drenarea depinde nu numai de tipul de sol dar și de amplasarea acestuia și de resursele subterane de apă. Este simplu să aflați cât de bine drenat e solul dvs., dar îmbunătățirea unui loc înămolit poate fi uneori dificilă, dar și scumpă.

TESTAREA TEXTURII SOLULUI

1 Strângeți în pumn o bucată de pământ umed. Dacă este ca mușchiul sau turba, înseamnă că are un conținut organic ridicat, fie pentru că a fost cultivat, sau pentru că are în mod natural conținut de turbă. Frecați puțin sol în palmă, între degetul mare și vârful degetelor. Dacă e nisipos la pipăit înseamnă că are nisip în compoziție.

2 Frământați solul, încercați să faceți din el o minge. Dacă reușiți, solul conține puțin lut; dacă se tot desprinde, conține foarte puțin lut. Rulați mingea în forma unui cârnaț, apoi încercați să o îndoiți ca un cerc. Un sol moale, nămolos nu are suficientă argilă grasă pentru a se lega și a forma un cerc, dar un sol cu multă argilă poate să formeze un cerc.

TESTUL DE DRENARE

1 La sfârșitul iernii, săpați o groapă de 45 cm lățime și 45 cm adâncime. Dacă nu puteți săpa îndeajuns pentru că nu există suficient sol de suprafață, săpați cât se poate. Umpleți groapa pe jumătate cu apă, apoi înfigeți un țărș subțire în pământ și înregistrați nivelul apei. Puneți o acoperitoare impermeabilă peste groapă.

2 Verificați nivelul apei în groapă, după o oră, și din nou în ziua următoare. Dacă apa s-a scurs, înseamnă că aveți un sol nedrenat. Apa se va scurge peste noapte într-un sol mediu sau normal. Dacă apa a rămas la același nivel a doua zi, acest lucru indică un sol nămolos sau foarte argilos.

TESTAREA ACIDITĂȚII ȘI ALCALINITĂȚII

1 Așezați nuielile de bambus în zigzag, în zona pe care o testați. Folosind o paletă curată, luați mostre de sol din cele cinci capete ale nuielilor de bambus. Săpați în adâncime cam 10 cm, pentru a obține solul natural, mai degrabă decât muici sau fertilizator. Înlăturați resturile, pietrele sau buruienile și zdrobiți toate cocloașele de sol.

2 Pentru a avea o idee generală în legătură cu alcalinitatea sau aciditatea solului, folosiți un test pentru pH. Luați 2,5 ml (1/2 linguriță) de mostră de sol și puneți-o în tubul de testare. Adăugați apă de la robinet, scuturați bine și lăsați să se amestece. Comparați culoarea lichidului cu graficul de culori al testului și citiți descrierea.

PROFILUL SOLULUI DVS.

Săpați o groapă adâncă în pământ și examinați marginile gropii. Ar trebui să vedeți straturi de diferite culori și texturi de sol. În mod normal, veți vedea un strat mai închis de sol de suprafață, apoi un strat de dedesubt al solului, mai deschis. Majoritatea plantelor își formează rădăcinile în solul fertil de suprafață, unde se află materia organică, creaturile din sol (râmele și microorganisme). Solul

de dedesubt nu este fertil și nu trebuie amestecat cu solul de suprafață, altminteri calitatea celui din urmă va scădea. Verificarea solului vă avertizează în legătură cu eventualele probleme pe viitor. Dacă solul argilos a fost compactat cu un aparat greu, se formează un strat gros în solul de suprafață, care nu poate fi pătruns de rădăcini. Acest strat îngroșat trebuie spart prin săpare sistematică, altfel

plantele nu se vor putea fixa. Uneori, plantele nu pot răsări, fie pentru că solul de suprafață a fost distrus (de obicei se adună resturi sau bucăți de subsol din timpul excavărilor) sau pentru că e rarit (cum e cazul solului calcaros). Dacă grădina dvs. nu are destul sol de suprafață, merită să cumpărați puțin și să încorporați materie organică de calitate, cu mult înaintea unei plantări majore.

UNELTE PENTRU CULTIVAT ȘI PLIVIT

SĂPAREA

Lopata este folosită pentru săpături adânci în sol; nu ar trebui deloc să fie folosită pentru a fixa pari sau a scoate lespezi de la loc. Săpatul este o muncă extenuantă, care vă solicită spatele, deci alegeți o lopată cu mâner îndeajuns de lung pentru ca spatele dvs. să rămână drept. Sapele pentru margini au lame mai mici, sunt mai puțin solicitante și mai ușor de folosit în spații restrânse, dar dacă aveți de săpat o porțiune mai mare, luați sape cu lamă mai mare. Dacă nu doriți să săpați prea mult, merită să cumpărați o lo-

pată pentru plantarea de copaci, arbuști și garduri vii.

FURCA

Furca de grădină este mai ușor de înfipt într-un pământ cu pietre sau compactat, pentru a-l scoate la suprafață. O greblă de grădină se folosește și pentru a scoate plantele perene și arbuștii din sol sau pentru a răsturna o movilă de compost. La fel ca și cu lopata, există și pentru furci mai multe tipuri de lungimi de mâner, deci e bine să achiziționați una care să se

potrivească cu înălțimea și constituția dvs. Furcile manuale sunt mult mai mici și sunt folosite pentru a lucra pământul dintre plante sau pentru plivit.

GREBLAREA

După săpare sau folosirea furcii, solul este adesea neuniform și plin de cocoloașe și pietre. O greblă de grădină va nivela solul și îl va sfărâma, pentru a crea o textură țărănească, ideală pentru cultivarea plantelor tinere sau pentru

însămânțare. În timp ce greblați cu dinții

greblei în sol, mișcați de asemenea pământul din jur, împingându-l cu grebla ținută cu dinții în sus. Puteți sparge cocoloașele de pământ și cu spatele greblei. Grebla poate fi folosită și pentru a uniformiza pietrișul, dar nu este bună pentru pășuni. Dacă doriți o varietate de greble, gândiți-vă să cumpărați o greblă cu mai multe tipuri de mâner, care permit prezența mai multor tipuri de cap.

PLANTAREA

Plantele din straturi, plantele perene mici și legumele se plantează făcând gropi în pământ cu o

LOPATĂ

FURCĂ DE GRĂDINĂ

GREBLĂ DE GRĂDINĂ

SĂPĂLIGĂ

paletă. Merită să cumpărați o paletă de calitate, care să fie ușor de folosit. Se găsesc și palete înguste, cu o lamă mai ascuțită; acestea sunt folosite pentru plivit în spații restrânse și pentru plantarea bulbilor. Când plantați plante perene mai mari, arbuști, plante cățărătoare și copaci, folosiți mai degrabă o lopată, decât o paletă. O metodă rapidă de a planta răsaduri, plante transplantate sau bulbi mici e de a face o gaură în sol, cu un ciocan special. Plantatorii de bulbi scot o bucată de pământ și apoi o pun peste bulbii plantați. Metoda aceasta e mai rapidă decât folosirea unei palete sau a ciocanului, dacă solul permite acest lucru.

PLIVITUL CU SĂPĂLIGA

Plivitul cu săpăliga este acțiunea de cultivare a suprafeței solului, pentru a vă descotorosi de buruieni și a aranja suprafața sau pentru a pregăti niște răsaduri; pentru a tăia printre răsadurile anuale, folosiți o săpăliga; lama ascuțită este împinsă și trasă chiar

sub suprafața solului. Ar fi bine să folosiți o săpăligă între șirurile de răsaduri de pe parcelele cu legume și acolo unde înșămânțările în aer liber trebuie ferite de buruieni. Săpăliga se folosește pentru a tăia buruienile mai mari, dar poate fi folosită pentru a scobi și șirurile pentru semințe sau pentru adâncituri în răsadurile terminate.

UNELTE DE PLIVIT

Există numeroase unelte de plivit, cu mânere atât scurte, cât și lungi, folosite pentru cultivare și plivit în jurul plantelor fixate. Dacă aveți un loc care e mai dificil de plivit, merită să căutați o unealtă specială. Pentru a tăia buruienile care cresc între crăpăturile din pavaj, folosiți o sapă de plivit pentru pavaj; cea de mai jos are o margine care taie și un cârlig care să extragă buruienile. Pentru înlăturarea buruienilor care cresc în crăpăturile din piatră, folosiți o sapă de plivit cu coadă de pește, pentru a extrage rădăcinile buruienilor perene de pe pajiști.

UNELTE DETAȘABILE

Un sistem de unelte cu capete detașabile vă permite să aveți o varietate de accesorii și capete de unelte, fără să fiți nevoiți să cumpărați un mâner de fiecare dată. Puteți cumpăra un singur mâner, ajustabil în lungime, pentru a se potrivi cu înălțimea dvs.; cumpărați doar capetele de unelte de care aveți nevoie; există de obicei o gamă largă de capete, inclusiv diferite greble, cultivatoare și sape de plivit. Aceste sisteme sunt mai ieftine și uneltele sunt mai ușor de depozitat și transportat.

SUBSTANȚELE ÎMPOTRIVA BURUIENILOR

Pentru suprafețele mici, puteți folosi aplicatoare speciale, nu e nevoie de unelte speciale. Pentru a vă descurca pe o suprafață extinsă și plină de buruieni, un mod economic este să cumpărați o substanță concentrată împotriva buruienilor, să o diluați într-o stropitoare sau un pulverizator, care să fie rezervate doar acestui

scop. Când cumpărați o stropitoare (sau un pulverizator) pentru a aplica chimicale, folosiți una (unul de culoare diferită față de cele folosite pentru udatul plantelor) și puneți-i un tub cu rozetă, pentru a aplica produsul în mod uniform peste pajiști sau cărări. Spray-urile cu compresie sunt de diferite mărimi. Pentru a le folosi, pompați rezervorul care conține substanța diluată, pentru a mări presiunea, apoi apăsați pedica pentru a direcționa spray-ul.

RECOLTAREA

Cele mai bune „unelte” pentru recoltare sunt mâinile, dar un aparat extensibil este extrem de util pentru a ajunge la fructele din pomi. Are o pânză de sac moale, pentru ca fructele să se păstreze bine când sunt culese.

CUM SĂ VĂ ÎMBUNĂTĂȚIȚI SOLUL

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Lopată

Cuie

Sfoară

Materie organică, bine
putrezită

Roabă

VEZI ȘI

Tipul de sol

Vezi: *Identificarea tipului
de sol*, pag. 90-91

Realizarea compostului

Vezi: *Materie organică din
grădina dvs.*, pag. 96-97

Hrănirea

Vezi: *Cum să aplicați în-
grășământul*, pag. 98-99

*O dată ce straturile din
grădină au fost umplute
cu flori, îmbunătățirea
la scară largă a solului
este dificil de realizat,
așa că încercați să re-
zolvați cât de multe pu-
teți, înainte sau chiar
după plantare.*

Aproape toate solurile (în afară de cele cu turbă) se îmbunătățesc adăugând materie organică, cum este de exemplu compostul de grădină, resturile de menținere a umezelii de către solurile nedrenate, cum sunt cele sfărâncioase, cu pietre sau nisipoase și cele argiloase, îmbunătățindu-le structura și permițând scurgerea apei.

Materia organică poate fi introdusă prin săpare sau mulcită, adică pusă pe suprafața solului și lăsată pentru răme să termine treaba. Mulcirea este mai puțin obositoare decât săpatul, dar nu poate rezolva problemele de sub suprafață, cum ar fi compactarea solului. Prin săpare, solul compactat este deschis, ventilat și drenajul îmbunătățit. În același timp cu deschiderea solului, puteți înlătura rădăcinile buruienilor perene și încorpora materie organică în cantitate considerabilă. Pentru majoritatea solurilor, săpatul (vezi vizavi) va fi îndeajuns ca tratament făcut o singură dată, urmat de mulcire, în fiecare an.

Dacă aveți sol compactat pe o porțiune adâncă, s-ar putea să trebuiască să săpați de două ori, pentru a-l deschide. Aceasta presupune săpatul și înlăturarea solului de suprafa-

Sugestii utile

Dacă grădina dvs. conține prundiș sau subsol, problema trebuie rezolvată la început. Un peisagist-constructor profesionist poate înlătura sau nivela subsolul și apoi să pună solul de suprafață de care e nevoie. Acesta din urmă trebuie să fie de calitate bună, cu o structură care menține umezeala, fără a fi nămolos și cu un pH acceptabil. Conținutul de substanțe nutritive este mai puțin critic pentru că poate fi ajustat mai târziu prin folosirea de fertilizatori. După ce solul s-a fixat, puteți începe plantarea. Solul de la suprafață poate fi adâncit prin adăugarea în flecare an de materie organică.

ță, înainte de săparea în adâncime, deschide-rea solului și adăugarea materiei organice. Săpatul dublu consumă timp și este obositor, dar ar trebui să-l faceți doar o dată.

Cel mai potrivit moment pentru săpat este sfârșitul toamnei sau în timp ce solul se usucă primăvara. Toamna, puteți lăsa bulgări mari de pământ la suprafața solului pentru a fi destrămați de îngheț, zăpadă și ploaie. Până primăvara, bulgării vor forma un strat de sol sfărâncios.

SOLURI ACIDE ȘI ALCALINE

Solurile de grădină au pH între 5,5 și 7,5 (acid spre alcalin, pH 7 fiind neutru). Majoritatea plantelor preferă un sol puțin mai acid (pH 6 spre pH 6,5). Un sol foarte acid (pH 5,0) este potrivit pentru specii ca rododendronul, deși adăugarea calcarului va permite și ea creșterea. Adăugați calcar în sol toamna și așteptați până primăvara, înainte să aplicați bălegar sau fertilizator; nitrogenul se poate pierde dacă ambele sunt aplicate în același timp. Nu este ușor să faceți dintr-un sol alcalin unul mai acid, dar există multe plante tolerante la calcar și multe plante cărora le place solul acid pot fi crescute în ghivece.

LUCRUL PE SOL UMED

1 Săpatul vă ajută la decompactarea unui sol argilos, dar dacă acesta este foarte umed, va trebui să săpați fie când acesta este mai uscat, toamna, sau când începe să se usuce, primăvara. Evitați să compactați solul argilos umed. Așezați scânduri de lemn pentru ca greutatea dvs. să fie uniform distribuită sau amplasați cărări potrivite, în relief.

2 Adăugarea materiei organice ajută la îmbunătățirea drenajului unui sol umed, argilos. Prundișul este de folos și îmbunătățește rapid solurile argiloase și cele cu turbă. Săpatul acestora poate fi o muncă grea și costisitoare. Folosiți 3 mm de prundiș. O roabă plină va acoperi 2-3 m² de sol.

MULCIREA

1 Împrăștiati materia organică pe suprafața solului, într-un strat adânc, de cel puțin 5 cm grosime. Evitați să acoperiți trunchiul sau coroanele plantelor. Cel mai bun moment pentru aplicarea mulciului este la mijlocul primăverii. Un muici gros împiedică germinarea semințelor de buruieni și păstrează solul umed. Udați cu pleavă și cacao.

2 Nu lăsați câinii să se apropie de pleavă și îndepărtați pisicile de stratul protector, umezind suprafața sau înfigând niște pari ascuțiți. În timp, rămele vor târî mulciul în sol, unde acesta va putrezi. Reaplicați muici în fiecare primăvară. Ridicați înălțimea straturilor, folosind o margine de lemn sau cărămidă, pentru a menține mulciul în poziție adecvată.

O SINGURĂ SĂPARE

Când aveți de-a face cu un sol foarte compactat sau cu o suprafață nouă care nu a fost niciodată cultivată, e nevoie de o singură săpare pentru a asigura cel mai bun început pentru plantele dvs.; deși ar putea părea o sarcină dificilă, consolați-vă cu gândul că rareori trebuie făcută mai mult de o singură dată pentru un strat.

În primul rând, marcați zona care urmează să fie săpată, într-un pătrat

sau dreptunghi. Împrăștiati un strat uniform de materie organică pe suprafața solului, astfel încât să fie amestecată în solul de suprafață pe măsură ce săpați. Excavați un șanț de vreo 30 cm lățime, de adâncimea lamei sapei.

Mișcând doar solul de suprafață, nu cel de dedesubt, puneți-l într-o roabă sau puneți-l pe o folie de plastic. Înlăturați orice buruieni, rădăcini,

pietre sau alte rămășițe din strat, pe măsură ce le descoperiți. Solul din primul șanț va fi folosit în ultimul șanț. Săpați cel de-al doilea șanț de-a lungul celui dintâi și mutați solul de suprafață, pentru a umple cu el primul șanț săpat.

Repetăți procedeul până ajungeți la primul șanț. Pentru a umple acest șanț, folosiți solul pus deoparte din primul șanț.

MATERIA ORGANICĂ DIN GRĂDINA DVS.

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Sac sau coș de compost

Furcă de grădină

Material pentru compost

Covor vechi sau saci

Acoperitoare impermeabilă a coșului de compost

Stropitoare

4 bețe de 1 m

Plasă de sârmă sau din plastic

VEZI ȘI

Sol mai bun

Vezi: *Cum să vă îmbunătățiți solul*, pag. 94-95

Hrănirea

Vezi: *Cum să aplicați îngrășământul*, pag. 98-99

Materia organică bine putrezită este orice tip de plantă folosită pe post de compost. Reciclați cât de mult puteți din grădina și bucătăria dvs. pentru a face compost de grădină și grămezi de frunze. Cel mai eficient mod de a începe este prin a colecta tot materialul într-un coș, a-i oferi cele mai bune condiții pentru a putrezi repede. Mărimea este de 1 m pentru fiecare dimensiune (adică lățime, adâncime, înălțime). Dacă dimensiunile sunt mai mici, este greu să păstrați materialul îndeajuns de cald pentru a asigura compostarea. Coșul trebuie amplasat într-o zonă umbroasă, departe de bucătărie și locul unde ședeți pentru a vă relaxa, dar trebuie ca accesul să se poată face ușor, pentru a fi umplut regulat. Grămezile de frunze pot fi depozitate într-un container de orice mărime, în orice loc care nu vă stă în cale.

Există numeroase tipuri de coșuri pentru compost disponibil; majoritatea nu sunt neapărat atrăgătoare, deci gândiți-vă să le ascundeți vederii, fie construind un gard împrejmuit din scânduri sau nuiele, sau folosind arbuști sau plantele dintr-un gard viu. Lăsați loc în jurul coșului pentru a putea aduce roaba în momentul când coșul trebuie umplut

sau golit. Un coș tradițional de compost este făcut din lemn. Puteți face unul chiar dvs., folosind scânduri pentru gard.

Se găsesc și coșuri din plastic; unele din acestea au sistem de închidere care nu permite accesul insectelor. Decât să umpleți coșul puțin și des, umpleți-l o dată și lăsați-l așa. Împrejmuirea cu grămezi de frunze reprezintă o metodă mai simplă decât coșurile pentru compost și poate fi realizată cu orice materiale aveți la îndemână.

S-ar putea să fie nevoie să îmbunătățiți materia organică făcută acasă cu bălegar de cal. O altă alternativă o reprezintă compostul făcut din bălegar, turbă și calcar - dar este un amestec foarte alcalin: este bun pentru o parcelă pentru legume, dar nu și pentru plantele care au nevoie de un sol acid. Unele amestecuri la pachet sunt de asemenea alcaline, așa că verificați eticheta pentru detalii. Bălegarul animalier din surse locale nu vă costă aproape nimic, dar e de obicei proaspăt și trebuie compostat înainte de folosire. Stocați-l într-un loc unde nu ajunge umezeala, nu în apropierea izvoarelor și iazurilor. Umeziți materialul dacă e uscat, acoperiți-l câteva luni cu o pânză impermeabilă, fixată bine la margini.

Sugestii utile

Amestecați conținutul coșului de compost o dată la fiecare șase săptămâni. Scoateți conținutul fie pe pământ și apoi îl așezați la loc, fie îl puneți într-un coș alăturat. În decursul unui an veți avea un compost închis la culoare, sfărâmbicios. În compost puteți introduce resturi de fructe și legume, bucăți de ziar (cantitate moderată), resturi de iarbă și alte resturi de plante, tulpini de plante perene, sol de ghiveci folosit, din recipiente, și bucăți de lemn, așchii. Nu puneți coajă de ou, produse din carne, buruieni sau plante bolnave, atacate de dăunători.

BUCĂȚI

Cel mai simplu mod este de a tăia în bucățele resturi de lemn, înainte să le adăugați în grămăjoară. Folosiți un aparat de mărunțit, electric sau pe benzină, pentru a vă ușura munca. Pentru protecție, purtați echipament, ochelari de protecție, dopuri pentru urechi și mănuși de lucru.

CUM SĂ FACEȚI COMPOST DE GRĂDINĂ

1 Asamblați cutia pentru compost conform instrucțiunilor; aici, marginile sunt făcute din scânduri detașabile, care fac ca această cutie să fie ușor de umplut și golit. Cutia trebuie să fie solidă și de calitate, pentru că atunci când e plină, conținutul său exercită presiune asupra lemnului.

2 Cutia ar trebui instalată pe sol nedrenat (nu pe beton sau pavaj), astfel încât rămele și insectele să poată să intre și să ajute la ventilarea compostului. Dacă solul este umed, puneți un strat de nuiiele sub cutie.

3 Umpleți cutia cu straturi alternative de 15 cm de resturi de plante și material lemnos. Cu cât mărunțiți mai mult resturile, cu atât se va forma compostul mai repede. Puteți adăuga o mână de îngrășământ cu nitrogen sau o lopată de sol de grădină, pentru a grăbi procesul.

4 Acoperiți stratul de suprafață cu o bucată de covor vechi sau sac, pentru a păstra conținutul umed și cald. Conținutul trebuie udat în perioadele uscate. Ziarele mărunțite, mai ales, vor putrezi mai repede dacă sunt udate. În perioadele de ploaie puternică, acoperiți cutia pentru ca conținutul să nu devină lipicios.

ARANJAREA GRĂMEZILOR DE FRUNZE

1 Adunați frunze de toamnă, folosind o greblă cu dinți deși pentru frunze, sau un colector de frunze. Pentru a grăbi măcinarea frunzelor, treceți cu aparatul de tuns, pentru a le mărunți înainte de stocare. Frunzele sunt distruse de ciuperci (spre deosebire de compost, care se bazează pe bacterii), deci nu e nevoie de căldură pentru a ajuta procesul.

2 Faceți un coș împrejmuit pentru a ține frunzele. Folosiți plasă din plastic sau sârmă, pe care o instalați în jurul a patru țărâși. Nu e nevoie să acoperiți frunzele; udați-le dacă sunt uscate. Grămezile de frunze se formează pe o perioadă între 6 luni și 1 an, în funcție de felul frunzelor.

CUM SĂ APLICAȚI ÎNGRĂȘĂMÂNTUL

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Hrană lichidă

Stropitoare

Bețe de bambus

Pulverizator manual

VEZI ȘI

Tipuri de sol

Vezi: *Identificarea tipului de sol*, pag. 90-91

Sol mai bun

Vezi: *Cum să vă îmbunătățiți solul*, pag. 94-95

Cum să faceți compost

Vezi: *Materia organică din grădina dvs.*, pag. 96-97

Solurile de grădină conțin substanțe nutritive și orice materie organică care se adaugă pentru a îmbunătăți structura solului va contribui la fertilitatea acestuia. Bălegarul animalier, mai ales al păsărilor de curte, este bogat în substanțe nutritive. Pleava de cacao și compostul de grădină sunt de asemenea utile, dar grămezile de frunze și coaja de copac mărunțită contribuie destul de puțin la fertilizare. Opțiunea organică de hrănire a

grădinii este îmbogățirea solului cu materie naturală și compost (care e organic) și este mai bună decât utilizarea îngrășământului. Dacă solul dvs. nu prea are substanțe nutritive și nu puteți adăuga suficientă materie organică, îngrășământul constituie o modalitate rapidă și ușoară pentru a satisface nevoile plantelor. Îngrășământul poate elibera încet substanțele nutritive (granule, bețe), sau rapid (lichide, pudră fină sau granule).

Îngrășămintele care degajă încet sau controlat substanțele nutritive se aplică de obicei anual, la începutul sezonului de creștere. Îngrășămintele care acționează rapid ar trebui să fie folosite doar când plantele sunt deja în creștere. Nitrogenul, fosforul și potasiul sunt cele trei substanțe nutritive care trebuie adăugate solului. Nitrogenii solubili (nitrații sau sărurile de amoniu) sunt înlăturate cu ușurință în timpul ploilor abundente. Solurile nedrenate - cum sunt cele nisipioase sau fărâmițioase, sau compostul din ghivece - probabil nu vor furniza suficient nitrogen. Fosforul și potasiul sunt în mod normal prezente în cantități suficiente, în solurile de grădină.

Deși puteți crește multe tipuri de plante fără a adăuga îngrășămintă, cele care se recoltează sau se taie regulat vor avea nevoie de hrană.

HRANĂ ORGANICĂ/FURAJE

Puteți vedea că hrana organică este folositoare dacă așteptați ca solul dumneavoastră să se fertilizeze în-deajuns, dacă doriți să aveți o recoltă bogată sau dacă o plantă arată semne de nutriție deficitară. Îngrășămintele organice includ sânge, pește și oase de pește, nisip verde și bălegar granulat (o formă de bălegar care nu miroase).

Hrana organică lichidă, cum e cea

bazată pe extracte din plante marine, este folositoare pentru neutralizarea deficiențelor de dezvoltare.

Unii grădinari își fac îngrășământul acasă, numit deseori „ceai”, folosind compost sau bălegar muiat în apă. Alte ingrediente posibile includ urzicile înțepătoare, care produc o hrană bogată în fier, magneziu și sulf, și tătăneasa, care furnizează o hrană lichidă bogată în potasiu.

CUM SĂ FACEȚI ÎNGRĂȘĂMÂNTUL LICHID

1 Măsurați lichidul concentrat într-o stropitoare, folosind un capac sau altă măsură care vă stă la dispoziție. Umpleți stropitoarea cu cantitatea potrivită de apă. O stropitoare obișnuită are capacitatea de 7,5 litri. Amestecați cu un băț de bambus, pentru a obține o mixtură completă. Puteți face fertilizatori lichizi și apoi să-i stocați.

2 Pentru a aplica îngrășământul direct la rădăcinile unei anumite plante, introduceți un ghiveci de plastic gol, cu găuri pentru scurgere în solul de lângă plantă, în momentul plantării. Umplerea acestuia va direcționa hrana spre rădăcinile plantei, prin găurile ghiveciului.

APLICAREA PUDREI/GRANULELOR

Purtând mănuși, luați o mână de pudră sau granule și împrăștiați-o peste sol sau muici, urmând instrucțiunile de pe pachet. Aplicați-o într-o zi în care nu bate vântul și încercați ca să nu ajungă și pe frunzele plantei. Ploaia va spăla fertilizatorul, care va pătrunde în sol.

FOLOSIREA DE BEȚE-ÎNGRĂȘĂMÂNT SAU DOPURI

Introduceți bețe-îngrășământ (furajere) sau dopuri în ghivece cu compost, la începutul sezonului de creștere (primăvara). Fertilizatorul va elibera substanțele sale nutritive în compost, pe măsură ce temperatura crește. S-ar putea să trebuiască să completați cu furaje lichide, pe măsură ce anotimpul de creștere evoluează.

TIPURI DE ÎNGRĂȘĂMÂNT

Îngrășământul echilibrat sau general, cum este sângele, peștele sau oasele, conține cantități mai mari sau mai mici de nitrogen, fosfat și potasă. Pentru a afla dacă un îngrășământ este echilibrat și ce procentaj de nitrogen conține, uitați-vă pe pachet la proporția de substanțe nutritive, înscrisă sub forma N:P O:K. De exemplu, un îngrășământ echilibrat sau general are o proporție de 7:7:7, o formulă ideală pentru solurile cărora le lipsesc cele trei substanțe nutritive majore. Unii fertilizatori adaugă o singură substanță nutritivă; astfel, la un sol cu mult fosfor și potasiu se poate adăuga nitrogen, prin aplicarea de sulfat de amoniac.

Sugestii utile

Ca măsură de urgență rapidă pentru a salva o plantă slăbită, folosiți un spray cu îngrășământ pentru frunziș. Hrănirea frunzelor nu este o metodă obișnuită, dar poate fi folosită pentru a salva o plantă care suferă din cauza lipsei de substanțe nutritive. Folosiți îngrășămintă pentru frunziș doar într-o zi fără soare, pentru că lumina solară puternică poate provoca arderea plantei de către îngrășământ. Distrugerea rădăcinilor este de obicei problema și trebuie îndreptată înainte de începerea următorului sezon de creștere. Poate că planta trebuie să fie mutată într-un sol mai potrivit.

TIPURI DE BURUIENI

SOLUȚII CONTRA BURUIENILOR

Substanțe contra buruienilor

Plivitor manual

Muici

Plante joase

VEZI ȘI

Unelte de grădină

Vezi: *Unelte pentru cultivat și plivit*, pag. 92-93

Controlul buruienilor

Vezi: *Cum să vă descurcați cu buruienile*, pag. 102-103

Aceeași plantă poate fi buruiună pentru o persoană și floare sălbatică pentru alta. Aceasta depinde mult de stilul dvs. de grădină și dacă plantele native contribuie la aspectul grădinii dvs. sau stau doar în cale și sunt în competiție cu plantele alese și sădite de dvs. De multe ori, problema o constituie nu planta în sine, ci locul în care aceasta crește. De exemplu, iedera este binevenită în cazul când năpădește o buturugă bătrână de copac sau un zid, dar nu și când înăbușă un gard viu tânăr, proaspăt plantat. În mod similar, buruienile cresc în locuri foarte umbroase, unde puține alte plante înfloresc, deci ar trebui lăsate la locul lor.

Dacă știți cum crește o anumită buruiună, veți putea să o controlați mai bine. Dacă puteți identifica buruiana și îi știți denumirea în latină, puteți afla mai multe despre metoda sa de înmulțire, dintr-o carte de referință. Deseori, aceeași specie are mai multe nume, iar buruienile variază din loc în loc. Este deci important să obțineți o carte care e relevantă

pentru situația dvs. O alternativă este de a observa ciclul de viață al buruienilor din grădină - primul pas în aranjarea oricărei buruieni este de a decide dacă este o plantă anuală sau perenă. Dacă este perenă, va trebuie să aflați ce fel de rădăcini are.

BURUIENI ANUALE

Buruienile anuale cresc, fac semințe și mor în același an. Problema lor anuală este că formează o cantitate mare de semințe. Acestea pot rămâne latente în sol pentru mulți ani. O dată ce ați început să cultivați solul, veți descoperi că aveți o creștere năvalnică de răsaduri care cresc pe măsură ce sunt aduse la suprafață prin săpare, folosirea furcii și plantare.

Cea mai bună metodă de a controla buruienile anuale este de a preveni pătrunderea luminii în sol, prin mulare sau plantarea de ierburi/plante joase și de a înlătura orice buruieni care apar înainte de a înflori. Unele buruieni sunt bienale și deci petrec primul lor an iernând. Acestea se pot controla ca și cele anuale.

CRUȘETEUA
PĂROASĂ
Cardamine hirsuta

ROSTOPASCĂ
PITICĂ
Ranunculus ficaria

PĂPĂDIE
Taraxacum officinale

(de la stânga la dreapta)
Plantele anuale, cum este crușeteaua păroasă, produc multe semințe. Diferite rădăcini perene: rostopască pitică (rădăcină cu bulb), păpădie (rădăcină pivotantă), pir (rădăcină cu rizom), coada calului (rădăcină adâncă).

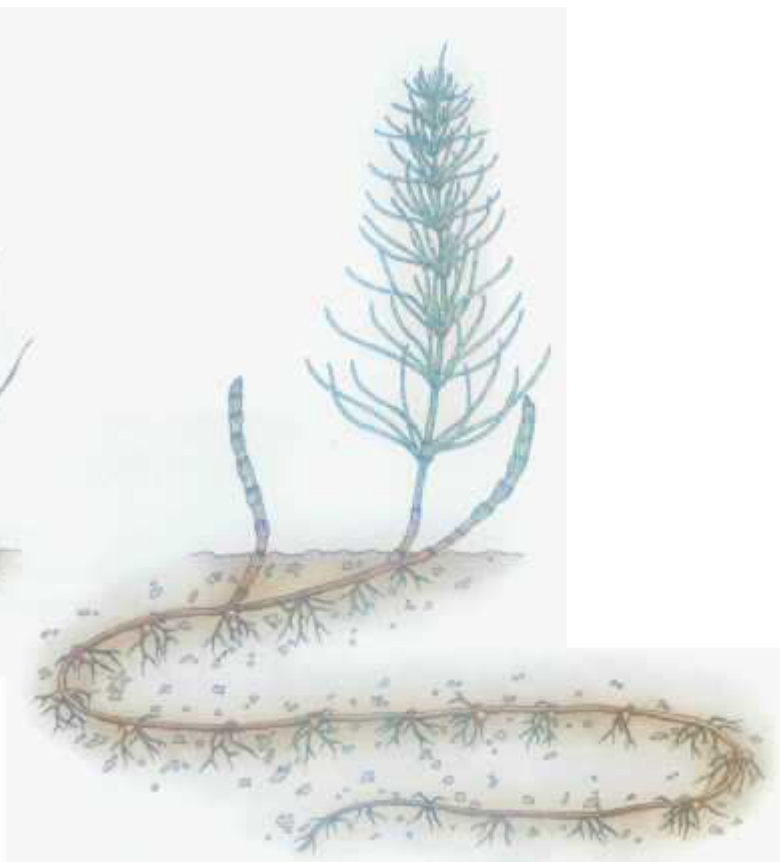
BURUIENI PERENE

Buruienile cu care trebuie într-adevăr să fiți atenți sunt cele perene, care apar în fiecare an și sunt dificil de înlăturat. Dacă tăiați sau smulgeți o buruiănă și aceasta crește din nou în același loc, este probabil o plantă perenă. Deși multe buruieni înfloresc și fac semințe, rădăcina lor este aceea care le ajută să se răspândească fără a fi văzute. Ierburile perene pot avea vlăstare, rizomi, bulbi, rădăcină pivotantă sau rădăcină adâncă. Ca și tulpina, și rădăcinile trebuie distruse prin săpare, prin aplicarea de substanțe speciale sistematice, sau înăbușindu-le cu covoare grele sau folii de plastic. Buruienile perene au nevoie de măsuri de control consecutive, până ce rădăcinile sunt slăbite sau chiar stârpite.

Buruienile pot fi și de preț. O margine cu flori sălbatice la capătul grădinii nu doar că arată bine, dar furnizează și hrană și adăpost pentru natura sălbatică.

PIRUL
Elymus repens

COADA CALULUI
Specia Equisetum

CUM SĂ VĂ DESCURCAȚI CU BURUIENILE

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Săpăligă

Furcă manuală

Alte plivitoare manuale, cum este cea cu coadă de pește

Substanțe contra buruienilor

Pulverizator cu compresie

Pânză-mulci

Muici subțire

VEZI ȘI

Unelte de grădină

Vezi: Unelte pentru cultivat și plivit, pag. 92-93

Identificarea buruienilor

Vezi: Tipuri de buruieni, pag. 100-101

Cel mai bun mod de a rezolva problema buruienilor este de a nu le permite semințelor să încolțească. Acoperiți solul neplantat cu plante joase sau cu muici. Semințele buruienilor anuale încolțesc rapid dacă solul a fost deranjat prin săpare sau plantare. În orice caz, nu este practic să acoperiți solul recent săpat, acolo unde plantați sau însămânțați straturi. În această situație, ar fi mai bine să încercați să separați cu săpăligă răsadurile de buruieni. Buruienile anuale fac o cantitate mare de semințe în fiecare an; ocupați-vă de ele devreme în timpul anului, înainte ca acestea să înflorească.

Buruienile perene înfloresc și depun semințe, dar se răspândesc și prin sistemul rădăcinos, deci trebuie să vă ocupați nu doar de tulpină, ci și de rădăcină. Săparea întregii plante reprezintă soluția, dar există câteva care au rădăcini foarte adânci, deci s-ar putea să doriți să folosiți o substanță sistematică împotriva buruienilor. Acestea își fac efectul mai lent decât substanțele de contact, dar ele distrug toată planta, inclusiv rădăcinile. Buruienile perene pot crește foarte mari și tulpinile lor lemnoase și frunzișul rezistă la penetrarea substanțelor contra buruienilor. O tehnică folosită este de a tăia tulpina cu un

tăietor cu sfoară, perie cu lamă sau foarfece, și de a aștepta noua tulpină să apară, după care se pulverizează. Dacă nu doriți să folosiți chimicale, tăiați buruienile și acoperiți-le cu o pânză folosită ca strat protector și fixată de sol cu pietre mari; s-ar putea să dureze un an până când rădăcinile plantelor mor.

E întotdeauna mai ușor să curățați buruienile dintr-un strat, înainte să plantați sau să semănați, decât să trebuiască să înlăturați buruienile care cresc printre plantele din grădină. Începeți cu solul fără buruieni, apoi fie însămânțați pe rânduri, folosind săpăligă, sau amplasând o pânză cu găuri, ca strat protector. Zonele unde cresc arbuștii și plantele perene pot fi ferite de buruieni prin așezarea în fiecare primăvară a unui strat de muici, adânc de 5 cm. Înăbușirea buruienilor cu un covor vechi sau o pânză cu rol de muici le va distruge în cele din urmă.

Pentru a reface o grădină neglijată sau prea năpădită de buruieni, merită să vă gândiți să folosiți o substanță contra buruienilor, pentru a scăpa de cele perene, cu rădăcini adânci. Pentru o zonă mai extinsă, metoda cea mai practică o constituie achiziționarea de substanță sistemică concentrată împotriva buruienilor.

BURUIENI PE SUPRAFEȚE DURE

Buruienile care apar între crăpăturile din pavaj pot fi tăiate cu un cuțit special de plivit sau cu un cuțit special de tăiat pâine. Încercați să înlăturați cât mai mult din rădăcină sau plantele vor crește din nou, pur și simplu. Acolo unde întreaga suprafață conține buruieni, va trebui să apelezi la substanțe împotriva lor, aplicabile pe porțiuni mai mari. Acestea deseori incorporează un factor de

reținere contra buruienilor, deci trebuie să tratați solul doar o dată pe an. Pentru a evita folosirea acestui tip de distrugător de buruieni, așezați polipropilenă țesută sub noul strat; aceasta previne apariția buruienilor. Răsadurile de buruieni se fixează deseori în prundiș, dar pot fi ușor smulse cu mâna. Acolo unde trebuie să tratați zone mai largi, economisiți bani cumpărând concentrat.

ÎNĂBUȘIREA BURUIENILOR

1 Mulciul, pânza protectoare, cum este polipropilena țesută, poate fi fixat în cuie permanent pe sol, pentru a bloca ieșirea buruienilor. Tăiați în formă de cruce locul din pânză unde doriți să plantați.

2 După plantare, acoperiți pânza cu un strat subțire de coajă de copac, așchii mărunțite sau prundiș, pentru a îmbunătăți apariția stratului.

EXTRAGEREA RĂDĂCINILOR

Acolo unde există buruieni perene printre plantele de grădină, cel mai ușor e să le extrageți manual, în loc să folosiți substanțe contra buruienilor. Când solul este umed, înfișeți o furcă manuală sau altă unealtă de plivit în pământ și scoateți toată planta, cu rădăcină cu tot. Ardeți-o sau puneți-o într-o cutie de gunoi. Nu o folosiți pentru compost.

FOLOSIREA SĂPĂLIGII

Folosiți săpăliga cu o lamă ascuțită pentru a separa răsadurile de buruieni, atât timp cât sunt tinere. Împingeți și trageți săpăliga chiar puțin sub suprafața solului, având grijă să nu distrugeți vreo plantă din apropiere. Dacă săpați într-o zi caldă și vântoasă, răsadurile pot fi lăsate pe sol să se ofilească și să moară.

APLICAREA SUBSTANȚELOR CONTRA BURUIENILOR

Vă puteți ocupa de problema buruienilor care cresc printre plante sau în pavaj, prin aplicarea, pulverizarea sau ungerea substanței pe frunze. Pulverizatoarele de gata vă scutesc de folosirea substanțelor distrugătoare concentrate; purtați mănuși impermeabile ca o măsură de protecție împotriva otrăvii, care ar putea ajunge pe mâinile dvs.

Sugestii utile

Dacă rădăcinile buruienilor perene se extind sub gardul vecinului dvs. și vă invadează marginea grădinii, săpați un șanț de 15 cm adâncime, împrejmuțiți-l cu plastic special sau lespezi și umpleți-l cu sol. Rădăcinilor buruienilor le va fi imposibil să penetreze prin plastic sau lespezi. Când cumpărați plante în ghiveci, pe lângă înlăturarea buruienilor de la suprafață, înlăturați stratul de suprafață de 1 cm de compost; s-ar putea să conțină semințe de buruieni; acoperiți substanțele de îmbunătățire a solului și mulciul stocat, pentru ca buruienile să nu-și scuture semințele peste ele.

PLANTĂRI DECORATIVE

O dată ce elementele de peisaj sunt la locul lor și ați dus la bun sfârșit operațiunea de îmbunătățire a solului, sunteți gata să începeți plantarea. În acest capitol veți învăța cum să faceți un strat de flori, cum să alegeți și să plantați diferite tipuri de plante - copaci, arbuști, plante cățărătoare, trandafiri, plante perene, plante joase și bulbi. La sfârșit, aveți și sfaturi despre cum să încurajați dezvoltarea naturii sălbatice în grădină și cum să formați o pajiște cu flori sălbatice.

ÎN ACEST CAPITOL

Planificarea, alegerea și cumpărarea plantelor pentru stratul de flori
pag. 106-113

Alegerea, cumpărarea și plantarea copacilor
pag. 114-119

Alegerea și plantarea gardului viu
pag. 120-125

Alegerea, plantarea și îngrijirea plantelor agățătoare
pag. 126-129

Alegerea și plantarea trandafirilor
pag. 130-135

Alegerea, cumpărarea și plantarea arbuștilor
pag. 136-139

Alegerea și plantarea plantelor perene
pag. 140-145

Alegerea și plantarea plantelor joase
pag. 146-149

Alegerea și plantarea bulbilor și a tuberculilor
pag. 150-153

Alegerea și plantarea în recipiente
pag. 154-157

Crearea de forme cu plante
pag. 158-159

Grădini tip pădure, cu flori sălbatice
pag. 160-165

PLANIFICAREA STRATULUI DE FLORI

PLANTELE ȘI FRUNZIȘUL LOR

Rădăcină de alaum
(*Heuchera*, „Purpuriu de palat”)

Soc (*Sambucus plumosa* „Aurea”)

Elaeagnus pungens
„Maculata”

Portocal (*Philadelphus coronarius*, „Variegatus”)

Pieris japonica
„Variegata”

Salvie roșie (*Salvia* „Purpurascens”)

VEZI ȘI

Schiță de bază

Vezi: Cum să vă proiectați grădina, pag. 20-21

Forma

Vezi: Aranjamente pentru diferite forme, pag. 24-25

Care plantă?

Vezi: Alegerea plantelor pentru stratul de flori, pag. 108-109

Ce cumpărăm?

Vezi: Cumpărarea plantelor, pag. 110-111

Aranjamente cu flori

Vezi: Stiluri de plantare, pag. 112-113

Când aveți de planificat un strat de flori, primele lucruri de luat în considerare sunt funcțiile acestuia și poziția sa în comparație cu restul grădinii. Este vorba de un strat care separă, împarte sau maschează o porțiune de altă? În acest caz, veți avea nevoie de niște arbuști mari, inclusiv niște plante care rămân verzi pe tot parcursul anului. Stratul dumneavoastră înconjoară ușor o zonă de relaxare? Aici, florile frumos mirositoare și cu mult frunziș vor avea un efect minunat. Se vede stratul din frunziș? Dacă da, s-ar putea să doriți să încorporați plante care vor forma o priveliște plăcută în orice anotimp.

STILURI DE PLANTARE

O dată ce ați stabilit funcția și rolul stratului, gândiți-vă la stilul de plantare dorit. Dacă v-ați decis asupra stilului grădinii, puteți continua cu stilurile de plantare care se potrivesc bine cu aspectul general. Puteți, de asemenea,

să aveți stiluri diferite. Păstrați-o simplă și asigurați-vă că există separări clare între fiecare porțiune. Folosiți tabelul de alături care vă ajută la plantare. Sau, puteți crea propriile dumneavoastră combinații de plante, mai ales dacă vă plac plantele care cresc într-un anumit habitat sau au un anumit fel de frunziș - plantele de pădure, de exemplu, sau plantele cu frunze gri, care intensifică aspectul mediteranean.

CULOARE

Când planificați un strat de flori, culoarea este de o deosebită importanță. Frunzișul îl veți vedea în cea mai mare parte a anului, așa că gândiți-vă la culoarea frunzelor de la început. O combinație puternică de roz și roșu poate include o proporție ridicată de plante cu frunze roșii, cum e de exemplu *Cotinus coggryia*, „purpuriu roial”, cu trandafiri roz cățărători, cum este atractiva specie „roz perpetu” și

S-ar putea ca această grădină să vă pară foarte naturală și la întâmplare, dar ea a fost cu atenție planificată, echilibrând nuanțele de galben, alb, albastru, roșu, cu frunzișul.

poate oferi un efect vibrant pe un fundal complet verde sau combinat cu o diversitate de alb - *Weigela florida* „variegata”, are frunze frumoase și flori de un roz deschis.

Una dintre cele mai de efect combinații de culori de plante care trăiesc tot anul este bazată pe plantele cu frunzișul galben-verzui, strălucitor, cum sunt de exemplu *Paeonia lutea* „Ludlowii” și „Mantaua doamnei” (*Alchemilla mollis*), intensificată cu flori galbene de sezon, începând cu narcisele, până la *Hypericum* „Hidcote”, la sfârșitul verii. Puteți folosi scheme diferite de culori, dar trebuie să ajungeți la un echilibru în totalitate.

Trandafirii dau un aer de vis acestui perete și arcadelor. Culorile au fost „împrăștiate” într-un fel foarte proaspăt.

ALEGEREA STILULUI DE PLANTARE

Amintiți-vă să luați în considerare întâi rolul stratului sau al bordurii și să vă planificați plantarea în funcție de acesta. Apoi, fie concentrați-vă pe stilul de plantare pe care vreți să-l obțineți sau cercetați schema de culori. Când lucrați cu o schemă de culori, începeți cu cu-

loarea frunzișului și faceți planificarea astfel încât efectul să dureze tot anul. Deseori e mai indicat să păstrați o schemă cu o culoare de-a lungul anului, în caz că florile înfloresc rapid. Amintiți-vă că schemele de culoare care nu se asortează pot dăuna efectului general.

STILUL DE PLANTARE	STILUL GRĂDINII	FRUNZIȘ ȘI FLORI	EXEMPLE
Meditativ	• arhitectură modernă, căsuță, formal, japonez	• frunziș verde, verde cu alb sau gri; flori pale, cu una sau două nuanțe de roșu cuprins	• <i>Aconitum</i> „Ivoriu”, <i>Adiantum venustum</i> , <i>Corylopsis pauciflora</i> , <i>Dicentra eximia</i> „Perle”, <i>Ruta graveolens</i>
Romantic	• căsuță, stil englezesc	• frunziș verde, gri sau roșu, flori roșii, roz, purpurii sau albe	• trandafiri-palmier, camelii, bujori, lalele, plante mirositoare
Grandios	• casă de oraș, formală	• frunziș aproape exclusiv verde; orice culoare de flori, dar nu foarte diferite	• camelii, crini, magnolii, galtonias, rododendroni
Strălucitor	• căsuță de la țară, stil englezesc, arhitectură modernă	• frunziș verde, verde cu galben; flori galbene, portocalii, roșii, albastre și albe	• Forsythia, //ex „Regele de Aur”, <i>Kerria japonica</i> , <i>Rosa</i> „Duș auriu”, <i>rudbeckias</i> , <i>Spiraea</i> „Flacăra aurie”, floarea-soarelui
Modern, sculptural	• arhitectură modernă, casă de oraș, formală	• orice frunziș cu formă frumoasă, combinații îndrăznețe de culori pentru flori	• <i>Aristolochia</i> , arundinaria, <i>Fatsia japonica</i> , <i>hostas</i> , <i>Rhus typhina</i> , <i>Viburnum rhytidophyllum</i>
Misterios	• arhitectural, la țară, englezesc	• frunziș verde, orice culoare pentru flori	• <i>Helleborus</i> , speciile <i>Euphorbia</i> , <i>Mahonias</i> , <i>Garrya elliptica</i> , <i>Rheum palmatum</i>
De basm	• căsuță de la țară, englezesc	• frunziș verde, alb cu verde și gri; flori în culori pale	• <i>Delphiniums</i> , levănțica, brumărel, <i>Rosa</i> „Ballerina”, <i>Weigela florida variegata</i> , <i>wisteria</i>

ALEGEREA PLANTELOR PENTRU STRATUL DE FLORI

ARBUȘTI ȘI FORME

Buddleja alternifolia

Hebe (*Hebe rakaiensis*)

Iarba Sf. Ion

(*Hypericum „Hidcote”*)

Viburnum davidii

Weigela „Rubin de

Bristol”

PLANTE NEOBIȘNUTE

Arundinaria murielae

Corn (*Cornus alba*

„Elegantissima”)

Kerria japonica

VEZI ȘI

Alegerea stilului

Vezi: *Planificarea stratului de flori*, pag. 106-107

Ce cumpărăm?

Vezi: *Cumpărarea plantelor*, pag. 110-111

Aranjarea plantelor

Vezi: *Stiluri de plantare*, pag. 112-113

De îndată ce v-ați decis asupra stilului general al stratului dumneavoastră de flori, inclusiv asupra rolului pe care acesta îl îndeplinește în grădina dumneavoastră și asupra schemei de culoare care se va armoniza cu efectul general, trebuie să luați în considerare microclimatul fiecăruia. Gândiți-vă dacă stratul se află în plin soare toată ziua, sau dacă este la baza unui zid unde nu ajunge soarele. Sau dacă este ceva între - o parte a zilei în umbră sau o parte a zilei în soare? Trebuie să știți starea generală a solului dvs., dar uitați-vă cu atenție la strat - este mai umed sau mai uscat? Probabil solul este mai subțire aici din anumite motive, sau poate au căzut frunze din grădina vecinului, formând un strat de suprafață închis la culoare. Este important să luați acești factori în considerare când alegeți plantele.

Înainte să cumpărați plante noi, verificați dacă sunt plante fixate deja în stratul pe care îl puteți întreține. Plantele au nevoie de timp

Această combinație de nuanțe de la galben la roșu-purpuriu arată cum florile pot avea efecte spectaculoase, mai ales când sunt plantate în grupuri.

ca să crească îndeajuns și, dacă puteți incorpora o plantă deja crescută, veți da stratului un aspect mai stabil chiar de la început. Puteți remodela un tufiș crescut prea tare, pentru a-i îmbunătăți aspectul, dar nu vă așteptați să-i reduceți mărimea. Dacă o plantă este prea mare și nu puteți să aranjați stratul în jurul ei, atunci va trebui să o mutați. Pasul următor este de a alege plante mai mari, care ajută la îndeplinirea funcției practice a stratului. Dacă doriți să introduceți un paravan, gândiți-vă dacă aveți nevoie de plante verzi tot timpul anului sau dacă doi sau trei arbuști, deși sunt suficienți.

Culoarea frunzișului acestor plante va forma nota de bază a stratului. Cel mai bine e să evitați prea multe extreme, ca de exemplu mai multe nuanțe de roșu, sau diferite tufișuri galbene, plantate ici-colo, de jur împrejur. Scopul ar trebui să fie armonizarea nuanțelor, folosind o culoare deschisă neutră, un verde

Frunzișul albastru-verzui și florile albe și galbene formează aici culorile de bază. Remarcați cum formele frunzelor dau stratului o textură variată.

Nuanțele de roz, roșii, violet și albastru formează un fundal care scoate în evidență culorile mai pale. Grupurile de culori sporesc intensitatea și impactul vizual.

sau gri, intensificat cu o nuanță sau două de tonuri și contraste mai puternice. Gândiți-vă la forma plantelor și apoi combinați-le armonios. Un arbust arcuit cu tufișuri rotunde și joase dedesubt, de exemplu, sau o serie de plante drepte, cum e bambusul, împreună cu un strat plat de mănunchiuri de iarbă sunt combinații atente, care vor fi mult mai de efect decât un amestec întâmplător de forme.

PLANTARE ÎN CONTRAST

De îndată ce aveți gruparea generală a plantelor care formează structura, puteți adăuga contrast în culoarea sau forma frunzei - un cenușiu palid, estompat (*Senecio* „Rază de soare”) și strălucirea lui *Choisya Iernata*, sau strălucirea întunecată a plantei *Mahonia*, combinată cu verdele strălucitor și frunzele rotunjite ale plantei *Roșă rugosa*, de exemplu. Aceleași principii de combinare a tonurilor și alegere a contrastelor sunt valabile și la culorile florilor și trebuie să luați în considerare și sezonul de creștere.

Dacă ați ales plante înalte pentru un strat, luați în considerare și arbuștii pitici, ținând

cont de aceleași principii. Puteți alege să vă concentrați asupra plantelor perene, decât să adăugați mai mulți arbuști - aceștia rămân deseori mai mult timp înfloriți, dar unii dintre ei nu rezistă iarna. Din nou, puneți întâi plantele mai mari și care ies ușor în evidență, fie singure sau în grupuri mici și apoi înconjurați-le cu plante mai mici. Pentru plantele joase, cel mai atrăgător efect este în general obținut când plantați un număr mai mare de plante din aceeași specie. Alegeți plante care au condiții bune de creștere.

SUGESTII PENTRU PLANIFICARE

Când alegeți copaci și arbuști pentru structura grădinii, nu uitați să lăsați suficient spațiu pentru momentul când aceștia vor ajunge la maturitate. În timp ce aceștia cresc, puteți umple spațiul gol, temporar, cu plante perene înalte, care pot fi smulse mai târziu. Asigurați-vă că aveți destule plante de început de primăvară și toamnă târzie în strat, pentru că acestea tind să fie mai rare decât plantele de sfârșit de primăvară sau cele care înfloresc vara. Dacă aveți îndoieli în privința alegerii plantelor joase, încercați câteva plante diferite. Mulți bine locul dintre plante pentru a înăbuși buruienile, până să vă hotărâți ce plante doriți să folosiți.

CUMPĂRAREA PLANTELOR

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Lista cu calitățile și
numele plantelor

Lopată

Catalog (opțional)

VEZI ȘI

Ce fel de pom?

Vezi: *Cumpărarea și
plantarea copacilor*, pag.
118-119

Plante pentru gardul viu

Vezi: *Cum să alegeți un
gard viu*, pag. 120-121

Diferite plante căță-
rătoare

Vezi: *Alegerea plantelor
agățătoare și a arbuștilor*,
pag. 126-127

Diferite feluri de tran-
dafiri

Vezi: *Alegerea trandafi-
rilor*, pag. 130-131

Ce fel de arbust?

Vezi: *Cumpărarea și plan-
tarea arbuștilor*, pag.
138-139

Cea mai ușoară modalitate de a cumpăra flori este de a merge la un centru de plante unde puteți vedea ce cumpărați. Pericolul îl constituie cumpăratul la întâmplare și de aceea este important să aveți planificarea făcută. Multe din plantele care nu răsar sunt din acelea cumpărate la primul impuls. Trebuie să aveți o idee clară despre culoarea, mărimea și calitățile plantelor pe care le doriți, chiar dacă nu ați decis încă ce plantă vreți. O listă cu o descriere gen „arbust, 1,8 m înălțime, foios, formă arcuită, flori albe, tolerant la puțină umbră” vă va fi de mare ajutor. Puteți de asemenea comanda din pepiniere; multe din acestea au o gamă variată de plante, mai ales viță albă sau trandafiri, de exemplu. Dacă nu sunteți siguri, cereți un sfat - majoritatea centrelor de acest gen au cel puțin o persoană în temă, în cadrul personalului.

Majoritatea plantelor se vând în recipiente, cel mai ușor dar și cel mai costisitor mod de a le cumpăra. Cu o plantă în ghiveci, cel mai important lucru este să vă asigurați că rădăcinile nu sunt fixate de acesta. Ținând mâna în jurul plantei, peste ghiveci, întoarceți invers. Dacă vedeți rădăcini care încearcă să-și croiască drum prin găurica de pe fundul

ghiveciului, rădăcinile sunt fixate de ghiveci. Acestea sunt încolăcite strâns în jurul interiorului ghiveciului și nu vor crește dacă le mutați în alt sol. În aceste condiții, nu merită să cumpărați vreun arbust sau copac. În orice caz, multe plante erbacee pot fi mai ușor separate și vor crește, așa că veți obține două sau trei plante la prețul uneia - este o afacere bună. Pe de altă parte, nu merită să cumpărați o plantă care tocmai a fost instalată în ghiveci; veți plăti mai mult pentru mărimea crescută și tot ce veți primi este pământ în plus, deoarece rădăcinile nu au avut suficient timp pentru a crește în ghiveci.

O modalitate mai ieftină de a avea trandafiri, arbuști, plante pentru gard viu și copaci e de a le cumpăra doar cu rădăcini; centrele de plante vând și din acestea, în special pomi fructiferi și trandafiri, sau pot fi comandate din pepiniere și vor fi livrate începând din toamnă, până primăvara devreme. Ar trebui plantate pe o vreme caldă și umedă, dacă e posibil, și îngrijite bine, dacă nu le plantați imediat. Udați plantele neplantate regulat, pe vreme secetoasă, dar nu le lăsați prea mult înainte să le plantați pentru că vor începe să crească și rădăcinile vor îmbătrâni.

EXEMPLU DE PLANTĂ SĂNĂTOASĂ

Această plantă are multe ramuri sănătoase, puternice, care cresc direct de la bază. Fiecare ramură are frunze strălucitoare, sănătoase și se pot vedea muguri noi dezvoltându-se. Creșterea are loc la distanțe egale în jurul ramurilor, astfel că întreaga plantă are o formă echilibrată.

EXEMPLU DE PLANTĂ MAI PUȚIN SĂNĂTOASĂ

Această plantă are un singur vlăstar puternic, care e destul de golaș la bază, dar totuși are frunze în vârf. Ceilalți muguri sunt fusiformi și slăbuți, deși au produs câteva flori care dau plantei un aspect mai atractiv. Unele frunze au început să devină maro și au porțiuni și pete ciudate.

PLANTE CRESCUTE ÎN GHIVECI

Majoritatea plantelor se cresc în ghivece, unde rădăcinile lor se dezvoltă în forma acestuia, astfel încât în momentul când scoateți planta, rădăcinile rămân acoperite de sol și nu sunt „deranjate”. Aceasta înseamnă că pot fi plantate în orice perioadă a anului, deși în perioadele uscate, plantele vor avea nevoie de udat regulat.

PLANTE ÎN SOL PRESAT

Plantele în sol presat sunt răsaduri mici, vândute înainte să fie puse în ghivece. Datorită faptului că le cumpărați într-o etapă de dezvoltare, aceste plante sunt mai ieftine, dar va trebui să le puneți dvs. în ghivece și pentru cele mai sensibile aveți nevoie de un loc cald, luminos, în care să le păstrați până se încălzește vremea.

SEMINȚELE

Există de vânzare semințe pentru toate legumele, florile anuale, unele ierburi și plante perene. Puteți cumpăra semințe în formă de ghemotoc, pentru o înșămânțare mai ușoară a plantelor-problemă. Semințele nu mai sunt foarte bune dacă se învechesc. Nu cumpărați pachetele pe care nu este scrisă data fabricației.

STRATURILE DE PLANTE

Multe din plantele pentru straturi mai ieftine și câteva din plantele perene se vând în tăvi cu recipiente mici de plastic. Puteți cumpăra fie toată tava - de obicei conțin patru ghivece mici - sau puteți desprinde câte doriți din tavă. Aceasta este o modalitate ieftină de a cumpăra plante pentru straturi. Plantați-le cât de curând, în locul final.

ÎNGRIJIREA PLANTELOR

Dacă plantele cumpărate doar cu rădăcină nu pot fi plantate imediat după ce le cumpărați, trebuie să aveți grijă de ele. Pregătiți un loc într-o poziție adăpostită, săpați un șanț sau o groapă, dacă aveți mai multe plante. Despachetați plantele din ambalaj și așezați-le în șanț. Pomii trebuie așezați așa încât să nu fie puși unul peste celălalt.

Sugestii utile

Puteți pune o plantă în ghiveci în orice moment al anului, pentru că riscul de deteriorare al rădăcinilor este minim. Totuși, dacă puteți, plantați în perioadele obișnuite - cu excepția plantelor sensibile la ger (care ar trebui să fie plantate primăvara), adică la începutul toamnei, o dată ce căldura soarelui se reduce. În această perioadă, solul este umed, ceea ce permite fixarea rădăcinilor înainte de sosirea iernii. Așezați muici în jurul bazei plantei, pentru a păstra rădăcinile calde în perioada când vremea se răcește, pentru a menține umezeala și a diminua posibilitatea de apariție a buruienilor.

STILURI DE PLANTARE

SUGESTII DE PLANTARE

Plantele au propria lor personalitate, construită dintr-o combinație de culoare, formă, frunziș și miros, dar și asociațiile făcute CM mintea deținătorului. Poate considerați că cireșul înflorit reprezintă o priveliște minunată primăvara, ideală pentru grădina dumneavoastră de la țară; alții nu se gândesc prea mult la dezordinea mugurilor înfloriți și preferă un strat formal și simetric de lalele. În general, trandafirii sunt considerați romantici, mai ales speciile mai vârstnice, cu nume franțuzești evocatoare, ca de exemplu „Honorine de Brabant” și „Baron Girod de l'Ain”. Cameliile, cu frumosele lor frunze lucioase, pot fi formale sau romantice, în funcție de locul și modul în care sunt plantate, în timp ce *Mahonia*, înalte și colțuroase, *Helleborus foetidus*, țepoase, și *Arum italicum* „Pictum”, cu aspect marmorat înșelător, sunt plante destul de funeste și au un aspect ușor răutăcios.

PAJIȘTE CU MACI

Această pajiște cu maci de California (*Eschscholzia*), punctată pe ici pe colo cu albastrele și având în fundal munți albaștri și cețoși care se înalță la distanță, arată ca un tablou impresionist. Un efect atât de teatral poate fi obținut dacă aveți suficient spațiu și suficient curaj să păstrați simplitatea pajiștii.

Există numeroase tipuri de plantare. Puteți alcătui o listă cu diferite stiluri care să vă ajute să vă hotărâți în legătură cu aspectul general al grădinii dvs. sau gândiți-vă la categoriile dumneavoastră preferate: arbuști sau pomi, plante perene, bienale sau anuale și ierburi. Puteți să introduceți garduri, ziduri, porțiuni de pajiști și pavaj în schema dvs. Câteva din grădinile prezentate aici au drept caracteristică generală culoarea, în timp ce altele se concentrează pe textura formei și a frunzișului. Dacă optați pentru o mixtură prea complicată, riscați să obțineți o dezordine nedefinită, sau dacă sunteți norocoși, puteți obține un efect unic. E totdeauna amuzant să experimentați, mai ales când e vorba de plantări perene care se fixează rapid.

FOC ȘI FLĂCĂRI

Acest strat din grădină este format din plante de diferite forme și culori în tonuri calde, ce reflectă climatul cald, înșorit, din zona lor.

GRĂDINĂ DE LA ȚARĂ

Acest stil de strat, format fermecător din plante, mai ales albe, și tonuri deschise, de auriu, este scos în evidență de un zid vechi, cu acoperiș de țigle.

NUAȚE DELICATE

În această grădină englezească de la țară, planta perenă *Clematis* este așezată în mijloc.

MARGINEA APEI

O modalitate de plantare misterioasă ce pune accent pe frunzișul sculptural.

LĂMÂI

Florile galbene și frunzișul verde formează o schemă coloristică atractivă.

ALEGEREA COPACILOR

COPACI POTRIVIȚI

Mesteacăn (*Betula jacquemontii*)

Măr sălbatic (*Malus „John Downie”*)

Păr ornamental
(*Pyrus nivalis*)

Prunus „Shirotae”

Mespilus alb
(*Amelanchier laevis*)

Sorbus „Joseph Rock”

VEZI ȘI

Tot felul de copaci

Vezi: *Stiluri de plantare a copacilor*, pag. 116-117

Ce fel de copaci?

Vezi: *Cumpărarea și plantarea copacilor*, pag. 118-119

Pomii sunt plante structurale și împreună cu elemente de peisaj, cum sunt gardurile și pergolele, formează scheletul grădinii. Ei vor fi strămoși în grădina dumneavoastră și vor fi fie o binecuvântare, fie un blestem pentru cei care vor veni după dvs.; depinde cum alegeți să faceți plantarea. Așadar, gândiți-vă atent - copacii nu se cumpără la întâmplare.

FUNCȚII

Hotărâți-vă ce doriți de la copacul dvs. înainte să începeți să alegeți. Dacă doriți să fie un punct focal, gândiți-vă la forma dorită și la cerințele spațiului. Pentru un punct principal într-un strat de arbuști, veți avea nevoie de un copac destul de mic, care umbrește ușor. Un cireș înflorit, cum este *Prunus x yedoensis*, de un roz pal și pomul lui Iuda, ale cărui flori apar înaintea frunzelor, primăvara, sunt alegeri potrivite. Dacă doriți un copac

Frunzișul și forma sunt elementele de bază în această margine cu arbuști și câțiva copaci înalți și subțiri, care aduc contraste și pun în evidență verticalitate.

înalt, subțire, închis la culoare, care să surprindă privirea, chiparosul italian (*Cupressus sempervirens*) este alegerea clasică. Ați putea, de asemenea, să încercați *Chamaecyparis lawsonia* „Columnaris”, un copac înalt ca o coloană, gri-albăstrui, mai ales dacă aveți o grădină mai mică. Pentru o pajiște, mesteacănul argintiu, (*Betula pendula*) este foarte potrivit dacă este plantat primăvara. Oferă foarte puțină umbră, dar poate crește până la 21 m. O opțiune mai mică este mătura Muntele Etna (*Genista aetnensis*), care este mai scund și are flori galbene ce apar vara.

Copacii sunt aleși de multe ori pentru a constitui un paravan. Acest motiv este cel mai problematic, pentru că tendința ar putea fi să încercați ceva, vreo plantă sau copac care crește repede. Pentru a ascunde o porțiune, este mai bine să construiți un paravan și să

Copacii cu coajă atrăgătoare formează trăsături sculpturale excelente. Aici au fost distanțați, pentru a crea un puternic contrast în abundența de flori.

plantați un pom potrivit, care să îndeplinească aceeași funcție peste câțiva ani. Dacă e nevoie de paravan contra vântului, arbuștii, plantele pentru gard viu sunt mai potrivite decât copacii, pentru că au frunze la nivelul solului. Copacii sunt de neegalat în privința efectului răcoros și al umbrei în zilele fierbinți. Aveți nevoie de copaci cu coroană bogată - castanul domestic (*Castanea sativa*) este excelent dacă aveți spațiul necesar, sau dacă puteți, alegeți stejarii mai mici, cum este *Quercus rubra*.

Un copac care dă o umbră magnifică și este veșnic verde este Pohutakawa (*Metrosideros excelsa*), care face niște minunate flori roșii, vara. Dacă doriți ceva specific anotimpului, atât culorile de primăvară, cât și cele de toamnă sunt importante și unii copaci le oferă pe ambele. Arțarul Amur (*Acer ginnala*) are un mănunchi de flori albe, primăvara, și frunze de un roșu deschis, toamna. Mărul sălbatic face flori și fructe - în cazul speciei Viespea de Aur, *Malus*, buchețele atractive de galben auriu.

Toamna este anotimpul când mulți copaci sunt extrem de frumoși, oferind o expoziție impresionantă de nuanțe de roșu aprins, portocaliu și galben.

Un copac iese bine în evidență pe o pajiște dacă are spațiu suficient.

ASPECTE DE LUAT ÎN CONSIDERARE

Când alegeți un copac, gândiți-vă cu atenție la mărimea acestuia, în comparație cu cea a grădinii dvs. - copacii de pădure sunt frumoși, dar nu se potrivesc într-o zonă restrânsă. Aflați cât de mare este copacul ales, când ajunge la înălțimea și mărimea completă - și lăsați loc liber; în funcție de aceasta, s-ar putea să vreți să folosiți alte plante, pentru a umple temporar golurile. Mărimea la care

ajunge copacul și viteza de creștere va fi afectată de tipul și aspectul solului - asigurați-vă că preferințele copacului sunt îndeplinite de locul de plantare. Rădăcinile extinse ale copacilor pot cauza probleme, distrugând fundația unei construcții din apropiere, mai ales când copacul este plantat într-un sol argilos. Plopii și sălciile sunt cunoscute pentru sistemul rădăcinilor viguros.

STILURI DE PLANTARE A COPACILOR

SUGESTII DE PLANTARE

Pentru culoarea de toamnă, arțarii (*Acer*) sunt foarte renumiți, deși alte specii ca mespilus înzăpezit (*Amelanchier lamarckii*) și, scorușul american (*Sorbus americana*) au și ele culori strălucitoare și au o atracție în plus pentru păsări: bobitele.

Coniferele formează marea parte a plantelor veșnic verzi, dar alte opțiuni includ *Eucalyptus*, cu frunzele sale albastru-oțel, în formă de disc. Gorunul (*Quercus //ex*) este impozant, dar crește încet.

Mesteacănul argintiu (*Betula*) are scoarță argintie, foarte frumoasă; scoarța lui *Betula papyrifera* este de un alb strălucitor și se decojește în straturi, ca și trunchiul maro închis al arțarului, pe măsură ce îmbătrânește. Mlădițele plopului (*Populus*) și ale sălciei (*Salix*) sunt viu colorate primăvara, ca și numeroși corni (*Cornus*).

Mulți oameni evită să-și planteze copaci în grădini, pentru că se tem de problema mărimii și umbrei, deși există mulți copaci mai mici, care vor adăuga o calitate esențială grădinii dvs. Dacă aveți spațiu doar pentru un copac, alegeți unul care va fi interesant nu doar un sezon, cum sunt florile, fructele sau frunzele care-și schimbă culoarea înainte să cadă, sau încercați o specie care va oferi un punct focal major pentru întreaga dvs. grădină.

Folosirea diferitelor forme - care se extind, piramidală, conică, cu ramuri aplecate, rotunde, arcuite sau cu columne - va spori gradul de interes, la fel ca elementele speciale, cum sunt forma frunzelor, mărimea sau culoarea lor.

Plantarea unei zone tip pădurice sau a unui grup de copaci mai masiv, dacă este aleasă și amplasată cu atenție, reprezintă un gest generos, care va fi apreciat de urmașii dvs. sau de cei care vor ocupa spațiul după dvs.

CONIFERE

Lujerele înalte ale coniferelor contrastează puternic cu tufișurile rotunde mai mici și frunzișul mai moale.

PUNCT FOCAL

Tufișurile tăiate ascuțit și pajiștea îngrijită sunt perfecte în combinație cu ramurile orizontale ale copacilor.

ȘARM VECHI

Frumusețea copacilor bătrâni adaugă o trăsătură de neînlocuit grădinii, imprimându-i un aer calm, matur. În Japonia, copacii bătrâni sunt prețuiți și îngrijiți cu atenție. Adesea sunt sprijiniți cu pari de lemn.

CIREȘ JAPONEZ

O priveliște uluitoare, cireșul japonez este acoperit cu flori pale. Frumusețea sa constă și în faptul că se extinde și rămâne grațios și elegant pe toată perioada anului.

COPACI MICI

Copacul luda (*Cercis siliquastrum*) are flori roz-albăstrui pe ramurile golașe la sfârșitul primăverii, înainte ca frunzele să apară. Copacul are o formă rotunjită, crește încet și poate fi crescut și ca tufiș.

CUMPĂRAREA ȘI PLANTAREA COPACILOR

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Lopată
Țăruși, ciocan de
cauciuc
Mixtură de sol cu
materie organică
Cuie, ciocan, sfoară
Ghiveci din teracotă

VEZI ȘI

Prepararea compostului
Vezi: *Materia organică din
grădina dvs.*, pag. 96-97

Ce cumpărăm?

Vezi: *Cumpărarea plante-
lor*, pag. 110-111

Aranjamente cu plante
Vezi: *Stiluri de plantare*,
pag. 112-113

Culoarea și forma
copacului

Vezi: *Alegerea copacilor*,
pag. 114-115

Tot felul de copaci

Vezi: *Stiluri de plantare a
copacilor*, pag. 116-117

Ghivece și iar ghivece

Vezi: *Alegerea recipientelor*,
pag. 154-155

Cum să plantați în
ghivece

Vezi: *Plantarea în reci-
piente*, pag. 156-157

Când cumpărați o plantă care trăiește mult, ca și copacul, este important să aveți la dispoziție o pepinieră cu reputație, sau o seră unde puteți cere sfaturi de la un expert care știe zona pe care o aveți și vă poate ajuta să alegeți cel mai bun specimen. Multe pepiniere cu reputație vă vor înlocui copacul dacă acesta moare într-un an sau doi de la plantare. Căutați un sistem de ramuri bine echilibrat și un sistem rădăcinos fibros puternic.

S-ar putea să nu puteți planta copacul imediat. Copacii crescuți în ghivece pot fi ținuti în ele și udați, dar plantele cu rădăcină trebuie îngrijite (vezi pagina 111). Merită să plantați la timp și pe vreme potrivită - pe vreme ploioasă e preferabil să nu lucrați cu sol argilos. În timp ce așteptați, puteți curăța arbuștii prea estinși, pentru a permite aerului și luminii să ajungă la copac.

Merită să pregătiți solul cu foarte mare atenție - cu cât îl îngrijiți mai bine și mai cu atenție acum, cu atât va crește planta mai bine. Groapa trebuie să fie de cel puțin două ori mai mare decât rădăcina, chiar și mai mare, într-un sol sărac. Când săpați o groapă pe pajiști, înlăturați brazdele de iarbă și depozitați-le pe o parte; păstrați solul de suprafață pe o parte și puneți subsolul altundeva. Aranjați solul pe fundul gropii și puneți înăuntru brazda de iarbă, cu iarbă în jos. Umpleți groapa, folosind materie organică și, dacă solul este sărac, un fertilizator cu acțiune lentă. Atunci sunteți pregătit să instalați țărșul și planta (vezi vizavi).

Trunchiul noduros și răsucit al unui arțar plângător (specia Acer,) contrastează cu bolta de frunze bogate. Frunzișul frumos conturat și colorat arată minunat, mai ales când razele soarelui trec prin el.

PLANTAREA UNUI COPAC ÎN GHIVECI

1 Puneți pietricele în ghiveci, pentru a asigura o bună drenare. Puneți și compost pe bază de sol cu materie organică. Puneți copăcelul și adăugați restul solului. Presați în jurul rădăcinii. Solul trebuie să fie cu 2,5 cm mai jos de marginea ghiveciului. Udați bine. Dacă prin udare, solul din jurul rădăcinilor e spălat, adăugați mai mult.

2 Pentru ca impactul să fie maxim într-un spațiu mic, plantați un conifer pitic în ghiveci. Interacțiunea vizuală ghiveci-plantă este importantă, așa că așezați-vă coniferul în diferite ghivece, pentru a vă da seama care arată mai bine. Asigurați-vă că veți alege un copac care crește încet și fiți pregătiți să-l amplasați în alt ghiveci, înainte să crească prea mare.

PLANTAREA UNUI COPAC

1 Bateți țărșul în groapă, într-o poziție lângă centru, dar pe partea expusă vântului și la adâncimea de aproximativ o treime din lungimea lui. Înălțimea țărșului deasupra pământului trebuie să fie o treime din înălțimea copacului, să se miște și să se întărească pe măsură ce acesta crește.

2 Puneți copacul în groapă pentru a verifica adâncimea rădăcinilor sale - trebuie plantat astfel încât suprafața solului să fie aceeași ca în recipient sau pe sol. Puneți copacul pe o parte, acoperiți rădăcinile cu o pânză de soc, pentru ca soarele să nu pătrundă, și umpleți cu sol îmbunătățit, pentru a ajunge la nivelul corect al rădăcinilor plantei.

3 Puneți din nou copacul în groapă și legați-l lejer de țărș, pentru a-l menține stabil în timp ce lucrați. Desfășurați-i cu atenție rădăcinile și începeți să puneți sol peste ele; scuturați ușor copacul, din când în când, pentru ca solul să se împărtășe printre rădăcini. Continuați să umpleți până când pământul ajunge la același nivel cu solul.

4 Apăsăți ușor în jurul copacului cu piciorul, pentru a presa solul din jurul rădăcinilor. Udați în întregime cu un furtun și, dacă solul se afundă, adăugați mai mult pentru a ajunge la înălțimea dorită. Legați copacul cu un nod ajustabil. Legați sfoara de țărș, înainte să o potriviți în jurul trunchiului copacului.

ALEGEREA LOCULUI

Înainte să plantați un copac, verificați locul ales. Gândiți-vă câtă umbră va răspândi copacul la maturitate și dacă nu va umbri vreuna dintre plantele dvs. favorite, iubitoare de soare. Dacă se află prea aproape de un heleşteu, frunzele copacului pot fi o pacoste, toamna. Dacă plantați un copac pe pajiște, va trebui să tundeți iarba de jur împrejur. Asigurați-vă că ați lăsat suficient spațiu pentru ca rădăcinile să crească, fără să distrugă pavajul sau fundațiile. Hărtoapele și inegalitatea pot apărea acolo unde copacul crește și rădăcinile care se extind se pot ridica și produce crăpături în ziduri și alei și chiar să distrugă fundația unei case.

Sugestii utile

Folosiți o folie protectoare pentru copac, pentru a-i proteja trunchiul de iepuri și căprioare, dacă acestea reprezintă o problemă în zona în care locuiți. Copacii care au mai puțin de 1,2 m înălțime nu au nevoie de araci în momentul plantării, altminteri puteți folosi în acest sens un lemn de esență tare sau un țărș de lemn tratat. Eliberați copacul de sfoară regulat, sau trunchiul va crește peste sfoară, înconjurând sau, sufocând copacul, ceea ce va crea deficiențe de creștere. Înlăturați sfoara și țărșii, după câțiva ani. Nu lăsați iarba să crească sub copac, până când acesta este bine fixat.

ALEGEREA GARDULUI VIU

MULTE VARIETĂȚI

Escallonia „Strălucirea Donard”

Ghimpele de foc
(*Pyracantha* „Strălucirea portocalei”)

Ilex (/ex *aquifolium*, „J C Van Tol”)

Levănțica de bumbac
(*Santolina chamaecyparissus*)

Trandafirul rugos (*Rosa rugosa* „Typica”)

VEZI ȘI

Aranjamente de gard viu
Vezi: *Stiluri de gard viu*,
pag. 122-123

Amplasarea gardurilor vii
Vezi: *Plantarea gardului viu*, pag. 124-125

Protejarea grădinii dvs.
Vezi: *Protecția în funcția de vreme*, pag. 174-175

Mentținerea gardului viu
Vezi: *Îngrijirea gardului viu*, pag. 186-187

Înainte să alegeți plantele pentru gardul viu, este important să stabiliți rolul acestuia. Aveți nevoie de un gard care să vă asigure intimitatea față de vecini? În acest caz, veți avea probabil nevoie de un gard înalt, substanțial. Acesta ar fi potrivit pentru a încadra o zonă de grădină separată - unele din grădinile clasice cu trandafiri, cu garduri vii, cu tije închise la culoare și frumoase, pentru a scoate în evidență culorile strălucitoare ale trandafirilor. Pentru o grădină din fața casei, s-ar putea să doriți un gard viu mai jos, care definește zona de margine, dar permite trecătorilor să vă vadă florile.

Într-o zonă de coastă veți avea nevoie de un paravan format din plante rezistente la soare, cum sunt *Escallonia*, *Pyracantha* sau *Elaeagnus ebbingei*. Apoi, există garduri vii, care sunt mai decorative ca intenție, variind de la o simplă bordură de levănțică sau un gard viu, bine tăiat, care închide o margine de căsuță, printr-un amestec exuberant, până la aranjamentele elaborate ale unei grădini scoase în evidență de levănțica de bumbac.

Gardurile vii joase reprezintă un mod excelent de a încadra zone separate de grădină.

GARDURI VII FORMALE

Trebuie de asemenea să decideți dacă doriți un gard viu care să fie atent tuns, pentru a avea un aspect formal, sau un gard extins, mai puțin formal. În gardurile vii înalte și formale, tisa (*Taxus baccata*) iese foarte bine în evidență și are avantajul de a se dezvolta bine la umbră. Leylandii (*Cupressocyparis leylandii*), *Chamaecyparis lawsoniana* și alte conifere pot oferi un efect similar. Pentru că cresc repede, ele sunt utile dacă doriți repede un ecran, dar trebuie tunse de 2 ori pe an, din momentul în care au atins înălțimea dorită.

Ilicele (*Ilex aquifolium*) iese în evidență mai puțin, dar frunzele cu ghimpi îl pot face destul de greu de întreținut. Mălinul negru (*Ligustrum ovalifolium*) este verde pe o perioadă destul de lungă. *Ligustrum ovalifolium*

Un gard viu tuns aduce un aer formal grădinii și poate fi folosit pentru a crea un efect arhitectural. Aici, el conduce privirea spre o statuie ca punct final.

„Aureum” are nuanțe aurii și oferă un efect mai luminos, în timp ce fagul (*Fagus sylvatica*) își păstrează culoarea roșcată a frunzelor, toată iarna. Gardurile vii formale sunt în mod tradițional realizate din merișori, cum este de exemplu *Buxus sempervirens* „Suffruticosa”, levănțica sau levănțica de bumbac, toate acestea putând fi bine tunse. *Lonicera nitida* (caprifoi chinezesc) este adesea folosit în locul merișorilor, cu care seamănă; este mai ieftin și crește mai repede.

GARDURILE VII INFORMALE

Mulți arbuști se pot folosi pentru un gard viu. Aceștia au nevoie de mai mult spațiu decât gardurile vii formale și ar trebui tăiați cu atenție, pentru a li se da o formă. Arbuștii dau un efect mai rotunjit și *stufos* decât gardurile vii formale. Cele mai potrivite plante pentru gardurile vii informale sunt cele cu tulpini multiple și stufoase și care au nevoie de tuns frecvent.

Plantele care formează garduri informale excelente includ specii de trandafiri ca *Rosa rugosa* și plante veșnic verzi ca *Cotoneaster lacteus* sau *C. simonsii*, *Griselinia littoralis*, *Escallonia macracantha* sau *Viburnum tinus*. *Berberis* și ghimpele de foc (*Pyracantha*) formează de asemenea garduri veșnic verzi, care pot înlătura „intrușii” - deși prezența ghimpilor îl fac greu de întreținut. Pentru gardurile vii informale, *Berberis thunbergii*

„Atropurpurea Nana”, sau *Potentilla fruticosa* sunt foarte potrivite. Gardurile vii din zona de țară englezească sunt, în mod tradițional, formate din păducel (*Crataegus monogyna*). Această plantă a fost de asemenea cunoscută sub numele de gherghin și este apreciată pentru viteza de creștere. Alți copaci obișnuiți locali sau arbuști care pot fi folosiți includ porumbarul (*Prunus spinosa*), arțarul de câmp (*Acer campestre*) și mălinul negru sălbatic (*Ligustrum vulgare*).

Aici, un gard viu informal creează un fundal natural, care scoate în evidență culorile luminoase ale unei borduri cu flori de țară și oferă un paravan eficient și o margine potrivită pentru grădină.

Dacă spațiul este strâmt, folosiți plante cățărătoare.

SUGESTII DE PLANTARE

Puteți spori luminozitatea unui gard viu monoton, plantând flori pe margine, în fața gardului, pentru a conferi contrast și culoare. Pentru un gard viu verde închis, din merișor sau tisa, gândiți-vă să folosiți culori pale - degețelul roșu, alb, sau trandafirii galbeni se potrivesc bine. Un gard viu, diversificat cu galben, va împrumuta o nuanță plăcută și caldă unei scheme coloristice de portocaliu și roșu, cu

puțin frunziș galben sau roșu - dar va arăta prea dezordonat dacă adăugați prea multe culori. În același timp, o plantă cățărătoare, mai puțin viguroasă și viu-colorată, cum este *Tropaeolum speciosum*, arată bine dacă crește într-un gard viu veșnic verde. Un gard viu informai și înflorit formează o atracție majoră și un punct focal datorită culorii - puteți folosi ghimpele de foc.

STILURI DE GARD VIU

SUGESTII PENTRU PLANTARE

În fața unui gard viu întunecat, formal, plantați plante colorate, sau mai pale. Un arbust cu frunze de un roșu aprins, cum este *Cotinus coggygria* va oferi un peisaj monoton dacă e lângă un gard viu din tisă. Frunzișul mai pal sau frunzele cenușii cum sunt cele ale plantei *Senecio „Rază de soare”* vor fi intensificate de contrast. Plantele cu forme, cum sunt *Verbascum*, înaltă și spiralată, sau *Crambe cordifolia*, de un alb eteric, vor arăta foarte bine pe un astfel de fundal.

În orice caz, dacă aveți un gard viu diversificat, alcătuit din *Ilice „Regina de aur”*, evitați alte plante prea diversificate, în fața. Alegeți plante de un verde obișnuit, poate cu flori galbene, cum sunt *Hypericum* sau *Kerria*. Dacă vă surâde ideea, continuați tonurile calde cu plante colorate în portocaliu, ca *Spiraea „Flacăra de aur”* și *Euphorbia griffithii „Strălucirea de foc”*. Includeți o proporție potrivită de verde, pentru a evita un aspect dezordonat.

STIL CLASIC

Într-o prezentare formală, marginile de merișor și levănțică și un conifer tăiat, cu o arcadă care formează o fereastră, încadrează cu eleganță bustul și statuia din spate.

Gardurile vii sunt deseori asociate cu stilurile de grădină formală, unde aspectul lor ondulat ajută la conturarea formei, deseori marcând cărări împrejmuite de forme piramidale, sau poate intrări ornate, intensificate de munca legată de arta tunderii (vezi pag. 158). Folosiți un gard scund din merișor turcesc, pelin sau levănțică, pentru a încadra un strat de flori sau o grădină cu plante, sau pentru a forma o zonă de delimitare între cărare și pajiște, de exemplu. Pentru aceste realizări, plantele trebuie să fie întreținute și bine tăiate.

În orice caz, un gard informal poate fi util, fie ca marginea unui strat, sau ca zonă de delimitare, astfel încât aspectul său să se armonizeze cu cel al altor arbuști situați în fața lui. Trebuie să luați în considerare momentul înfloririi și perioada de maturizare. Astfel de garduri vii pot forma paravânturi, bariere contra zgomotului, adăposturi și conferă intimitate.

PAVATĂ

Gardul viu și treptele din cărămidă care duc spre o cărare pavată contrastează cu florile în pantă și cu formele informale ale trandafirilor.

GLOBURI VERZI

Contururile ușoare, verzi ale acestor garduri vii contrastează bine cu semintele plante înflorite.

CULORI ÎNDRĂZNEȚE

Într-un strat de flori destul de mare, un gard viu înflorit și informal, care nu are nevoie de tuns, contrastează cu formele conturate tăiate, formale. Aveți grijă să alegeți specii și varietăți care nu vor crește prea mari pentru mărimea grădinii dumneavoastră, cu excepția cazului când sunteți dispuși să-l tundeți frecvent, pentru a păstra gardul viu în forma dorită.

GARD VIU PE NIVELE

Straturile gardului viu sunt presărate cu alte plante și au în partea de sus un gard viu din lămâi, dând tonuri variate. Pavajul scoate în evidență liniile formate.

CONTRAST PUTERNIC

Marginile cu merișori, bine tunse, reprezintă cadrul perfect pentru trandafirii în mănunchi. Contrastul în formă și textură formează o combinație satisfăcătoare.

PLANTAREA GARDULUI VIU

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Lopată sau hârleț

Țăruși

Ciocan de cauciuc sau
ciocan obișnuit

Sfoară sau curea

Măsurător

Fertilizatori pentru sol

Muici

Apă

VEZI ȘI

Reguli de bază

Vezi: Cum să vă proiectați
grădina, pag. 20-21

Plante pentru gardul viu

Vezi: Alegerea gardului
viu, pag. 120-121

Aranjarea gardului viu

Vezi: **Stiluri** de gard viu,
pag. 122-123

Îngrijirea

Vezi: Cumpărarea plante-
lor, pag. 110-111

Un gard viu, mai ales unul foarte crescut, este o mare investiție în plante. Petreceți timp înainte de a achiziționa plantele, pentru a decide ce fel de tip de plantă vi se potrivește. Arbuștii care cresc repede trăiesc mai puțin (în jur de 20 de ani) decât cei care cresc încet. Dacă doriți ca un gard viu să crească rapid și alegeți o plantă care va crește foarte mult pe an, fiți conștienți că va avea nevoie de tăiere mai des pentru a-l menține ordonat. Nu uitați că va îmbătrâni și se va deteriora mult mai repede decât plantele tradiționale pentru gard viu, cum este merișorul sau tisa, unele din acestea trăind sute de ani.

O dată ce v-ați decis asupra tipului de plantă (sau mixtură de plante) pe care le doriți pentru gardul viu, trebuie să știți exact de câte plante veți avea nevoie. Întâi, măsurați înălțimea gardului dorit și apoi aflați care e mărimea la maturitate a gardului, a copacilor și arbuștilor pe care îi veți folosi. Deoarece nu puteți să vă bazați pe faptul că o plantă crește la mărimea optimă (solul, lumina, umezeala și ceilalți factori influențează mărimea finală a tuturor plantelor) și doriți ca plantele să se întrepătrundă pentru a forma o linie neîntreruptă, reduceți mărimea fiecărei plante cu o treime. Apoi, împărțiți mărimea la lungimea gardului viu. De exemplu, *Buxus microphylla* (merișor cu frunze mici) crește până la 1,5 m la maturitate. Reduceți-l la 1 m pentru a avea un gard viu fără goluri și împărțiți numărul la lungimea/înălțimea gardului viu. Dacă gardul dvs. viu e de 10 m lungime, veți avea nevoie de vreo nouă plante. Dacă vreți ca gardul viu să fie compact în timp mai scurt, adăugați alte plante și amplasați-le aproape una de cealaltă. Pentru un gard viu și mai mare și mai dens, plantați un strat dublu.

Gardurile vii în trepte, de-a lungul perimetrului și a straturi/or încadrate de gard viu din centru, creează o grădină formală ajustată, cu model și textură bogată.

ÎMPLETITURI DIN SALCIE

Țărușii din salcie pot fi combinați pentru a forma un gard împletit; partea subterană va prinde rădăcini în sol și va deveni un gard viu. Folosiți specii ca răchita obișnuită (*Salix viminalis*) și salcia albă (*S. alba*); pentru că sălciile preferă solul umed, încercați cornul (*Comus sanguinea*), dacă aveți un sol uscat. Veți avea nevoie de niște țăruiși viguroși, făcuți din tulpini de

doi ani, pentru a forma baza. Puneți-i în sol de-a lungul marginii alese și tundeți-i bine, pentru a ajunge la o înălțime uniformă. Luați lungimi de tulpini flexibile de un an și împlețiți-le în jurul țăruișilor, împingându-le strâns pentru a avea un paravan dens, sau puteți să-l faceți mai puțin dens, cu locuri prin care se poate vedea. Există un curs de o zi, unde puteți învăța această tehnică.

PLANTAREA GARDULUI VIU PE STRATURI

1 Păstrați arbuștii bine udați, până sunteți gata să-i plantați. Udați rădăcinile plantelor și țineți-le peste noapte în apă, înainte de plantare. Dacă nu puteți să plantați arbuștii cu rădăcini imediat, îngrijiți-le și așezați-le într-o poziție adăpostită. Înălăturați rădăcinile deteriorate.

2 Întindeți o sfoară între țărushi, de-a lungul liniei gardului viu. Măsurați locul unde plantele trebuie amplasate, pe fiecare parte a liniei centrale. Acestea trebuie să fie, la o distanță egală una de cealaltă, astfel să nu fie direct opuse una față de cealaltă. Lăsați loc pentru creștere la fiecare capăt și marcați poziția fiecărei plante cu o paletă.

3 Săpați o groapă pentru fiecare plantă, care să fie de două ori mărimea recipientului (sau a rădăcinii) și de mai mulți cm adâncime. Umpleți groapa cu apă și lăsați să se dreneze. Umpleți fundul gropii cu o cantitate mică de sol fertilizat și așezați planta în groapă, cu vârful rădăcinii chiar deasupra nivelului solului. Umpleți cu restul de sol, presând cu fermitate.

4 Udați încet planta, astfel încât rădăcinile să fie umede în totalitate. Mulciți în jurul plantei și de-a lungul lungimii gardului viu pentru a reduce numărul buruienilor și evaporarea apei. Dacă tulpina este grea în comparație cu rădăcina, tăiați-o puțin, astfel încât rădăcinile să se poată concentra asupra creșterii, mai degrabă decât să aibă de susținut frunziș în exces.

REAMENAJAREA UNUI GARD VIU PREA STUFOS

Mulți arbuști au nevoie de tăieri regulate. Într-un climat cald, puteți tăia foarte scurt rododendronii, azaleele și dafinii de munte. Pentru a mări șansele de supraviețuire a plantelor, pregătiți-le din timp. Cam cu un an înainte să le tăiați, dați-le un fertilizator organic concentrat, cum sunt peștele, sângele și oasele de pește, sau bălegarul bine putrezit. Această hrănire va oferi plantelor vigoare în

plus. Cea mai potrivită perioadă pentru a tăia acești arbuști este la sfârșitul iernii sau primăvara devreme, când planta scoate muguri noi. Dacă sunteți curajos, puteți să o tăiați la nivelul solului. Dacă nu sunteți foarte îndrăzneț și arbuștii au nevoie de mai mulți ani pentru a reveni la forma inițială, tăiați-i cu atenție, dar lăsați un pic de tulpină. Repetați procesul în fiecare primăvară.

ALEGEREA PLANTELOR AGĂȚĂTOARE ȘI A ARBUȘTILOR

ARBUȘTI PENTRU PEREȚI

Abelia grandiflora

Fremontodendron „Gloria Californiei”

Mirt (*Myrtus communis*)

Magnolia (*Magnolia grandiflora*, „Exmonth”)

Gozana marocană (*Cytisus battandieri*)

Tușiș de ciucuri mătăsoși (*Garrya elliptica*)

Viburnum burkwoodii

VEZI ȘI

Plante cățărătoare

Vezi: *Plantarea și îngrijirea plantelor agățătoare*, pag. 128-129

Tot felul de arbuști

Vezi: *Alegerea arbuștilor*, pag. 136-137

Care arbust?

Vezi: *Cumpărarea și plantarea arbuștilor*, pag. 138-139

Întreținerea arbuștilor

Vezi: *Îngrijirea arbuștilor*, pag. 170-171

Tehnici de tăiere

Vezi: *Tăierea arbuștilor*, pag. 182-183

Plantele agățătoare sunt printre cele mai utile și adaptabile plante de grădină. Într-un spațiu restrâns, unde nu există loc pentru copaci sau arbuști mari, acestea aduc avantajul înălțimii peisajului grădinii. Într-o grădină mai mare, ele pot fi folosite pentru a acoperi gardul zidit sau împletit.

Printre plantele agățătoare veritabile există unele care se cațără cu ajutorul mlădițelor - plante care se cațără singure cum este hortensia cățărătoare (*Hydrangea petiolaris*) sau planta agățătoare de Virginia (*Parthenocissus quinquefolia*) - și altele care se înlănțuie în jurul unui suport disponibil, cum este caprifoiul (specia *Lonicera*). Plantele agățătoare anuale, cum este planta-farfurioară (*Cobaea scandens*) și frumoasa volbură albastră (*Ipomoea*) oferă un efect rapid. Fasolea cățărătoare roșie, cum este „Doamna vopsită”, au fost în trecut crescute pentru florile roșii strălucitoare. Încercați să faceți un gard împletit,

pentru a câștiga avantajul de a avea atât florile cât și boabele de fasole.

Dacă doriți un paravan veșnic verde, iedera este cea mai populară alegere și se întinde pe porțiuni mari. Se cațără singură, îi place umbra uscată, dar îi place și soarele și varietatea frunzișului este mare - de la verdele puternic al plantei *Hedera helix* „Ivalace”, până la frunzele glaciare, cu nuanțe de gri ale plantei *H.h.* „Glacier” sau „Piciorul cocoșului”, plantă galbenă aproape în totalitate. În orice caz, iedera poate distruge pereții care nu sunt bine construiți, din moment ce rădăcinile aeriene pot pătrunde în mortar, despicându-l.

Caprifoiul este una din cele mai frumoase mirositoare plante agățătoare și există varietăți veșnic verzi, ca și *Lonicera japonica* „Halliana”, și foioase, ca și caprifoiul (*Lonicera periclymenum*) sau caprifoiul olandez (*L.p.* „Belgica”). Crescute lângă fereastră, mirosul lor vă încântă în serile de vară.

O grămadă de plante cățărătoare ascund eficient gardul grădinii. Ele creează, de asemenea, cadrul perfect pentru creșterea debordantă a plantelor din stratul de flori și oferă un parfum încântător în zona de stat.

Este important să știți modalitatea de creștere a plantelor agățătoare și eventuala lor arie de extindere. Caprifoiul, iasomia și *Clematis montana* sunt mai potrivite dacă se extind pe părți mari, într-o porțiune de natură sălbatică a grădinii, pentru că tind să devină golașe și lemnoase la rădăcină. Nu sunt foarte potrivite pentru o verandă sau un zid de casă. Unii trandafiri cățărători, cum este gloriosul *Rosa „Kiftsgate”*, cu crenguțe cu flori albe, pot ajunge la 10 m. Un copac mare poate să-l susțină, dar nu și un arbust mic.

O dată ce s-au fixat, plantele agățătoare sunt destul de greu de întreținut. Vor beneficia de o îngrijire de rutină. Hrăniți-le o dată pe an cu un compost bun și păstrați solul la bază, umed. Puteți prelungi perioada de înflorire prin îndepărtarea regulată a capetelor uscate.

ARBUȘTI DE PERETE

Există mulți arbuști care pot fi crescuți ca plante agățătoare - cel mai obișnuit este trandafirul, dar mai există și alții, ca gutuiul japonez (*Chaenomeles*) și ghimpele de foc (*Pyracantha*) pot fi folosite fie ca specimene independente sau plante de perete. Într-o grădină mică, arbuștii de perete adaugă o mărime în plus și dacă nu există suficient spațiu pentru mulți arbuști, merită să experimentați cu diferite specii, precum *Hydrangea*, *Syringa* sau *Spiraea*, amplasate pe perete sau în susul gardurilor împletite, unde în mod normal nu

sunt văzute.

Mirtul, *Ceanothus dentata*, *Magnolia grandiflora* și *Piptanthus laburnifolius* sunt alte plante veșnic verzi, cu avantajul de a avea flori în anotimp - aceștia sunt toți arbuștii care merg bine pe un spalier. Le convine o poziție însorită, caldă, de aceea sunt potrivite pentru peretele casei.

În general, arbuștii sunt mai ușor de controlat decât cățărătoarele veritabile.

Aranjamentul luxuriant este format dintr-o plantă cățărătoare, care unește merisorii izolați de la fereastră și creează un efect mai bogat. Frunzișul verde bogat al plantei cățărătoare constituie de asemenea o bază fină de culoare pentru florile vii colorate.

SUGESTII PENTRU PLANIFICARE

Plantele cățărătoare oferă un aspect minunat față de cel al cărămizilor.

Pereții casei reprezintă locul ideal pentru arbuștii de perete și plantele agățătoare și adăpostul relativ pe care îl constituie vă permite să creșteți plante mai sensibile, mai ales pe un perete adăpostit sau însorit. Dacă cresc peste un copac vechi sau un arbust matur, plantele agățătoare pot prelungi perioada de interes - mulți arbuști, ca liliacul sau forsythia, nu sunt prea aspectuoși în afara sezo-

nului, și o viță albă poate fi extrem de eficientă, cățărându-se printre ramuri. Cel mai bine ar fi în această situație să folosiți o viță albă care înflorește târziu, care poate fi tunsă bine în fiecare an și care nu va înăbuși planta-gazdă. Unele plante cățărătoare pot fi lăsate tară susținere sau suport, astfel încât se vor extinde orizontal, creând un efect plăcut și la nivelul solului.

PLANTAREA ȘI ÎNGRIJIREA PLANTELOR AGĂȚĂTOARE

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Lopată

Materie organică

Ciocan și cuie pentru

sârmele de susținere

Sârmă și patent

Pari de bambus

Sfoară

Foarfece de grădină

Scară

VEZI ȘI

Tot felul de plante cățărătoare

Vezi: Alegerea plantelor agățătoare și a arbuștilor, pag. 126-127

Expresivitatea trandafirilor

Vezi: Stiluri de grădini cu trandafiri, pag. 134-135

Cum să tăiem

Vezi: Tăierea, tunderea și recoltarea, pag. 180-181

Mai multe tehnici de tăiere

Vezi: Tăierea arbuștilor, pag. 182-183

Tipurile variate de plante de perete au nevoie de îngrijire variată. Dacă aveți o veritabilă plantă cățărătoare, verificați dacă se cațără singură sau nu. În mod frecvent, oamenii amplasează zăbrele sau șipci pe zidul unei case și apoi plantează iederă sau planta agățătoare Virginia, care nu crește pe gardul de împletituri, ci în susul zidului din

spatele acestuia. Plantele cățărătoare care se cațără singure au nevoie de puțin ajutor - câțiva țărushi de bambuși vor ajunge pentru a direcționa planta înapoi pe zid sau gard.

Dacă planta dvs. cățărătoare are lujeri subțiri, va avea nevoie de un suport - un cadru de sârmă, atașat de perete cu viță de vie sau plasă din plastic, care reprezintă cele mai bune soluții. Fiți atenți să atașați plasa ferm, la intervale regulate, pe cadrul de lemn, altfel se va trage deoparte, sub greutatea plantei. Plasa de plastic poate fi folosită și pentru a crește plante cățărătoare în susul copacilor.

Gardul de împletituri este cel mai bun suport pentru arbuștii de perete și trandafirii cățărători. Cel de formă pătrată este cel mai viguros. Extinderea gardului de împletituri se poate face din lemn destul de subțire și trebuie întărit cu o grindă acoperitoare. Arbuștii ar trebui să fie în poziție plată față de cadru și tulpinile principale să fie răspândite în diferite modele de spalier (vezi pag. 224-225) sau după moda evantaiului. Trandafirii cățărători vor produce în fiecare anotimp tulpini noi, care pot fi legate de pari de bambus.

O plantă cățărătoare bine întreținută, Stephanotis floribunda creează un efect dramatic, cu arcada sa verde închis deasupra statuii.

PLANTAREA UNEI PLANTE AGĂȚĂTOARE

1 În general, solul de la baza zidurilor este foarte uscat, deci merită să-l pregătiți în întregime. Săpați aproape 50 cm lățime și de aceeași adâncime. Îndepărtați solul de la fundul gropii, înlăturați orice resturi, cărămizi vechi sau pietre.

2 Plasați planta agățătoare la cel puțin 30 cm depărtare de zid, unde ploaia va putea cădea pe el. Poziționați apoi țărushul, astfel ca planta să se poată îndoi înapoi înspre perete, pentru sprijin. Umpleți cu sol bine îmbogățit cu materie care conține umezeală, cum sunt grămezile de frunze. Presați ușor cu piciorul și udați în întregime.

ÎNGRIJIREA PLANTELOR AGĂȚĂTOARE

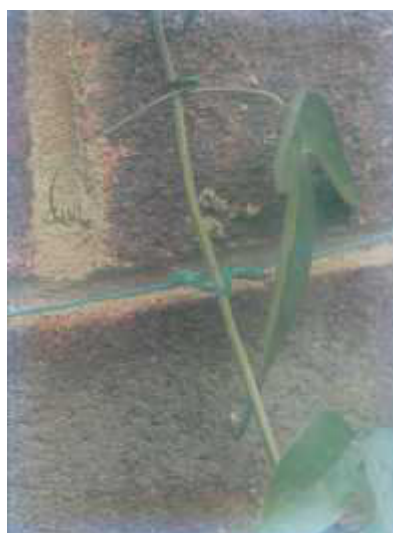
1 Bateți cu ciocanul cuiele care susțin sârma în mortarul cărămizii, începând cam la 45 cm deasupra solului. Așezați cuiele cam la 45 cm depărtare de zona pe care doriți să o acoperiți. Dacă doriți un cadru mai înalt de 1,8 m, veți avea nevoie de o scară pentru tăierea și îngrijirea ulterioară.

2 Treceți sârma prin găuri și faceți un cadru, prima dată peste bază și apoi până la stratul următor. Includeți câteva linii diagonale, dar și verticale și orizontale. Tăiați sârma și răsuciți-o pentru a o fixa cam la jumătatea distanței în sus. Această constituie o măsură de precauție pentru ca întregul cadru să nu se desprindă dacă vreun cui iese de la locul lui.

3 Desprindeți cu atenție mugurii plantei cățărătoare și despărțiți-i pe sol. Înlăturați orice muguri care sunt distruși sau slăbiți și tăiați-i pe ceilalți, până ajungeți la cei sănătoși.

4 Folosind țărșii de bambus, proptiți planta de zid. Legați ușor mlădițele de cadru cu sfoară, folosind un nod lejer cu fundă, astfel încât să existe suficient spațiu pentru ca mlădița să se extindă.

ÎNGRIJIREA ȘI TĂIEREA VIȚEI ALBE

În ciuda părerii generale, vița albă nu are nevoie de nici o adăugare de calcar sau moloz în solul în care crește. Oricum, îi place un sol bogat, bun, în care să existe bălegar bine putrezit.

Pentru că este o plantă distrugătoare, vița albă nu trebuie plantată lângă rădăcinile copacilor sau arbuștilor. Dacă doriți să creșteți viță albă în susul unui copac, plantați-o la cel puțin 1,8 m depărtare și îndreptați-o

spre copac. Plantați întotdeauna vița albă la 5 cm dedesubtul suprafeței solului, astfel încât dacă începe să se ofilească, să poată produce muguri noi. Viței albe îi place umbra la rădăcini; puteți să i-o asigurați plantând plante joase sau acoperind solul din jurul rădăcinilor cu pietre sau cărămizi.

În funcție de specie, există trei metode diferite de tăiere a viței albe. Păstrați eticheta, astfel încât să știți

ce specie aveți. Cea care înflorește pe noua tulpină, cum este „Jackmannii” și grupurile *Clematis viticella* pot fi tăiate bine la începutul primăverii, cam la 1 m deasupra solului. Tăiați *C. florida* și grupurile *C. patens* și *Chanuginosa* Candida, după înflorire. Multe din speciile de viță albă, cum sunt *C. montana*, *C. macropetala* și *C. alpina*, nu au nevoie de tăiere.

ALEGEREA TRANDAFIRILOR

TRANDAFIRI POTRIVIȚI

„Balerina”

„Cornelia”

„Frühlingsgold”

„Dușuri de aur”

„Nevada”

Rosa glauca

Rosa rugosa „Roseaie de l'Hay”

VEZI ȘI

Creșterea trandafirilor
Vezi: *Plantarea trandafirilor*, pag. 132-133

Expresivitatea trandafirilor

Vezi: *Stiluri de grădini cu trandafiri*, pag. 134-135

Întreținerea arbuștilor

Vezi: *Îngrijirea arbuștilor*, pag. 170-171

Tehnici de tăiere

Vezi: *Tăierea arbuștilor*, pag. 182-183

Pentru mulți oameni, o grădină nu este completă dacă nu are trandafiri. Din ferici, aceștia sunt de atâtea forme și atâtea mărimi, încât sigur există o specie pe gustul fiecăruia. Aici i-am împărțit în trei grupe, pentru a fi mai ușor să ne referim la ei. În primul grup avem ceea ce cunoaștem ca tufiș sau trandafiri cu flori mari (înainte ceai hibrid) și trandafiri cu flori mici, închise (înainte floribunda). Acestea oferă un aranjament floral durabil, dar pe lângă flori, plantele nu sunt atractive, tinzând să arate golașe și țepene, mai ales după tăiere. Ele pot fi folosite cu efect maxim într-un strat amestecat, unde florile lor se adaugă efectului general și alte plante servesc la a le ascunde tulpinile golașe. Altă specie potrivită din această categorie este „Iceberg”, cu flori albe și roz-roșiaticul „Nor aromat”. Trandafirii standard și cei plângători se potrivesc de asemenea în acest grup - ei pot fi folosiți pentru a aduce înălțimea necesară într-un peisaj formal.

Trandafirii standard au deseori un aspect formal, țepăn. Totuși, aici au fost crescuți pentru a expune o abundență de „Clopote roz”.

TRANDAFIRII-ARBUȘTI

Acești trandafiri au tulpini mai dense, cu flori mai puține decât frunze, în comparație cu trandafirii-tufiș. Ei rămân de asemenea atrăgători de-a lungul anului, pentru că nu sunt tăiați

Lavanda este planta clasică pentru a încadra marginea unui strat de trandafiri - și pentru a aduce grădinii șarmul tradițional și aroma dulce ascunzând, în același timp, tulpinile plantelor de la vedere.

Sugestii utile

Trandafirul trăiește mult, deci merită să petreceți ceva timp verificând care specie vă plac mai mult, înainte să alegeți una pe care doriți să o plantați. Cel mai potrivit moment pentru a alege trandafirii este vara, după o ploaie, când culoarea și mirosul sunt puternice și în același timp vedeți și cât de bine rezistă planta la ploaie. Verificați dacă frunzișul arată și el sănătos, apoi notați-vă numele speciei. Comandați plante cu rădăcină, pentru a planta toamna.

atât de tare. În acest grup, există specii de trandafiri care sunt cele mai sănătoase dintre toate și au un frunziș frumos, cu frunze asemănătoare ferigilor; de exemplu, trandafirul scoțian (*Rosa pimpinellifolia*) cu frunziș închis, lucios (*Rosa rugosa*). Speciile pure au trandafiri roșii toamna, cele cultivate au flori mai mari, ca *Rosa rugosa* „Rosaie de l'Hay”, cu muguri roșii și *Rosa pimpinellifolia* „Stanwell Perpetuai”, cu flori roz-roșiatice.

În ultima vreme, trandafirii de modă veche au redevenit populari și pot fi încadrați în categoria trandafirilor-arbuști. Unii sunt „bătrâni”, ca *Rosa mundi* (din secolul al XH-lea) și au flori albe cu roșu aprins și „York și Lancaster” (înainte de 1551). Mulți datează din secolul XIX și sunt originari din Franța, ca „Souvenir de la Malmaison”. Trandafirii mai noi au fost astfel produși încât să fie similari ca stil cu vechii trandafiri, dar deseori cresc mai mici și au o rezistență mai mare la boli.

O altă inovație a plantatorilor de trandafiri sunt trandafirii pitici, ușor de întreținut, sănătoși și cu o înmulțire rapidă. „Nozomi” cu flori roz este un tip mai vechi al acestei specii, în vreme ce „Clopoței roșii” și „Avon” albi sunt printre speciile mai noi.

PLANTE CĂȚĂRĂTOARE ȘI AGĂȚĂTOARE

Dintre plantele cățărătoare, trandafirii cățărători și cei agățători sunt cei mai „prezentabili” - și multe varietăți au perioade de înflorire mai lungi decât vița albă. De asemenea,

ei tind să fie mai puțin înclinați spre boală, deși unii ca „Iceberg” sunt mai sensibili la ciuperci și la atacurile păduchilor de plante, decât alții, ca parfumatul „Mme Alfred Carriere”, cu flori albe, care se poate dezvolta și la umbră. Poate fi uneori dificil să distingem între cățărătoare și agățătoare, dar majoritatea cățărătoarelor, cum sunt „Zorii noi”, cu frunze lucioase și cu nuanțe de roz, vor înflori în mod repetat, în timp ce plantele agățătoare, cum este „Albertine”, de un roșu-portocaliu, vor produce în general doar un rând de muguri. Trandafirii agățători sunt mai rezistenți decât cei cățărători, făcându-i mai potriviți pentru structuri mari și zone de grădină sălbatică.

„Trompetistul” de un roșu glorios și „Colour Break” au înflorit spectaculos în acest strat.

PLANTAREA TRANDAFIRILOR

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Lopată

Compost pe bază de sol

Foarfece de grădină

Găleată pentru udat

Stropitoare

Materie organică

Muici din bălegar sau

așchii din scoartă de
copac

VEZI ȘI

Plante cățărătoare

Vezi: *Plantarea și îngrijirea plantelor agățătoare*,
pag. 128-129

Tot felul de trandafiri

Vezi: *Alegerea trandafirilor*,
pag. 130-131

Expresivitatea
trandafirilor

Vezi: *Stiluri de grădini cu
trandafiri*, pag. 134-135

Trandafirii pot fi folosiți în multe părți ale grădinii, atât formal cât și informal, acolo unde este nevoie de un aranjament floral lung, strălucitor. Există câte un trandafir pentru fiecare stil de plantare. Un efect romantic este obținut printr-un gârduleț sau arcadă zăbreliță, acoperite cu trandafiri de un roșu-aprins — acesta poate fi deschis la culoare de către trandafirii mici de China (*Rosa* „Cecile Briinner”), cu flori albe și roz, mici și pale. O grădină din față poate fi prezentată cu roșu sau galben cu portocaliu, trandafiri-tufiș sau arbuști, ca specia de culoarea caisei *Rosa* „Frumusețea culorii pielii”. O grădină imensă cu trandafiri ar putea fi făcută cu roșu aprins

cu trandafiri de formă clasică *Rosa* „Royal William”, plantați la bază cu merișor; sau puteți obține un efect de grădină de la țară, cu trandafiri în jurul ușii. Specia albă *Rosa rugosa* „Blanche double de Coubert” poate înmiresma o retragere meditativă, în timp ce șocantul *Rosa* „Pink Perpetue” se potrivește unei combinații dramatice de culoare, crescând printre *Cotinus coggygria* „Roșul regal”. Frunzele albastru-oțel ale *Rosa glauca* se combină cu paniculele roz și frunzele mari ale *Rheum palmatum* „Atrosanguineum”, pentru a forma un colț misterios.

Trandafirii vor crește în condiții variate, deși în general preferă un sol argilos unuia calcaros și se dezvoltă cel mai bine în sol fertil. În general, trandafirilor le place o poziție deschisă și nu le place în preajma copacilor care-i acoperă, deși umbra deschisă a unui perete nordic este potrivită pentru unele varietăți cățărătoare, cum este galbenul *Rosa* „Dușuri de aur”. Multe specii de trandafiri sunt sensibili la boli, mai ales la ciuperci, ofilire și puncte negre. Încercați să căutați un trandafir care este rezistent la boli.

*O arcadă metalică asigură un suport puternic pentru un trandafir cățărător viguros. Asigurați-vă că arca-
da este suficient de înaltă și largă.*

REFACEREA UNUI STRAT CU TRANDAFIRI

Dacă ați moștenit o grădină sau strat neglijat, veți avea nevoie să examinați toate tufișurile, pentru a decide dacă sunt suficient de sănătoase pentru a le păstra. În climate reci, este bine să faceți această operațiune la sfârșitul iernii sau la începutul primăverii, care este cea mai bună perioadă pentru tăierea trandafirilor. Este posibil ca unii dintre ei să fie năpădiți de mlădițe; în cazuri extreme, s-ar putea

să rămâneți doar cu un trandafir sălbatic - cel cu care grădina a și fost concepută de la început. Săpați-i pe aceștia întâi și înlăturați mlădițele înspre orice alte plante, separându-le în punctul unde acestea cresc din rizomi. Uitați-vă la alți trandafiri și vedeți dacă au muguri puternici, sănătoși, care cresc de deasupra altoiului (altoiul arată ca un bulgăre pe trunchi, sau aproape de nivelul

solului; vezi caseta opusă). Înlăturați orice trandafiri care nu au rămurele noi, care au fost plantați prea înalt sau sunt instabili. Până acum veți avea probabil jumătate din numărul trandafirilor cu care ați început. Tăiați restul, înlăturând tulpinele fusiforme sau bolnave. Păstrați centrul plantei deschis, astfel ca aerul să poată circula. După tăiere, adăugați un strat gros de bălegar sau compost.

PLANTAREA TRANDAFIRILOR CRESCUȚI GHIVECI

1 Săpați o groapă mică unde doriți să instalați trandafirul și poziționați planta, încă în ghiveci, pentru a vă asigura că vă place poziția. Dacă sunteți mulțumiți de felul în care arată, măriți groapa cu cel puțin 40 cm adâncime, păstrați solul de suprafață separat de subsol și umpleți până la nivelul bazei ghiveciului cu compost pe bază de sol.

2 Trandafirul trebuie să fie udat cu apă cu cel puțin o oră înainte. Scoateți-l în poziție și umpleți cu amestec de sol îmbogățit, astfel încât nivelul final să fie același ca în ghiveci. Presați-l cu piciorul, apoi udați bine. Repetați udarea des, când vremea e uscată.

PLANTAREA TRANDAFIRILOR DOAR CU RĂDĂCINĂ

1 Înainte să plantați, muiați rădăcinile în apă câteva ore, dar nu mai mult de 24 de ore. Înlăturați rădăcinile distruse. Inspectați altoiul (ridicătura umflată dintre tulpină și rădăcină) și asigurați-vă că nu există mlădițe care să pornească direct din spre rădăcini în jos. Înlăturați orice frunze vechi și muguri, crențuțe prea rămuroase.

2 Săpați o groapă adâncă și suficient de lată pentru ca rădăcinile să se poată extinde, fără să se încolăcească în jurul celorlalte. Faceți o moliță în centrul gropii, pentru a susține rădăcinile. Răsfițați uniform rădăcinile peste dâmb.

3 Umpleți cu sol de suprafață, amestecat cu compost sau bălegar și scuturați ușor planta, astfel ca solul să se așeze bine între rădăcini. Când este cam pe jumătate plin, presați solul ușor cu călcâiul. Completați umplerea, până când groapa este plină; presați din nou și verificați nivelul. Udați bine.

Sugestii utile

Adâncimea recomandată pentru plantarea unui trandafir variază în funcție de regiune, depinzând de temperatura medie din timpul iernii. Când temperaturile de iarnă scad sub -23°C mugurii sau punctul de altoire ar trebui să fie la 5 cm sub nivelul solului, astfel încât să aibă un anumit grad de protecție împotriva înghețului. În zone unde temperaturile de iarnă variază între -23°C și -12°C , mugurii ar trebui să fie puțin deasupra nivelului solului. În climate temperate, unde iernile sunt mai calde de -12°C mugurii ar trebui să fie cam la 5 cm deasupra nivelului solului.

STILURI DE GRĂDINI CU TRANDAFIRI

SUGESTII DE PLANTARE

Există atât de multe culori și stiluri de trandafiri, încât este mai bine să vă păstrați grădina de trandafiri simplă și totuși elegantă. Probabil nu este o idee bună să aveți un strat doar pentru trandafiri, pentru că iarna nu au nici frunziș, nici culoare. Gândiți-vă cu atenție unde veți amplasa trandafirii și cum îi veți combina cu alte plante, pentru a avea cel mai bun aspect general tot anul. Trandafirii mirositori ar trebui plantați lângă cărări sau la marginile pășunilor, astfel încât să puteți aprecia florile parfumate în toată splendoarea lor.

➡ ARANJAMENT FORMAL

În această grădină clasică formală, cu arcade de trandafiri, merișor tuns și o statuie, sunt folosite toate culorile de trandafir - de la galben până la roșu strălucitor. Am avea o impresie de dezordine, dacă peisajul nu ar fi îmblânzit de gardul viu de un verde intens.

🏡 ACADEAUA TRANDAFIRI

Făcând grădina să pară înaltă, trandafirii „Clopoteii roz” se înalță dintr-o tufă de lavandă, oferind o imagine colorată.

Trandafirul este simbolul universal al romantismului. Din fericire, este și unul dintre cele mai de încredere plante pe care le avem. Nu există multe plante care să rivalizeze cu trandafirul, datorită varietății sale de culori, mirosului și perioadei de înflorire. În contrast, iarna e un anotimp trist pentru trandafiri, care își arată tulpinile golașe, deci o soluție bună ar fi să le plantați în garduri vii de merișor sau lavandă.

Gama de culori a trandafirilor este mare, conținându-le pe toate în afară de violet și albastru veritabil. În orice caz, este adesea mult mai eficient să alegeți una sau două culori din paletă, pentru a obține efecte mai subtile. Culoarea trandafirului clasic, romantic, este roșu puternic, care combinat cu roz formează un tablou somptuos, mai ales dacă trandafirii sunt dubli sau tradiționalii trandafiri „varză”, cu miros puternic.

⇒ NUANȚE LEJERE

Prea mulți trandafiri pot crea o senzație de dominanță. Este o idee bună, deci, să-i plantați cu alte plante, ca și irisul alb din această grădină. Culoarea irisului imită tonurile plantei cățărătoare.

⇒ ARANJAMENT SURPRINZĂTOR

Uneori, un aranjament cu trandafiri este atât de uluitor, încât are nevoie doar de un contrast puternic care să-l scoată în evidență. În această imagine, banca albă este tot ceea ce trebuie pentru a completa imaginea simplă, dramatică.

⇒ GHIVECI CU FLORI

Trandafirii se pot crește și în ghivece de teracotă, pentru a oferi o imagine colorată. În acest exemplu, trandafirul este amplasat în jurul unei forme conice, pentru a reprezenta o trăsătură dramatică și puternică.

ALEGEREA ARBUȘTILOR

ARBUȘTI CARE CRESC RAPID

Eunonymus japonicus

Ghimpele de foc

(*Pyracantha*)

Gutui înfloritor

(*Chaenomeles*)

Hortensie

Strugure de Oregon

(*Mahonia japonica*)

Portocalul

(*Philadelphus*)

Călin

VEZI ȘI

Care arbust?

Vezi: *Cumpărarea și plantarea arbuștilor*, pag. 138-139

Întreținerea arbuștilor

Vezi: *Îngrijirea arbuștilor*, pag. 170-171

Tehnici de tăiere/tundere

Vezi: *Tăierea arbuștilor*, pag. 182-183

Arbuștii, împreună cu copacii, formează punctul principal al oricărei grădini. Arbuștii sunt mult mai eficienți în timp scurt și trăiesc mai puțin decât copacii, dar au totuși nevoie de atenție și planificare. Verificați-le rezistența și cerințele pentru soare și umbră, condiții uscate sau umede, solul calcaros sau acid. Asigurați-vă că le lăsați suficient spațiu pentru a ajunge la maturitate, altfel veți avea tot timpul de tăiat cu foarfeca - tăiatul este deseori inutil dacă ați făcut alegerea bună.

Există o mare varietate de arbuști din care să alegeți și ei variază în mărime, de la plantele gen coline, veșnic verzi, cum este *Cotonecister dam meri*, până la tufișuri care cresc și arată ca niște copăcei, cum e liliacul. În primul rând, trebuie să hotărâți dacă doriți un arbust veșnic verde sau unul foios. Plantele veșnic verzi au de obicei un efect mai puternic. Ele dau „greutatea” esențială unei margini, dar s-ar putea să aibă nevoie de ilumi-

nare cu specii foioase.

Formele de arbuști pot fi împărțite pe patru categorii: rotundă, arcuită, plată sau întărită și care se înalță. Multe plante veșnic verzi sunt rotunde sau în formă de dom, începând cu cele mari ca *Elaeagnus x ebbingei* și *Ceanothus*, până la arbuști mai mici, cum sunt lavanda și hebe. Arbuștii foioși rotunzi includ *Viburnum carlesii* și *Potentilla*.

Arbuștii arcuiți sau cei plângători sunt în mod special foioși, de la *Spiraea arguta* până la numeroasele specii de fucsii. Arbustul clasic viguros este *Viburnum tomentosum*, care arată ca un tort de nuntă când este acoperit de flori albe, la începutul verii; arțarul japonez (*Acer palmatum*) este un altul, cu frunzele dantelate și uneori frunzișul roșu.

Hortensia este un exemplu tipic al arbustului foios care se înalță drept sau poate fi și ascuțit și *Mahonia* și pittosporum sunt ambele specii veșnic verzi.

Azalee exuberante și rododendroni formează un impact puternic la marginea unui heleșteu mare. Ele au nevoie de un sol acid și mult spațiu.

Frunzișul este adesea crucial în efectul dat de un arbust. Un arbust poate fi rotunjit, cu frunze strălucitoare, veșnic verzi, ca *Choisya Iernata*, sau în formă de cerculețe verzi, ca și *Cotinus coggygria* - efectul dat este destul de diferit. Există frunze viguroase, puternic texturate, cum sunt cele de *Viburnum rhytidophyllum*, și frunze elegante, striate, cum sunt cele de *Viburnum davidii*. Unele frunzișuri sunt lucioase și reflectă lumina, cum este cel al cameliilor, iar altele sunt aproape „prăfoase”, ca și *Senecio* „Rază de soare Dunedin”. Există frunze dantelate, ca *Rhus glabra* „Laciniata” și frunze puternic imprimate, ca și cele ale *Paeonia lutea* „Ludlowii”.

Culoarea frunzei este mai permanentă decât culoarea florii și există câteva sugestii demne de urmat; cea mai importantă este restrângerea. Frunzișul colorat este atractiv, dar poate oferi un efect agitat, neliniștitor și trebuie folosit cu grijă. Frunzișul de un verde complet poate fi înviorat prin diversificare, de la albul *Cornus alba* „Elegantissima”, până la galbenul strălucitor de *Elaeagnus pungens* „Maculata” - albul dă o impresie mai calmă decât galbenul. *Spiraea* „Flacăra de aur”, oferă un aspect strălucitor unei borduri.

Plantele cu frunze gri se grupează bine împreună. Multe dintre acestea, ca și *Cistus*, *Halimium* și levănțica de bumbac (*Santolina chamaecyparissus*) sunt iubitoare de soare, fiind adesea puternic aromate. Nuanțele de

roșu, cum este roșul puternic al *Cotinus coggygria* „Roșu Regal” arată bine cu lumină solară în spate, dar dacă e folosit în exces, poate fi morbid și întunecă stratul.

Când vă gândiți la culoarea florii, gândiți-vă la impresia generală. Unele flori sunt grațioase, ca și cinci degete, galbene, albe și portocalii, în timp ce altele, mai ales varietățile de rododendron, au un impact aproape copleșitor. Albul poate fi folosit în cantități mari, unde roșu și portocaliu s-ar putea să aibă nevoie de mai multă prudență. Albastrul veritabil este greu de găsit, dar există multe nuanțe de roșu.

O margine cu arbuști este o necesitate pentru întreținerea fără probleme a grădinii. De îndată ce plantele s-au fixat, acest strat de arbuști cere foarte puțină atenție.

SUGESTII DE PLANTARE

Creșteți arbuști parfumați peste o arcadă și bucurați-vă de un miros îmbătător.

Mirosul arbuștilor este mai ușor de sesizat într-o zonă închisă, un colț însorit, în jurul unui loc de șezut sau chiar sub o fereastră - acestea sunt locurile ideale pentru a crește arbuști aromatici. Plantele aromatice care cresc peste o arcadă sau într-un strat mai înalt se potrivesc de asemenea foarte bine. Parfumul este răspândit de flori sau frunze și, în unele cazuri, cum este *Choisya ternata*, sunt

valabile ambele. Pentru un miros plăcut, gândiți-vă la speciile de foioase *Azalea mollis* și la parfumul florilor de portocal sau al celor de caprifoi. Pentru plantele cu frunziș aromatic, ierburile reprezintă o alegere bună, în special rozmarinul, cimbrul și salvia. În orice caz, una dintre cele mai aromate plante este *Cistus purpureus*. Are nevoie de plantare cu grijă, pentru că se fixează mai greu.

CUMPĂRAREA ȘI PLANTAREA ARBUȘTILOR

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Lopată
Roabă
Țăruș, ciocan de cauciuc
Legături pentru copaci
Foarfece pentru grădină
Compost
Așchii de scoarță de copac
Strat de muici din plastic sau lână

VEZI ȘI

Tot felul de arbuști
Vezi: *Alegerea arbuștilor*, pag. 136-137
Aranjarea plantelor
Vezi: *Crearea formelor cu plante*, pag. 158-159
Îngrijirea plantelor dvs.
Vezi: *Îngrijirea plantelor perene*, pag. 168-169
Întreținerea arbuștilor
Vezi: *Îngrijirea arbuștilor*, pag. 170-171
Mai multe tehnici de tăiere
Vezi: *Tăierea arbuștilor*, pag. 182-183

Odată ce ați ales arbuștii, asigurați-vă că aceștia se vor simți bine în grădina dvs. Aceasta înseamnă că trebuie să fiți conștienți de microclimatul locului (vezi pag. 16). La fiecare arbust verificați cerințele pentru soare și umbră dar și cele referitoare la protecția contra vântului și înghețului. Dacă plantarea dvs. cuprinde mai mulți arbuști mari, veți crea de fapt un nou microclimat - de îndată ce acești arbuști cresc și ajung la maturitate deplină, vor crea umbră și, dacă plantați arbuști mai mici pentru a face combinații, arbuștii mai mari vor trebui să-i tolereze.

Amintindu-vă de tipul solului dvs. (vezi pag. 90), asigurați-vă că planta dvs. este potrivită - în primul rând are nevoie de sol acid sau de sol alcalin? Este important să păstrați plantele califuge (iubitoare de acid) separat unele de altele și, dacă doriți într-adevăr să creșteți rododendroni și azalee într-un sol calcaros, va trebui să le plantați într-un recipient separat, de preferat în spații parțial umbrite, pe care le preferă. Are planta nevoie de sol îmbogățit sau va crește mai bine în condiții sărace, uscate? Unele plante mediteraneene, de exemplu, cresc foarte repede în sol bogat, umed, dar după o vreme ele se vor usca sau se vor înmuia și este destul de puțin probabil

că vor rezista la condiții grele de iarnă.

Majoritatea plantelor sunt relativ fragile până când se fixează în sol, deci merită să protejați speciile nou plantate de soarele puternic și vânt, timp de câteva luni și să vă asigurați că nu se vor ofili. Un strat de muici din plastic și lână în jurul bazei plantei va proteja rădăcinile de buruieni și se va opri extinderea prea mare a plantelor perene și va ajuta, de asemenea, la păstrarea umezelii.

Cât de mare va crește arbustul dvs. și cât îi va lua să ajungă la maturitate? Aceasta va varia, dar unii rododendroni și *Pieris* cresc încet, în mod natural, de aceea speciile mari costă atât de mult. În orice caz, multe plante cu frunze cenușii, ca și levănțica, cresc repede, deci nu merită să le cumpărați mature. Este foarte important să lăsați suficient spațiu pentru arbustul dvs. să crească și să se dezvolte, să ajungă la maturitate; altfel, veți folosi tot timpul foarfeca de grădină - tunderea unora dintre specii nu este necesară dacă acestea sunt bine poziționate. Cu speciile care cresc încet, puteți umple golurile cu plante perene, până când acestea vor ajunge la maturitate. Aceste plante trebuie înlăturate după o vreme, pentru a putea permite arbustului să se dezvolte.

MUTAREA UNUI ARBUST

1 . Mutați un arbust dintr-un loc în altul doar în vreme umedă, răcoroasă. Tăiați în jurul rădăcinilor cu o lopată ascuțită, având grijă să săpați și pe sub arbust, pentru a-i fixa rădăcinile mai joase (aceasta se poate face în două etape pentru plantele mai mature, tăind în jurul a jumătate din rădăcini, într-un an și în jurul celeilalte jumătăți anul următor).

2 Săpați și pregătiți noul loc. Ridicați cu atenție arbustul din vechea poziție, puneți-l într-o roabă și mutați-l în locul nou. Curățați rădăcinile distruse. Așezați-l în noua sa poziție și fixați-l. Așezați un țăruș în ambele părți ale noii gropi și legați planta, pe fiecare parte. Tăiați o treime din tulpina arbustului.

ARBUȘTI ÎN FORMĂ DE MINGE ȘI ÎN PÂNZĂ DE SAC

1 Plantele cu rădăcină se sapă și se scot din locul în care cresc cu tot cu solul din jurul rădăcinilor și apoi se împachetează în pânză de sac, care să mențină solul la loc. Puteți lăsa pânza pe rădăcină, pentru că se va descompune, dar trebuie să tăiați sfoara, ținând-o la loc. Dacă folosiți material sintetic, acesta nu se descompune - deci, înlăturați-l.

2 Săpați o groapă de două ori mai mare și cu 15 cm mai adâncă decât rădăcina. Umpleți groapa cu 15 cm de sol cu compost. Umpleți groapa cu apă și lăsați-o să se dreneze. Udați bine rădăcina. Puneți planta în groapă și umpleți cu sol, presând cu piciorul pentru a elimina pernele de aer. Udați din nou.

PLANTAREA ARBUȘTILOR ÎN GRUPURI DE TREI

1 Îngrămădiți arbuștii în grupuri de trei pentru a scoate în evidență unde există prea mult spațiu deschis. Pentru a stabili distanțele de plantare, aflați care este mărimea fiecărui arbust la maturitate, apoi scădeți câțiva centimetri, pentru a vă asigura că arbuștii se acoperă parțial unii pe ceilalți când ajung la maturitate.

2 Alegeți locația pentru primul arbust și marcați locul pe sol. Măsurați la un unghi de acel semn pentru a afla poziția celui de-al doilea arbust. Cel de-al treilea arbust trebuie să fie la distanță egală de primii doi, pentru a crea punctul final în triunghi. Tăiați un băț de lungimea distanței dorite între arbuști, pentru a vă ușura măsurătoarea.

3 Săpați gropi pentru plantare un pic mai mari decât rădăcina, pentru fiecare arbust. Umpleți groapa cu solul în care ați adăugat compost. Udați-o cu apă și lăsați-o să se dreneze. Udați arbuștii complet, luați-i din recipiente și plantați-i, asigurându-vă că sunt la același nivel de sol la care erau în ghivece sau la 2,5 cm mai sus, în sol argilos. Udați bine și mulciți.

Sugestii utile

Plantați speciile crescute în ghiveci în orice perioadă a anului, deoarece gradul de distrugere a rădăcinilor este minim. Perioada de plantare pentru celelalte tipuri de plante este începutul toamnei, când vremea este mai puțin fierbinte, iar solul este destul de umed. Plantați speciile sensibile la frig, primăvara, când solul se încălzește, pentru a lăsa la dispoziția rădăcinilor mai multe luni pentru a se fixa, înainte de venirea iernii. Vremea caldă, umedă este întotdeauna cea mai potrivită pentru plantare. Un strat de muici din plastic sau lână în jurul bazei plantei va proteja rădăcinile.

ALEGEREA PLANTELOR PERENE

PLANTE PERENE REZISTENTE

Laptele câinelui

Planta de gheață (*Sedum* „Bucurie de toamnă”)

Mantaua doamnei (*Alchemilla mollis*)

Urechile mielului (*Stachys byzantina*)

Margareta Michaelmas (*Aster* „Doamna în albastru”)

VEZI ȘI

Împărțirea plantelor perene

Vezi: Defrișatul și separarea plantelor, pag. 200-201

Care plante perene?

Vezi: Plantarea plantelor perene, pag. 142-143

Flori longevive

Vezi: Tipuri de plante perene, pag. 144-145

Îngrijirea plantelor perene

Vezi: Îngrijirea plantelor perene, pag. 168-169

Plantele perene erbacee nu au tulpini lemnoase; în general, ele mor iarna sau dispar până primăvara, ca de exemplu bujorii, sau își mențin doar o rozetă plată de frunze veșnic verzi, cum sunt clopoștii cu frunze ca de piersic (*Campanula persicifolia*). Unele, cum sunt helebora înțepătoare (*Helleborus foetidus*) și *Bergenia cordifolia*, se mențin toată perioada anului și frunzele lor veșnic verzi sunt un bun acoperământ al solului pe timpul iernii. Multe plante perene au fost cu succes „îmbunătățite” de către cultivatorii de plante, care au introdus culori noi, rezistență la boală și alte proprietăți apreciate de grădinari. Din păcate, în timpul acestui proces se pot pierde unele din caracteristicile speciei. De exemplu, introducerea de flori foarte mari la crizanteme tinde să dezechilibreze planta și tulpinile mai scurte ale florilor (la nemțisor, în special). Acestea pot fi utile într-o grădină mică, dar nu sunt de obicei la fel de grațioase ca și originalele.

Este greu să găsiți flori de o culoare târzie mai frumoasă decât cea a sa/viilor și, totuși, daliile vă oferă o soluție. Amândouă se combină aici cu mușcate.

PREZENTARE VERSATILĂ

Plantele perene au multe atribute care să mulțumească grădinarul. Ele oferă o mare de culoare și pot fi folosite pentru a corecta un dezechilibru sezonal al arbuștilor mai mari - pentru a umple groapa după ce trandafirii au înflorit o dată - de exemplu. Majoritatea cresc repede, deci sunt utili în primii ani ai grădinii dvs. Din această cauză, ei pot fi împărțiți destul de repede. Dacă o plantă este foarte scumpă, puteți cumpăra doar una și să o înmulțiți chiar dumneavoastră - deși va trebui să așteptați un pic mai mult pentru a obține efectul. Uitați-vă atât la frunzișul cât și la florile plantei pe care o cumpărați și, dacă doriți să aveți o grădină ușor de întreținut, evitați plantele care au nevoie de tratament special, cum

Un strat adânc oferă suficient spațiu pentru a planta în grupuri mari și a construi straturi de texturi și culoare. Acesta prezintă nuanțe de roșu și galben.

ar fi altoirea, protejarea sau pulverizarea. Când vizitați alte grădini, merită să notați numele plantelor care vă atrag în mod special și felul în care acestea sunt combinate cu alte plante.

Poate alegeți plante perene pentru că aveți o întreagă grădină nouă de acoperit și ați ales deja arbuștii (vezi pag. 136-137) sau poate un strat arată monoton sau golaș sau aveți o zonă dificil de umplut. În mod frecvent, o dată ce arbuștii ajung la maturitate și se extind, plantele perene de dedesubtul lor mor din cauza lipsei de lumină. De aceea, trebuie să alegeți plante perene care pot crește sub alte plante și se bucură de condițiile de pădure. Degețelul roșu (*Digitalis*) sau căldărușa (*Aquilegia*) sunt alegeri excelente în acest caz. Unele părți de grădină sunt dificil de plantat dar, în general, veți găsi câteva plante tolerante la secetă, cum este artemisia cea iubitoare de soare sau achanthusul tolerant la umbră.

Plantele perene sunt excelente pentru a remedia eventualele probleme evidente pe care le observați când faceți un pas înapoi și vă uitați la întreaga grupare de plante. Există plante și culori care se repetă sau trebuie să introduceți câteva plante joase care să dea impresia de unitate? Poate există un spațiu gol la jumătatea distanței, de-a lungul straturii, care are nevoie să atragă privirea după ce bulbii de primăvară au murit. Una din plantele de efect de aici, ca rapița (*Crambe cordi-*

folia), cu norul imens de flori albe, sau o masă de flox purpuriu ar fi de folos aici. Ca de obicei, dacă vă hotărâți cam ce doriți de la plantele dvs. perene, e mult mai probabil să obțineți efectul dorit.

Frunzișul verde și florile de Helleborus foetidus se combină cu Rubus cockburnianus, formând o textură subtilă, într-un loc umbros.

O margine întunecată de pădure este adăpostul ideal pentru unele plante.

HABITATUL PLANTELOR

Plantele perene deseori umplu cele mai ciudate puncte dintr-o grădină, dar trebuie să nu uitați care este microclimatul și să armonizați plantarea în funcție de acesta. Unele plante perene, cum este floarea-pătură (*Gaillardia*) și rujii galbeni (specia *Echinacea*) sunt plante care rezistă la condițiile de uscăciune. Plantele perene de pădure sau care cresc la marginea pădurii preferă zonele umbroase și pot

adesea tolera un sol uscat. Plantele care cresc printre pietre preferă locurile pietroase, bucurându-se în general de soare fierbinte și sol răcoros - ele sunt ideale pentru umplerea golurilor din pavaj și pietriș. Se întâmplă adesea ca plantele care sunt tipice unui anumit habitat, cum sunt cele de pădure sau pășune umedă, să crească bine împreună, creând un efect atractiv, deci merită să le combinați.

PLANTAREA PLANTELOR PERENE

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Furcă de grădină

Lopată sau paletă

Strat de muici, polipropilenă țesută sau muici sub formă de așchii de scoarță de copac

Plante

Stropitoare sau furtun

VEZI ȘI

Alegerea unui stil de plantare

Vezi: Planificarea stratului de flori, pag. 106-107

Tot felul de plante perene

Vezi: Alegerea plantelor perene, pag. 140-141

Flori longevive

Vezi: Tipuri de plante perene, pag. 144-145

Îngrijirea plantelor perene

Vezi: Îngrijirea plantelor perene, pag. 168-169

Că o regulă, plantele perene arată cel mai bine în grupuri de trei sau cinci dintr-o singură specie. Aranjați plantele în grămezi care se țin unele într-altele, pentru o curgere naturală, atrăgătoare. Începeți cu plantele mici și amplasați-le la distanțe suficiente pentru a se putea maturiza. Există una sau două excepții, desigur. Unele plante perene mari, cum este barba-caprei (*Aruncus dioicus*) arată mai bine singure, iar cele care trăiesc puțin, dar fac semințe ușor, cum este salvia

strălucitoare (*Salvia sclarea*) vă vor arăta cea mai bună poziție, înșămânțându-se singure în unele locuri neșteptate, dar frumoase.

La multe plante perene care apar chiar la începutul sezonului, cum este inima însângerată (*Dicentra spectabilis*), după înflorire, li se ofilesc frunzele complet. Altele, cum este macul oriental (*Papaver orientale*), de exemplu, tind să-și lase frunzele să cadă în jur, pe măsură ce florile se ofilesc. Plantați acestea înspre mijlocul sau spatele stratului, astfel încât vechiul frunziș să nu fie atât de vizibil.

Plantelor crescute în condiții optime le place în general un sol deschis și bogat și ar trebui plantate singure. Cele din habitat de pădure, în special, pot crește împreună, gradual, amestecându-se și răspândindu-se la întâmplare, formând grupuri care trăiesc mult și au nevoie de întreținere puțină și preferă să nu fie deranjate. În orice caz, toate plantele perene vor avea nevoie de plivire și udare regulată, în primul lor sezon. Dacă plantați la începutul primăverii sau al toamnei, udarea nu va mai fi o problemă.

Aici se combină cu succes culori diferite, pe o bază mare de frunziș verde. Formele spiralate ale plantelor perene înalte, ca nemțisorul, contrastează cu părțile plate ale Achillea și cufloxul moale, rotunjit.

PLANTAREA

Când plantați plante perene, verificați eticheta pentru a vă asigura că știți condițiile ideale pentru plantele dvs. și că aveți locația perfectă. Pregătiți locul de plantare cu bălegar în plus, pentru plantele care au nevoie de mai mult, și asigurați-vă că există un drenaj bun pentru plantele

iubitoare de sol uscat. Este o idee bună să nu combinați plante care au cerințe diferite; de exemplu, plantele iubitoare de acid și plantele din zone calcaroase nu trăiesc bine împreună. Pentru că majoritatea plantelor perene cresc repede, nu merită să plătiți în plus pentru planta matură.

Economisiți bani, cumpărând-o pe cea mai mică. Dacă nu aveți de ales, cumpărați o plantă mare, care este bine fixată (uneori, stocul de anul trecut se vinde la prețuri reduse). Dacă are mai multe coroane, puteți împărți specimenul mare în mai multe bucăți, înainte de a planta.

PLANTAREA UNUI STRAT DE PLANTE PERENE, CU ASPECT NATURAL

1 Pregătiți întregul strat, aranjând solul cu o furcă și înlăturând buruienile. Răspândiți materie organică deasupra și încorporați-o în sol, pe măsură ce plantați. Așezați-vă planta principală (singură dacă planta e mare sau stratul mic, sau dacă nu, în formațiuni de câte trei); fiți atenți la relația de vecinătate cu arbuștii și copacii. Dacă vă place locul, plantați-i.

2 Acum poziționați grupurile de plante care sunt mai puțin dominante, păstrând florile de primăvară departe de partea din față a stratului, acolo unde frunzele tind să cadă dezordonat, după înflorire. Acest spațiu este cel mai bine păstrat pentru plante care înfloresc mai târziu și ale căror frunze sunt atrăgătoare în lunile dinaintea înfloririi.

3 Umpleți spațiile cu plante joase, folosind doar o varietate sau două, păstrate în legături separate și împărțite de plantele perene mai înalte. Asigurați-vă că există suficient spațiu pentru distanțările continue. Cel puțin o treime din toate plantele ar trebui să fie specimene joase.

4 Când toate speciile sunt plantate, mulciți cu atenție între ele cu aşchii din scoarță de copac. În primele două anotimpuri după plantare, asigurați-vă ca zona din jurul fiecărei plante este fără buruieni.

PLANTAREA ÎN TRIUNGHIURI

Folosiți numere impare, minimum trei. Cinci sau șapte plante se vor alătura rapid, pentru a oferi un aspect fixat. Grupați-le împreună într-un triunghi, în funcție de distanțele de plantare. Săpați o groapă suficient de mare pentru fiecare plantă, adăugând o mână de compost. Poziționați planta, despărțind rădăcinile încâlcite, umpleți cu sol, presați și udați bine.

Sugestii utile

Dacă o plantă recentă și-a dezvoltat prea mult tulpina, subțiați fiecare ramificație cam la o treime din înălțimea avută înainte de plantare. Astfel, are o zonă înfrunzită redusă din care să piardă apă în timp ce își dezvoltă sistemul de rădăcini; aceasta este de ajutor în special în vreme caldă. Subțierea vârfurilor ramificațiilor cam cu o lună înainte de înflorire este de asemenea utilă pentru plante fixate, ca margareta Michaelmas (*Aster novi-belgii*) și floxul, care pot deveni prea înalte, prea lungi. Urmarea va fi că se vor extinde de dedesubtul tăieturii și vor deveni mai stufoase. Înflorirea poate avea loc puțin mai târziu, dar mai puternic.

TIPURI DE PLANTE PERENE

SUGESTII DE PLANTARE

Multe grădini se bazează mult pe arbuști și, în timp ce aceștia sunt atractivi și practici, le lipsește eleganța și varietatea de plante perene. Este deci de dorit să includeți o gamă largă de plante perene, când vă faceți schema plantelor.

Majoritatea plantelor perene au un efect floral mult mai repede decât arbuștii, deci sunt o binecuvântare pentru acea perioadă când așteptați cu nerăbdare ca grădina dumneavoastră de arbuști să se maturizeze.

Când combinați plantele perene cu arbuști, uitați-vă la forma și aspectul frunzișului și al florilor. Folosiți aceste caracteristici pentru a echilibra cadrul arbuștilor. Arbuștii vor oferi o structură permanentă și vor extinde sezonul de interes.

Stratul englezesc de erbacee, veritabil și demodat, conținea aproape în întregime plante perene - de aici vine și numele american uzual, „strat peren” variind de la plante enorme, în spatele stratului, până la plante mai mici, mai joase, în față. În aranjamentele lui Gertrude Jekyll, orice gol este umplut prin amplasarea în sol a unui ghiveci mare de crini sau o plantă anuală bine dezvoltată, ambele fiind crescute special pentru acest scop. Aceste straturi erau deseori aranjate pentru a se obține efectul maxim doar în anumite sezoane, miezul verii și începutul toamnei fiind cea mai bună perioadă pentru expunere.

O nouă modă este plantarea aproape naturală, în care straturile sunt formate în special din plante perene, deși ele sunt deseori plantate împrejurul a unui sau doi arbuști sau copaci. Plantarea se bazează pe plante - pe specii care nu au nevoie de îngrijire în plus, cum este altoirea, mai degrabă decât pe hibrizii de „rasă”. Datorită faptului că sunt aleși cu deosebită atenție pentru a se potrivea atât habitatului lor natural cât și obiceiurilor de creștere, plantele au nevoie de cultivare mai puțin intensivă decât acelea din stratul clasic de erbacee. Pentru a prezenta interes pentru o perioadă cât se poate de lungă, folosiți câteva plante perene veșnic verzi și alegeți specii cu tulpini și flori sculpturale.

 SIMPLITATE PLĂCUTĂ
Aceste *Allium nigrum* și *Gladiolus byzantinus* își arată siluetele sub razele soarelui și formează un contrast simplu, dar uimitor, între forma plantei și culoarea ei.

 ÎNCÂNTĂTOR ȘI EXTRAVAGANT
Eryngium „Stafia Doamnei Willmott” se auto-însămânțează și florile sale ca stafiile, cu țepi și subțiri, apar în locuri neașteptate.

⇒ CULOARE ȘI ÎNĂLȚIME

Înaltele *Verbascum* dau un puternic efect columnar oricărei scheme de plantare. Ochiul este atras de culorile lor strălucitoare și de înălțime.

⇒ FRUNZIȘ SCULPTURAL

Folosirea unor plante ca *Gunnera manicata* și *Hosta sieboldii* adaugă un aspect sculptural unui strat. Irișii albi și grațioși se înalță lângă întunecatul albastru-cenușiu al hostasului.

⇒ CALD ȘI STRĂLUCITOR

Un strat de toamnă reușit în Sussex, Great Dixter; stilul este grădina engleză de la țară; plantele sunt strălucitoare și prietenoase, tonurile calde de galben și portocaliu al daliilor și *Gaillardia* fiind bine marcate prin prezența în fundal a tonurilor mai reci ale *Cornus alba*.

ALEGEREA PLANTELOR JOASE

PLANTE MAI ÎNALTE

Cotoneaster conspicuus

„Decorus”, 80 cm

Prunus „Otto Luyken”

1,2 m

Liliac de California

(Ceanothus thyrsiflorus
var. repens), 1 m

Caprifoi (Lonicera
pileata), 60 cm

Strugure de Oregon

(Mahonia aquifolium),
60 cm

Merișor dulce

(Sarcococca hookeriana
var. humilis), 45 cm

VEZI ȘI

Cel mai bun mod de a
utiliza spațiul

Vezi: *Soluții de aranjare,*
pag. 28-29

Tot felul de arbuști

Vezi: *Alegerea arbuștilor,*
pag. 136-137

Plantarea în crăpături

Vezi: *Plantarea în prundiș,*
pag. 148-149

Întreținere lejeră

Vezi: *Grădinărit ușor de*
întreținut, pag. 190-192

Solul gol, adorat de grădinarii ordonați, nu se găsește niciodată în natură și se va umple rapid cu buruieni dacă nu-l veți planta. Plantele joase cresc și formează un covor de frunze care suprimă buruienile. Ele pot fi folosite în combinație cu plante mai dominante, caracteristice (vezi pag. 142) sau din acelea plantate pentru a forma baza arbuștilor sau a copacilor.

Plantele joase cresc și se dezvoltă în diferite direcții. Unele au tulpini care se extind și formează sisteme noi de rădăcini, pe măsură ce cresc, altele cresc în grupuri sau ca delușoare, crescând încet în mărime și unele prin intermediul mlădițelor subterane. Acestea din urmă pot fi foarte viguroase, cauzând o problemă în parcelele mici de grădină.

Înainte de a alege o plantă joasă, gândiți-vă la locul și la înălțimea pe care aceasta o va atinge în final. Plantele joase, plate ca un covoraș, formează un strat jos, fiind un element

atractiv și folositor stratului de flori. Ele variază de la plante mici, cum este *Veronica prostrata*, care are frunze veșnic verzi și flori albastre strălucitoare și cimbrul veșnic verde (*Thymus serpyllum*), până la *Persicaria affinis*, cu țepi și flori mici și rozalii, și urechea mielului, blănoasă, cu frunze cenușii (*Stachys lanata* „Covorul argintiu”).

LOCURI MARI ȘI UMBROASE

Plantele joase care se extind foarte mult, răspândind muguri, pot fi o pacoste în straturile mai mici. Merită să verificați cu atenție pe care să le alegeți; de exemplu, *Lamium maculatum* oferă o alegere bună, situat la umbră și are frunze frumoase, diverse, în timp ce ruda sa mai mare *L. galeobdolon* se extinde foarte puternic și este potrivit doar pentru zonele de pădure. În mod similar, un brebenoc mic (*Vinca minor*) se extinde ordonat. *Vinca major*, care se extinde prea tare, iedera (*Hedera*

Plantarea foarte apropiată a mentei pisicii crează o ceață de albastru, care marchează marginea straturilor informate.

helix) formează un covor verde excelent, dar trebuie folosită doar în zone mari. Plantele joase dintre cele mai utile pentru zonele mari sunt cele care se formează, deși acestea cresc cam încet, cum este epideum, ale cărei flori delicate apar primăvara. Pălăria cucului (specia *Geranium*), plantă foioasă cu flori albe, albastre sau roz, *Tellima grandiflora*, care este veșnic verde, cu clopoței floriali bej-verzui și mierea ursului (*Pulmonaria*), reprezintă toate alegeri foarte bune.

Majoritatea dintre acestea sunt mulțumite la umbră, după cum este și indispensabila mantaua a doamnei (*Alchemilla mollis*), cu frumoasele ei frunze încrețite și flori galben-verzui. Hasta reprezintă plante joase atractive, pentru o zonă umbroasă. În orice caz, folosiți-le doar în zone unde limacșii nu constituie o problemă, deoarece sunt hrana favorită pentru acești dăunători. Tătăneasa (*Symphytum*) este o altă plantă joasă, care crescând, va arăta ca un delușor, căreia îi plac locurile umbroase și care ajută la suprimarea buruienilor, dar se poate extinde prea tare.

FOLOSIREA ARBUȘTILOR

Mulți arbuști joși pot fi folosiți cu plante erbacee, pentru a forma zone de plante joase. Pentru zonele însorite, uscate, *Hebe pinguifolia* „Pagei”, cenușiu și pufos, este ideal, iar trandafirii de stâncă (*HeHanthemiim*) reprezintă un covor veșnic verde, cu flori viu colo-

rate. Iarba neagră (speciile *Erica* și *Calluna*) sunt plante puternice, care formează un strat natural în munții Scoției, dar majoritatea vor crește doar în sol acid. Pentru zonele umbroase, *Euonymus radicans*, trandafirii de Sharon (*Hypericum calycinum*) și *Cotoneaster dammeri* sunt plante joase utile, veșnic verzi.

Levăntica cu miros dulce formează grămezi uniforme, ordonate și este o alegere foarte bună pentru straturi și margini.

Plantarea ierburilor joase într-o zonă de pădure imită plantele din pădure.

SUGESTII DE PLANTARE

Plantați plantele joase după ce ați terminat cu copacii, arbuștii și plantele erbacee-cheie. Înainte să alegeți plantele, verificați condițiile solului, aspectul (umbros, însorit) și mărimea zonei pe care doriți să o umpleți. Pregătiți solul bine, curățându-l de buruieni perene, pentru a da plantelor șansa cea mai bună de a se fixa rapid. Puteți combina tipuri variate de plante de sol pentru un aranja-

ment texturat, dar poate fi mai eficient să plantați multe plante mici de același fel. Acestea se vor împlăti împreună și vor forma un strat gros, într-o perioadă de un an până la trei ani, în funcție de cât de aproape sunt plantate speciile și ce specii sunt folosite. O dată fixate, majoritatea plantelor joase au nevoie de puțină îngrijire și vor suprima creșterea buruienilor anuale.

PLANTAREA ÎN PRUNDIȘ

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Prundiș

Pietre

Lemn plutit (opțional)

Strat de muici, polipropilenă țesută, de exemplu

Cârlige (cârlige metalice în formă de U)

Plante

Foarfece

Greblă de grădină

Lopată

Paletă

Stropitoare sau furtun

VEZI ȘI

Plante care cresc încet

Vezi: *Alegerea plantelor joase*, pag. 146-147

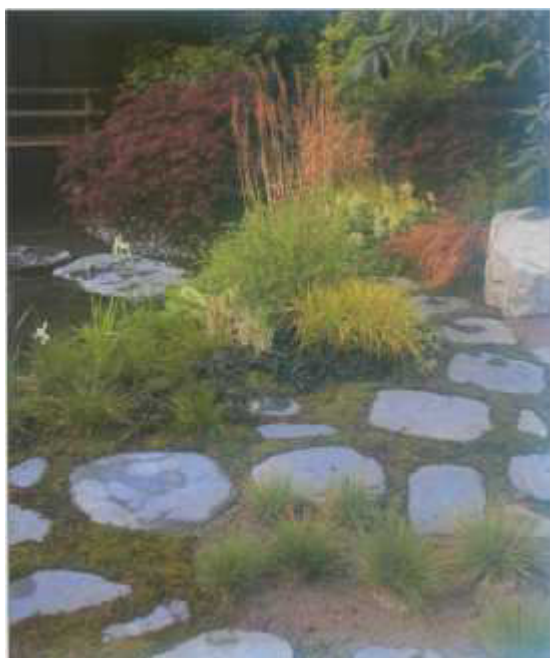
Aranjarea plantelor

Vezi: *Crearea formelor de plante*, pag. 158-159

Ușor de întreținut

Vezi: *Grădini ușor de întreținut*, pag. 190-191

O grădină cu prundiș rezistent la secetă este o alternativă atractivă la o pajiște. Puteți folosi pietre și prundiș pentru a crea un element special, care amintește de pietrișul montan, aflorimentul stâncos sau de albiile de râu secate. Indiferent de alegerea dvs., folosiți elemente care să se integreze foarte bine în aranjamentul general. Majoritatea plantelor care cresc în pietriș și prundiș sunt cele alpine sau cele tolerante la secetă. Pentru a

avea o gamă largă de plante, oferiți-le un sol înșorit, deschis și bine drenat. Pantele sudice sau vestice sunt ideale, pentru că pietrele sunt prezente mai ales pe dealuri. Dacă aveți un loc plat, ușor umbrat, cea mai bună opțiune o reprezintă o suprafață simplă, din prundiș, sau un loc care să semene cu o albie de râu secată, plantată ici și colo.

Când lucrați pe o suprafață nivelată, cum ar fi o cărare printr-o grădină cu pietriș, amplasați stratul de muici între pământ și prundiș. Cel mai bun strat de muici este polipropilenă țesută; aceasta este mai scumpă decât plasticul negru, dar e o achiziție rentabilă și aceasta se datorează faptului că este mai ușor de amplasat, dar și pentru că apa se drenează prin ea, mai degrabă decât să formeze băltoace la suprafață. Plantați specii mari mai întâi și apoi potriviți stratul de muici în jurul lor. Începeți cu un loc care a fost curățat de buruieni, mai ales dacă construiți o grădină cu pietre, caz în care nu este practic să puneți straturi de muici. Buruienile perene, cum sunt ierburile, sunt greu de distrus, o dată ce aranjamentul a fost fixat.

Combi-nați bolovani mari, pietre, lemn plutit și pietriș cu frunziș îndrăzneț și plante arhitecturale, pentru a crea o porțiune de grădină ușor de întreținut.

ALEGEREA PIETRELOR

Dacă e posibil, încercați să achiziționați pietre din regiunea dvs. Acestea se vor potrivi mai bine cu împrejurimile. În plus, veți putea vedea cum „îmbătrânesc” și veți economisi bani de transport. Vizitați o carieră pentru a putea alege chiar dvs. pietre de mărimea dorită. Dacă sunteți preocupat de pagubele de mediu produse de extragerea anumitor materiale (cum este calcarul

modificat sub acțiunea apei), căutați alternative ca pietrele uzate sau remodelate. Plantele sintetice de calitate pot părea reale și sunt ușor de mutat, dar nu mențin rădăcinile plantelor din grădină la fel de răcoroase ca pietrele. Mutarea pietrelor mari este dificilă dar și pietrele mai mici pot fi aranjate pentru a crea impresia de pietre mai mari. Prundișul variază mult în mărime și culoare, deci

căutați atent pentru a afla ce vi se pune la dispoziție. Este mai ieftin să cumpărați prundiș dintr-o curte în care se construiește decât la pachet, de la o seră. Prundișul fin, cu un diametru de cca 1 cm, arată bine, dar o mărime mai mare (2,5 cm) se fixează mai bine și nu va putea fi folosit pentru excrementele pisicii. Pentru a reface o albie uscată, folosiți pietre și pietricele rotunjite.

CUM SĂ FACEM O GRĂDINĂ DIN PRUNDIȘ

1 Plantele cu rădăcini mari ar trebui plantate în poziția lor finală și apoi udate bine. De dragul siguranței, orice pietre mari, grele, ar trebui, de asemenea, puse în poziția lor finală, în această etapă. O treime din piatră ar trebui să fie sub nivelul solului. Presați solul și uniformizați-l cu capătul unei greble.

2 Amplașați stratul de muici. Pentru a fixa marginile, săpați un șanț în formă de V, de 10 cm adâncime și împingeți marginile în șanț cu o lopată. Pentru a uni două straturi, trebuie să le puneți în așa fel încât marginile să se suprapună cu 2,5 cm, înainte de a le fixa cu țărnuși în pământ. Tăiați stratul pentru a se potrivi în jurul plantelor mari.

3 Pentru a planta plante mici (acele pe care în mod normal le plantați cu o paletă), tăiați o cruce în stratul de muici. Trageți în afară colțurile și săpați o groapă. Luați planta din ghiveci și puneți-o în groapă, asigurându-vă că rădăcinile au contact deplin cu solul. Înlocuiți mulciul înlăturat. Puneți cu grijă prundiș în jurul plantei.

4 Acoperiți spațiul dintre plante cu prundiș, cam 2,5-5 cm grosime. Folosiți o greblă de grădină pentru a-l uniformiza. Poziționați elementele finale, ca pietrele mai mari sau lemnul plutit. În cele din urmă, udați pietrișul, pentru a înlătura praful.

PLANTAREA ÎNTRE PIETRE

1 Pentru a da impresia de pietre mai mari, selectați pietre mici, cam de același fel, și amplasați-le astfel încât să fie în aceeași direcție. Îmbinați ușor pietrele, astfel ca acestea să se lase pe spate în grădina cu pietriș; aceasta va dirija apa înapoi în sol. Umpleți golurile cu compost pe bază de sol, combinat cu nisip mare și morman de frunze.

2 Udați planta și lăsați timp pentru drenare. Între timp, puneți puțin sol în crăpături. Scoateți planta din ghiveci și presați ușor rădăcina, pentru a o face mai conică decât crăpătura. Puneți-o între pietre, asigurându-vă că rădăcinile sunt în contact cu solul. Udați din nou și înlocuiți solul care se spală.

ALEGEREA BULBILOR ȘI A TUBERCULILOR

PLANTE DECORATIVE

Allium aflatunense

Șofranul

(Crocus tommasinianus)

Montbretia (*Crocus*
„Lucifer”)

Narcisa (*Narcissus*
„Nebunii de gheață”)

Iris (*Iris* „Excelsior alb”)

Crin regal (*Lilium*
regale)

Lalea (*Tulipa* „Verde de
primăvară”)

Anemonă (*Anemone*
blanda, „Perla albastră”)

VEZI ȘI

Plantarea bulbilor pe
pășuni

Vezi: *Acoperirea cu braz-*
de de iarbă, pag. 78-79

Care plante?

Vezi: *Alegerea plantelor*
pentru stratul de flori, pag.
108-109

Flori longevive

Vezi: *Tipuri de plante pe-*
rene, pag. 144-145

Natură sălbatică

Vezi: *Grădini tip pădure,*
cu flori sălbatice, pag.
160-161

Irișii de un violet închis,
plantați foarte aproape
de trandafirii purpurii de
stâncă, se înalță în spa-
tele unui strat de vară.

Printre primele flori de sezon se numără bulbii - ghiociei (*Galanthus nivalis*), șofranul și omeogul de iarnă (*Eranthis hyemalis*). Aceste plante apar la marginile pădurilor, în zone de sub copaci și arbuști, unde pășunea este destul de subțire și rară. Ele se naturalizează bine și își arată cel mai bine frumusețea când sunt plantate pe porțiuni generoase, mai degrabă decât în zone mici.

Narcisele timpurii, cum este *Narcissus* „Auriu de februarie”, sunt cele care vestesc adevăratul început al primăverii. Narcisele sunt de mai multe mărimi și tipuri, de la narcisele mari, simple, cu o cupă, până la speciile mici, ca *Narcissus triandrus* „Thalia”. Culorile variază de la alb, crem, galben, până la roz-portocaliu pal și combinația în două tonuri, alb și portocaliu, a parfumatelor *Narcissus poeticus*. Toți acești bulbi pot fi naturalizați și plantați în grupuri mari, dar cele mai reușite specii pentru aceasta sunt cele mai mici, care nu sunt distruse de vânt. Varietățile duble și cele care au flori mai artificial colorate nu sunt potrivite pentru zonele sălbatice,

SUGESTII DE PLANTARE

Plantați întotdeauna bulbii după ce ați terminat toate celelalte plantări - altfel, s-ar putea să deranjați câte un bulb izolat. După înflorire, nu tăiați frunzele bulbilor, până nu s-au ofilit sau s-au îngălbenit - frunzișul care se usucă va hrăni bulbul pentru anul următor. De aceea, cel mai bine ar fi să plasați bulbii mai înalți la mijlocul sau spatele unei zone plantate, unde frunzișul lor ofilit nu se vede.

pentru că nu arată natural.

Straturile extinse de clopoței (*Hyacinthoides non-scripta*) formează o priveliște de neuitat în pădurile lor native, de fagi. În orice caz, ele pot fi o adevărată pacoste, pentru că se extind rapid și sunt persistente, deci trebuie plantate doar în zonele sălbatice ale unei grădini mari. Grațioasele *Cyclamen coum* și *Cyclamen neapolitanum* formează un covor frumos de plante și rezistă în condiții extrem de uscate. Ele înfloresc începând din iarnă până primăvara devreme, la fel ca *Iris unguicularis*, cu flori mici și albastre.

CULORI DE VARĂ ȘI DE TOAMNĂ

Spre deosebire de alte specii, lalelele reprezintă cei mai potriviți bulbi pentru plantări formale. Varietatea de culori este enormă și multe au efecte de culoare dramatice sau subtile, cum sunt liniile verzi ale speciei *Tulipa* „Viridiflora” și petele roz cu alb ale *T.* „șerbet”. Asemănătoare cu speciile de lalele, cu flori mici, izolate sunt și înalții hibrizi Darwin, specii elegante, care înfloresc ca și crinii, florile duble și pufoase „Angelique” și varietățile care înfloresc mai târziu și sunt viu colorate, cu petale franjurate.

Crinii produc cele mai uimitoare flori pentru grădina de vară, dar pot fi greu de cultivat. Le place umezeala și un drenaj bun și au câteva probleme: nu le place seceta, sunt vul-

nerabili la viruși, boli și dăunători. Majoritatea crinilor preferă semi-umbră și condiții ușor acide, dar crinul alb Madonna preferă soare puternic și sol calcaros. Fiind plante înalte, crinii au în general nevoie de araci. Speciile variază de la peștișul crin-tigru (*Lilium tigrinum*) și hibrizii Bellingham, viu colorați, la distinsul „Pălăria turcului” sau Crinul de Martagon, cu petalele sale îndoite. Zambila pentru straturi este de diferite culori. Mirosul este deosebit, dar mugurii tari le fac dificil de amplasat, deci cel mai potrivit loc pentru ele este ghiveciul.

Irișii bărboși se dezvoltă din rizomi, bulbul fiind efectiv deasupra solului, mai degrabă decât sub nivelul său. Irisul-steag obișnuit este violet, dar aceste plante au o gamă largă și subtilă de culoare. Ele se dezvoltă cel mai bine în condiții de soare. *Allium* sunt plante care nu pun probleme și variază de la arpagic (*Allium schoenoprasum*), cu capete mici, rotunde, la *Allium albopilosum*, care are sfere imense. Florile sunt de obicei violet, deși există și specii cu flori roz, albe sau galbene.

Vara și toamna, hibrizii de gladiole și dalii sunt foarte populari și oferă un colorit de durată grădinii formale. În general, li se

schimbă locul pe timp de iarnă, când sunt adăpostiți de ger. Hibrizii de gladiole sunt plante tari, care au nevoie de un amplasament atent, dar specia *Gladiolus byzantinus*, de exemplu, este grațioasă, nu foarte sensibilă și nu are nevoie să-i fie schimbat locul. Toate preferă poziții însorite.

Capetele rotunde, distinctive, ornamentale de *allium* formează un plus deosebit și neobișnuit la stratul de flori. *Allium* sunt ușor de întreținut, dar au nevoie de un sol bine drenat și mult soare.

Narcisele sunt vestitoarele tradiționale ale primăverii și arată bine, mai ales când sunt grupate în mod natural, pe pajiște sau pe sub copaci. Speciile mai mari au un impact mai mare, dar cele mai mici rezistă mai bine la vânt.

PLANTAREA BULBILOR ȘI A TUBERCULILOR

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Bulbi special pregătiți pentru plantare

Compost pentru ghivece

Ziare

Suporturi/țărnuși

Paletă sau altă unealtă pentru plantarea bulbilor

Bețe scurte, ca marcatoare

Nisip mare pentru drenaj

VEZI ȘI

Bulbi pe pajiște

Vezi: *Acoperirea cu braz-de de iarbă*, pag. 78-79

Flori longevive

Vezi: *Tipuri de plante perene*, pag. 144-145

Ce fel de bulbi?

Vezi: *Alegerea bulbilor și a tuberculilor*, pag. 150-151

Ghivece și iar ghivece

Vezi: *Alegerea recipientelor*, pag. 154-155

Cum să plantăm într-un ghiveci

Vezi: *Plantarea în recipiente*, pag. 156-157

Bulbii și tuberculii stochează hrana la baza proeminentă a plantei. După înflorire, frunzele mor, redând substanțele nutritive necesare anului viitor. Mulți bulbi au ajuns să poată îndura perioade lungi de secetă, verile fierbinți și uscate sau umbra uscată a zonelor de pădure. Majoritatea bulbilor sunt foarte rezistenți: lalelele și șofranul mai

bătrân vor fi capabili să înflorească an de an.

Bulbii apreciază o bună hrănire și un compost pe bază de sol, în special unul bogat în potasiu. Au nevoie de un drenaj adecvat, altfel bulbii vor putrezi. Plantați-i adânc - la cel puțin de două ori înălțimea lor. Ei vor tinde să pătrundă tot mai adânc în pământ.

Puteți planta bulbi pentru aranjamente în straturi, în ghivece sau printre plante perene, într-un strat amestecat. Plantarea cu aspect natural este tot mai în vogă, dar anumiți bulbi, cum sunt lalelele, zambilele și mulți crini nu se potrivesc acestui tip de plantare, pentru că arată prea țepene și formale. Este mai bine să le plantați într-un mod dramatic, cum ar fi un strat de lalele albe, pe fundalul unui gard viu întunecat. Bulbii pot fi folosiți într-o manieră mai formală: narcisele în grupuri ordonate, în josul unei cărări, sau șofran (*Crocus*) care formează pâlcuri de culori luminoase, printre arbuști. Cu cât sunt mai frumos dezvoltate și mai neobișnuit colorate, cu atât sunt mai potrivite pentru o expunere îndrăznească - crinii Madonna și cel regal arată bine în ghivece mari, de fiecare parte a ușii principale.

Într-un decor de pădure, pâlcurile de bulbi înfloriți, cum este acest tip de crin, rodul-pământului, pot crea un efect dramatic prin aceste delicate flori albe.

PLANTARE

Pentru o plantare cu aspect natural, trebuie să știți care este habitatul natural al bulbilor dvs. Preferă umbră, condiții umede sau uscate pentru a se dezvolta? Mulți bulbi provin din zone de pădure și vor aprecia umbra uscată a arbuștilor și a copacilor foioși. Ghiociei, narcisele și clopoștii intră în această categorie. Unii crini, cum este specia „pălăria turcului”, (*Lilium martagon*), cresc cel mai

bine în semi-umbră.

Bibilica (*Fritillaria meleagris*) crește în mod natural pe pășuni umede, așa că o pajiște umbroasă, umedă, va fi un loc foarte bun pentru ea; dar nu uitați să lăsați pajiștea necosită, până când frunzișul se ofilește.

Micuța *Gladiolus communis* purpurie, cu subspecia *byzantinus*, preferă o câmpie mai puțin umedă; este originară din partea sudică mediteraneană,

unde crește pe terenuri necultivate.

Grădinile cu pietriș și prundiș oferă condiții bune pentru diferiți bulbi, ca de exemplu allium sau șofranul de toamnă (*Colchicum*). Alte plante iubitoare de temperaturi ridicate sunt diferite specii de iriși pitici: irisul bărbos pitic, *Iris pumila*, provenind din Europa de Est până spre Munții Ural și *Iris unguicularis* din Algeria, Tunisia, Turcia și Grecia.

PLANTAREA BULBILOR

1 Puneți compost pe fundul ghiveciului și amplasați bulbii deasupra, astfel încât vârfurile micilor bulbi să fie cu 2,5 cm sub nivelul marginii; vârfurile bulbilor mai mari pot să depășească puțin nivelul marginii. Adăugați compost până aproape de margine, udați și lăsați să se dreneze. Dacă folosiți un ghiveci fără găuri de scurgere, aveți grijă să nu udați prea tare compostul.

2 Împachetați ghiveciul în ziar și amplasați-l într-o magazie răcoroasă, ferită de îngheț, într-un dulăpior răcoros, ferit de lumină. Așteptați între 2 și 3 luni până la apariția mugurilor; apoi, aduceți-i într-un loc răcoros, dar luminos. Udați solul și așteptați cam o săptămână până când mugurii înverzesc. mutați bulbii într-o cameră caldă, păstrând solul umed.

PLANTAREA ÎN GRĂMĂJOARE

1 Pregătiți minuțios locul unde vreți ca plantele să crească și curățați solul de buruieni, aranjând compost deasupra. Așezați-vă în genunchi, pentru a fi mai aproape de suprafața solului. Luați o mână de bulbi și cu o mișcare ușoară presărați-i pe sol.

2. Observați cum au căzut bulbii și separați-i pe cei care au căzut peste ceilalți. Luați o paletă sau o unealtă pentru a planta bulbi și plantați fiecare bulb în parte, în locșorul lui. Marcați poziția bulbilor cu bețe și repetați procesul în zona de lângă, până când ați terminat bulbii sau s-a terminat porțiunea.

STRATURI ÎN GHIVECI

Puneți un strat de 2,5 cm nisip mare pe fundul ghiveciului, pentru drenaj; adăugați 2,5 cm de compost. Amplasați primul strat de bulbi, cu rădăcinile în jos, mlădițele în sus și cu spații între ele. Presărați-i bine în compost, apoi împrăștiți mai mult sol în jurul primului strat, până când doar vârfurile se mai văd. Presărați solul.

Sugestii utile

Lalelele și zambilele de strat sunt de obicei înlocuite în fiecare an, după ce frunzele lor s-au ofilit. Sortați bulbii, curățați frunzele și rădăcinile moarte și înlăturați-le pe cele mici și distruse. Stocați-i într-o cameră bine ventilată sau într-o magazie de unelte. Acești bulbi ar putea supraviețui, chiar fără defrișare, dar vor produce muguri mai mici. Oricum, aceasta este o metodă bună pentru un aspect mai natural.

Ghiociei ar trebui aduși înăuntru, dacă e posibil; aceasta înseamnă că trebuie mutați mai degrabă în timp ce cresc și au frunze verzi, decât atunci când sunt în stare latentă. Mulți alți bulbi, ca și crinii, de exemplu, se dezvoltă bine în urma acestui tratament.

ALEGEREA RECIPIENTELOR

CELE MAI POTRIVITE MATERIALE

Teracotă

Lemn

Plastic

Piatră

Beton

Aluminiu

Sticlă fibroasă

VEZI ȘI

Cum plantăm în ghiveci

Vezi: Plantarea în recipiente, pag. 156-157

Aranjarea plantelor

Vezi: Crearea formelor cu plante, pag. 158-199

Majoritatea oferă o gamă largă de recipiente. Materialele obișnuite includ teracotă, lemn și plastic, ciment, piatră, ceramică, piatră reconstituită și amestecuri de piatră și beton. Puteți de asemenea cumpăra „piciorușe”, pentru ca ghivecele să nufie în contact cu solul.

Creșterea plantelor în recipiente cu compost este mai populară decât creșterea acestora în sol. Această modalitate este foarte potrivită pentru spații mai mici sau dacă nu aveți sol de grădină suficient sau potrivit. Cele mai eficiente plantări în ghivece, din punct de vedere vizual, sunt cele în care ghiveciul reflectă stilul sau tipul de grădină și are o mărime și o formă potrivită cu planta.

Mărimea ghiveciului va avea o influență directă asupra modului în care va crește planta. Rădăcinile unei plante dintr-un ghiveci mic vor fi mai sensibile decât rădăcinile care au mai mult sol în jurul lor și aceasta înseamnă că vor avea nevoie de mai multă îngrijire. În general, cu cât un recipient este mai mare, cu atât lucrurile sunt mai simple și mai ușoare - mutați plantele mici într-un ghiveci mare gradual, pe măsură ce cresc. Din punct de vedere practic, nu este indicat să plantați arbuști sau copaci în ghivece care se îngustează de la bază în sus, pentru că va trebui să le Spargeți când veți vrea să le schimbați locul.

Există o gamă largă de materiale ce pot fi folosite ca ghivece, cum sunt stropitorile sau butoiașele tăiate în două. Ghivecele din piatră sau beton rezistă în timp, dar sunt greu de mutat. Metalul cunoaște în ziua de azi o renaștere, dar gustul modern pledează mai

Portabilitatea ghivece/or le face flexibile. Această grădină de la Expoziția Florală Chelsea, din Londra combină plante în ghivece cu plante în sol.

degrabă pentru ghivece din aluminiu, decât pentru ghivece de plumb. Un material bun, modern este sticla fibroasă, care e ușoară, dar durabilă. În orice caz, cele mai obișnuite materiale pentru ghivece sunt lemnul, teracota și plasticul. Fiecare are avantajele sale și poate fi mai potrivit pentru anumite plante decât pentru altele.

DIN LEMN

Lemnul este un material versatil și există stiluri și tipuri care să se potrivească în orice grădină. Butoiașele pe jumătate tăiate sunt o investiție economică și oferă un șarm rustic, potrivit pentru trandafirii cățărători sau pentru a adăposti o plantă cu mult frunziș. Ghivecele de Versailles oferă un aspect mai formal, care este ideal pentru trandafirii standard sau tufe de dafin. Lemnul este unul dintre cele mai potrivite materiale pentru ghivecele de pervaz, deoarece poate fi vopsit pentru a se potrivi cu culoarea clădirii. Este de asemenea rezistent la îngheț și protejează rădăcinile plantelor de temperaturi extreme. Ghivecele din lemn sunt greu de curățat și pot putrezi, deci cel mai bine ar fi să așezați în interior polietilenă, înainte de plantare.

DIN PLASTIC

Plasticul este ieftin în comparație cu alte materiale și acest lucru se poate observa mai ales când cumpărați ghivece mari. Este ușor, de aceea este ideal pentru grădini și balcoane pe acoperiș. Plantele în ghivece de plastic au nevoie de mai puțină udare, deoarece umezeala nu se pierde prin pereții recipientului. Unele tipuri conțin de asemenea și rezervoare proprii de udare.

Plasticul este ușor de curățat, deși ghivecele din plastic ieftin pot deveni fragile, decolorate sau deformate. Principalul dezavantaj al plasticului este că rădăcinile plantei se pot supraîncălzi în timpul perioadelor fierbinți de vară și solul din ghivece poate deveni prea umed iarna. Ghivecele de plastic sunt potrivite mai ales pentru creșterea legumelor.

DIN TERACOTĂ

Mulți grădinari nici nu s-ar putea gândi la alt material. Teracota reușește să arate bine atât în grădini, cât și în locuri stilate. Rezistă în timp, se „maturizează” și se încadrează bine într-o grădină. Teracota este poroasă sau smălțuită, deci șansele ca compostul să devină îmbibat cu apă sunt mai mici și rădăcinile sunt păstrate mai reci vara. Ghivecele mici se găsesc la prețuri rezonabile, dar cele care au peste 30 cm în diametru sunt scumpe. Deși sunt rezistente, ghivecele de teracotă sunt grele și se sparg ușor dacă sunteți neatenți. Pereții poroși se usucă destul de repede în verile fierbinți - lucru care e benefic plantelor rezistente la secetă, cum sunt mușcatele.

Recipientele de mai sus sunt din teracotă, plastic și lemn (de la stânga la dreapta). Ghiveciul de pervaz, din plastic verde, are două rezervoare de apă și este la îndemâna persoanelor care nu au timp pentru udarea plantelor.

Puteți fi cât de aventuros doriți în alegerea ghivecelor dumneavoastră. Aici, o veche barcă de vâslit formează un strat idilic, parcă de pe malul apei.

PLANTAREA ÎN RECIPIENTE

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Coș suspendat

Vas mai mic

Compost ușor pentru
plante suspendate

Bucată mică de plastic

Mici plante târătoare
pentru margini

Plantă tipică pentru par-
tea superioară

Plante drepte mici, pen-
tru partea superioară

VEZI ȘI

Copaci în ghivece

Vezi: *Cumpărarea și
plantarea copacilor*, pag.
118-119

Bulbi în ghivece

Vezi: *Plantarea bulbilor
și a tuberculilor*, pag.
152-153

Ghivece și iar ghivece

Vezi: *Alegerea recipien-
telor*, pag. 154-155

Aranjarea plantelor

Vezi: *Crearea formelor cu
plante*, pag. 158-159

Ușor de întreținut

Vezi: *Grădină ușor de în-
treținut*, pag. 190-191

Vă puteți bucura de frumusețea plantelor, amplasându-le în ghivece, pe suprafețe dure, în urne ornamentale sau straturi întărite; sau micii grădinari sau cei începători care au puțin spațiu la dispoziție pot folosi coșuri suspendate sau ghivece pentru pervaz. Plantele mai sensibile asigură priveliști văratice temporare și vă permit să replantați în ghiveci an după an, folosind o schemă de plantare diferită. Încercați să creșteți două tipuri

de plante într-un coș suspendat, în același an, înlocuind toamna plantele care înfloresc vara cu un alt strat care va înflori primăvara.

Plantele longevive, cum sunt copacii mari, arbuștii și plantele perene, se pot crește în ghivece mulți ani, dacă aveți grijă să le protejați pe timpul iernii. Amintiți-vă, de asemenea, că este nevoie să lăsați spațiu suficient în ghiveci, pentru ca planta să poată crește. Plantele pot fi mutate în ghivece mai mari în fiecare primăvară sau li se taie din rădăcini (sau cele ale plantelor perene se împart) și sunt puse din nou în ghiveciul inițial, împreună cu puțin compost proaspăt.

Elementul esențial în momentul plantării în ghiveci este de a vă asigura că apa se poate drena prin compost; dacă aceasta devine prea îmbibată cu apă pe perioade lungi, rădăcinile plantelor vor muri. Un compost de calitate și de adâncime suficientă va face udarea mai ușoară, pentru că va reține umezeala, fără să se îmbibe prea tare cu apă. Pentru coșurile suspendate, folosiți un compost ușor, bazat mai degrabă pe turbă sau coajă de copac, decât pe sol.

Forma acestei urne face ca replantarea să fie dificilă, cu excepția cazului în care este spartă. Cea mai bună soluție este să introduceți un vas mai mic în urnă.

AMPLASAREA ÎNTR-UN GHIVECI AMPLASAT LA SOL

1 Așezați ghiveciul în poziția finală, punându-l pe piciorușe pentru a îmbunătăți drenajul. Acoperiți găurile pentru drenaj, punând bucățele de ghiveci spart (cioburi) concav pe fundul vasului sau folosiți pietre mari, plate. Adăugați un strat de 2-4 cm de prundiș sau bucățele de polister, apoi adăugați compost și spargeți eventualele cocloașe.

2 Scoateți planta din ghiveciul său. Puneți-o în centrul noului ghiveci și acoperiți rădăcina cu compost. Presați cu vârful degetelor. Suprafața compostului trebuie să fie cam la 2-4 cm sub marginea ghiveciului, pentru a permite o irigare mai bună. Udați ghiveciul după plantare.

PLANTAREA ÎNTR-UN COȘ SUSPENDAT TRADIȚIONAL

1 Pentru a fixa coșul în loc, puneți-l pe marginea unei găleți sau puneți până la jumătatea găleții mușchi. Umpleți coșul pe jumătate cu compost, spărgând eventualele cocoloașe cu degetele.

2 Plantați întâi marginile coșului, folosind plante mici, cățărătoare. Țineți planta cu o mână în afara coșului și împingeți ușor sau apăsați rădăcinile cu cealaltă mână, sau țineți planta în interiorul coșului și împingeți sau trageți tulpina plantei. Acoperiți rădăcinile cu compost și presați-l ușor la loc.

3 Acoperiți rădăcinile plantelor de pe margine cu compost, apoi adăugați o plantă mare, în centru. Plantați plante mai mici, fie drepte, fie târătoare, pentru a umple spațiul gol în jurul plantei principale. Puneți la suprafață compost și presați, lăsând o crăpătură de un cm între suprafața solului și partea superioară a coșului.

4 Înlăturați frunzișul și florile ofilite, udați coșul și lăsați timp pentru drenaj. Țineți coșurile cu plante mai sensibile într-un loc luminos și ferit de frig, astfel încât să se obișnuiască treptat să fie afară, în aer liber. Coșurile cu lanțuri se agață de niște cârlige atașate de perete. Asigurați-vă că aceste cârlige sunt suficient de puternice și fixe pentru a putea susține coșul.

COȘURI ȘI GARNITURI

Dacă vreți să folosiți un material lejer pentru a scoate în evidență coșul din plasă de sârmă, nu vă limitați la mușchi. Gândiți-vă și la alte materiale, cum ar fi lăna sau bucăți tăiate de conifere. Garniturile rigide din materiale biodegradabile sau cele din plastic sau materiale poroase reprezintă alte opțiuni, dar pentru a planta marginile trebuie să faceți găuri în garnitură. Pentru un aranjament rapid și ușor de realizat optați pentru coșurile suspendate din plastic, cu margini solide, astfel încât să vă puteți lipsi de garnituri și plantați plante viguroase târătoare, cum sunt petuniile „Surfinia” sau o fucsie târătoare, în centru.

Sugestii utile

Păstrați compostul umed, udându-l când este nevoie. Cam la patru săptămâni după plantare, începeți hrănirea lichidă regulată, cu excepția cazului în care ați folosit la începutul sezonului de creștere substanțe nutritive cu efect mai târziu. Înlăturați prompt florile ofilite, pentru a încuraja formarea altor flori. Înainte să mergeți în vacanță, protejați-vă plantele împotriva secetei și a căldurii excesive, grupând ghivecele împreună și amplasându-le într-o zonă ușor umbră. Așezați ghivecele mai mici în interiorul unor ghivece mai mari, goale, pentru a izola rădăcinile.

CREAREA FORMELOR CU PLANTE

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Bucăți tăiate, cu rădăcini
Ghivece de diferite mărimi
Compost
Țăruși/pari pentru susținere
Curele
Coș din plasă de sârmă și cârlige (pentru speciile târâtoare)
Seră încălzită

VEZI ȘI

Aranjamente cu flori
 Vezi: *Stiluri de plantare*, pag. 112-113

Aranjarea gardului viu
 Vezi: *Stiluri de gard viu*, pag. 122-123

Forma florilor
 Vezi: *Tipuri de plante perene*, pag. 144-145

Este foarte plăcut să creați formele dorite, începând cu plante tinere, dar puteți cumpăra și specimene mature deja aranjate. Plantele cu o tulpină lungă, dreaptă, cu frunze și flori în vârf sunt adesea numite „etalon” sau „semi-etalon”. În funcție de varietatea

aleasă, tulpina superioară poate fi stufoasă și dreaptă ca o acadea pe băț sau moale, atârănătoare. O plantă fucsia tânără este ușor de aranjat, dar alegeți o specie care este potrivită pentru munca standard. Principiul este asemănător pentru multe alte plante, deși unele, cum sunt trandafirii, își obțin forma prin altoirea unei varietăți pe tulpina lungă a alteia.

Tăierea plantelor veșnic verzi, cum este merișorul, este o altă modalitate de a da formă plantelor. Cele mai simple forme sunt: domuri, sfere și conuri. Acestea se pot realiza tăind plantele cu vârful foarfecelor de grădină după ochi sau, în cazul în care doriți să faceți un con, vă puteți orienta după un simplu ghid. Va dura mai mulți ani pentru ca formele să se fixeze, dacă folosiți merișor, dar pentru un efect mai rapid, puteți răsuca tulpini de iederă în jurul cadrelor, pentru a crea o falsă aranjare a grădinii. O dată ce aranjarea inițială a fost făcută, plantele au nevoie de un pic de tuns regulat sau subțiere pentru a-și menține forma. Tăierea se face la intervale în timpul creșterii. Plantele crescute în ghivece au nevoie să fie udate și hrănite ca orice plantă.

Plantele crescute în ghivece sunt foarte potrivite pentru a fi aranjate. Aici, un grup de plante informează de spirală și de acadele alcătuiesc un decor atrăgător.

TRANDAFIRI STANDARD

Trandafirii standard sunt creați în pepiniere prin altoirea unei specii cu florile care vă plac, pe tulpina dreaptă a alteia (de obicei *Rosa rugosa*). Pentru a-și menține forma, trebuie să puneți țăruși de-a lungul tulpinilor trandafirilor.

Pentru că trandafirii sunt rezistenți, cei standard pot fi plantați în sol și devin un element pe termen lung în grădina dvs. O alternativă ar fi păstrarea lor într-un ghiveci sau cutie și mutarea lor în curte când au înflorit.

Este nevoie de tuns normal pentru a păstra

capul plantei compact și pentru a preveni creșterea neregulată a vreunei tulpini. Tăiați capul plantei exact cum ați face cu o tufă de trandafiri din aceea specie, adică asigurați-vă că unirea prin altoire a celor două specii să fie la același nivel cu solul. Pentru a păstra o tulpină dreaptă este important să rupeți orice mlădiță, apucându-le între degetul mare și cel arătător, de îndată ce le observați. Mlădițele nu numai că vor distruge linia dreaptă a tulpinii, dar vor și absorbi energia plantei.

TĂIEREA PLANTEI PENTRU A-I DA O FORMĂ

Pentru o plantă tânără, folosiți un cadru care să se potrivească pe ghiveci sau puneți un șablon în momentul când începeți tăierea. Pentru a obține o formă conică, folosiți un viguram din trei țărui de bambus, legați în vârf cu 3 sau 4 sârme circulare. Începeți să tăiați din vârful plantei în jos, oprindu-vă din când în când pentru a verifica aspectul general.

RĂSUCIREA ÎN JURUL UNUI CADRU

Plasați planta tânără în centrul ghiveciului. Instalați cadrul peste plantă și împingeți ușor capetele în sol. Despărțiți tulpina și rămurelele plantei și aranjați-le pe cadru. Apoi, luați fiecare rămurică și răsuciți-o în jurul bețelor cadrului; încercați să le legați în mod egal. Folosiți tulpinile mai scurte pentru a umple crăpăturile.

ARANJAREA UNEI FUCSII STANDARD

1 Puteți să luați mlădițe vara și să le creșteți pe perioada iernii, pentru a forma specii care înfloresc, sau puteți achiziționa plante tinere la începutul anului. Alegeți câteva mlădițe cu rădăcină și plantați-le pe fiecare într-un ghiveci mic, cu un băț care să le susțină.

2 Pe măsură ce mlădițele cresc, legați tulpina lejer de un băț mai viguros, la intervale regulate, pentru a menține tulpina dreaptă. Înlăturați eventualii muguri laterali care se formează, dar păstrați frunzele de pe tulpina principală intacte. După câteva săptămâni, alegeți cea mai viguroasă dintre plante și ocupați-vă de aceasta.

3 Când tulpina a atins înălțimea dorită, subțiați sau tăiați vârful și păstrați mugurii laterali din primele patru rânduri de frunze. Aranjați vârful plantei cum ați face-o cu o tufă de fucsii, subțind vârfurile mugurilor laterali când aceștia au patru perechi de frunze. Culegeți frunzele de pe tulpina principală.

Sugestii utile

Copacii standard care au formă de arcadă și ca element atrăgător tulpini împletite au stil. Este posibil, dar destul de greu să-i „creați” dvs. Secretul este de a începe cu tulpini tinere flexibile și pliabile. Aveți nevoie de o plantă cu trei tulpini tinere (plantele cu o singură tulpină se pot tăia până ajung la 8 cm iarna și în sezonul de creștere mai multe mlădițe noi vor apărea). Păstrați planta sub sticlă, ca să crească rapid. Menținerea unui grad sporit de umiditate va face ca tulpinile să fie mai ușor de împletit. Susțineți tulpina cu un țărui, până când se unește cu cealaltă și se întărește.

GRĂDINI TIP PĂDURE, CU FLORI SĂLBATICE

SUGESTII DE PLANTARE

Nu e nevoie să dispuneți de acri de pământ pentru a încuraja prezența naturii sălbatice în grădina dumneavoastră. Creșteți plante care produc bobite, au semințe comestibile sau flori parfumate. Florile sălbatice vor fi o invitație pentru păsări, albine și fluturi, iar un heleșteu mic va atrage tot felul de viețuitoare.

Într-o grădină mai mare, ați putea crea un mic crâng, grupând câțiva copaci și arbuști, cu o alee șerpuitoare printre ei. Dacă aveți o zonă extinsă, ați putea păstra o porțiune pentru recreere, iar pe celelalte porțiuni ați putea lăsa plantele să crească mai mari, astfel încât florile să înflorească în iarbă; puteți chiar planta flori sălbatice.

🌿 ATRAGEREA PĂSĂRILOR

În primul an, scaietele bienal (*Dipsacus fullonum*) va avea doar un grup de frunze, dar în al doilea an vor apărea tulpini cu flori de 1,8 m, cu vârfuri și semințe distinctive.

🌳 O PLIMBARE PRIN PĂDURE

O cărare simplă, dar fermecătoare de pădure, având un strat de muici din scoarță de copac, trece printr-un crâng de mesteceni argintii, cu tulpini albe. La baza acestora cresc flori albe și galbene, inclusiv macul galben (*Meconopsis cambrica*).

Pe lângă faptul că se potrivesc foarte bine mediului înconjurător, grădinile cu natură sălbatică au frumusețea lor aparte. Ele tind să fie calme, liniștite și nu au coloritul viu, aproape dezordonat, pe care îl au plantele hibrizate. Este foarte important să aranjați grădina cu atenție. Mulți oameni cred că „sălbatic” înseamnă creșterea la întâmplare a plantelor și pe de o parte au dreptate. Dar un efect mai plăcut este obținut prin planificarea atentă a cărărilor, locurilor de stat, adăposturilor - la fel cum se face cu o grădină convențională.

➡ CĂRARE PE PĂȘUNE

Această cărare trece printr-o frumoasă pășune de grădină, în care plantele perene erbacee cresc într-o manieră naturală.

⬆ ATRAGEREA FLUTURILOR

Această floare ușor de întreținut (*Sedum spectabile*) atrage fluturii la sfârșitul verii, tolează umbra și are nevoie de puțină apă.

⬇ MALUL APEI

Această grădină de pe malul lacului și zona de pădure din spate atât de frumoase nu au nevoie decât de o plantare simplă de nuferi de apă și trestie pentru a întregi efectul.

GRĂDINĂRIT ȘI NATURĂ SĂLBATICĂ

PLANTE PENTRU PĂSĂRI

Cotoneaster frigidus
„Cornubia”

Soc (*Sambucus nigra*)

Crușin (*Hippophae rhamnoides*)

Salbă moale (*Euonymus europaeus*)

Symphoricarpos

Viburnum lantana

Fasole albă (*Sorbus aria*
‘Lutescens’)

VEZI ȘI

În sălbăcie

Vezi: *Grădini tip pădure, cu flori sălbatice*, pag. 160-161

Decoruri naturale

Vezi: *Pajiști și heleșteu cu natură sălbatică*, pag. 164-165

Dacă aveți spațiu suficient, plantați o zonă de pădure pentru a asigura adăpost viețuitoarelor care vor veni.

După cum sugerează și numele, o grădină cu natură sălbatică este aranjată pentru a atrage cât mai multă viață sălbatică. S-ar putea să doriți să vă concentrați asupra anumitor tipuri de viață sălbatică, cum sunt păsările sau fluturii. În orice caz, pentru că sistemele ecologice naturale se interconectează, cel mai bine ar fi să asigurați un habitat cu o arie largă de hrană, adăpost și, dacă e posibil, o sursă de apă. Aceasta va atrage multe tipuri de viață sălbatică și un tip va atrage un altul.

Mulți grădinari preferă să folosească plante indigene, mai ales copaci, în momentul când plănuiesc o grădină cu viață sălbatică. Deși este perfect posibil să creați un mediu plăcut fără aceștia, copacii indigeni pot atrage o varietate mai mare de insecte. Indiferent dacă optați pentru o grădină cu plante indigene sau pentru o mixtură de plante indigene și de import, alegeți-le pe acelea care vor răsări în zona dvs. și, în același timp, vor oferi mâncare și/sau adăpost pentru animalele și insectele pe care doriți să le atrageți.

Există multe tipuri diferite de grădini cu viață sălbatică, variind de la pășune stearpă și

Folosiți o cutie pe post de cuib, pentru a încuraja venirea păsărilor. Puneți-o într-un loc adăpostit pentru ca păsările să o poată investiga în liniște.

uscată până la pădure sau zonă umedă și mlaștină. Alegerea dvs. va fi limitată de climatul și fauna locală. Unele climate permit o interesantă combinație a două sau mai multe habitate, atrăgând astfel o varietate mai largă de vietăți în grădina dvs.

ZONĂ ÎMPĂDURITĂ

Înainte să începeți să creați o zonă de pădure, petreceți o perioadă pentru a supraveghea locul și pentru a vedea ce plante există deja acolo. Ideal este un echilibru între copaci înalți, ajunși la maturitate, joși și o varietate

Sugestii utile

Pentru a atrage viață sălbatică într-o grădină deja existentă, folosiți multe plante care au fructe, boabe sau semințe. Nu fiți prea ordonat, dar lăsați buturugile răsturnate să putrezească în grupuri și lăsați grămezile de frunze să se adune în colțuri și pe sub arbuști. Lăsați iarba să crească un pic mai mare.

de arbuști și flori sălbatice la nivele mai joase. S-ar putea să trebuiască să curățați orice resturi sau plante care au crescut prea mult, în special dacă este vorba despre niște specii străine. Dacă aveți copaci indigeni și exotici, s-ar putea să merite să mutați speciile exotice pentru adăugarea unor specii indigene, cum sunt *Fraxinus. excelsior*, carpenul (*Carpinus betulus*) și cireșul sălbatic (*Prunus avium*).

Gândiți-vă bine unde doriți să fie cărările și aranjați-le cu piatră zdrobită, obținută de la un furnizor local, bucăți de scoarță de copac sau alt material rustic potrivit. Acestea vor face ca aleea să nu fie alunecoasă toamna, când frunzele cad. Apoi adăugați stratul jos de copaci și arbuști scunzi, cu plante ca scorușul (*Sorbus acuparia*), laptele cucului (*Daphne laureola*), caprifoiul (*Lonicera periclymenum*), călinul (*Viburnum opulus*) și sunătoarea (*Hypericum androsaemum*).

De îndată ce structura pădurii dvs. s-a fixat, plantați stratul de flori sălbatice în grămezi și grupuri. Pentru primăvară, există atrăgătorul *Galium odoratum*, coada cocoșului (*Polygonatum multiflorum*) și anemona de lemn (*Anemone nemorosa*), iar mai târziu apar altele, ca de exemplu angelica galbenă (*Lamium galeobdolon*) și iedera de sol (*Glechoma hederacea*). Asigurați-vă că aceste plante au suficientă apă în timpul primului sezon și păstrați un muici pentru menținerea umezelei.

Indiferent ce plante alegeți, urmați pașii de bază, curățarea locului, amplasarea aleilor, plantarea copacilor, apoi a arbuștilor și, în cele din urmă, brazdele de iarbă, dar verificați dacă plantele vor avea condiții bune să se dezvolte în zona dvs. Organizația de natură sălbatică locală vă va da multe informații despre plante și condițiile de dezvoltare a acestora; și vă vor informa și de unde puteți obține plante de proveniență locală.

STRATURI DE GARD VIU

Dacă nu aveți spațiu suficient pentru o grădină tip pădure, ați putea înlocui un gard cu straturi de gard viu, sau ați putea schimba un gard viu deja existent. Speciile tradiționale

Umpleți straturile cu plante care atrag viața sălbatică. Scaieții dau un impact vizual surprinzător și reprezintă o sursă de hrană importantă pentru păsări.

Includeți și flori cu mult nectar care să atragă fluturii în grădina dvs.

pentru gard viu sunt păducelul (*Crataegus monogyna*), porumbarul (*Prunus spinosa*), măceș (*Rosa canina*), alunul turcesc (*Corylus avellana*), ilice (*Ilex aquifolium*) și cornul (*Cornus sanguinea*), dar fiecare zonă diferă și merită să aflați ce plante se adaptează cel mai bine în zona dvs.

Plantați în funcție de instrucțiunile legate de gardul viu, detaliate la pag. 124-125 și apoi după doi sau trei ani, introduceți plantările pentru straturi erbacee. Plantele potrivite aici includ degețelul roșu (*Digitalis purpurea*), opățelul (*Silene dioica*), primula (*Primula vulgaris*), violetele (*Viola riviniana*), clopoțelii albaștri (*Hyacinthoides non-scripta*) și rodul pământului (*A. rum maculatum*).

PAJIȘTI ȘI HELEȘTEE CU NATURĂ SĂLBATICĂ

PLANTE CARE ATRAG FLUTURII

Mătura (*Cytisus*)

Buddleja (specia *Buddleja*)

Bagheta de aur (*Solidago*)

Levănțica (*Lavandula*)

Liliacul (*Syringa*)

Plopul (*Populus*)

Coadă șoricelului

O pajiște sau o pășune sălbatică are nevoie de o întindere mare, dar atrage numeroase insecte și, deci, și dăunători în grădină, dar oferă și un loc bun pentru creșterea florilor sălbatice. În general, cu cât solul este mai sărac, cu atât gama de flori sălbatice va fi mai extinsă. Aceasta pentru că într-un sol îmbogățit, ierburile inferioare și buruienile tind să sufocă plantele mai sensibile. Înlăturarea unui strat de sol de suprafață va da rezultate bune. Înainte de a începe să alegeți plantele,

testați-vă solul pentru a afla dacă este alcalin sau acid. Alegeți-vă plantele dintr-o listă de specii de plante locale. Pentru o pajiște ca la țară, hotărâți-vă dacă doriți ca aranjamentele să înflorească timpuriu sau mai târziu.

Alegeți toate plantele în funcție de aceasta. O pajiște care înflorește timpuriu cu o mulțime de margarete, ochiul-boului (*Leucanthemum vulgare*), ciuboțica cucului (*Primula veris*), trifoi șopârliță (*Lotus corniculatus*) se tunde vara, după ce florile au seminat. O

VEZI ȘI

Heleștee și cascade

Vezi: *Stiluri de grădini cu apă*, pag. 68-69

Natură sălbatică

Vezi: *Grădini tip pădure, cu flori sălbatice*, pag. 160-161

Pădure și gard viu

Vezi: *Grădinărit și natură sălbatică*, pag. 162-163

Macii colorați și alte plante care înfloresc vara recrează șarmul unei pajiști de la țară.

SUGESTII DE PLANTARE

Deși o grădină cu natură sălbatică are diferite porțiuni cu scopuri specifice, cele mai prolifiche pentru natură și viață sălbatică sunt cele care asigură o continuitate între cele două habitate. O margine de pădure care se unește cu un habitat de câmpie reprezintă combinația ideală. Faceți ca partea de unire să fie cât de lungă posibil, curbând marginea unui gard viu și deschizând perspective pentru

zona de pădure. O altă poziție excelentă pentru viața sălbatică este malul apei, care combină pământul cu apa. O zonă mlăștinoasă reprezintă soluția ideală pentru plantele iubitoare de apă și un adăpost pentru insecte, broaște și alte amfibii. Se face foarte ușor extinzând marginile în momentul când faceți un heleșteu - păstrați o curbă mai largă la marginea iazului, pentru a lărgi zona.

Faceți un heleșteu plăcut pentru broaște, cu apă mică și umbră pe margini.

pajiște de sfârșit de vară, plină de coada șoricelului (*Achillea millefolium*), mușcata dracului (*Knautia arvensis*) și *Centaurea Scabiosa* (mai mare), se tunde toamna și din nou primăvara, pentru a stăvili creșterea plantelor foarte viguroase.

Merită să lăsați întâi speciile de flori să se fixeze și să lăsați ierburile să le colonizeze mai târziu, pentru că acestea tind să fie mai viguroase. Dacă pajiștea dumneavoastră are un sol sărac, un mod mai rapid de fixare a florilor sălbatice este de a alege porțiuni și de a face aici plantarea, având grijă să protejați plantele de ierburile dimprejur, până când are loc fixarea. Puteți lua semințe de la multe flori sălbatice, dar uneori germinează mai greu. Plantele se fixează ușor, dar asigurați-vă că le obțineți de la un furnizor bun.

HELEȘTEE

Apa este esențială pentru viața sălbatică, chiar dacă aveți doar o fântână cu cască mică sau un heleșteu micuț, într-o cadă veche sau o jumătate de butoi (vezi pag. 65). Dacă doriți să faceți un heleșteu, faceți-l cât de mare se poate și asigurați-vă că este de cel puțin

60 cm adâncime în unele părți. Marginile trebuie să fie joase, pentru ca viețuitoarele să poată intra ușor.

Pentru orice heleșteu, aveți nevoie de o combinație de plante, inclusiv plante oxigenante, care cresc și se răspândesc sub apă și oferă hrană și adăpost. Plantele plutitoare, cum sunt nuferii de apă, își au rădăcinile pe fundul heleșteului, în timp ce frunzele plutesc la suprafața apei și oferă umbră, reducând dezvoltarea algelor și oferind spațiu pentru insectele de apă. Există plante care cresc pe marginile joase, plante marginale care cresc în solul umed de la marginea heleșteului.

Combinarea tuturor acestor plante va încuraja apariția diferitelor viețuitoare. Asigurați-vă că folosiți doar plante indigene; apa este un mediu de creștere atât de fertil, încât plantele exotice pot invada și înăbuși plantele indigene. Nu uitați acest lucru și, dacă luați plantele dintr-un heleșteu deja existent, aflați dacă proprietarii au probleme cu plantele invadatoare. Dacă doriți să atrageți libelule și alte insecte de apă și heleșteul dumneavoastră nu e prea mare, nu aduceți pești, pentru că aceștia vor mânca larvele.

O grămadă de clopoței, în stânga, formează o porțiune lucitoare, într-o zonă de pădure. Aceste plante se extind prea mult pentru a fi folosite pe porțiuni restrânse, dar formează un frumos element adițional într-o grădină mare cu viață sălbatică.

Speciile care trăiesc în apă își vorface adăpost într-un heleșteu de grădină — în partea dreaptă — și s-ar putea să fie și multe păsări și insecte care să vină să se adape sau să se scalde.

ÎNGRIJIREA GRĂDINII

În acest capitol veți afla tehnicile cheie pentru crearea diferitelor scheme de plantare, pentru creșterea și întreținerea tipurilor de plante în grădina dumneavoastră. Accentul se pune pe folosirea celor mai bune unelte pentru o anumită îndeletnicire la momentul potrivit și pe acțiuni care să prevină problemele, mai degrabă decât o abordare strict controlată, folosind chimicale. Găsiți și informații despre pulverizarea simplă.

ÎN ACEST CAPITOL

Îngrijirea plantelor perene
pag. 168-169

Îngrijirea arbuștilor
pag. 170-171

Îngrijirea prin udare
pag. 172-173

Protecția în funcție de vreme

pag. 174-175

Prevenirea problemelor
pag. 176-179

Tăierea, tunderea și recoltarea
pag. 180-181

Tăierea arbuștilor
pag. 182-183

Îngrijirea copacilor
pag. 184-185

Îngrijirea gardurilor vii
pag. 186-187

Îngrijirea heleșteelor
pag. 188-189

Grădini ușor de întreținut
pag. 190-191

Grădinărit în seră
pag. 192-193

Însămânțarea în interior
pag. 194-195

Însămânțarea în aer liber
pag. 196-197

Răsădirea și rădirea
pag. 198-199

Defrișatul și separarea plantelor
pag. 200-201

Tăierea plantei
pag. 202-203

Stratificarea
pag. 204-205

ÎNGRIJIREA PLANTELOR PERENE

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Foarfece

Coală de hârtie curată

Sită fină sau pai
(opțional)

Pungi de hârtie

Creion

Etichete adezive

Recipiente pentru
stocare

Plicuri mici

VEZI ȘI

Tot felul de plante
perene

Vezi: Alegerea plantelor
perene, pag. 140-141

Care plantă perenă?

Vezi: Plantarea plantelor
perene, pag. 142-143

Flori longevive

Vezi: Tipuri de plante pe-
rene, pag. 144-145

Legume longevive

Vezi: Legumele,
pag. 220-221

Plantele perene cum sunt bergeniile și alte tipuri de plante scunde nu au nevoie de multă îngrijire după plantare, dar plantele perene erbacee care cresc repede sau cele de „rasă” au nevoie, adesea, de atenție. Un strat cu mai puține tipuri de plante perene, amplasate la distanțe corecte, vă vor da mai puțină bătaie de cap, decât un strat cu diferite plante perene îngrămădite, care sunt în competiție unele cu altele. Dacă cresc prea mult vara, merită să le puneți suporturi la sfârșitul primăverii, pentru a forma un aranjament mai reușit.

Îngrijirea straturilor pline de flori cum sunt acestea presupune tăierea tulpinii superioare la sfârșitul anului și controlarea plantelor care se extind prea tare.

ÎNFLORIRE REPETATĂ

Tăiați primii muguri superiori înfloriți ai nemțisorului, pe măsură ce florile s-au ofilit. Hrăniți și udați planta și, cu noroc, veți avea o nouă înflorire, care va asigura culoarea stratului.

Înlăturați florile ofilite și frunzișul uscat, folosind foarfece de grădină sau mașină de tuns, electrică. Acest tip de tăiere v-ar putea părea drastic, mai ales pentru plantele care cresc înalt, dar dacă le udați bine, vor apărea curând grupuri noi de frunziș proaspăt, urmate de o a doua înflorire.

PĂSTRAREA SEMINTELOR

Tăiați capetele cu semințe ale plantelor sănătoase și depozitați-le undeva înăuntru. Puneți o foaie curată de hârtie pe o suprafață plată și cu degetele înlăturați semințele de pe petalele din jur. Curățați semințele și înlăturați pleava. Puteți folosi o sită sau puteți sufla pleava, folosind un pai de băut.

Pentru a colecta semințele de la maci și alte plante perene care produc repede semințe, tăiați o tulpină care are semințele în vârf și puneți întreaga tulpină într-o pungă de hârtie, cu partea cu semințe la fund.

Dacă boabele cărnoase înconjoară sămânța, amestecați boabele cu un pic de apă și presați-le printr-o sită. Lăsați semințele să se usuce pe niște prosoape de hârtie.

Sugestii utile

Așteptați până când semințele se dezvoltă, dar apoi colectați-le repede, înainte să se disperseze, și luați și din rădăcină dacă nu doriți să se extindă prea mult - sau încep să putrezească. Capetele cu semințe se desfac uneori când semințele sunt bine dezvoltate; semințele își schimbă deseori culoarea. Scrieți numele plantei și momentul recoltării semințelor - acest lucru vă va fi de mare ajutor când veți folosi semințele mai târziu. Semințele se pot recolta proaspete (plantele perene recoltate la sfârșitul verii vor înflori de timpuriu anul următor) sau pot fi stocate.

ARACI ȘI SUPTURI

Secretul de a folosi suporturi pentru plante este de a le amplasa la sfârșitul primăverii, când tulpinile plantelor sunt încă tinere și înainte să înceapă înflorirea. Planta va crește fixată și va ascunde suporturile. Puteți amplasa suporturi folosind bețe de bambus, bețe de lemn sau împletituri. Instalați suporturile în sol umed sau faceți întâi găuri în sol, altfel suporturile s-ar putea să se rupă sau să se îndoie.

Sistemele de susținere includ grilaje circulare care se pun peste plantele dezvoltate în grup, cu mai multe tulpini, cum este menta pisicii (*Nepeta*) sau bujorii. Țărușii de legătură sunt în forma literei L, care se întrepătrund pentru a realiza diferite forme. Folosiți-i pentru a încercui plantele sau pentru a forma o linie care să oprească extinderea plantelor pe pășune sau pe alee.

ÎNGRIJIREA ARBUȘTILOR

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Furcă manuală

Foarfece

Compost proaspăt

Recipient

Pietriș

Stropitoare

VEZI ȘI

Tot felul de arbuști

Vezi: *Alegerea arbuștilor*, pag. 136-137

Ce fel de arbust?

Vezi: *Cumpărarea și plantarea arbuștilor*, pag. 138-139

Tot felul de plante cățărătoare

Vezi: *Alegerea plantelor agățătoare și a arbuștilor*, pag. 126-127

Cum se face tăierea

Vezi: *Tăierea, tunderea și recoltarea*, pag. 180-181

Alte tehnici de tăiere

Vezi: *Tăierea arbuștilor*, pag. 182-184

Dacă arbuștii au supraviețuit în primii doi ani după plantare și rădăcinile acestora s-au fixat cu fermitate în sol, udarea se face în cantități mici. O aplicare anuală de muici, din bucăți de scoarță de copac sau compost de grădină, realizată în fiecare primăvară, va împiedica apariția buruienilor și va ajuta la reținerea umezelii în sol. Aveți grijă când mulciți arbuștii cărora le place solul acid ca materialul să fie potrivit: scoarță de copac, ace de pin, compost de grădină și grămezile de frunze sunt bune, dar evitați compostul din ciuperci sau multe din produsele procesate.

Arbuștii care trebuie tăiați bine în fiecare an pentru a stimula o nouă creștere se vor dezvolta dacă li se va aplica o mână de îngrășământ general echilibrat, cum este sângele, oasele și carnea de pește, în timpul primăverii. Îngrășământul din trandafiri nu este bun pentru trandafiri, dar poate fi folosit pentru alți arbuști înfloriți care produc muguri mari.

Tăierea, dacă e necesară, se face de obicei primăvara și mulcirea și hrănirea pot fi făcute tot atunci. În timpul verii și al toamnei, arbuștii nu au nevoie de prea multe îngrijiri, deși unii arbuști din ghivece sau cei mai sensibili vor avea nevoie de protecție împotriva iernii. Arbuștii care au fost neglijați și sunt

foarte stufoși pot fi „salvați” printr-un program atent de îngrijire. În orice caz, dacă planta prezintă semne de boală, cel mai bine ar fi să o înlăturați complet și să o înlocuiți cu un arbust nou.

Arbuștii foioși care au devenit foarte stufoși se pot ajusta cel mai bine după înflorire; arbuștii veșnic verzi ar trebui aranjați în timpul primăverii. Încercați să evitați impunerea de tactici-șoc asupra plantelor, pentru că este puțin probabil ca acestea să se refacă dacă sunt puternic tăiate dintr-o dată. Optați în schimb pentru o refacere pe etape, de-a lungul unui an sau doi, prin tăierea a o treime din tulpinile vechi principale, în fiecare an. Înlăturați tulpinile moarte sau distruse.

Dacă arbuștii nu cresc la locul potrivit, merită să-i mutați într-un loc mai bun. Poate nu au cea mai bună expunere sau nu se mai potrivesc în schema de plantare dintr-un anumit strat; poate solul dintr-o anumită parte a grădinii este prea umed pe timp de iarnă; sau, florile cele mai timpurii pot fi afectate de îngheț în fiecare an. Deseori, arbuștii cresc prea mari pentru spațiul alocat; dacă aceștia sunt importanți pentru dvs., merită să-i mutați altundeva. Mutați plantele veșnic verzi primăvara, iar arbuștii foioși oricând în sezonul de repaus.

TĂIEREA FLORILOR OFILITE

Arbuștii mici, cum este iarba neagră, care au mai multe mlađițe mici cu flori, pot fi tunși cu foarfeca după înflorire, deși florile pot fi tăiate mai devreme, pentru a se usca. Merită să înlăturați florile ofilite ale arbuștilor ca rododendronul și clematidele. Apucați capetele moarte între degetul arătător și degetul mare, dar aveți grijă să nu distrugeți mugurii noi.

ARBUȘTI DE PERETE

Arbuștii de perete au nevoie de îngrijire regulată. Un perete cu fața spre sud sau vest va fi mai cald, iar solul mai uscat. Un muici din pietricele va ajuta la menținerea rădăcinilor la răcoare. Pereții cu fața spre nord sau est sunt de obicei expuși vânturilor reci. Chiar și arbuștii care pot supraviețui la maturitate au nevoie de protecție când sunt tineri.

CUM ÎNGRIJIM UN ARBUST ÎN GHIVECI

1 Arbuștii crescuți în ghivece arată bine mulți ani, apoi încep să crească tot mai mult și devin foarte legați de ghiveci. Dacă nu este posibil să-i plantați în grădină sau să-i plantați într-un ghiveci mai mare, mutați-i în alt ghiveci primăvara, după separarea rădăcinilor și ei ar trebui să se îmbogățescă.

2 Mutați planta din ghiveciul său. Arbuștii din ghivece cu forme simple, care sunt mai mari în partea superioară, vor putea fi mai ușor scoși. Dacă rădăcinile au crescut pe marginile ghiveciului sau dacă ghiveciul este mai îngust la margine, s-ar putea să trebuiască să-l spargeți pentru a scoate arbustul.

3 Așezați cu atenție planta pe o parte, cu niște ziare dedesubt, pentru ca solul care se desprinde să nu se răsfire. Dacă rădăcinile au devenit foarte încâlcite, încercați să le descurcați și înlăturați mușchiul sau buruienile.

4 Folosind foarfece, tăiați între un sfert până la o treime din rădăcinile mai groase, pentru a încuraja formarea rădăcinilor noi și sănătoase.

5 Replantați arbustul într-un recipient de aceeași mărime sau ceva mai mare. Puneți cioburi peste găurile de drenare, uniformizați cu un strat de pietriș, apoi umpleți cu un strat de compost proaspăt. Presați ferm solul, udați-l bine și lăsați ghiveciul să se usuce.

Sugestii utile

Majoritatea arbuștilor arată mai bine pe măsură ce îmbătrânesc, dar unii își au perioada de glorie foarte de timpuriu și este mai bine să-i înlocuiți de îndată ce își pierd forma sau după ce nu mai înfloresc. Arbuștii cu viață scurtă ce pot fi înlocuiți când grădina se maturizează includ: salvia, cimbrul, hebe mai mici, lavatera și mătura. Speciile de levănțică, bătrâne și lemnoase, care nu au fost tunse regulat, e mai bine să fie înlocuite cu plante tinere. Mulți dintre acești arbuști pot fi ușor răspândiți prin tăiere. De exemplu, forsythia, deutzia și dafinul pot fi răspândite prin tăiere puternică.

ÎNGRIJIREA PRIN UDARE

Este vital să oferiți plantelor cantitatea de apă de care acestea au nevoie pentru a crește sănătos. În orice caz, apa este resursă săracă, mai ales vara, când folosirea furtunelor e interzisă și alte restricții se impun, și este important să o folosiți în mod înțelept. Aflați ce plante sunt capabile să suporte seceta și udați-le rar pe acestea și stocați apa, dacă este posibil (vezi dedesubt).

ROBINET EXTERIOR

Merită să instalați un robinet exterior afară, dacă încă nu aveți unul, deoarece veți putea să folosiți accesorii și conectoare mai bune decât cele disponibile pentru robinetele din interior. Majoritatea robinetelor moderne au acum o valvă dublă care nu permite apei contaminate să pătrundă și să se scurgă prin sistemul de apă. Puteți cumpăra o valvă dublă pe care să o înșurubați pe

vârful robinetelor mai vechi (în Anglia este ilegal să folosești furtun fixat pe un robinet care nu are o asemenea valvă). Dacă aveți un robinet exterior, nu numai că e mai ușor și mai rapid să umpleți stropitoarele, dar puteți atașa un furtun și un reglator (de timp), ca parte dintr-un sistem automat de udare. Robinetele ar trebui tot timpul să fie izolate termic iarna, în climate reci, pentru a preveni înghețul lor.

UDAREA NORMALĂ

O stropitoare este un element esențial și, dacă aveți două, puteți să duceți una într-o mână, cealaltă în cealaltă mână, pentru o udare mai eficientă. S-ar putea să aveți nevoie de o a treia stropitoare (preferabil de o culoare și aspect diferit, pentru a fi ușor de recunoscut) dacă doriți să diluați și să aplicați substanțe care distrug buruienile. Puteți liniștiți să

amestecați substanțele lichide în stropitori pentru udat, dar limpezii-le bine după aceea, pentru a preveni formarea algelor. Stropitorile de udat sunt fie din plastic, fie din oțel galvanizat; ambele tipuri au avantaje și dezavantaje: cele din metal durează, dar sunt grele și fac zgomot la folosire; cele din plastic sunt mai ușoare și mai silențioase, dar se distrug de obicei după câțiva ani.

Cumpărați o stropitoare cu un gât detașabil, pentru a avea mai multe opțiuni pentru udare. Când ați potrivit pulverizatorul, cu găurile în sus, un jet subțire de stropi de apă va ieși, tocmai potrivit pentru udarea semințelor și a răsadurilor, fără a le muta din loc. Când fața pulverizatorului este îndreptată în jos, apa va ieși mai repede într-o porțiune mai mică, ideală pentru udarea plantelor. Luați jos pulverizatorul dacă doriți un jet viguros de apă,

pentru a reumple heleșteul sau pentru a curăța unelte. Țevi pot fi instalate pe stropitoare, astfel încât jetul să iasă de-a lungul unei țevi. Un ibric de udat, cu un gât lung, este folosit pentru udarea plantelor instalate undeva sus, la fel ca și a celor în coșuri suspendate în ghivece plasate pe rafturi înalte.

UTILIZAREA FURTUNURILOR

Furtunul vă scutește de căratul apei prin grădină. Puteți monta un sistem permanent de furtunuri, discret, unindu-le prin conectori. Folosiți un ghid de furtun, pentru ca acestea să nu se încălcească în momentul când le trageți încoace și încolo sau peste straturile de flori. O alternativă este un furtun amplasat pe o bobină: în acest fel, furtunul nu se va încălci. Bobinele pot fi independente sau atașate de perete.

BUTOI PENTRU STOCAREA APEI

ROBINET
EXTERN CU
VALVĂ DUBLĂ

REGLATOR
DE APĂ

FURTUN

STROPITOARE CU
PULVERIZATOR

Majoritatea furtunurilor de grădină au un diametru de 12 mm și se vând în diferite lungimi, de obicei 30 m. Merită să vă luați un furtun cu trei pliuri pentru că sunt mai puternice decât cele cu două pliuri și e mai puțin probabil să se distrugă.

ACCESORII DE FURTUN

Pentru a uni ușor două furtunuri, folosiți conectoare care să se potrivească cu furtunul. În plus, există un număr de accesorii care pot fi folosite la capătul furtunului: o lansetă de udat, care vă permite să ajungeți și la coșuri suspendate de apă și ghivece pentru pervaz, fără ca apa să vi se scurgă pe brațe. Accesoriile gen trăgaciul unei arme sunt de asemenea disponibile și unor furtunuri se pot atașa diferite accesorii pentru fertilizarea zonelor extinse.

SISTEME AUTOMATE

Când o grădină are multe ghivece, în special coșuri suspendate, sau dacă aveți o seră, udatul plantelor poate deveni o povară.

Există mai multe sisteme disponibile pentru a automatiza udatul, astfel încât plantele să aibă destulă apă dacă dvs. nu sunteți în preajmă. Majoritatea sistemelor conțin un reglator care e atașat la un robinet exterior. La momentul stabilit, apa curge printr-o serie de țevi și tuburi spre plantele pe care doriți să le udați. Modelele de reglatoare diferă în funcție de numărul de ori în care se pornește apa în timpul unei zile și unele sunt mai ușor de fixat decât altele, așa că uitați-vă la mai multe modele înainte să cumpărați unul.

Trebuie să fixați rețeaua de țevi, astfel încât fiecare ghiveci să primească apă, iar duza de la capătul țevii să fie ajustată, astfel încât fiecare plantă să primească o cantitate suficientă de apă. Pentru udarea unui strat nou plantat sau a unor rânduri de legume, puteți încorpora un furtun în sistem. Un furtun de scurgere permite apei să se scurgă, să se prelingă de pe marginea acestuia; poate fi instalat fie direct pe su-

prafața solului, fie sub un muici.

STOCAREA APEI

Stocarea apei pentru folosirea în grădină în perioada de secetă este o măsură de precauție foarte indicată și care este în beneficiul mediului înconjurător. Puteți amplasa unul sau mai multe recipiente pentru a colecta apa de pe acoperișul casei, garajului sau alte dependințe. Apa de ploaie colectată este nu doar neprețuită pentru perioada de secetă, dar poate fi folosită și pentru plantele iubitoare de acid. Ridicați recipientele sau joantele pe cărămizi, pentru a vă fi mai ușor să puneți stropitoarea sub robinet. Recipientele pentru colectarea apei ar trebui să fie acoperite cu un capac și trebuie curățate o dată pe an cu un dezinfectant special.

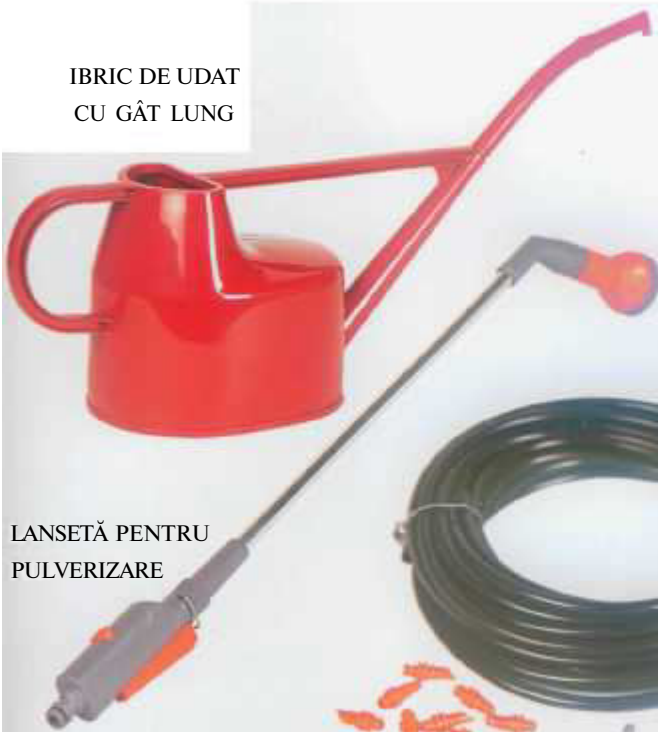
Mulcirea solului este un mod bun de a conserva apa, pentru că gradul de evaporare este minim. La fel, creșterea buruienilor va fi redusă, pe când, în caz contrar,

apa nu ar fi dirijată spre plantele alese de dvs.

CREȘTEREA UMIDITĂȚII

Pulverizatoarele manuale, cu sprayuri cu piedică, sunt utile pentru udarea suprafeței solului, după însămânțarea cu semințe mici, sau pentru menținerea în jurul plantelor izolate din seră a unui grad ridicat de umiditate. Pentru a crește gradul de umiditate al serei, improșați apă pe podea și pe schelă. Într-o casă în care umezeala ar putea avea ca efect pătarea unor piese de mobilier mai sensibile, puneți o tavă cu un strat subțire de pietricele sau strat capilar sub ghivecele de plante, pentru a mări gradul de umezeală.

IBRIC DE UDAT
CU GÂT LUNG

LANSETĂ PENTRU
PULVERIZARE

PULVERIZATOR

SISTEM DE IRIGARE
AUTOMAT CU JOANTĂ

FURTUN
PE BOBINĂ

PROTECȚIA ÎN FUNCȚIE DE VREME

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Bucăți de scoarță de copac, bucăți de plante vechi, paie sau frunze uscate

Plasă

Pietre

Lanternă sau clopote de sticlă

Pânză de sac

Lână de grădină sau material izolant

VEZI ȘI

Evaluarea elementelor

Vezi: *Microclimate*, pag. 16-17

Diferite feluri de vreme

Vezi: *Grădini în diferite climate*, pag. 18-19

Soare sau umbră

Vezi: *Aranjamente pentru diferite locuri*, pag. 26-27

Unii arbuști și plante perene foioase sunt la granița între cei care pun probleme și cei care nu pun probleme și pot să se distrugă în timpul unei ierni grele. Decât să le tot schimbați locul în fiecare toamnă, cum ați face cu plantele mai sensibile, asigurați-le izolare și spațiu la baza fiecăreia, la sfârșitul toamnei (vezi vizavi). Partea superioară uscată a plantelor perene poate fi lăsată până primăvara sau tăiată înainte de a fi izolată.

Deseori, este destul să asigurați un paravânt temporar, pentru a proteja plantele veșnic verzi și mai sensibile într-un înveliș de pânză de sac sau lână de pădure, umplută cu un material izolant cum sunt paie. Proptiți ramurile de conifere tăiate, precum ramurile unui pom de Crăciun, de arbuștii de perete, așezând capetele sub sârme, pentru a le menține la loc.

Plantele mai rezistente din ghivece pot fi totuși în pericol dacă compostul îngheață; împachetarea ghiveciului într-un strat dublu de material izolant va ajuta la prevenirea

acestei probleme. În plus, plantele tip rozetă s-ar putea să putrezească iarna, mai ales dacă apa rece le pătrunde în coroană. Cel mai bine ar fi să le protejați cu un clopot, o bucată de sticlă sau polietilenă (vezi vizavi). Pentru a preveni putrezirea coroanei florilor (*Kniphofia*), adunați frunzele într-un loc și legați-le cu o bandă elastică.

RECIPIENTE DE VARĂ

Dacă plantele din ghivece sau coșuri suspendate se usucă, mutați-le într-un loc umbros, înlăturați capetele florilor ofilite și frunzișul maroniu. Păstrați tulpinile care au muguri noi, dar tăiați plantele care nu mai înfloresc. Tăiați frunzele care atârnă.

Pentru a umezi din nou compostul uscat, pe bază de turbă, umpleți pe jumătate un vas de spălat cu apă curată, caldă, adăugați câțiva stropi de lichid de spălare și amestecați. Țineți ghiveciul sau coșul în apă 30 de minute, apoi lăsați-l să se usuce, înainte să-l puneți în poziția inițială.

Un gard viu înalt, din dafin portughez (Prunus lusitanica) formează un paravânt care protejează stratul de flori și formează o zonă adăpostită.

IZOLAREA

Acoperiți bazele plantelor de la marginea straturilor cu 15 cm de bucăți verzi de plante, frunze uscate sau paie. Așezați o plasă peste acestea și fixați-o cu pietre. Înlăturați-o la începutul primăverii, pentru ca planta să nu facă muguri. Împrăstiați bucăți de scoarță de copac pe sol și tratați cu compost paie, frunzele sau alte părți din plantă.

FOLOSIREA CLOPOTELOR DE STICLĂ

Lanternele mici sau clopotele de sticlă pot proteja plantele mici de la marginea stratului de frig; de asemenea, ele împiedică pătrunderea apei de ploaie în plantele alpine tip rozetă. Fixați clopotele pe sol sau fixați o piatră deasupra, pentru stabilitate. Aerisiți în zilele calde, așezând o piatră sub marginea clopotului, altfel se vor încălzi prea tare.

ÎMPACHETAREA ARBUȘTILOR VEȘNIC VERZI, ȚEPOȘI

1 Protejați plantele veșnic verzi prin strângerea părților cu frunziș. Încolăciți fâșii de pânză de sac în jurul frunzelor, pentru a le fixa.

2 Acoperiți planta cu material izolat, cum este lână de pădure. Dacă plantele sunt în ghivece, izolați prin împachetarea cu folie, de exemplu, a ghiveciului, pentru a preveni înghețul rădăcinilor.

PROTECȚIA CONTRA VÂNTULUI

Pentru a opri un vânt puternic care ar putea să distrugă ramuri, tulpini, frunziș și flori, trebuie să îi reduceți viteza înainte să ajungă la plante. Pentru plantele nou răsădite, un paravânt din plasă fixată de țărâși reprezintă o protecție suficientă. Ridicați paravântul între plantă și vântul puternic.

În majoritatea cazurilor, paravântul reprezintă o structură temporară și vă puteți lipsi de el de îndată ce plantele s-au fixat. Folosiți un paravânt special din plasă, care oprește cam 50% din puterea vântului. Dacă aveți nevoie de protecție permanentă împotriva vânturilor puternice, cea mai bună opțiune o reprezintă un

strat mic de arbuști sau un gard viu. Asigurați-vă că plantele folosite pentru a reduce puterea vântului sunt suficient de rezistente și viguroase. În zonele de coastă, plantele trebuie să fie tolerante la soare (vezi pag. 120-121). Amplasați un paravânt temporar pentru a proteja gardul viu, până când acesta se fixează.

PREVENIREA PROBLEMELOR

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Clopot de sticlă
Cârlige de grădină
Mănuși de cauciuc
Trapă
Lanternă
Pesticide

VEZI ȘI

Alte probleme
Vezi: *Prevenire naturală*,
pag. 178-179

Sere
Vezi: *Grădinărit în seră*,
pag. 192-193

Plantări noi
Vezi: *Însămânțarea în aer
liber*, pag. 196-197

Mai devreme sau mai târziu, unele din plantele dvs. vor cădea pradă bolilor, virușilor, dăunătorilor sau lipsei de substanțe nutritive. Nu merită să înecați plantele în substanțe chimice dacă această operație consumă timp, este costisitoare și dăunătoare mediului. Există mai mulți pași pozitivi pe care îi puteți face. Întotdeauna creșteți plante puternice, sănătoase, în condiții favorabile, astfel încât să fie imune la boli și dăunători. Atenția acordată igienei grădinii și inspectarea regulată a plantelor, mai ales în seră și zonele cu legume, va preveni agravarea

numeroaselor probleme potențiale. Modalitățile de prevenire a acestora sunt scoase în evidență vizavi, la pag. 178-179.

Verificați răsadurile tinere în fiecare zi, plantele noi în fiecare săptămână, iar copacii maturi și arbuștii după o iarnă grea și cam la mijlocul sezonului de creștere. Dacă descoperiți vreo problemă, identificați întâi cauza. Notați data și momentul apariției și fie căutați simptomele într-o carte despre dăunători și boli, fie duceți o mostră de plantă la un expert local. De îndată ce știți cauza, puteți să alegeți opțiunile care vor îndrepta situația.

Hosta cu frunziș frumos, dar sunt invadate de li-macși la sfârșitul primă-verii și la începutul verii, sau mâncate de căprioare, mai târziu. În orice caz, plantele supraviețuiesc de obicei și apar din nou în anul următor.

FOLOSIREA CHIMICALELOR

Există perioade când controlul prin chimicale este cea mai bună opțiune, de obicei când o problemă nu poate fi rezolvată într-un anumit an. Există chimicale care se fac din produse naturale și sunt acceptate în grădinăritul organic. De exemplu, săpunurile insecticide vor controla bolile cauzate de insecte, în timp ce mixtura Bordeaux (bazată pe sulfatul de aramă) și sulfura, care derivă din substanțe

rezultate natural, controlează bolile cu ciuperci. Pesticidele își fac efectul fie prin contact, fie sistemic. Pesticidele de contact trebuie aplicate peste tot. Ele funcționează mai mult sau mai puțin pe loc, deși s-ar putea să fie nevoie de încă o aplicare. Își fac bine efectul mai ales când este vorba de dăunători cu corp moale, cum sunt omizile. Spray-urile sistemice au nevoie de mai mult timp pentru a-și

face efectul, pentru că trebuie în primul rând să fie absorbite de către seva plantei, cu care dăunătorii se vor hrăni apoi. Pesticidele sistemice asigură protecție pe o perioadă mai lungă și ajută la stărpirea dăunătorilor cu corp tare. Indiferent ce folosiți, citiți întotdeauna cu atenție eticheta de pe pachet. Vă va spune cât să folosiți, pentru ce plante este potrivit și când să aplicați produsul.

FOLOSIREA BARIERELOR

Protejați tulpinile tinere, succulente, cum sunt mugurii abia iviți sau plantările noi, cu un mini-clopot (fie cumpărat, sau făcut dintr-o sticlă de plastic mare). Clopotele sau plasele fine sunt suficiente pentru a opri insectele zburătoare sau târâtoare să se așeze pe plante. În orice caz, clopotele pot cauza o încălzire prea mare a plantelor.

ÎNLĂTURAREA DĂUNĂTORILOR CU MÂNA

Culegerea dăunătorilor, cum sunt omizile, gărgărițele sau limacșii, cu mâna, este eficientă dacă numărul acestora este redus. Purtați mănuși de cauciuc, pentru că unele s-ar putea să cauzeze iritații ale pielii. Puneți insectele într-un loc accesibil păsărilor sau aruncați-le în apă. Limacșii, gărgărițele și melcii sunt vietăți nocturne, deci culegeți-i noaptea.

IGIENA GRĂDINII

Nu sunt prea multe de făcut în legătură cu dăunătorii care zboară și bolile care apar în grădina dvs., dar puteți să vă asigurați că plantele pe care le aduceți în grădina dumneavoastră sunt sănătoase. Cu cât o plantă în ghiveci a stat mai mult la vânzare, cu atât e mai posibil să aibă o problemă, deci cumpărați de la furnizori cu renume.

VERIFICAREA PLANTELOR NOI

Când cumpărați plante, uitați-vă la vârfurile tinere în creștere și dedesubtul frunzelor, să vedeți dacă nu au dăunători mici, cum sunt afidele. Verificați frunzișul, să nu aibă o pudră albă sau cenușie. Scoateți plantele din ghiveci înainte de a le cumpăra, pentru a verifica dacă nu au viermi sau rădăcini tocate de aceștia.

CAPCANE PENTRU DĂUNĂTORI

Capcanele pentru dăunători sunt eficiente până la un anumit punct. Pentru stărpirea insectelor zburătoare din seră, agățați capcane lipicioase. Într-un cadru rece, protejați-vă plantele cu o capcană pentru șoareci (dar cumpărați una umană). Problema persistentă a cârțițelor poate fi rezolvată cu ajutorul curselor, dar ar putea dura mult timp.

Sugestii utile

Igiena este importantă, mai ales în seră, unde în condițiile calde pot apărea rapid insecte și boli. Începeți fiecare an cu o curățenie perfectă, care include echipament curat și compost proaspăt. Folosiți apă de la robinet pentru răsaduri și apă stătută pentru plantele mature. Butoiașele pentru apă de ploaie trebuie acoperite și curățate o dată pe an. Pentru a preveni bolile de sol, faceți o rotație a plantărilor în zona cu legume. Unele plante, cum sunt trandafirii și panseluțele, nu trebuie plantate în locul unde au fost sădite anterior, pentru că vor fi mult mai sensibile la dăunători și boli.

PREVENIREA NATURALĂ

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Controale biologice

Plante sănătoase

Îngrășământ lichid

VEZI ȘI

Hrănirea

Vezi: *Cum să aplicați îngrășământul*, pag. 98-99

Păduri și garduri vii

Vezi: *Grădinărit și natură sălbatică*, pag. 162-163

Decoruri naturale

Vezi: *Pajiști și heleștee cu natură sălbatică*, pag. 164-165

Cum să scăpăm de dăunători

Vezi: *Prevenirea naturală*, pag. 178-179

Există unele zone de grădină în care petreceți mult timp și e posibil să observați repede problemele ivite la plantele în ghivece de curte, la recoltile frecvente sau la plantele din seră. În orice caz, într-o grădină mare, cu arbuști și straturi cu plante mature, la o zonă mai sălbatică sau la un gard viu de la capătul grădinii nu veți putea depista problemele în faza lor de început, deci nici nu le veți putea rezolva imediat. Nu vă îngrijorați prea mult în legătură cu dăunătorii care apar în zonele mature ale grădinii. Ele vor apărea, mai ales în anumite perioade ale anului, dar vor deveni rar o problemă serioasă și de durată. În general, de îndată ce numărul dăunătorilor atinge un anumit nivel, dăunătorii naturali vor fi atrași de aceștia care vor constitui o sursă de hrană. Aceasta va reduce numărul lor la un nivel normal.

Există multe lucruri pe care le puteți face într-o grădină pentru a atrage prădătorii naturali (vezi caseta de vizavi), dar de cele mai multe ori nu este cazul. De exemplu, dacă pulverizați cu spray-ul împotriva insectelor, care atacă plantele, există numeroase șanse să distrugeți insectele care mănâncă dăunătorii. Buburuza este un astfel de exemplu, dar mai există și altele, cum sunt gărgărițele, larvele

de muște, viespile parazite și păsările mai mici, cum este pițigoiul. Încurajarea apariției acestor specii în grădină înseamnă reducerea folosirii substanțelor dăunătoare și permite populației de afide să se formeze la un nivel care atrage dăunătorii.

Majoritatea plantelor nu vor mai avea probleme, iar păstrarea igienei grădinii și înlăturarea promptă a plantelor bolnave vor reduce apariția bolilor.

CUMPĂRAREA CONTROALELOR BIOLOGICE

Mulți dăunători de grădină pot fi controlați prin folosirea paraziților naturali. Puteți cumpăra organismele vii prin poștă sau există și microorganisme pudră, pe care le puteți activa amestecându-le cu apă. Există și controale biologice pentru musculițe albe (stânga), căpușe, viermi albi, ofide, gărgărițe, limacși și râme.

APLICAREA CONTROALELOR BIOLOGICE

Folosiți tipuri de control biologic într-un mediu sub supraveghere, cum sunt serele. Trebuie să introduceți controlul biologic în momentul potrivit al anului și acesta să fie prompt. Pesticidele fac ca aceste controale să fie ineficiente, deci nu le puteți folosi dacă ați încercat deja un control chimic.

CUM SĂ NE OCUPĂM DE PROBLEME

CĂUTAREA CAUZELOR

Virusii și unii dăunători, cum sunt rămele, încetinesc creșterea plantei, sporesc gradul de distrugere, deformarea sau adesea inegalitatea frunzișului și a florilor, după cum se observă la această lălea. Dacă vreo plantă a dvs. manifestă aceste simptome, smulgeți-o și ardeți-o imediat.

PREVENIREA PROBLEMELOR

Pentru plantele de recoltă care trăiesc mult, căutați plante care sigur nu au viruși sau cumpărați de la furnizori serioși. Unii trandafiri sunt mai sensibili la viruși decât alții - acesta are un virus-mozaic - deci merită să căutați un specialist veritabil în trandafiri. Igiena grădinii și înlăturarea dăunătorilor ajută la prevenirea virușilor.

PROBLEME DE NUTRIȚIE

Îngălbenirea frunzișului are mai multe cauze: lipsa substanțelor nutritive, distrugerea fizică a rădăcinilor sau umezeala prea mare. Săpați planta pentru a vedea dacă rădăcinile au fost distruse sau pentru a afla mai multe despre sol (umezeala prea mare sau extremele de pH pot de asemenea cauza probleme).

Lipsa substanțelor nutritive este o cauză majoră a îngălbenirii frunzișului sau a vestejirii. Adăugarea de substanțe nutritive solului va îndrepta problema și folosirea unui îngrășământ lichid va ajuta rapid planta. Florile de aici sunt afectate de cloroza produsă de calcar, care afectează mai ales plantele acide, crescute în sol alcalin.

ATRAGEREA DĂUNĂTORILOR NATURALI

Nu fiți ordonat dacă doriți să atrageți dăunătorii - butucii vechi atrag insecte.

Pe lângă faptul că nu folosiți pesticide, puteți și furniza hrană și adăpost pentru prădătorii naturali. Broaștele vor mânca limacșii, la fel și melcii, omizile și viermii, deci merită să înghebați și un iaz mai mic pentru a le atrage. Păsări de diferite feluri vor mânca melcii, omizile, alte răme și afide. Ele sunt atrase de grădini mature, cu adăposturi cu arbuști, unde își pot face cuiburi. Invitați păsările

prin amplasarea într-o grădină nouă și nu foarte încărcată de cuiburi. Lăsați mai mulți butuci în spatele unui loc umbros, care să nu vă stea în cale. Aici, ei putrezesc încet și asigură hrană și adăpost pentru cărăbușii care se hrănesc cu limacși și asigurați locuri de hibernare pentru broaștele răioase. Faceți grămezi de frunze moarte, pentru a asigura adăpost insectelor iarna.

TĂIEREA, TUNDEREA ȘI RECOLTAREA

TUNDEREA ARBUȘTILOR

O foarfeca de grădină este esențială pentru orice grădinar. Pentru a evita, cumpărați una cu mânere viu colorate sau păstrați-o într-o husă. Merită să investiți mai mult și să aveți o pereche cu lame care se pot înlocui. Trebuie de asemenea să verificați dacă mânerul de siguranță este ușor de folosit cu o singură mână. Majoritatea modelelor au lame care taie prin mișcări de ocolire; dacă sunteți stângaci, cumpărați o pereche de foarfece pentru stângaci. Pentru cei care găsesc dificilă acțiunea de strângere, încercați o pereche care are roată cu clichet, special făcută pentru cei care nu au pute-

re să strângă. Nu răsuciți sau nu strângeți foarfecele, folosindu-le pe tulpini mai groase de 1-2 cm. Pentru a tăia crengi mai groase folosiți foarfecele cu mânere mai lungi, pentru a tăia până la nivelul solului. Există acum modele mai ușoare, special făcute, iar dvs. nu aveți nevoie de prea multă forță pentru a tăia cu ele. S-ar putea să găsiți și modele cu nicovală, care folosesc lame și această nicovală pentru tăiere. Pentru tunderea gardurilor vii, folosiți foarfeca specială pentru grădină. Mărimea, greutatea și echilibrul variază mult la aceste foarfece, deci încercați mai multe modele înainte de a cumpăra.

TUNDEREA COPACILOR

Aparatele de tuns cu prăjină pot avea cam 2-3 m sau mai mult în lungime. Ele sunt alcătuite dintr-o lamă de tăiat la capătul unei prăjini și vă permite să tăiați ramuri amplasate foarte sus în copaci, în timp ce dvs. rămâneți pe sol. De obicei, trebuie să trageți de o sfoară pentru a face tăietura, dar există și modele disponibile, care se folosesc de un sistem cu pârghii.

Majoritatea uneltelor de tuns cu prăjină sunt prevăzute mânere telescopice, deci puteți ajunge la crengi înalte; în orice caz, aceste aparate de tuns se pot folosi doar pentru crengi care au cel mult 3

cm în diametru. Unele aparate de tuns cu prăjină au accesorii în plus pentru tăierea cu ferăstrăul sau pentru recoltare. Pentru a vă descurca cu ramurile mai groase de până la 10 cm, veți avea nevoie de un ferăstrău. Aceasta este o unealtă ieftină, ușor de folosit, cu o lamă curbată și foarte potrivită pentru spații mici, izolate. Ferăstrăul mai poate fi folosit pentru tăierea sau separarea rădăcinilor plantelor perene. Ar trebui să cumpărați un ferăstrău care se poate ține în siguranță; nu uitați să aveți la îndemână lame de rezervă, pentru că vor trebui schimbate des.

FOARFECE CU
MÂNERE LUNGI ȘI CU
ACȚIUNE DE OCOLIRE

FOARFECE CU
MÂNERE LUNGI
ȘI NICOVALĂ

TĂIEREA ARBUȘTIILOR

Foarfecele de grădină vor tunde foarte frumos gardurile vii. Găsiți o pereche ușor de ținut în mână și la care echilibrul dintre mânere și lame pare potrivit. Unde aveți mult gard viu, este mai bine să folosiți un aparat de tuns electric sau cu benzină, sau unul cu baterii reîncărcabile. Tipurile electrice sunt mai ușor de folosit decât cele cu combustibil, dar trebuie să mențineți sfoara la loc, pentru a nu vă încurca. Deși aparatul cu benzină este mai greu, dvs. nu sunteți limitați la plante aflate în apropiere de sursa de electricitate. Aparatele de tuns garduri vii, care folosesc baterii reîncărcabile, sunt ușoare, sigure și deloc greu de folosit, dar sunt mai bune pentru garduri mai mici, care nu

au plante cu tulpini prea groase. Deși tufișurile pot fi tăiate cu vârful foarfecii, merită să vă faceți rost de o pereche din acelea care se folosesc pentru tunsul oilor, pentru a obține un efect foarte ordonat. Acestea pot fi folosite pentru tăierea marginilor arbuștilor, pentru recoltarea ierburilor și tăierea plantelor acvatice.

TĂIEREA PLANTELOR PERENE

Când tăiați florile pentru casă sau pentru a le îndepărta pe cele ofilite, puteți folosi o foarfecă pentru flori. Este mai ușoară decât foarfecile de grădină și nu distruge tulpinile cu sevă. Dacă nu puteți să ajungeți la flori, folosiți unelte de tăiat cu mânere lungi, care țin planta și o taie. De îndată ce plantele perene au terminat de

înflorit și s-au ofilit toamna, tulpina superioară poate fi tăiată cu foarfeca, fie până la nivelul solului, sau chiar deasupra nivelului noii tulpini.

TĂIEREA MLĂDIȚELOR

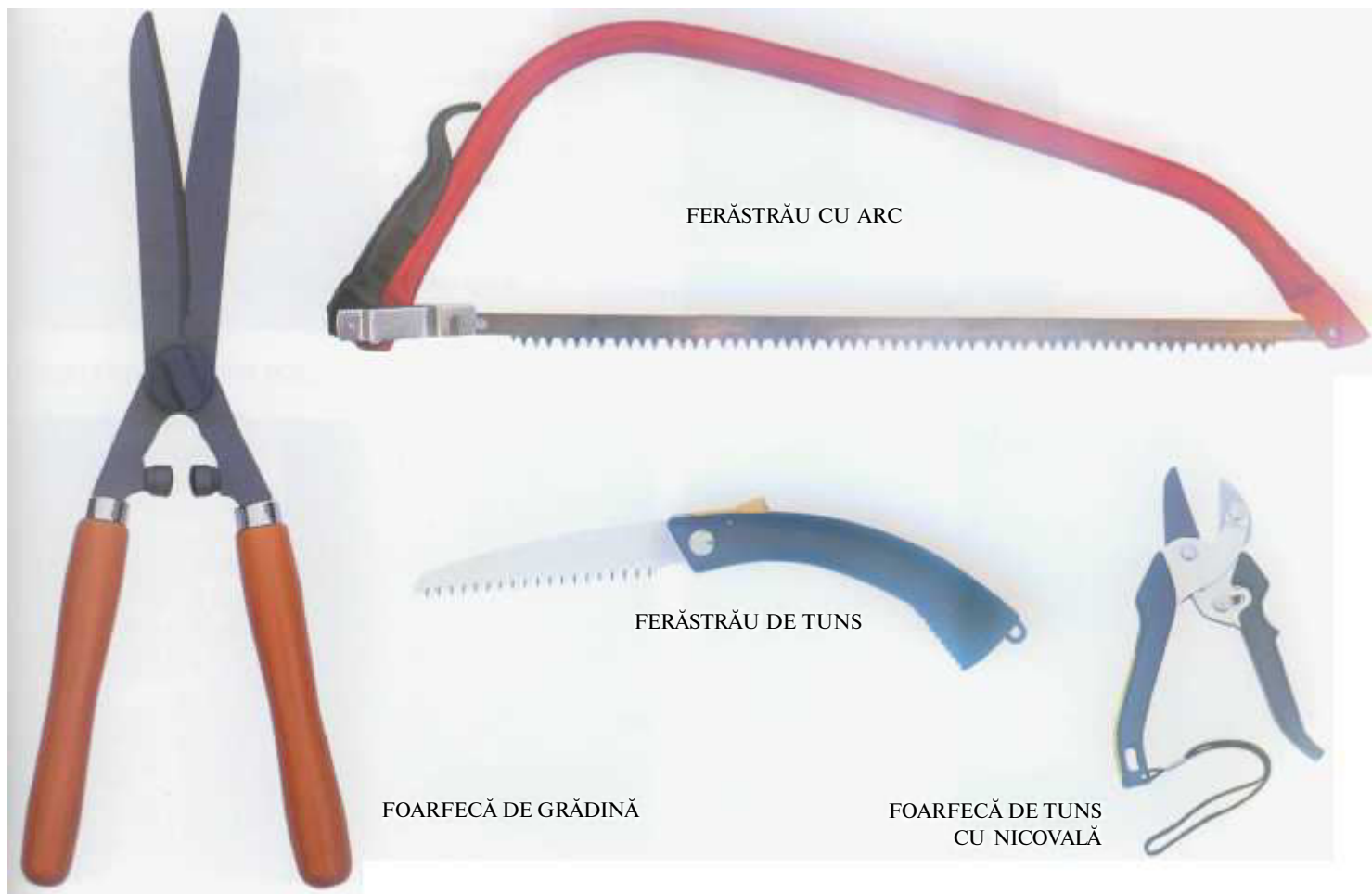
O lamă curată, ascuțită este esențială pentru tăierea cu succes a mlădițelor. Folosiți un cuțit de grădină pentru mai multe activități sau un scalpel cu lame care se pot înlocui pentru a tăia mlădițele de lemn de esență moale sau semi-dezvoltate, în timpul sezonului de creștere.

În orice caz, pentru tăierea mlădițelor de lemn mai tare, folosiți o de foarfecă de grădină bine ascuțită. Pentru a reduce răspândirea virusurilor de la o plantă la alta; după ce ați tăiat mlădițele, sterilizați lamele.

RUPEREA ÎN BUCĂȚI

Resturile și bucățile tăiate din copaci și arbuști, resturile din garduri vii sau legume (cum sunt lujerele groase de porumb) pot ocupa mult spațiu și procesul de tratare cu compost va dura mult.

Ruperea acestor resturi în bucăți mai mici vor reduce mult din masa lor, și pot fi folosite ca muici pentru zonele de pădure sau pot fi adăugate unei grămezi de compost. Aparatele speciale de mărunțire sunt disponibile în variaanta electrică și cea cu benzină, dar ele variază în funcție de ușurința cu care se pot folosi pentru a tăia ramurile mai groase, de zgomotul pe care îl fac, de siguranța oferită în momentul folosirii, deci merită să verificați mai multe modele înainte de a vă decide pe care să-l luați.

FERĂSTRĂU CU ARC

FERĂSTRĂU DE TUNS

FOARFECĂ DE GRĂDINĂ

FOARFECĂ DE TUNS
CU NICOVALĂ

TĂIEREA ARBUȘTILOR

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Foarfece

Clește cu mânere lungi
sau ferăstrău

Recipient pentru părțile
tăiate

Aparat de mărunțit

VEZI ȘI

Tot felul de cățărațoare

Vezi: *Alegerea plantelor
agățătoare și a arbuștilor*,
pag. 126-127

Tot felul de arbuști

Vezi: *Alegerea arbuștilor*,
pag. 136-137

Care arbuști?

Vezi: *Cumpărarea și
plantarea arbuștilor*, pag.
138-139

Întreținerea arbuștilor

Vezi: *Îngrijirea arbuștilor*,
pag. 170-171

Cum să tăiați

Vezi: *Tăierea, tunderea și
recoltarea*, pag. 180-181

Majoritatea arbuștilor au nevoie de tăiere (tundere) dacă se ivesc probleme, iar unii se dezvoltă mai bine dacă beneficiază de o tundere regulată și sistematică. Aceștia vor fi arbuști la care noua tulpină este foarte frumoasă și arbuștii care înfloresc vara și fac

Acest arbust sănătos — ochiul boului — face parte dintr-un strat ușor de întreținut care se revarsă în mod atractiv pe alee.

muguri noi pe o tulpină nouă, cum este buddleja. Cea mai folosită metodă de tăiere este prin despicarea unei tulpini în trei (vezi mai jos). Prin această metodă, o parte din tulpinile bătrâne sunt înlăturate, ceea ce permite tulpinilor noi să se dezvolte. Există arbuști care pot fi tăiați mai mult și toate tulpinile să fie la nivelul solului (vezi Tăierea tulpinilor la nivelul solului, vizavi); această metodă stimulează creșterea tulpinilor noi și este folosită când planta este un element foarte atractiv, cum ar fi plantele colorate care rezistă iarna sau frunzișul tânăr, atrăgător.

Există arbuști, în special cei care trăiesc puțin, care nu se dezvoltă din vechea tulpină, deci este de evitat o tăiere prea puternică. Ca soluție, noua tulpină trebuie tăiată pentru a păstra aspectul ordonat (vezi: scurtarea tulpinilor noi, vizavi).

Mulți arbuști cu frunze cenușii, cum este levănțica, se taie la nivelul solului doar dacă există deja la bază o nouă tulpină care răsare. Începeți tăierea primăvara, după plantare și tăiați toate tulpinile până la nivelul celor în creștere; dacă nu există tulpină nouă, tăiați puțin din tulpina de anul trecut. Ar trebui să lăsați un ciot de 5-10 cm înălțime, care va crește repede și va avea mlădițe.

TĂIEREA UNEI TULPINI ÎN TREI

1 Începeți tăierea când un arbust are deja trei ani și tulpinile sunt deja încărcate, întâi alegeți tulpinile moarte, bolnave sau deteriorate, tăiați-le la nivelul solului cu foarfecele. Dacă rădăcinile sunt groase, puteți folosi un ferăstrău sau un clește.

2 Faceți câțiva pași înapoi și cercetați forma. Alegeți alte câteva ramuri pe care să le tăiați, pentru ca arbustul să aibă un aspect echilibrat și cu un centru deschis. Tăiați cam una din trei tulpini.

TĂIEREA TULPINILOR LA NIVELUL SOLULUI

1 Începeți tăierea arbuștilor la un an după plantare, apoi repetați operațiunea din an în an sau din doi în doi ani. Tăiați tulpinile la 5 cm deasupra nivelului solului sau cât să rămână doar un ciot.

2 Ajutați planta să-și revină udând-o, hrănind-o și mulcind-o. Dacă aveți doi arbuști de același tip, tăiați alternativ arbuștii în fiecare an, astfel încât fiecare dintre ei să fie tăiat foarte scurt, o dată pe an.

TĂIEREA ARBUȘTILOR AGĂȚĂTORI

1 Când tăiați un arbust agățător de pe un zid sau un gard, asigurați-vă că păstrați fiecare ramură care poate fi îndreptată. Înlăturați ramurile care cresc în afara zidului.

2 Amintiți-vă să legați noua tulpină pentru a umple golurile, cât timp arbustul este tânăr și flexibil.

SCURTAREA TULPINII NOI

Înlăturați mlădițele moarte, bolnave sau deteriorate, tăindu-le până ajungeți la partea sănătoasă, dar mențineți tăierea drastică la minimum, pentru că mulți arbuști nu vor crește imediat înapoi din vechea tulpină. Începeți tăierea când arbuștii sunt tineri. După ce s-au fixat, tăiați între o jumătate până la două treimi din noua tulpină, în fiecare an.

Sugestii utile

Dacă nu găsiți numele arbustului pe care doriți să îl tăiați, optați pentru tăierea unei tulpini în trei, primăvara. Folosiți o carte despre arbuști pentru a afla care este cea mai bună metodă de tăiere. Tăierea regulată nu este obligatorie pentru toți arbuștii și cel mai bine este să fie lăsați să-și dezvolte forma lor naturală, dacă le-ați oferit spațiul de care aceștia au nevoie. Notați-vă arbuștii care au nevoie de tăiere în fiecare anotimp și puneți foaia lângă foarfece. Colectați părțile tăiate într-o grămăjoară. Când aveți destule, puneți-le în aparatul de mărunțit pentru a face compost.

ÎNGRIJIREA COPACILOR

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Cuțit de tăiat

Foarfecă de grădină

Mănuși

Foarfecă de copac

Ferăstrău de tăiat

VEZI ȘI

Forma și culoarea copacilor

Vezi: *Alegerea copacilor*, pag. 114-115

Tot felul de copaci

Vezi: *Stiluri de plantare a copacilor*, pag. 116-117

Care copac?

Vezi: *Cumpărarea și plantarea copacilor*, pag. 118-119

Copacii nou plantați au nevoie de puțină întreținere și se vor îngriji singuri dacă au fost selectați și plantați cu atenție. Asigurați-vă că copacii au destulă apă când cresc și înlăturați buruienile și ierburile de la baza lor, astfel încât să nu existe nimic care să-i priveze de substanțele nutritive vitale. Cercetările au arătat că iarba, în special, poate întârzia creșterea copacilor tineri. Cel mai bine este să mulciți baza copacului în primii ani; apoi merită să plantați în jurul acestuia un strat de plante joase, cum este bubinocul (*Vinca*), tă-tăneasa (*Symphytum*) sau planta perenă veșnic verde care se extinde mult *Pachysandra terminalis*. Puteți să tundeți copacul dvs., dar numai când este foarte necesar.

Copacii maturi reprezintă un bun de înlocuit într-o grădină, deși s-ar putea să nu vă gândiți la acest lucru dacă grădina dvs. este foarte umbră. În orice caz, merită să formați o grădină în jurul copacului dacă este posibil - își va forma un caracter unic.

Un copac bătrân ar putea crea probleme. Acestea includ riscuri privind siguranța, în special dacă copacul e situat lângă casa dvs., unde rădăcinile ar putea distruge fundațiile; ramurile căzute pot fi o problemă sau chiar

copacul în sine, care, dacă este doborât de vânturi puternice, poate cauza pagube destul de costisitoare. Dacă sunteți suficient de norocoși încât să aveți o porțiune mare de pământ, merită să lăsați copacii să-și revină la forma lor maximă singuri, în cazul în care acest lucru nu implică vreun pericol. Un copac se poate deteriora în mod natural, parțial, dar să rămână perfect sănătos sau chiar să producă muguri noi și să reziste mulți ani.

Dacă aveți dubii în legătură cu siguranța copacului, sau dacă copacul dvs. ajuns la maturitate are probleme, consultați un specialist (vezi panoul de vizavi). Dar nu aplicați totuși cele mai drastice metode. O muncă prost făcută va face copacul să arate rău și va cauza probleme în viitor.

Când un copac este tânăr, apălați la tăiere în vederea formării acestuia. Metoda ajută la atingerea unei forme frumoase la maturitate. Trunchiul și crengile unui copac tropical cresc repede, deci este important să le tăiați corect în primii câțiva ani.

În orice caz, cu copacii veșnic verzi nu aveți nevoie de prea multe tăieri, ci mai degrabă de îndepărtarea crengilor distruse, moarte sau încâlcite.

ÎNLĂTURAREA UNUI RIZOM DE MLĂDIȚĂ

Unii copaci sunt altoiți pe un rizom bine crescut, uneori s-ar putea ca aceste rădăcini să producă o mlădiță dedesubtul altoiului; mlădița trebuie înlăturată, altfel va crește mai viguros decât copacul altoit și s-ar putea să-l domine în cele din urmă. Găsiți baza mlădiței imediat și rupeți-o sau tăiați-o cu un cuțit.

ÎNDEPĂRTAREA „LIDERULUI” RIVAL

Dacă este potrivit poziției lui, copacul dvs. ar trebui să nu aibă nevoie de tăiere. Uneori, un copac tânăr va avea ramuri laterale bine dezvoltate, care amenință să domine „liderul” central, natural. Acest nou lider va da un aspect strâmb copăcelului; scurtați-l deci la o treime din lungimea sa, tăindu-l până când arată ca un mic mugure.

TEHNICI ESENȚIALE DE TĂIERE

1 Subțierea coroanei implică înlăturarea ramurilor laterale pentru a lăsa lumina și aerul să ajungă la copac și pentru a-i întări structura. Faceți câțiva pași înapoi și hotărâți care ramuri trebuie înlăturate. Începeți rădărirea de jos, dinspre interior, și apoi urcați. Nu uitați să tăiați de la bază orice ramuri care se întretaie.

2 Folosiți foarfece mari pentru a tăia ramuri de până la 2,5 cm grosime. Căutați o umflătură de-a lungul crengii dacă doriți să tăiați o ramură de la mugure. Veți stimula astfel creșterea mugurului, iar copacul se va ramifica și mai mult. Dacă doriți să descurajați creșterea ramurilor în plus, tăiați mult, până ajungeți la principala ramură.

3 Crengile groase ale copacului ar trebui înlăturate în trei etape, pentru a preveni creșterea prea masivă a acestora, provocând ruperea scoarței copacului. Folosiți un ferăstrău de tăiat pentru a înlătura partea principală a ramurii, lăsând o lungime de ramură de 30-45 cm. Dacă scoarța copacului se rupe în acest stadiu, nu contează.

4 Faceți o a doua tăiere, începeți dedesubt, acolo unde se află punctul de întâlnire cu copacul. Tăiați cam jumătate din ramură, evitând partea ușor îngroșată, numită gulerul ramurii.

5 Faceți tăietura finală de sus, îndepărtând complet ciotul de creangă. Evitați să tăiați prea aproape de copac; porțiunea tăiată, cu cât va fi mai mare, cu atât va fi mai vulnerabilă la dăunători și boli; în mod ideal, locul cu tăierea ar trebui să fie pe marginea exterioară a gulerului ramurii sau a crestei. Nu este recomandabil să așezați îngrășământ în locul tăiat.

SPECIALIȘTII ÎN COPACI

Dacă aveți dubii în legătură cu siguranța, sau dacă umbra copacului dvs. matur cauzează probleme, consultați un specialist care este calificat și are pregătirea necesară. Puteți obțineți o listă de la primăria locală sau consultați o asociație pentru aranjări de grădină.

Un specialist vă va da sfaturi în legătură cu orice muncă esențială și în legătură cu felul în care să îmbunătățiți aspectul copacului dvs., făcându-i mai agreabil. Puteți să subțiați coroana lui superioară, pentru a reduce umbra, fie înlăturând câteva ramuri mai joase (ridicarea coroanei), fie subțind selectiv întreaga boltă (reducerea coroanei).

ÎNGRIJIREA GARDURILOR VII

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Ferăstrău de tăiat

Mănuși

Foarfece

Cuțit de tăiat

Foarfece de grădină

Clește

Aparat de tuns gardurile vii

VEZI ȘI

Plante pentru gardul viu

Vezi: *Alegerea gardului viu*, pag. 120-121

Aranjarea gardurilor vii

Vezi: *Stiluri de gard viu*, pagina 122-123

Fixarea unui gard viu

Vezi: *Plantarea gardului viu*, pag. 124-125

Cum să tăiem

Vezi: *Tăierea, tunderea și recoltarea*, pag. 180-181

Gardurile vii trebuie regulat îngrijite, dacă nu, ele vor crește prea mult și vă vor scăpa de sub control. Cea mai importantă sarcină este tăierea și pentru un gard viu formal acest lucru ar trebui făcut o dată pe an, vara; nu uitați să lăsați partea de jos a gardului viu mai largă decât cea de sus. Puteți lăsa gardurile vii informale să crească mai natural, în funcție de cât spațiu ocupă. Merită să aflați numele plantelor care formează gardul dvs.

Sugestii utile

Dacă gardul viu din grădina dvs. arată monoton și dacă nu aveți loc de plantare în fața lui, puteți replanta spațiile goale cu arbuști care au diferite culori de frunziș. Încercați măslinul negru de culoare galbenă și fagul arămiu, combinându-le, sau folosiți ierburi închise la culoare sau diverse tipuri de spice aurii cu fag. Gardul viu s-ar putea să nu aibă un aspect atât de ordonat în acest caz, pentru că plantele s-ar putea să crească diferit, dar efectul va fi mai plin de viață. Dacă vreți să reduceți timpul acordat aranjării gardului, alegeți plante care cresc în același ritm.

viu, pentru că ele au diferite nevoi și tendințe. Specii ca măslinul negru (*Ligustrum ovalifolium*) și stufosul caprifoi (*Lonicera nitida*) au nevoie de tăieri mai frecvente, în general la începutul și la sfârșitul toamnei. Gardurile vii din conifere, precum *Cupressocyparis leylandii* nu vor crește din vechile tulpini; câteva excepții le reprezintă speciile *Thuja* și *tisa*. Dacă gardul viu are goluri, va trebui să îndepărtați plante întregi. În acest caz, cel mai bine ar fi să smulgeți din rădăcini gardul viu și să începeți din nou.

Un gard viu trebuie ferit de buruieni la bază și mulcit, mai ales în primii câțiva ani. În timpul primului lor sezon de creștere, vor avea nevoie de multă apă. Un gard viu matur are nevoie de multă umezeală și substanțe nutritive din solul înconjurător. Măslinul negru este o plantă lacomă, deci plantele din vecinătatea lui ar putea avea de suferit. Merită să instalați un fel de barieră între rădăcinile diferitelor plante. Săpați un șanțuleț de 45 cm dinspre partea exterioară a gardului viu, separați rădăcinile gardului viu și introduceți plasă de plastic gros, pe lungime.

Gardurile vii nu trebuie tăiate în linii drepte sau domuri perfecte. Ele pot fi tratate drept sculpturi verzi și tăiate în tot felul de delușoare și curbe.

MODURI NOI DE A FOLOSI GARDURILE VII

Revigorați gardul dvs. cu plante care au culoarea frunzișului diferită; folosiți diverse nuanțe de galben cu arămiu și verde, de exemplu. Gardurile vii de înălțime joasă pot fi amplasate într-un model care să constituie un element atractiv în grădina dvs. Asemenea plantări sunt eficiente mai ales când sunt văzute de sus.

ÎNTINERIREA UNUI GARD VIU

1 Întâi verificați speciile, pentru a vă asigura dacă va crește din vechile tulpini. Tundeți bine gardul viu, cam cu 15 cm mai jos de înălțimea dorită, apoi dați-i o formă în-spre vârf, astfel încât să sugereze un tri-unghi. Gardurile vii nu trebuie să fie mai extinse în vârf decât la bază. Dacă lumina nu ajunge la ramurile de jos, acestea vor muri.

2 Dacă trebuie să reduceți drastic lățimea gardului dvs., trebuie să faceți acest lucru în două etape. Tăiați mult într-o parte într-un an, iar din cealaltă parte tăiați normal. Puteți aștepta un an sau doi pentru a tăia din nou cealaltă parte, depinde de viteza cu care gardul dvs. se reface.

3 Tăiați ramurile la bază și înlăturați plantele moarte din gardul viu. Pliviți în întregime la baza gardului viu și înlăturați excrescențele externe, mai ales rădăcinile buruienilor și ale plantelor ca iedera, socul, musul, care s-ar putea încălci în interiorul gardului viu. Înlocuiți solul obosit cu compost proaspăt pe bază de sol sau de suprafață.

4 Pentru a umple golurile din gardul viu, săpați și înlăturați planta moartă, tundeți bine pe fiecare parte a zonei golașe, pentru a permite pătrunderea a cât mai multă lumină. Plantați partea înlocuită în compost proaspăt, pe bază de sol, și udați bine. Mulciți solul pe lungimea gardului viu, cu compost, bucățele de coajă de copac sau bălegar.

FOLOSIREA FOARFECELOR SAU A APARATELOR DE TUNS

Încercați foarfecele înainte să le cumpărați, testându-le greutatea și ușurința cu care le țineți în mână. Folosiți foarfece care se țin într-o singură mână dacă aveți garduri vii mici sau iarbă neagră. Curățați și dați cu ulei foarfecele după ce le folosiți și țineți-le bine ascuțite. Pentru aparatele electrice de tuns gardul viu, folosiți un model cu o singură lamă; acestea sunt mult mai sigure decât cele cu lamă

dublă. Citiți întotdeauna instrucțiunile de folosire. Cu un aparat electric de tuns gardul viu, așezați sfoara peste umăr, pentru a nu o separa. Nu folosiți aparatele electrice în timpul ploii sau după ploaie și folosiți un întrerupător de circuit. Dacă gardul viu este înalt, împrumutați o platformă de tăiat - este mai sigură decât o scară. Tăiați și înlăturați întotdeauna părțile tăiate; nu le lăsați să se aglomereze.

ÎNGRIJIREA HELEȘTEELOR

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Ghivece

Lână de grădină sau pânză de sac

Căramizi, compost acvatic

Cuțit sau foarfece

Pietriș

Bețe de bambus

Ghivece de flori

Sârmă tare

Pompă sau sifon

Plasă (dacă aveți pești)

Cizme de Wellington, cizme de cauciuc

Găleată de plastic

Furtun

Perie

VEZI ȘI

Aranjamente cu apă

Vezi: *Instalații de apă independente*, pag. 64-65

Cum să facem un heleșteu

Vezi: *Heleșteu cu garnitură flexibilă*, pag. 66-67

Heleștee și cascade

Vezi: *Stiluri de grădini cu apă*, pag. 68-69

O dată ce un heleșteu a fost construit și umplut cu apă, lăsați-l să se stabilească, să se fixeze timp de o săptămână, înainte să adăugați alte plante. Centrele acvatice vor putea să vă sfătuiască în legătură cu tipurile de

Petreceți puțin timp pentru a asigura întreținerea de bază; acest lucru va face heleșteul și alte elemente decorative din zonă să arate bine.

plante de care aveți nevoie, în funcție de mărimea heleșteului dvs., dar este bine să aveți câteva plante plutitoare și oxigenante, dar și niște plante marginale în coșuri. Lăsați plantele mai multe săptămâni pentru a se fixa, înainte de a introduce peștii - s-ar putea ca fixarea unui heleșteu și obținerea echilibrului natural să dureze mai mulți ani.

Îngrijirea unui heleșteu este mai ales o problemă de tăiere, de înlăturare promptă a frunzișului ofilit sau mort și de curățare la începutul toamnei, pentru a înlătura frunzele căzute. Primăvara și vara, fiți atenți la înverzirea apei (vezi caseta de vizavi). Dacă aveți pești în heleșteu, sau zona include fântâni și lumini, acestea vor avea și ele nevoie de îngrijire.

Atâta timp cât țineți resturile departe de heleșteu, o curățire în întregime este necesară doar o dată la câțiva ani. Primăvara târziu este o perioadă propice pentru curățarea unui heleșteu sau sădirea plantelor de apă, în coșuri. Iarna, puneți o minge de apă să plutească la suprafața heleșteului, pentru a preveni înghețul acestuia. Dacă un heleșteu îngheață, turnați apă fierbinte pentru a face o gaură. Gaura permite gazului metan să iasă la suprafață, prevenind moartea peștilor.

PLANTAREA MARGINALĂ

1 Spălați plantele pentru a îndepărta dăunătorii sau firele de buruieni. Plantatorii de tip lână sau sită nu au nevoie de un cuzinet, dar cei cu partea de sită mai extinsă au nevoie de pânză de sac sau lână de grădină. Puneți o cărămidă pe fundul ghivecelor, dacă folosiți plante cu partea superioară grea, cum sunt irișii. Umpleți ghiveciul pe jumătate cu compost acvatic.

2 Luați planta din ghiveci, tăiați frunzișul mort sau rădăcinile prea lungi. Puneți-o în ghiveci, adăugați mai mult compost și presăți-l. Puneți un strat de pietriș de 2,5 cm pe suprafața compostului, pentru a evita înnămolirea apei și pentru ca peștii să nu distrugă plantele. Coborâți ușor coșul în heleșteu.

ACOPERIREA HELEȘTEULUI CU PLASĂ

2 Pentru a acoperi un heleșteu mic, puteți face un cadru de lemn și o plasă tare din plastic sau sârmă. Pentru heleșteele medii sau mari, înfigeți câțiva țăruiși de bambus în jurul lui. Puneți ghivece răsturnate în vârful țăruișilor și amplasați lejer plasa peste vârf.

2 Greutatea frunzelor căzute, mai ales dacă acestea sunt ude, va face ca plasa să se lase, deci, când o puneți, să fie bine întinsă. Marginile ar trebui să atingă solul și să fie fixate cu cărămizi. Înălăturați regulat frunzele, altfel întreaga structură s-ar putea prăbuși. Înălăturați plasa la începutul primăverii, verificați dacă plasa nu are găuri și reparați-o dacă e nevoie.

CURĂȚAREA HELEȘTEULUI

1 Folosiți o pompă sau un sifon pentru a înălătura câtă apă doriți, pentru a putea sta în picioare, în heleșteu. Înălăturați pompa heleșteului, dacă e folosită, apoi prindeți peștii și puneți-i într-un recipient cu apă de heleșteu. Scoateți pietricelele din cizmele de cauciuc, înainte de a intra în iaz, și călcați cu atenție pentru a nu distruge garnitura.

2 Scoateți plantele plutitoare și care sunt prea extinse. Folosiți o găleată din plastic pentru a scoate nămolul și plasați-l pe mal. Curățați marginile heleșteului cu un furtun și o perie sau cu un pulverizator sub presiune. Reparați heleșteul dacă este nevoie. Reumpleți heleșteul pe jumătate. Puneți la loc plantele, pompa și peștii. Apoi terminați de umplut iazul.

PROBLEME CU APA VERDE

Toate heleșteele noi au la un moment dat apa verde cauzată de alge. Nu are rost să vă îngrijorați în legătură cu aceste plante, dacă aveți plante care oxigenează. Trebuie să luați măsuri dacă aveți apă verde într-un heleșteu deja fixat. Apa poate căpăta aspect de „supă de mazăre” primăvara, înainte ca plantele plutitoare, cum sunt nuferii, să acopere suprafața. Puteți

adăuga tratamente cu chimicale, sau dacă aveți pești, instalați un sistem de filtrare cu un agent de limpezire ultravioletă. Pătura de buruieni apare când heleșteul este plin de substanțe nutritive, deci trebuie să fiți atenți să nu le sporiiți numărul, folosind apă de la robinet sau supraalimentând grădina din apropiere. Verificați dacă aveți destui oxigenatori, pentru că ei

se află în competiție cu buruienile pentru substanțele nutritive. Înălăturați pătura de buruieni înainte să moară și să se lase la fund - cu o greblă de sârmă, pentru a curăța suprafața. Viețuitoarele mici pot fi prinse între buruieni, deci lăsați-le pe marginea heleșteului pentru o vreme, pentru ca vietățile să-și poată croi drumul înapoi în apă.

GRĂDINI UȘOR DE ÎNTREȚINUT

SUGESTII DE PLANTARE

Ca un principiu de bază, alegeți tipuri de decorare simple, cu dealuri largi sau porțiuni care includ doar câteva tipuri de plante. Această metodă va da un aspect mai coeziv. Dacă aveți prea multă varietate, veți avea prea multe îngrijiri de făcut. Veți avea mult de furcă cu controlul plantelor viguroase, astfel încât acestea să nu le sufocă pe cele care cresc mai încet.

Plantele din straturi au nevoie de multă muncă dacă se folosesc la scară largă pentru a umple straturi întregi sau multe ghivece; plantele noi trebuie cultivate și sădite în fiecare an. Umpleți straturile sau ghivecele mari cu plante care trăiesc mult (cum sunt arbuștii mici, plantele perene sau alpine joase, perene).

Plantele mai speciale cu flori mari pot provoca îndoirea tulpinilor și vor avea nevoie de araci. Va trebui să le udați, să le hrăniți și să le tăiați capetele ofilite, pentru a arăta bine. Alegeți deci diferite specii de plante native, care nu se extind prea mult.

Chiar dacă vă plac plantele și grădinăritul, s-ar putea să doriți să reduceți perioada de timp pe care o petreceți cu diferite sarcini, cum este plivitul, udarea, Cosirea sau instalarea aracilor. Secretul este de a planifica aranjarea grădinii, astfel încât să vină în întâmpinarea nevoilor dvs. Deci, fie că angajați un decorator de grădină, sau aranjați grădina dvs. singuri, gândiți-vă cât vor fi de ușor de întreținut diferite plante și alte elemente decorative, înainte de a le planta. Locul destinat pajiștii poate fi aranjat cu lespezi de piatră, cărămizi, podele de lemn, pietricele sau prundiș, care au nevoie doar de plivire printre spațiile libere, măturare sau greblare.

❖ RECIPIENTE PE TERMEN LUNG

O scobitură de piatră umplută cu plante alpine care cresc încet și sunt ușor de întreținut, care reprezintă un tip de plantare care ține mai mult decât un ghiveci de plante de strat.

❖ GRĂDINĂRIT ÎN GHIVECE

Ierburile în ghivece, cum este busuiocul, sunt mai puțin afectate de limacși și pot fi mutate într-o zonă acoperită, înainte de iarnă.

❖ STRATURI CU PRUNDIȘ

Prundișul așezat peste un strat de muici poate forma o alee și o zonă de plantare; nu se formează buruieni și nu trebuie să cosiți.

GRĂDINI TIP PĂDURE

Mestecenii argintii grațioși au nevoie de puțină îngrijire, pot fi încurajați cu arbuști veșnic verzi și flori colorate, cum sunt macii. Ei formează o zonă de pădure foarte frumoasă.

PLANTARE SIMPLĂ

Un „râu” de iarbă ornamentală este o soluție pentru suprimarea buruienilor și necesită mai puțină muncă decât multe plante.

SPIRALE ÎNFLORITE

Nu toate plantele perene cu țepi lungi și flori au nevoie de araci. Aici, *Sisyrinchium striatum*, care formează pălcuri, și mătășosul *Verbascum olympicum* oferă forme verticale puternice. Nu veți vedea nici un țărș de bambus sau alt suport pentru plantă.

LOCUL POTRIVIT UNEI PLANTE

Plantele perene cărora le plac zonele mlăștinoase, cu frunziș luxuriant, bogat - aici *Rheum palmatum* și *Ligularia dentata*, apar în soluri umede.

GRĂDINĂRIT ÎN SERĂ

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Vopsea sau peliculă pentru vopsire

Rolă sau perie mare pentru a aplica vopseala pentru umbrire

Foarfece pentru a tăia și a aranja pelicula pentru umbrire

Polietilenă cu bule

Pulverizator încălzit

Termometru max-min

VEZI ȘI

Sisteme automate

Vezi: Îngrijirea prin udare, pag. 172-173

Germinare în interior

Vezi: Însămânțarea în interior, pagina 194-195

Sera va oferi adăpost și căldură de-a lungul lunilor reci din an. Asigurând încălzire în seră, cel puțin pentru o perioadă a anului, o puteți folosi foarte bine în timpul iernii și la începutul primăverii. Pe măsură ce vremea se

În ciuda aspectului său, sera este o investiție bună. Mediul din seră vă va permite să răspândiți plante care să se dezvolte aici, înainte de a fi mutate afară.

încălzește, în seră va deveni tot mai cald, deci va fi nevoie de ventilatoare adecvate și umbră. Umbra va feri plantele de căldură excesivă sau de razele dogoritoare ale soarelui. Prezența umbrei este mai eficientă pentru reducerea căldurii, când vine din afara serei. Sera ar trebui să fie ventilată pentru a evita adunarea aerului închis, umed. Și, desigur, udarea plantelor este o prioritate, deci ați putea amplasa un sistem de irigare pentru a face această sarcină mai ușoară, sau folosiți în întregime straturi de sol mulcit.

Nu doar plantele apar în condiții de căldură și adăpost; în scurt timp, dăunătorii și bolile pot prelua controlul. Igiena de bază și circulația bună a aerului previn apariția bolilor, dar s-ar putea să fiți nevoiți să apelați la controlul cu chimicale. Pentru probleme cu dăunători, merită să încercați un control biologic potrivit, ca o alternativă a pulverizării.

Faceți ordine în seră o dată pe an, la sfârșitul toamnei și curățați-o bine. Frecați cadrul și sticla (inclusiv spațiile goale dintre bucățile de sticlă) cu un dezinfectant de seră sau apă fierbinte cu săpun, pentru a îndepărta algele și negreala. Curățați și sterilizați toate ghivecele și tăvile folosite pentru răsaduri, dar și pulverizatorul și băncile.

ASIGURAREA VENTILAȚIEI ȘI A UMBREI

1 Când cumpărați o seră, asigurați-vă că are mai multe supape de aerisire. Acestea ar trebui să fie atât pe acoperiș, cât și la nivelul podelei. Zona de aerisire trebuie să reprezinte 20% din zona podelei. Ați putea de asemenea să amplasați supape de deschidere automate, care se închid și se deschid în funcție de schimbările de temperatură.

2 Vopsiți sticla serei cu var nestins pentru a spori umbra. Când vremea se schimbă și afară se înnoarează, vopseala se schimbă din alb în translucid. O idee și mai nouă este reprezentată de o peliculă, făcută din plastic perforat. Aceasta se lipește de sticlă prin electricitate statică. Va ține doi ani și mai mult dacă e folosită pe dinăuntru.

IZOLARE ȘI ÎNCĂLZIRE

1 Găsiți un electrician profesionist pentru instalația electrică din sera dvs. Veți putea apoi instala un propagator de încălzire pentru germinarea semințelor și un încălzitor electric care să asigure căldura solului. Termometrele max-min și cele de sol vă vor ajuta să vă asigurați că propagatorul este menținut la nivelul potrivit.

2 Fixați polietilenă cu bule mari pe cadrul interior al serei, pe timp de toamnă. Folosiți capse speciale pentru cadrele de aluminiu și cuie pentru cadrele de lemn. Încălziți doar spațiul pe care trebuie să îl folosiți; așezați izolatorul peste ușă și desfășurați-l pe spațiul acoperișului, la înălțimea capului.

FOLOSIREA BORDURILOR

Când plantați o porțiune pe jos, în seră, lăsați o bordură, în interiorul căreia să plantați. Aceasta are nevoie de mai puțină udare decât ghivecele și asigură mai mult spațiu decât plantele mai înalte. Mulciți cu compost de grădină sau bălegar în fiecare primăvară și alternați recolte care nu prea au multe în comun, cum sunt roșiile și castraveții.

UDATUL

Pentru a înlocui rutina lungă și oboșitoare a udatului manual, puteți instala sisteme de irigare (vezi pag. 172-173). Instalațiile capilare de pe tăvi pot muta apa dintr-un rezervor până la baza ghivecelor, sau puteți folosi o rețea de tuburi și duze pentru a asigura apa necesară fiecărui ghiveci. Este nevoie și de reglarea cantității de apă.

FOLOSIREA UNUI „CADRU RECE”

Cadrelor reci sunt în general făcute din aluminiu, dar și din cărămidă și lemn.

Un „cadru rece” este o cutie mare, cu margini de sticlă (sau plastic transparent), lemn sau cărămidă și un capac de sticlă. Este un intermediar între seră și exterior. Mutați plantele tinere, crescute în seră, într-un „cadru rece” înainte de plantare. Întâi, țineți capacul închis timp de o zi, apoi deschideți capacul ușor, a doua zi, dar închideți-l noaptea. Repetați această acțiune, deschizând capacul tot mai mult

în fiecare zi, până când îl lăsați larg deschis, în timpul zilei. Apoi începeți să deschideți capacul ușor, noaptea, tot mai mult, până când plantele se obișnuiesc în întregime cu condițiile exterioare. Dacă doriți să creșteți plantele direct într-un „cadru rece”, asigurați-vă că instalați un material de drenaj potrivit (ghivece sparte sau prundiș brut), înainte de a așeza un strat de compost de 15 cm.

ÎNSĂMÂNȚAREA ÎN INTERIOR

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Pachete de semințe asortate

Propagator încălzit cu capac de plastic transparent

Ghivece și flori pentru însămânțare

Sită

Compost special pentru însămânțare sau compost folosit în mai multe scopuri

Sticat de mică

Etichete pentru plante

Termometru

Recipient pentru udare, cu duză fin perforată sau un pulverizator

VEZI ȘI

Plantarea în seră

Vezi: *Grădinărit în seră*, pag. 192-193

Însămânțarea în aer liber

Vezi: *Însămânțarea în aer liber*, pag. 196-197

Plantarea

Vezi: *Răsădirea și rădirea*, pag. 198-199

Pentru a încolți cu succes, plantele mai sensibile au nevoie de o temperatură constantă de 18-20°C. Pentru a asigura căldura, puneți semințele într-un propagator electric. Tava de plastic are un element de încălzire încorporat, pentru a asigura puțină căldură de dedesubt, și o parte superioară transparentă, pentru a lăsa lumina să pătrundă. Există diferite mărimi de propagatoare disponibile. Alegeți una cu termostat inclus, care să se oprească dacă se încălzește prea tare. Pentru a culege semințele fără propagator, folosiți

pungi de plastic transparente, puse peste ghivece și tăvi care să mențină umiditatea ridicată. Pentru a însămânța doar câteva semințe, folosiți ghivece de 7 cm diametru. În tăvi încap mai multe semințe decât în ghivecele mici, dar rădăcinile răsadurilor s-ar putea încurca.

Asigurați-vă că rădăcinile sunt separate, folosind tăvi de plastic, împărțite în compartimente. Când semințele au nevoie de lumină pentru a germina, împrăștiați peste ele sticat de mică fin.

Dovlecii, bostanii și tigvele ornamentale se dezvoltă foarte frumos din însămânțare. Semințele sunt mari și ușor de lucrat cu ele și din câteva plante se poate produce o recoltă bună.

PERIOADA ÎNSĂMÂNȚĂRII

Pentru a vă asigura că puneți semințele la momentul potrivit, aveți nevoie de o cutie rezistentă, cu divizoare pentru fiecare lună. Când cumpărați semințele, aranjați pachetele în funcție de luna în care veți însămânța. În fiecare lună, verificați-vă cutia și alegeți semințele de care aveți nevoie. Dacă nu reușiți să le însămânțați, mutați-le în stocul de pe luna următoare; o întârziere de câteva săptămâni nu va cauza probleme. De îndată ce momentul însămânțării a trecut, luați pachetul nedesfacut din cutie și Stocați-l corect pentru a-l folosi anul următor. Puneți niște gel de silice în cutia cu semințe, pentru a absorbi umezeala din aer.

Sugestii utile

Pentru a preveni putrezirea semințelor și a răsadurilor sau infectarea acestora cu boli provocate de ciuperci, folosiți un compost proaspăt de calitate, care a fost stocat într-un toc acoperit. Spălați recipientele și propagatoarele cu apă fierbinte, cu săpun și limpeziți-le bine. Dacă ați avut probleme cu bolile în anul precedent, folosiți întâi un dezinfectant de grădină, limpeziți bine apoi, folosind apă de la robinet (e mai bună decât apa stocată în butoaie). Aceste etape vor evita umezirea prea mare, dar dacă răsadurile și mugurii cad, udați-i cu un fungicid pe bază de aramă.

ÎNSĂMÂNȚAREA ÎN TĂVI

1 Uniformizați compostul proaspăt, trecându-l printre degete și spărgând eventualele grămăjoare.

2 Umpleți tăvile cu semințe, până la nivelul marginii. Apăsăți ușor suprafața cu mâna sau cu o tavă goală. Suprafața solului ar trebui să fie cam la 1/2 cm sub nivelul marginii.

3 Așezați tăvile însămânțate într-un vas mai mare sau o tavă mai mare, conținând o cantitate mică de apă, până când compostul devine umed la suprafață. Ridicați apoi tăvile și lăsați să treacă puțin timp, pentru ca apa să se scurgă. În același timp, udați ușor compostul de sus, folosind apă de robinet dintr-o stropitoare care are o duză bine perforată.

4 Pentru a face însămânțare cu semințe mici, luați o mică părticică din sămânță și puneți-o în sol, într-un strat subțire. Dacă aveți semințe de mărime medie și mare, apăsați-le individual în compost.

5 Acoperiți semințele cu compost trecut prin sită, până la adâncimea trecută pe pachet. Folosiți silicat de mică fin, care are nevoie de lumină pentru a germina. Acesta va absorbi umezeala și va permite luminii să pătrundă.

6 Puneți pe ghivece și tăvi etichete cu varietatea plantelor și cu data însămânțării. Dacă ați folosit silicat de mică, pulverizați cu apă. Majoritatea semințelor vor încolți între 7 până la 20 de zile. Dacă nu aveți un propagator, acoperiți recipientul cu o pungă de plastic transparentă, pentru a evita uscarea solului. Așezați tava pe pervazul unei ferestre însorite.

ÎNSĂMÂNȚAREA ÎN AER LIBER

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Greblă de grădină sau lopată

Măsurător pentru grădină (sau două cuie de lemn și o lungime de sfoară pentru șiruri drepte)

Paletă ascuțită, pari, sapă cu mâner lung (pentru a realiza semănarea în rânduri)

Termometru de sol

Nisip

Etichete pentru plante

Pari de bambus

VEZI ȘI

Încolțire în interior

Vezi: Însămânțarea în interior, pag. 194-195

Plantarea

Vezi: Răsădirea și rărirea, pag. 198-199

Cele mai bune legume

Vezi: Legumele: metode de succes, pag. 212-213

Majoritatea plantelor pot fi însămânțate direct afară sau la început, în ghivece. Există plante cărora nu le place să fie transportate în alte ghivece, deci acestea ar fi mai bine să le plantați direct în pământ. Exemplele includ plante cu flori, cum este limba mielului, albastreana și macul, și legume cum ar fi morcovul, păstârnacul, ridichea și ceapa.

Semințele plantate direct în sol sunt mai

vulnerabile la temperatură, dăunători și boli. Pentru a ști când este momentul ideal pentru însămânțare, verificați temperatura aerului dimineața devreme, folosind un termometru pentru sol, cu vârf metalic.

Împingeți vârful în sol, la aceeași adâncime la care veți efectua însămânțarea. Aveți în vedere temperatura minimă înscrisă pe pachetul de semințe.

Plantele foarte rezistente pot fi plantate afară, la începutul primăverii, dar cele care sunt susceptibile la îngheț nu trebuie însămânțate decât pe la sfârșitul anotimpului. Un mod ieftin și ușor de a vă umple grădina cu plante este de a permite plantelor atractive să se auto-însămânțeze.

STILURI DE ÎNSĂMÂNȚARE

Legumele și plantele cu flori se însămânțează de obicei în rânduri drepte, pentru a fi mai ușor de cules. Această modalitate ușurează munca dvs. cu plivitul, pentru că puteți identifica mai ușor răsadurile de legume și buruieni. Pentru a avea o mare varietate de semințe, comandați de la furnizori în timpul iernii, înainte de perioada de însămânțare. Unele semințe sunt foarte ieftine; acestea sunt de obicei

plante cu polenizare deschisă; pot avea diferite înălțimi și culori. Aceste semințe sunt ideale pentru crearea de porțiuni neformale sau pentru acoperirea de zone extinse. Există semințe de calitate superioară, cum sunt hibridii F1, care sunt produse în condiții de control pentru a avea un aspect uniform sau a se obține o recoltă bogată. Ele au mai mult impact în spațiile mici.

STRATUL ÎNSĂMÂNȚAT

1 Înlăturați resturile de plante și buruieni din zonele care trebuie însămânțate. Folosiți o furcă manuală pentru a înlătura pietrele mari sau pentru a extrage rădăcinile buruienilor.

2 Spargeți grămjoarele de sol cu partea inferioară a unei furci de grădină sau faceți o acțiune de tăiere cu o greblă sau o lopată.

3 Folosind o greblă de grădină pe care să o împingeți ușor, dar cu fermitate, aranjați suprafața solului, până când acesta are o textură fină, este plat și uniform.

4 Marcați poziția șirurilor. Aveți grijă să fie suficient spațiu și adâncime pentru fiecare plantă. Pentru a face un șanț pentru însămânțare, folosiți o paletă ascuțită, un țărșuș sau un băț, colțul unei sape sau chiar colțul unei greble de sol. Dacă solul este foarte uscat, udați fundul șanțului.

5 Luați o părticică din semințe și însămânțați de-a lungul fundului șanțului. Încercați să păstrați un spațiu egal între semințe sau păstrați intervalele recomandate pe instrucțiunile de însămânțare.

6 Puneți sol în șanțul cu semințe. Pentru a însămânța ridichi, ceapă verde și mazăre, în pâlcuri mai degrabă decât în straturi izolate, folosiți o lopată pentru a face o scobitură nu prea adâncă. Puneți semințele în strat subțire, pe lățimea porțiunii cu pâlcuri.

RĂSĂDIREA ȘI RĂRIREA

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Compost (special pentru ghivece sau și pentru alte scopuri)

Ghivece sau tăvi modulare

Plantator sau etichetă de plante

VEZI ȘI

Creșterea plantelor într-o seră

Vezi: *Grădinărit în seră*, pag. 192-193

Germinare în interior

Vezi: *Însămânțarea în interior*, pag. 194-195

Însămânțare în aer liber

Vezi: *Însămânțarea în aer liber*, pag. 196-197

Dezvoltarea

Vezi: *Tăierea plantei*, pag. 202-203

De îndată ce semințele au încolțit, răsadurile încep să crească repede. Ele sunt destul de vulnerabile în acest stadiu. O schimbare bruscă de temperatură, uscăciunea, dăunătorii sau bolile pot omorî, deci ele au nevoie de atenție zilnică. Dacă lumina vine dintr-o singură direcție, înspre pervaz, răsadurile se vor apleca spre lumină. Pentru a

menține tulpinile drepte, întoarceți zilnic ghivecele. Razele puternice ale soarelui pot arde răsadurile, deci asigurați-le și puțină umbră.

Pentru a preveni supraaglomerarea, trebuie să lăsați spațiu între răsaduri, alegându-le pe cele mai viguroase și scăpând de cele mai plăpânde. Răsadurile din ghivece sau tăvi pot fi mutate în ghivece noi, o tehnică cunoscută sub numele de răsadire. Dacă plantele au crescut direct în pământ, lăsați-le pe cele mai viguroase și smulgeți-le pe cele mai plăpânde, o tehnică cunoscută sub numele de rărire. Uitați-vă la tulpina răsadurilor, pentru a vă da seama când e momentul potrivit pentru răsadire sau rărire. Când o sămânță încolțește, prima pereche de frunze sunt o parte a seminței și următoarea pereche este prima pereche adevărată de frunze și sunt mai caracteristice plantei. Semințele mari produc frunze cu semințe largi și pot fi culese de îndată ce s-au deschis complet. Dacă frunzele cu semințe sunt mai mici, așteptați până când cel puțin o pereche de frunze veritabile s-a format, înainte de răsadire sau rărire. Plantele tinere trebuie mutate în pozițiile lor finale.

Răsadurile și plantele tinere au nevoie de spațiu pentru a crește. Înlăturați răsadurile plăpânde, evitând amestecarea acestora cu cele mai viguroase.

RĂRIREA PLANTELOR

Când răsadurile sunt suficient de mari pentru a putea fi identificate, începeți să le smulgeți pe cele în exces. Alegeți o zi când solul este umed sau umeziți solul înainte de rărire. Începeți prin rărirea grupurilor mai mari, pentru a lăsa, în cele din urmă, una sau două răsaduri puternice. Câteva săptămâni mai târziu, înlăturați-le pe toate.

MUTAREA PLANTELOR

Un ghiveci de 10 cm este suficient de mare pentru a susține două sau trei răsaduri și atunci nu este nevoie să smulgeți din răsaduri. Când vine momentul mutării plantei, folosiți un cuțit, astfel încât să rămână sol în abundență în jurul rădăcinii fiecărei plante.

RĂSĂDIREA BUTAȘILOR

1 Umpleți ghivecele manual, cu compost umezit. Puteți folosi compost special pentru ghiveci sau compost folosit în mai multe scopuri. Scuturați ghiveciul și presăți ușor pentru a înlătura golurile de aer.

2 Folosiți un plantator sau un bețișor pentru plante, pentru a extrage cu ușurință răsadurile individuale din amestecul cu sol, păstrând pe cât posibil rădăcina intactă.

3 Faceți o scobitură în compost, în noul ghiveci, și, ținând planta cu atenție de vârful frunzei, niciodată de tulpină, așezați rădăcina în scobitură.

4 Răsadul ar trebui în cele din urmă să fie la aceeași adâncime la care era în ghiveciul original. Presăți compostul din jurul răsadului cu degetele. Puneți un propagator pentru răsaduri pentru ca acestea să-și revină în câteva zile, apoi obișnuiți-le gradual cu aerul uscat, mai răcoros.

MUTAREA PLANTELOR

De îndată ce plantele s-au obișnuit la condițiile de afară, sunt gata de plantare. Plantele mai sensibile trebuie plantate afară doar după ce pericolul înghețului a trecut. Udați plantele în întregime și așezați-le în poziția lor finală. Folosiți o paletă pentru a face o scobitură de două ori mai mare decât mărimea rădăcinii. Scoateți planta din ghiveci și puneți-o în pământ. Presăți solul și udați.

Se poate întâmpla să fie o întârziere de mai mult de patru săptămâni în schimbarea locului plantelor, poate datorită vremii proaste sau a spațiului în care vreți să le creșteți și care este poate ocupat de o recoltă anterioară sau de straturi de primăvară. Plantele care cresc viguros mai mult de patru săptămâni nu au nevoie nici de hrănire lichidă nici de mutare într-un ghiveci mai mare. Dacă ghive-

ciul mai mare este de asemenea mai adânc, puneți un strat de compost pe fund. Înlăturați planta din ghiveciul mai mic, cu partea cu sol intactă. Nu trageți tulpina, dar puneți mâna pe marginea superioară a ghiveciului, astfel încât tulpina să fie între cele două degete mijlocii. Presăți cu fermitate fundul ghiveciului. Puneți planta în ghiveciul mai mare și umpleți în jur cu compost proaspăt.

DEFRIȘATUL ȘI SEPARAREA PLANTELOR

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Furcă de grădină

Mistrie

Cuțit curat, ascuțit

Pânză de sac, umedă
sau compost

Găleată cu apă

Compost de grădină

VEZI ȘI

Bulbi pregătiți special

Vezi: *Plantarea bulbilor și
a tuberculilor*, pag.

152-153

Îngrijirea plantelor
perene

Vezi: *Îngrijirea plantelor
perene*, pag. 168-169

Creșterea

Vezi: *Tăierea plantei*, pag.
202-203

După ce o plantă perenă a crescut în același loc timp de mai mulți ani, tinde să se transforme într-o aglomerare de rădăcini și tulpini. Acest lucru se vede adesea într-un strat, cam la cinci ani după plantare. În acest timp, fiecare plantă folosește o cantitate

mare de spațiu și plantele tinere și cele care înfloresc ocupă spațiul doar la marginile exterioare. Scoateți-le din pământ, separați și replantați plantele mai tinere în compost proaspăt. Aceiași tehnică poate fi folosită pentru a obține mai multe plante, fie pentru alte părți ale grădinii, sau pentru a face schimb cu prietenii.

Separarea plantelor perene se face toamna sau primăvara, dar majoritatea pot fi separate oricând în timpul sezonului de creștere dacă sunt întreținute, bine udate, când se replantează. Alegeți o zi când solul e călduț și umed, dar nu prea cald sau să nu fie prea mult vânt. Există diferite moduri de a separa plantele perene, în funcție de rădăcinile lor.

Majoritatea au rădăcini fibroase care pot fi smulse sau extrase cu o pârgă, dar unele, cum este irisul cu barbă și bergenia, au tulpini subterane cărnoase, numite rizomi, care trebuie tăiate. Pâlcurile de bulbi pot de asemenea să se aglomereze. Dacă plantele nu mai înfloresc după mai mulți ani, merită să separați bulbii și mlădițele tinere de bulbii-gazdă.

Narcisele vor înflori în fiecare primăvară, dar în timp, bulbii vor deveni congestionați și vor trebui separați. Dacă nu sunt separați, nu vor mai înflori.

BULBI ȘI TUBERCULI

Înlăturați pâlcurile de bulbi care nu au mai înflorit - cel mai bun moment este chiar după ce frunzișul s-a ofilit și bulbii se pregătesc de hibernare. Nu uitați de pâlcul aglomerat de bulbi-gazdă cu bulbi mai mici, numiți mlădițe, atașate acestora. Separați bulbii unul de celălalt cu degetele; faceți aceasta cu finețe, pentru a nu distruge sistemul de rădăcini.

Mlădițele mari, sănătoase, pot fi separate de bulbul-gazdă și replantate în pământ, unde să se dezvolte timp de câțiva ani. Bulbii gazdă sănătoși pot fi replantați după ce li s-a înlăturat pielea ofilită, desprinsă. Descotorosiți-vă de bulbii moi, zbârciți sau distruși.

Câteva plante, cum sunt daliile, au tuberculi care formează pâlcuri pe măsură ce cresc. Aceste pâlcuri

pot fi separate primăvara, înainte ca tuberculii să fie plantați. Folosiți un cuțit curat, ascuțit, pentru a împărți pâlcul în secțiuni. Fiecare ar trebui să aibă un tubercul și un mugure hibernal.

Pulverizați suprafețele tăiate cu un fungicid - acesta este opțional - și plantați secțiunile la 10-15 cm adâncime, unde doriți ca acestea să înflorească.

SEPARAREA PLANTELOR CU RĂDĂCINI FIBROASE

1 Introduceți o furcă de grădină sub rădăcinile plantei. Acolo unde planta s-a dezvoltat pentru a forma un pâlc mai mare, nivelați solul din jurul plantei, înainte de defrișarea și mutarea pâcului de plante într-un spațiu gol din apropiere.

2 Scăpați de porțiunile bătrâne sau bolnave ale plantei, păstrând secțiunile tinere, sănătoase. În timp ce separați o porțiune, protejați rădăcinile de celelalte divizări cu un strat de compost umed sau pânză de sac umezită.

3 Pentru a fi viabilă, fiecare separare are nevoie de un grup de rădăcini și părți care cresc, muguri sau mlădițe. Pentru a separa diferite părți, smulgeți-le cu mâna sau folosiți o pereche de furci mici, cu care să despartăți rădăcinile. În locurile unde există mult frunziș, înlăturați unele din frunzele bătrâne.

4 Replantați cele mai bune părți, fie într-un loc, sau, dacă adăugați materie organică, în același loc. Plantați între 3-5 mlădițe, cam la 30 cm depărtare una de cealaltă. Acestea vor crește împreună, formând un pâlc.

TĂIEREA TULPINII SUPERIOARE

Unele plante înalte, cum sunt mulți iriși, tind să aibă partea superioară grea, mai ales dacă rădăcinile au avut ocazia să fixeze planta, deci merită să tăiați partea superioară a plantei. Folosiți un cuțit curat pentru a tăia frunzele, astfel încât să lăsați doar vreo 15 cm de frunziș.

Sugestii utile

Vlăstarele mici sau mlădițele mici se vor zbate să crească dacă sunt plantate direct în sol; s-ar putea ca acestea să nu atingă mărimea necesară pentru a înflori, timp de câțiva ani. Deci, ați putea să le instalați într-un recipient, la fel cum faceți cu o plantă de ghiveci; ele pot fi plantate afară, de îndată ce rădăcina li s-a dezvoltat suficient. Mlădițele tinere s-ar putea ofili chiar după plantare, dar în mod normal își revin. Udați solul în mod regulat dacă este uscat, până când vedeți tulpina nouă răsărind. Plantele perene de ghiveci pot fi împărțite în secțiuni mai mici, înainte de a le planta afară.

TĂIEREA PLANTEI

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Cuțit curat, ascuțit

Ghivece mici

Nisip fin

Compost pentru ghivece

Pungi de plastic

Creion-plantator

Foarfece

VEZI ȘI

Plantarea afară

Vezi: Răsădirea și rădirea, pag. 198-199

Separarea plantelor perene

Vezi: Defrișatul și separarea plantelor, pag. 200-201

Cum să stratificați plantele agățătoare, cățărate și arbuștii

Vezi: Stratificarea, pag. 204-205

Luarea mlădițelor de la arbuști și plante perene este o modalitate foarte ieftină de a avea un număr mare de plante pentru garduri vii, borduri, sau un covor de plante joase. În grădinile unde există plante mai sensi-

bile, luarea mlădițelor vara este o măsură de precauție binevenită împotriva eventualei deteriorări a plantei-gazdă, în timpul iernii.

Mlădițele pot fi luate pe tot parcursul anului, dar pentru speciile mai deosebite există deseori o perioadă ideală, când tulpinile au atins stadiul potrivit de maturitate. Mlădițele din lemn de esență moale se iau când tulpina este tânără și plină de sevă, de obicei în perioada dintre sfârșitul primăverii până la începutul verii. Aceste mlădițe au nevoie de o provizie constantă de umezeală și adesea de căldură la rădăcini. Mlădițele semi-dezvoltate se iau când tulpinile lemnoase din sezonul respectiv încep să se întărească la bază; în perioada de sfârșit de primăvară/început de vară se iau mlădițe de la arbuștii foioși, iar la începutul toamnei, de la plantele veșnic verzi.

Mlădițele plantelor lemnoase de esență tare se iau de pe tulpini ajunse la maturitate, oricând în perioada de sfârșit de toamnă și iarnă. Mlădițele plantelor lemnoase de esență tare și foioase pot fi plantate într-un cadru rece. Le puteți pune într-un șanțuleț în formă de V.

Caprifoiul (Lonicera) este una dintre cele mai populare plante agățătoare în perioada de toamnă târzie, până iarna - planta ar trebui să înflorească în trei ani.

LISTA DE MLĂDIȚE RECOMANDATE

Lista care urmează cuprinde câteva din plantele care se dezvoltă foarte bine din mlădițe. În majoritatea cazurilor, veți avea mai mult succes dacă înmuiați mlădița în pudră cu hormoni pentru rădăcini, înainte să o plantați. Țineți mlădițele umede până când vor prinde rădăcini. Mlădițele plantelor lemnoase de

esență semi-tare preferă căldura venită de dedesubt, în perioada formării rădăcinilor. **Mlădițele de plante lemnoase de esență moale** Tufișuri (*Callistemon*), mătură (*Cytisus*), buddleja, ochiul boului, dafnis, deutzia, corn (*Cornus florida*), ilice (*Ilex*), caprifoi (*Lonicera*), *Hydrangea grandiflora*, iasomie. Fo-

loșiți compost cu silicat de mică.

Mlădițe semi-dezvoltate

Camellia japonica, ilice veșnic verde (*Ilex*), iarba Sfântului Ion, (*Hypericum*).

Mlădițe de plante lemnoase de esență tare

Bougainvillea, merișor, gardenii, trandafirii-tufa, corn siberian (*Cornus alba*).

LUAREA MLĂDIȚELOR DE LA PLANTE LEMNOASE DE ESENȚĂ MOALE

1 Alegeți o plantă sănătoasă, fără dăunători sau boli. Luați mlădițe fie rupând 2,5 cm dintr-un vârf în creștere, fie folosind o lamă curată, ascuțită, pentru a tăia tulpinile în secțiuni de 2,5 cm, cu „încheietura” frunzelor în mijloc (această metodă se numește tăierea internodală).

2 Umpleți câteva ghivece mici cu un compost de ghiveci drenat, în care ați adăugat nisip fin, udați solul și lăsați-i timp să se usuce.

3 Faceți scobituri în compost cu un creion special sau cu un bețișor. Puneți câte o mlădiță în fiecare și astupați scobitura. Puneți o etichetă pe ghiveci, care să conțină data și numele plantei.

4 Acoperiți ghiveciul cu o pungă de plastic transparentă și puneți-l în lumină indirectă, la o temperatură de 15°C. Mlădițele ar trebui să prindă rădăcini în două-trei săptămâni. Puneți fiecare mlădiță în propriul ei ghiveci.

ALTE TIPURI DE MLĂDIȚE

Pentru a lua mlădițele semi-dezvoltate, tăiați un mugure sănătos din tulpina plantelor din sezonul respectiv, de la începutul verii până la sfârșitul acesteia. Lemnul ar trebui să fie dezvoltat, dar nu întărit de tot. Folosiți un cuțit curat, ascuțit, pentru a înlătura mugurii laterali, tăiați chiar sub „încheietura” unei frunze (tăiere nodală) pentru a lăsa o mlădiță de 10 cm lungime. Muițați baza mlădiței într-o

pudră pentru rădăcini. Puneți-o într-un ghiveci cu compost și lăsați-o într-un cadru rece sau o seră.

Pentru a lua mlădițele de la arbuștii foioși de esență tare, așteptați ca frunzele să cadă și folosiți foarfece pentru a lua mlădițe din tulpină, de grosimea unui creion, care să fie de cel puțin 20 cm. Pentru a fi sigur care e vârful mlădiței, faceți o tăietură orizontală chiar sub un nod de la baza mlădiței

și o tăietură curbată de la un mugure din vârf. Muițați baza în pudră pentru rădăcini. Dacă aveți un spațiu bine drenat, adăpostit, pregătiți un șanțuleț de 15 cm adâncime în formă de V și așezați pe margini 2 cm de nisip fin. Introduceți mlădițele în șanțuleț, cam la 30 cm depărtare, doar 5 cm să fie vizibili deasupra solului. Umpleți șanțulețul, presați solul și udați-l dacă e uscat.

STRATIFICAREA

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Cuțit ascuțit

Cârlig metallic în formă de U sau un umerăș de sârmă

Țăruș mic

Legătură

Ciocan

Foarfece

VEZI ȘI

Plantarea afară

Vezi: *Răsădirea și rărirea*, pag. 198-199

Separarea plantelor perene

Vezi: *Defrișatul și separarea plantelor*, pag. 200-201

Creșterea

Vezi: *Tăierea plantelor*, pag. 202-203

Mulți arbuști și plante agățătoare au tulpini care pot fi încurajate să prindă rădăcini, în timp ce sunt încă atașate la planta-gazdă. Această tehnică se cheamă stratificare. Avantajele stratificării sunt că aveți nevoie de echipament puțin și după aceasta nu e nevoie de prea multă întreținere. Aceasta durează multe luni, plantele prind rădăcini, dar operațiunea poate fi începută oricând, toamna, sau la începutul primăverii.

Arbuștii cel mai ușor de stratificat sunt cei cu crengi joase, care pot fi introduși pur și simplu în sol, dar pentru a planta un arbust cu crengi în sus, puteți încerca stratificarea aeriană. Cu majoritatea arbuștilor, veți obține doar o plantă sau două noi. Iarba neagră este o excepție, pentru că majoritatea tulpinilor ei se stratifică bine. Stratificarea plantelor agățătoare va produce mai multe plante noi, decât stratificarea arbuștilor.

Cel mai bun material pentru stratificare sunt mlădițele tinere, flexibile, care cresc aproape de suprafața solului. Dacă nu există mlădițe potrivite, care să se formeze natural, tăiați arbustul la nivelul solului (de obicei la începutul primăverii) pentru a încuraja apariția de muguri noi, puternici, care pot fi apoi stratificați. Puteți face stratificarea în majoritatea solurilor de grădină, dar dacă solul dvs. este foarte uscat sau foarte umed, puneți niște compost de grădină sau sol de suprafață proaspăt, înainte de stratificare.

De îndată ce ați pregătit ramura pentru stratificare, o puteți lăsa așa cum e, să se formeze natural. După șase luni, separați noua plantă de planta gazdă și puneți-o în ghiveci.

Iedera formează un covor pe sol, între o salcie cu coroana tunsă și un alun turcesc care înflorește.

RĂDĂCINILE PLANTELOR AGĂȚĂTOARE

Sugestii utile

Dacă doriți să creați multe plante noi dintr-o plantă-gazdă, încercați stratificarea în serpentine. Aceasta merge bine la plantele care produc muguri și mlădițe lungi în fiecare an, cum este clematis, visteria și hameiul (*Humulus lupulus* „Aureus”). La începutul primăverii, pregătiți solul după descrierea de vizavi. Aduceți o mlădiță de cel puțin 60-70 cm la nivelul solului. Dacă tulpina este subțire, nu e nevoie să faceți schimbări, dacă e mai groasă, crestați-o cu un cuțit ascuțit și fixați-o în sol, făcându-i o tăietură deasupra nivelului solului. Repetați la intervale, de-a lungul tulpinii.

Osingură tulpină poate prinde rădăcini în multe locuri, la începutul primăverii. Ridicați ușor tulpina de pe sol și tăiați-o chiar deasupra unui nod. Tăiați tulpina cu rădăcină în secțiuni, fiecare cu câteva rădăcini și o tulpiniță nouă. Secțiunile care au prins rădăcini pot fi replantate, sau pot fi introduse în ghivece și crescute aici.

STRATIFICAREA MĂLINULUI

1 Mălinul poate fi stratificat prin fixarea fermă a tulpinilor, dar este mai ușor să formați o colină de mărime medie, în jurul întregii plante. Primăvara sau toamna, amestecați împreună părți egale de nisip fin și turbă. Puneți acest amestec în jurul tulpinilor mălinului, astfel încât tulpinile să nu se atingă și doar 5 cm din vârful tulpinii să fie vizibile.

2 Udați ușor colina pe porțiunile uscate. Reumpleți amestecul dacă este „deranjat” sau spălat, datorită ploilor puternice. Tulpinile vor prinde rădăcini până la sfârșitul verii. Separați tulpinile cu rădăcini de planta gazdă și fie plantați-le într-un loc nou sau puneți-le într-un ghiveci și plantați-le pentru a crește la primăvară.

STRATIFICAREA ARBUSTULUI

1 Luați o crenguță sănătoasă, care crește încet, dați jos frunzele, începând cam la 20 cm de vârf. Înlăturați frunzișul din secțiunea care plănuiți să prindă rădăcini. Zgâriați ușor stratul exterior de coajă de pe partea de dedesubt a tulpinii, care va atinge solul.

2 Fixați ramura de sol (umerașele de sârmă sunt bune pentru fixare), cu partea crestată atingând solul. Acoperiți secțiunea cu țărâș și udați bine.

STRATIFICAREA AERIANĂ

Folosită adesea în interior, stratificarea aeriană poate fi aplicată unor arbuști.

Primăvara, alegeți o mlădiță sănătoasă și tundeți orice muguri laterali, pentru a lăsa o lungime clară a tulpinii. Folosiți un cuțit ascuțit pentru a face o tăietură curbată pe mijlocul tulpinii. Luați puțin mușchi sphagnum umed, puneți-l în pudră pentru

rădăcini și așezați-l în tăietură. Faceți un tub de plastic negru, cam de 10-15 cm lungime, legați un capăt de tulpină cu panglica și împachetați mai mult sol umed în el. Închideți celălalt capăt. Lăsați-l la loc până la primăvară.

Când deschideți plasticul, ar trebui să găsiți rădăcini în mușchi. Tăiați tulpina dedesubtul părții superioare și replantați.

PLANTE PENTRU STRATIFICARE

Printre plantele care reacționează bine la stratificare se numără *Amelanchier*, *Actinidia*, bougainvillea, dafinul pestriț (*Aucuba japonica*), vița de vie (*Campsis radicans*), cameliile, gutuiul înflorit (*Chaenomeles*), clematis, cornul, tufișuri (*Cotinus*), *Cotoneaster*, forsythia, fothergilla, iarba neagră, ilice, hydrangea, iedera, dafinul montan (*Kalmia latifolia*), caprifoiul veșnic verde (*Lonicera japonica*), *Potentilla fruticosa*, rododendronul, spiraea și cimbrul.

GRĂDINA DE LEGUME ȘI FRUCTE

Cultivați-vă singuri legumele și nu doar că veți recolta și vă veți bucura de legume, fructe și ierburi medicinale mult mai proaspete decât puteți cumpăra din magazin, ci veți ști sigur și cum au fost crescute și dacă au fost sau nu pulverizate cu chimicale sintetice. Acest capitol vorbește despre tehnicile de bază pentru o grădină cu legume, fructe și ierburi.

ÎN ACEST CAPITOL

Găsirea locului potrivit
pentru legume

pag. 208-209

Tipuri de grădini cu legume

pag. 210-211

Legumele: metode de
succes

pag. 212-213

Recolte cu frunze

pag. 214-215

Rădăcini comestibile
și tuberculi

pag. 216-217

Fructe și legume bulboase

pag. 218-219

Legume perene

pag. 220-221

Tipuri de culturi cu fructe

pag. 222-223

Pomi fructiferi

pag. 224-225

Îngrijirea și tăierea pomilor
fructiferi

pag. 226-227

Fructe moi

pag. 228-229

Arbuști fructiferi

pag. 230-231

Cultivarea căpșunelor

pag. 232-233

Cultivarea strugurilor

pag. 234-235

Cultivarea plantelor culinare

pag. 236-237

Grădini cu plante
medicinale

pag. 238-239

Recoltarea și depozitarea
plantelor medicinale

pag. 240-241

GĂSIREA LOCULUI POTRIVIT PENTRU LEGUME

PLANTELE IDEALE

Familia verzei

Culturi rădăcinoase

Familia cepei

Familia mazării

Familia cartofului

VEZI ȘI

Tot felul de legume

Vezi: *Tipuri de grădini cu legume*, pag. 210-211

Cele mai potrivite legume

Vezi: *Legumele: metode de succes*, pag. 212-213

Tipuri de legume

Vezi: *Recolte cu frunze; Rădăcini comestibile și tuberculi; Fructe și legume bulboase*, pag. 214-219

Această grădină se alătură regulilor de separare și rotare a legumelor. Plantele au fost alese în funcție de culoare.

Legumele preferă un loc însorit, deși există plante care se vor dezvolta destul de bine și într-un loc ușor umbrat. Majoritatea legumelor se dezvoltă mai bine dacă sunt adăpostite de vânturi puternice. Solul ideal este umed, dar bine drenat. Amintiți-vă, totuși, că puteți îmbunătăți majoritatea locurilor, adăugând materie organică bine putrezită, în fiecare an, și puteți de asemenea crește cantități mici de produse, în recipiente cu compost de ghiveci. O parcelă specială pentru legume nu este esențială. Pe următoarea pagină există numeroase idei în legătură cu cultivarea legumelor, în așa fel încât acestea să se potrivească cu stilul grădinii dvs. și să încapă în cel mai mic loc. Dar, dacă doriți produse variate și în cantitate mare, an după an, merită să aveți o zonă dedicată acestui scop, împărțită în straturi separate de alei, pentru un acces rapid.

Majoritatea legumelor sunt anuale, iar despre legumele perene se vorbește la pag. 220-221. Plantele anuale trebuie să fie înșămânța-

O plantare informată de legume nu trebuie să arate demodată. Aici, legumele și plantele decorative se îmbină într-un decor superb.

te și culese din nou, an de an. Decât să înșămânțați sau să plantați aceeași plantă în același loc, mai bine mai schimbați-le locul pentru a preveni apariția dăunătorilor și crearea diferitelor etape de boală. Ați putea pur și simplu să vă notați unde a fost cultivată fiecare plantă și să o așezați în alt loc sau chiar într-un ghiveci, în anul următor. Cel puțin, membri ai familiilor cartofului, cepei și verzei ar trebui plantați în locuri diferite, în fiecare an, cu alte legume în jurul lor.

Un sistem de rotație a plantelor mută plantele anuale și le grupează în familii care au cerințe similare în legătură cu substanțele nutritive. Aceasta înseamnă că solul va fi mai ușor îngrijit, cu o cantitate minimă de chimicale și îngrășăminte. Astfel, unde cantitatea de materie organică disponibilă este limitată, puteți să vă asigurați că este destinată celor mai „înfometate” plante, cum este fasolea.

ROTAȚIA SEMĂNĂTURILOR

Pentru a practica rotația semănăturilor, împărțiți zona în care cresc legumele în trei sau patru porțiuni egale, cu alei între ele, sau construiți trei sau patru straturi în

relief. Fiecare strat va fi pentru o familie de legume, în fiecare an. În anul următor, mutați fiecare recoltă în alt strat, prin rotație.

ROTAȚIA DE TREI ANI

Anul I

Stratul 1 Cartofi și rădăcinoase
Stratul 2 Familia mazării și cepei
Stratul 3 Familia verzei

Anul II

Stratul 1 Familia mazării și cepei
Stratul 2 Familia verzei
Stratul 3 Cartofi și rădăcinoase

Anul III

Stratul 1 Familia verzei
Stratul 2 Cartofi și rădăcinoase
Stratul 3 Familia mazării și cepei

Familia verzei

Broccoli, varză de Bruxelles, varză, conopidă, verdeață orientală, napi, ridichi, rapiță. Mixandrele și garofițele de grădină sunt înrudite.

Culturi cu rădăcini

Morcovi și păstârnac (și pătrunjel - chiar dacă e o plantă cu multe frunze, este afectată de musca de morcov).

Familia cepei

Toate soiurile de ceapă, arpagic, usturoi, praz și salată.

Familia mazării

Mazăre de grădină, fasole cu bob mare, fasole franțuzească și căță-rătoare.

Familia cartofului

Cartofi, roșii, vinete și ardei.

ROTAȚIA DE PATRU ANI

Anul I

Stratul 1 Cartofi
Stratul 2 Familia mazării
Stratul 3 Familia verzei
Stratul 4 Rădăcinoase și ceapă

Anul II

Stratul 1 Familia mazării
Stratul 2 Familia verzei
Stratul 3 Cartofi și rădăcinoase
Stratul 4 Cartofi

Anul III

Stratul 1 Familia verzei
Stratul 2 Rădăcinoase și ceapă
Stratul 3 Cartofi
Stratul 4 Familia mazării

Anul IV

Stratul 1 Rădăcinoase și ceapă
Stratul 2 Cartofi
Stratul 3 Familia mazării
Stratul 4 Familia verzei

Legume care se potrivesc oriunde

Următoarele legume pot fi introduse oriunde în rotație: sfecla de zahăr, spanacul, inclusiv sfecla cu frunze, lăptuca, castraveții, dovleacul, bostanul și porumbul dulce.

TIPURI DE GRĂDINI CU LEGUME

SUGESTII DE PLANTARE

Când planificați o grădină de legume ornamentală, nu uitați că s-ar putea să fie goală pe timpul iernii sau după recoltare. O idee bună ar fi să includeți câteva elemente structurale puternice, cum este merișorul, cu formă frumoasă, sau alte plante de margine, veșnic verzi, ghivece atrăgătoare sau alei atractive. Cultivați legumele de iarnă într-un mod interesant; de exemplu, folosiți speciile de brassica, cu frunziș colorat, cum este varza roșie de Bruxelles.

Legumele colorate pentru marginile de strat includ sfecla roșie și varietățile violet de kohlrabi. Lăptuca este disponibilă în diferite nuanțe de verde și roșu-bronz.

Țineți legumele perene cum sunt rubarba, asparagusul și anghinarea, separat de legumele anuale folosite în rotație. Le-ați putea crește în straturi mari.

ÎN STRATURI

Într-un strat îngust, există totuși spațiu pentru unele legume. Plantele cu multe frunze și ierburile cum ar fi hasmațuchi și cimbrul pot umple golurile din jurul fasolei cățărătoare, crescând în susul unui trepied.

POTAGER NORMAL

Merișorul verde sau galben (diferite specii) adaugă structură și culoare pe tot parcursul anului. Plantați varză și lăptucă cu frunze verzi și roșii, împreună.

Într-o grădină tradițională, puteți cultiva o largă varietate de legume, plantând în rânduri lungi. Aceasta este o modalitate de cultivare funcțională, dar nu neapărat atractivă. În orice caz, puteți cultiva câteva legume pe care să le instalați în straturile de flori deja existente, folosind ghivece puse pe alee, sau având o porțiune mică pentru salată. Popularitatea crescândă a straturilor în relief a dus la mai multe plantări în rânduri scurte sau blocuri, pentru că oferă posibilitatea de a forma modele, folosind contrastele de culoare și textură a frunzișului plantelor. Pe scară largă, modelele de straturi pot fi create pentru a forma un *potager*, unde legumele sunt cultivate în modele, de multe ori în vecinătatea fructelor și a ierburilor. Pe scară restrânsă, puteți avea și o mică curte interioară sau un balcon în care să cultivați câteva legume la alegere. Când vă planificați grădina de legume, luați în considerare fertilitatea solului, climatul și decideți dacă să faceți sau nu rotația de plante și dacă să puneți plante în același strat, care cresc încet sau care cresc repede.

STILUL „CĂSUȚĂ DE LA ȚARĂ”

Această grădină informală, în stilul căsuțelor de la țară, este ideală pentru zonele rurale. Legumele se cultivă în straturi scurte, în spatele florilor și al plantelor, iar cărările dintre straturi sunt acoperite cu paie. Suporturile de plante și paravanele sunt făcute din trestie împletită, care se armonizează bine cu acest peisaj de la țară.

STRATURI SIMPLE

Straturile pătrate sunt marcate prin alei cu cărămizi. În față se află plante nepretențioase, cum sunt lăptuca și dovlecelul; legumele perene sunt folosite în spate, ca paravan. O grădină ușor de întreținut.

STRATURI ÎNFLORITE

Deși este mai scumpă decât plasticul, sticla este un material excelent pentru clopote, pentru că se încălzește repede la soare și reflectă bine lumina. Aceste clopote în formă de piramidă sporesc frumusețea stratului.

LEGUMELE: METODE DE SUCCES

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Cuie de lemn și sfoară
Țăruși crestați și lemn
Cuie

Sol de suprafață, materie organică

Strat de muici

Țeavă PVC

Straturi de acoperire a culturilor

Ciocan, lopată

VEZI ȘI

Însămânțarea

Vezi: *Însămânțarea în interior/în aer liber*, pag. 194-197

Aranjamente pentru grădinile de legume

Vezi: *Găsirea locului potrivit pentru legume*, pag. 208-209

Tot felul de legume

Vezi: *Tipuri de grădini cu legume*, pag. 210-211

Tipuri de legume

Vezi: *Recolte cu frunze; Rădăcini comestibile și tuberculi, Fructe și legume bulboase*, pag. 214-219

Anghinare, asparagus și rubarbă

Vezi: *Legume perene*, pag. 220-221

O modalitate eficientă de a crește legume este de a construi straturi în relief, prin care adâncimea solului de suprafață este sporită cu materie organică, astfel încât stratul să fie mai înalt decât aleile dimprejur. Straturile

ridicate se încălzesc mai devreme primăvara, decât solul din jur și se drenează mai repede după ploaie. Ele sunt ușor de acoperit și protejat, materialele horticulturale se pot folosi împotriva înghețurilor târzii și sita fină ține deoparte dăunătorii. Dacă faceți plantatul și plivitul de pe cărări, solul va rămâne în condiții foarte bune și nu va avea nevoie de săpături în fiecare an. Aplicați materie organică la suprafața straturilor anual, pentru a-l îmbunătăți și a împiedica apariția buruienilor.

Un simplu strat pătrat, de aproximativ 3 m lungime și 1,2 m lățime, este ușor de construit și menținut. Dacă stratul nu este foarte lat, veți putea ajunge la centrul lui, de pe fiecare parte a cărării. Cărările ar trebui să fie de 45 cm lățime, dar dacă sunt mai late de 60 cm veți irosi spațiu prețios de cultivare.

Culturile intercalate sunt plante mici care cresc repede și umplu spațiul dintre culturile care cresc mai încet sau sunt însămânțate înainte de plantare sau după recoltarea culturii de bază. Sfecla roșie, morcovii, lăptuca și spanacul sunt culturi bune, pentru că pot fi mâncate înainte de-a ajunge la maturitate.

Această grădină de legume pe cale de maturizare are un frunziș verde variat, dar și o combinație de diferite forme și texturi, formând o grădină atractivă.

GRĂDINĂRIT INTENSIV PENTRU ECONOMIE DE SPAȚIU

Folosiți spațiul dintre brassica, care cresc încet, cum este varza de Bruxelles, napul și conopida, pentru a însămânța o cultură care se maturizează repede, formată din legume mai mici, cum sunt ridichile și lăptuca. Când căldura verii se intensifică, legumele din sezonul răcoros apreciază umbra oferită de un strat de porumb. Umbra va ajuta la extinderea sezonului de creștere.

Cultivați plante mici, legume verzi sau muștar oriental, ca plante de margine decorative, în jurul straturilor cu legume. Diferitele forme și culori de frunziș sunt atractive dar și nutritive. Recoltele gen viță de vie, cum este mazărea, fasolea cățărătoare, castraveții și unii pepeni, cresc pe garduri împletite sau legate de țăruși. Acest tip de grădinărit vertical lasă spațiu pentru alte plante.

CONSTRUIREA ȘI FOLOSIREA STRATURILOR ÎN RELIEF

1 Marcați forma straturilor pe un sol deja pregătit. Amplasați țărushi la colțuri, lăsându-le cam la 13 cm deasupra nivelului solului. Tăiați lemnele crestate pentru a fi de aceeași mărime și fixați-le de lemne cu cuie galvanizate. Verificați părțile superioare cu un nivelator. Acoperiți aleile cu polipropilenă cu bucățele de scoarță de copac.

2 Săpați solul din interiorul stratului și adăugați materie organică bine putrezită pentru a ridica nivelul. Însămânțați sau plantați pe lățimea straturilor. Aceste straturi sunt mai scurte decât pe o parcelă normală, dar astfel veți putea înșămânța puțin și des, pentru a evita o abundență dintr-un singur tip de recoltă.

3 Faceți niște suporturi peste straturile în relief, pentru a susține straturile care acoperă cultura. Puneți inele din țevi de PVC sau inele din sârmă tare pe lățimea straturilor, la intervale de 60 cm. Puneți acoperitoarea de strat (lână horticaturală sau sită fină) peste dâmburi, fixând marginile și capetele cu pietre suficient de mari.

4 La începutul verii, înlocuiți lâna horticaturală cu sită fină de plastic, fixând marginile, astfel încât dăunătorii să nu poată pătrunde înăuntru. Acoperitoarele de straturi vor împiedica dăunătorii zburători și cei târători și pot fi lăsate la loc în timpul udării. Iarna, îndepărtați acoperitoarea de strat și înlocuiți-o cu un strat de plastic transparent.

5 Pentru a face marginea straturilor în relief, folosiți șipci de lemn netratat care să fie cu 30 cm deasupra nivelului solului. În același timp, puteți folosi cărămizi sau blocuri de pavaj. Traversele de cale ferată sunt grele și dificil de tăiat, dar formează margini solide pentru straturile mai mari. Alegeți o margine al cărei stil completează designul general al grădinii dvs.

Sugestii utile

Un strat dublu de lâna horticaturală va proteja răsadurile și plantele de îngheț, dacă locuiți într-o zonă în care temperatura medie de afară scade la - 4°C sau mai puțin. Înlăturați lâna de îndată ce vremea se încălzește, primăvara, altfel recoltele s-ar putea să se ofilească și să moară. Lâna horticaturală este refolosită; spălați-o pur și simplu în mașina de spălat, uscați-o, depozitați-o și refolosiți-o în anul următor. Dacă solul din jurul legumelor care înfloresc se usucă, udați bine recolta, apoi așezați un strat de muici, pentru a preveni evaporarea umezelii.

RECOLTE CU FRUNZE

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Paletă

Foarfece

Hrană lichidă

Ghivece pentru plante

Lână de grădină

Substanțe pentru
combaterea limacșilor

Plasă împotriva
păsărilor

VEZI ȘI

Grădini cu legume

Vezi: *Găsirea locului -
potrivit pentru legume,*
pag. 208-209

Tot felul de legume

Vezi: *Tipuri de grădini cu
legume,* pag. 210-211

Cele mai potrivite
legume

Vezi: *Legumele: metode
de succes,* pag. 212-213

Tipuri de legume

Vezi: *Rădăcini comestibile
și tuberculi; Fructe și le-
gume bulboase; Legume
perene,* pag. 216-221

Se recomandă ca recoltele cu multe frunze să fie consumate proaspete, deci cel mai bine ar fi să le cultivați chiar dvs. Lăptuca crește repede și poate fi cultivată în spațiile cele mai mici, inclusiv straturi sau recipiente cum sunt ghivecele pentru pervaz. Ca și

Acest nap „Toscana neagră” este gata de recoltat. Plantând primăvara și vara, puteți obține o provizie constantă de recolte cu frunze, de-a lungul anului.

varietățile de lăptucă care au tulpini ferme, există și tipuri care apar anual. Aceste plante de salată cresc din nou din ciotul de plantă rămas după tăierea frunzelor.

Puteți cumpăra fie pachete de semințe gata amestecate de lăptucă, sau mixturi de frunze comestibile, cum sunt „Saladini”. O idee interesantă e să cumpărați pachete separate de lăptucă, andive și spanac, să le însămânțați în straturi separate și apoi să le amestecați împreună după recoltare. Pentru o provizie de legume proaspete iarna sau la începutul primăverii, plantați un membru cu multe frunze din familia brassica. Unele s-ar putea să vă facă probleme când cresc, dar nu și napii.

ÎNCOLȚIREA

Pentru semănăturile cu frunze gustoase, doriți ca planta să rămână imatură și nu să încolțească. Încolțirea are loc foarte rapid, într-un sezon de creștere rapid (unul însoțit de timpuriu) și nu aveți prea multe de făcut din momentul în care o plantă a încolțit. Menținerea umezelii și creșterea ultimelor însămânțări la umbră va reduce probabilitatea încolțirii.

SALATE

1 Pachetele amestecate de semințe sunt de obicei împrăștiate. Dacă aveți pachete separate, însămânțați fiecare ingredient în straturi singure, cu fiecare rând la 10 cm depărtare de celălalt. Aveți grijă ca între semințe să fie cam 1 cm. Când răsadurile ajung la 10 cm, tăiați frunzele cu foarfece, aproximativ la 2 cm deasupra solului.

2 Aplicați un îngrășământ lichid cu conținut mare de nitrogen și păstrați plantele bine udate. În 3 sau 4 săptămâni, vor crește frunze în zona ciotului tăiat. Acestea pot fi tăiate ca înainte - ar trebui să faceți cel puțin două tăieri și, dacă e posibil, până la patru, dintr-o singură însămânțare. În mod ideal, ar trebui să însămânțați un rând la fiecare 2 săptămâni.

CULTIVAREA VERZEI

1 Varza se cultivă într-un strat înșămânțat (tratat cu var dacă solul este acid) sau în ghivece la sfârșitul primăverii, apoi se mută în poziția finală, la începutul verii. Când temperatura solului este de cel puțin 5°C, faceți înșămânțarea pe rânduri, în straturi puțin adânci, udați bine fundul și înșămânțați rar, cam din 5 în 5 cm. Acoperiți semințele cu sol.

2 Acoperiți stratul de semințe cu lână de grădină, pentru a proteja plantele tinere de buburuze (care rod frunzele, găurindu-le) și afide. Limacșii s-ar putea să fie și ei o problemă; o fâșie de 5 cm de cenușă de lemn, împărțiată în jurul plantei, le vor proteja. Dacă frunzele își schimbă culoarea, s-ar putea ca plantele să aibă nevoie de substanțe nutritive.

3 Plantați napii în poziția finală la începutul verii. Udați ghiveciul sau stratul înșămânțat bine, apoi luați cu grijă plantele tinere, folosind o furcă manuală și luând cât mai mult din rădăcină. S-ar putea să se ofilească ușor după plantare, chiar dacă sunt bine udare, dar își vor reveni. Plasați plantele la 15-45 cm depărtare una de alta.

4 Culegeți frunzele tinere, izolate, în timpul iernii. Spălați-le cu atenție pentru a înlătura afidele sau musculițele ascunse în pliurile frunzei. Acoperiți recoltele cu plasă împotriva păsărilor sau instalați sperietori dacă porumbeii încep să distrugă frunzele tinere. Primăvara, mugurii de flori imaturi pot fi culeși (stânga) și mâncați ca broccoli încolțit.

LĂPTUCĂ ÎN FORMĂ DE INIMĂ

Aveți nevoie de o specie care să se dezvolte și să aibă formă de inimă și să asigure suficient spațiu între plante, astfel încât să se dezvolte. Așezați plantele la 30 cm depărtare. Unele specii mici, cum ar fi „mica piatră prețioasă”, pot ajunge să se extindă pe 23 cm. Pentru o salată voluminoasă sau creață, măriți spațiul la 38 cm.

Sugestii utile

Dacă doriți doar câteva plante pentru un ghiveci sau un strat, începeți înșămânțarea în ghivece. Sămânța de varză este mare și este ușor de folosit - puneți două semințe la 7 cm și scoateți-o pe cea mai fragilă, dacă ambele încolțesc. Un loc răcoros dar ferit de îngheț din grădină sau o cameră neîncălzită este potrivită, dacă temperatura minimă este de 5°C. Pentru lăptucă, puneți 2 sau 3 semințe în ghivece. Acestea vor încolți la temperaturi mici, dar nu peste 20°C, deci faceți înșămânțările de vară seara. Pentru o provizie care să țină tot anul, înșămânțați la intervale de 2 săptămâni, de primăvara până vara.

RĂDĂCINI COMESTIBILE ȘI TUBERCULI

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Ghivece pentru plante

Paletă

Tăvi

Sapă

Furcă de grădină

Bălegar, îngrășământ

Lână de grădină

VEZI ȘI

Grădini cu legume

Vezi: *Găsirea locului potrivit pentru legume*, pag. 208-209.

Tot felul de legume

Vezi: *Tipuri de grădini cu legume*, pag. 210-211

Cele mai potrivite legume

Vezi: *Legumele: metode de succes*, pag. 212-213

Tipuri de legume

Vezi: *Recolte cu frunze; Fructe și legume bulbosae; Legume perene*; pag. 214-215, 218-219, 220-221

Legumele cultivate pentru rădăcini sau tuberculi reprezintă elementul principal al unei grădini cu legume și multe pot fi culese și stocate. Speciile de cartofi pentru recolte de bază pot fi cultivate pentru a fi folosite de-a lungul iernii, în timp ce speciile timpurii

Legumele rădăcinoase sunt printre cele mai versatile culturi: unele sunt mai bune tinere și proaspete, altele pot fi depozitate.

oferă cartofi noi foarte gustoși. Sfecla de zahăr și morcovii sunt ideale pentru spațiile mici și au în plus avantajul de a crește repede și de a avea un frunziș atrăgător. Pentru morcovii mici, alegeți o specie timpurie și însămânțați puțin și des; dacă doriți să stocați morcovi peste iarnă, optați pentru o singură însămânțare, dintr-o specie de cultură principală.

Un sol bine cultivat este necesar pentru culturile de rădăcini și merită să faceți rotația de culturi pentru a reduce numărul dăunătorilor și al bolilor la minimum (vezi pag. 208-209). Dacă acest lucru nu este posibil, încercați să creșteți legume în recipiente adânci. Cartofilor și sfelei de zahăr le place un sol bine săpat, cu mult bălegar putrezit, plus un îngrășământ general. Morcovilor le place un sol adânc, bine drenat, pe care să-l pătrundă ușor, deci un sol gros trebuie să fie bine săpat dacă este compactat - dar nu adăugați materie organică sau îngrășământ adițional.

Dacă plantați sfeclă, e mai bine să faceți mai multe însămânțări, pentru că fiecare din capsulele mari de semințe conține până la patru semințe. Ideea este că puteți crește între 6 și 8 răsaduri, într-un ghiveci mic și să plantați întregul grup împreună.

ÎNSĂMÂNȚAREA MORCOVILOR

Puneți semințele de morcovi cât de rar se poate, pentru a nu fi nevoiți să subțiați plantele tinere mai târziu - puneți semințele la 2,5 cm depărtare. Dacă vi se pare că folosirea semințelor este dificilă, cumpărați o bandă de semințe (semințe puse între panglici lungi de hârtie) și așezați-o într-un strat pregătit, acoperit cu sol uscat. Nu udați pentru că dăunează semințelor.

SFECLA DE ZAHĂR - MULTI-ÎNSĂMÂNȚAREA

Însămânțați două mănunchiuri de semințe în 7 cm de ghiveci. Puneți ghivecele într-un loc răcoros ferit de îngheț și păstrați compostul umed. Când răsadurile își dezvoltă primele frunze, plantați fiecare mănunchi. Săpați o gaură cu o paletă, apoi scoateți tulpina din ghiveci și plantați-o la același nivel cu suprafața solului. Așezați mănunchiurile la 15 cm depărtare.

CULTIVAREA CARTOFILOR

1 Așezați tuberculii în tăvi goale, astfel încât părțile cu cei mai mulți muguri să fie în sus. Așezați tăvile într-un loc răcoros, uscat, cu lumină bună, dar nu în lumină solară directă. După câteva săptămâni, mugurii vor începe să crească. Scoateți mugurii încolțiți, lăsând doar 4. Aceasta este selectarea și poate începe când solul este încă prea rece.

2 Săpați solul și introduceți bălegar putrezit. Împrăstiați deasupra un îngrășământ puțin echilibrat. Plantați tuberculii de la mijlocul primăverii, până primăvara târziu, cam la 15 cm adâncime și 40 cm depărtare. Lăsați 75 cm între rândurile de recolte principale și 45 cm între straturile de specii timpurii.

3 Când apar primii muguri la suprafață, începeți să luați pământ dintre rânduri, să-l puneți în centru, pentru a acoperi mugurii. Aceasta încurajează creșterea tubercuilor, nu permite înverzirea acestora și protejează mugurii tineri de îngheț. Încercați să faceți o movilă cu vârf plat, cam de 36 cm lățime și 25 cm înălțime.

4 Acoperiți frunzișul cu lână dacă se anunță înghețul: altfel, producția s-ar putea să fie afectată. Udați numai când tuberculii încep să se formeze. Săpați cartofii noi de îndată ce tuberculii au mărimea unui ou. Pentru a recolta cartofii din cultura principală, lăsați plantele să se ofilească în întregime, apoi culegeți-i, folosind o furcă de grădină.

Pentru a depozita cartofii, țineți-i câteva zile la uscat, apoi împachetați-i în saci de hârtie. Depozitați-i într-un loc întunecos și răcoros, cu temperatură de peste 4°C. Legumele rădăcinoase, cum sunt morcovii și sfecla, pot fi lăsate într-un sol bine drenat, până când este nevoie. Marcați recoltele pentru a le putea găsi când frunzișul s-a ofilit. Acoperiți solul cu un strat de paie, apoi plastic negru, pentru a stopa înghețul solului; astfel, le-

gumele vor fi mai ușor de săpat. Dăunătorii și bolile s-ar putea să afecteze recoltele lăsate în sol și recoltarea la mijlocul iernii nu este foarte plăcută, deci puneți o parte din recoltă în cutii de nisip, pe care să le țineți într-o magazie, pivniță sau garaj. Înlăturați frunzișul și așezați rădăcinile pe un strat de nisip umed, apoi acoperiți cu și mai mult nisip. Puneți rădăcinile mari pe fund; vor putea fi depozitate mai mult timp decât cele mici.

Morcovii se depozitează bine dacă sunt acoperiți cu nisip și ținute uscați.

FRUCTE ȘI LEGUME BULBOASE

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Araci pentru mazăre
Ghivece pentru plante
Lopată
Bălegar sau compost
Araci de suport
Sfoară
Îngrășământ general

VEZI ȘI

Grădini cu legume
Vezi: *Găsirea locului potrivit pentru legume*, pag. 208-209
Tot felul de legume
Vezi: *Tipuri de grădini cu legume*, pag. 210-211
Cele mai potrivite legume
Vezi: *Legumele: metode de succes*, pag. 212-213
Tipuri de legume
Vezi: *Recolte cu frunze; Rădăcini comestibile și tuberculi; Legumele perene*, pag. 214-215, 216-217, 220-221

Roșiile și fasolea cățărătoare dau recolte atât de productive, încât chiar și câteva plante vor asigura suficiente produse peste vară, pentru o familie. Nu aveți nevoie de o parcelă de legume pentru a le cultiva, deoarece roșiile pot fi cultivate într-un recipient mare, iar fasolea agățătoare ocupă puțin loc. Atât roșiile, cât și fasolea agățătoare sunt sensibile și vor avea nevoie de protecție contra înghețului. Semințele de roșii au nevoie de o temperatură ridicată pentru a germina la începutul anului, deci, dacă aveți nevoie doar de câteva tufe de roșii, este mai bine să le cumpărați ca plante tinere; acestea pot fi crescute în aer liber, dar și în seră. Roșiile au nevoie de multă hrană și va trebui să le țineți bine hrănite cu un îngrășământ lichid.

Dacă aveți mai mult spațiu, alte recolte cu fructe demne de luat în considerare sunt dovleci, bostanul și alte tipuri de fasole și mazăre. Acestea le place un sol îmbogățit cu materie organică. Fasolea și mazărea sunt legume care-și iau propriul îngrășământ de nitrogen din aer, prin nodulii de pe rădăcină, deci au nevoie de puțină hrană. Secretul de a avea o producție mare la toate recoltele cu fructe este de a le cultiva într-un loc unde este mult

soare și de a culege recolta frecvent. Aceasta înseamnă că plantele vor continua să înflorească și să facă fructe, multe luni. Legumele bulboase, cum este ceapa, usturoiul și salatele - sunt ușor de crescut. Spre deosebire de recoltele cu fructe, ele pot fi culese când este nevoie sau culese toate deodată. Dacă sunt uscate la soare, se pot stoca de-a lungul iernii.

Recoltele cu fructe sunt o trăsătură esențială și populară a grădinii de legume — și sunt ușor de crescut.

CEAPA

Cel mai ușor mod de a crește ceapă este din bulbii imaturi (muguri). Primăvara, împingeți ușor mugurii în sol, astfel încât vârful să fie la același nivel cu suprafața. Pentru mulți bulbi mici, plantați mugurii cam la 2,5 cm depărtare, în straturi aflate la 15 cm distanță - cepele nu pot concura cu buruienile și va trebui să pliviți cu săpăliga printre rânduri.

MAZĂREA

Mazărea va încolți la 4°C, dar temperatura care se apropie de 10°C este mai bună, pentru că șansele de a putrezi sunt mai mici. Semințele sunt în-sămânțate în adâncituri de 10 cm lățime, cam la 2,5-5 cm adâncime. Însămânțați rar, o sămânță la fiecare 5 cm; lăsați 60 cm între rânduri și ceva mai mult pentru speciile mai înalte.

CULTIVAREA ROȘIILOR ÎN SERĂ

1 Sădiți plantele tinere într-un strat de sol, un ghiveci mare sau un sac de creștere. Puneți o plantă într-un ghiveci, sau mai multe (2-3) plante într-un sac de creștere. Majoritatea roșiilor de seră cresc pe suporturi. Puneți un țărș lângă fiecare plantă și legați partea superioară de seră. Legați lejer tulpina principală, pe măsură ce planta crește.

2 Rupeți mugurii laterali care se formează, dar fiți atenți să nu distrugeți mănunchiurile mici de flori galbene. Udați plantele frecvent, ceea ce ar putea însemna de două ori pe zi, dacă folosiți saci de creștere sau ghivece. Hrăniți plantele regulat cu un îngrășământ pentru roșii. Lăsați ușa deschisă în zilele însorite, pentru a aerisi sera.

CULTIVAREA FASOLEI AGĂȚĂTOARE

1 Puneți două semințe într-un ghiveci de 12 cm și păstrați-l la 10-12°C. Creșteți răsadurile la 7°C, până sunt de 15-20 cm înălțime. Săpați și puneți bălegarul bine putrezit în locul respectiv. Faceți un wigwam din bețe de 2 m. Faceți baza de 60 cm diametru și amplasați țărșii la 15 cm depărtare. Legați bine.

2 Împrăstiați puțin îngrășământ pentru diferite scopuri în locul respectiv, cam cu două săptămâni înainte de plantare. Gradual, fixați bine plantele tinere și plantați câte două, fixate de fiecare suport, la intervale de 15 cm.

3 Udați bine și protejați plantele tinere de limacși și vânt. Mulați în jurul plantelor un îngrășământ din bălegar bine putrezit, bucăți de iarbă sau compost, pentru a reține umezeala și a suprima buruienile.

Sugestii utile

Udarea încurajează înflorirea și sporește mărirea păstăilor și a fructelor, deci udați culturile de fructe regulat, mai ales în timpul perioadelor de vreme uscată. Udați cu generozitate, folosind cam 10 l apă/m² o dată pe săptămână. Când plantele ajung în vârful suporturilor, tăiați vârfurile crescute, pentru a încuraja formarea mugurilor laterali.

Culegeți frecvent toate recoltele cu fructe și începeți să culegeți fasolea când aceasta atinge cam 17-18 cm în lungime, pentru a încuraja cultivarea continuă.

LEGUME PERENE

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Lopată

Materie organică sau
îngrășământ

Cuțit

Sapă

Ghiveci pentru rubarbă

Recipient mare

VEZI ȘI

Grădini cu legume

Vezi: *Găsirea locului potrivit pentru legume*, pag. 208-209

Tot felul de legume

Vezi: *Tipuri de grădini cu legume*, pag. 210-211

Cele mai potrivite
legume

Vezi: *Legumele: metode de succes*, pag. 212-213

Tipuri de legume

Vezi: *Recolte cu frunze; Rădăcini comestibile și tuberculi; Fructe și legume bulboase*, pag. 214-219

Majoritatea legumelor sunt anuale și se dezvoltă din semințe în fiecare an, dar există câteva plante perene, cum sunt asparagusul, anghinarele și rubarba, care vor forma o recoltă, an după an. Acestea nu se cresc ca parte dintr-o rotație de cultură, dar li se oferă propriul lor spațiu în zona de legume sau sunt încorporate în grădina ornamentală. Toate au nevoie de un spațiu suficient de mare și s-ar putea să dureze mai mulți ani până să aveți o cultură decentă; pe de altă parte, de îndată ce le aveți, ele vor forma culturi în fiecare an și au nevoie de efort puțin.

Asparagusul se cultivă într-un strat bine drenat, cu sol neutru sau ușor alcalin și care nu are buruieni perene. În solurile umede, va trebui să ridicați nivelul solului pentru a îmbunătăți drenajul. La începutul primăverii, introduceți prin săpare materie organică bine putrezită, din belșug - compostul din ciuperci uscate este ideal. Asparagusul crește din coroane sau plante de ghiveci (vezi dedesubt). Lăsați 45 cm între plante și 90 cm între rânduri.

Anghinarele în formă de glob preferă un loc însorit dar adăpostit și un sol foarte bogat, în timp ce anghinarele de Ierusalim nu sunt prea pretențioase în legătură cu solul și vor tolera umbră parțială; acestea din urmă repre-

zintă un paravânt temporar, care protejează legumele mai sensibile, dar în locuri expuse s-ar putea să fie nevoie de suporturi, prin fixarea cu țărugi a tulpinii. Rubarba preferă o poziție însorită și umedă.

Anghinarele în formă de glob sunt plante surprinzătoare, care formează puncte focale impresionante.

CREȘTEREA ASPARAGUSULUI

1 Plantați rămurele care hibernează. Puneți-le în centrul unui șanț, iar rădăcinile se vor desfășura de o parte și de alta a șanțului. Păstrați vârfurile rămurelelor la 10 cm sub suprafața solului și acoperiți cu sol. Plantați plantele în ghiveci la începutul verii. Primăvara, împrăștiati un îngrășământ echilibrat peste strat sau mulciți cu materie organică.

2 Veți obține o recoltă la doi ani după plantare. Între mijlocul primăverii până la sfârșitul acesteia, tăiați rămurele înalte de 5-7 cm, cu mugurii strânși, tăind la 2,5-5 cm sub nivelul solului. Recoltați de două ori pe săptămână, dar opriți tăierile după 6 săptămâni. Aplicați un îngrășământ cu conținut ridicat de nitrogen și pliviți manual în mod regulat.

ANGHINARE ÎN FORMĂ DE GLOB

Puneți compostul de grădină pe sol, înainte de a face plantările primăvara. Lăsați cam 75 cm pe plantă și udați bine. Înlăturați florile care se formează pe plantele noi. O plantă matură produce cam 12 flori vara - tăiați capetele cu un mic lujer, când acestea s-au deschis prea tare. Tăiați tulpinile moarte la sfârșitul toamnei și protejați coroanele cu paie.

ANGHINARE DE IERUSALIM

Plantați tuberculii cam la 10-15 cm adâncime și 30 cm depărtare, primăvara. Când plantele ating înălțimea de 1,5-1,8 m, scurtați vârfurile. Tăiați tulpinile înnegrite până la nivelul solului, dar marcați poziția pentru a putea săpa tuberculii în timpul iernii. În zonele reci, protejați coroanele cu paie. Înlăturați tot, în afară de tubercul.

CULTIVAREA RUBARBEI

1 Cel mai bun moment pentru a planta coroane noi este în timpul iernii, într-un sol cu mult îngrășământ, înfigeți coroana, astfel încât mugurele din partea superioară să fie chiar deasupra suprafeței solului. Plantați o plantă crescută în ghiveci, primăvara. Nu recoltați tulpinile timp de doi ani după plantare.

2 Culegeți tulpinile în mod regulat, începând de primăvara încolo, când acestea sunt sensibile. Mai bine smulgeți tulpinile, decât să le tăiați. Frunzele sunt otrăvitoare și ar trebui tăiate. Codițele frunzelor conțin nivele joase de otrăvă. Ele nu trebuie mâncate crude, dar ar fi bine să le tratați cu compost. Hrăniți grupurile fixate cu un îngrășământ general.

ÎNĂLBIREA RUBARBEI

1 Pentru o recoltă timpurie de rubarbă înălbit, acoperiți mă-nunchiurile și grupurile, pentru a nu primi lumină până la Crăciun. Puteți folosi un ghiveci de teracotă pentru rubarbă, un ghiveci mare de flori sau o găleată. Puneți o piatră în vârf, pentru a opri lumina să pătrundă prin gaura de drenaj.

2 Speciile timpurii, plantate înainte de Crăciun, ar trebui să fie gata de recoltă la sfârșitul iernii sau la începutul primăverii. Speciile de rubarbă timpuriu ar trebui să fie gata de cules de la începutul până spre mijlocul primăverii.

TIPURI DE CULTURI CU FRUCTE

SUGESTII DE PLANTARE

Într-o grădină mare, în care spațiul nu este o problemă, puteți avea o porțiune dedicată strict fructelor, cu rânduri formale și pomi fructiferi, cum sunt mărul, cireșul sau părul dar și fructele moi, cum sunt afinele, coacăzele negre și zmeura. Dacă pomii și arbuștii sunt plantați într-o anumită zonă, este mai ușor să le protejați de păsări sau înghețuri rapide. Când vine vremea înmuguririi de toamnă, vă veți desfăta cu mirosul extrem de plăcut dinspre zona pomilor fructiferi.

Puteți crește pomi fructiferi pe un gard de lemn, peretele casei sau pe magazia din grădină. Alegeți dintr-o varietate de forme, cum sunt panglica, spalierul sau evantaiul, sau puteți alege să lăsați pomii fructiferi să crească într-un mod nerestricționat, pentru a forma un copac gen tufă sau o formă de piramidă pitică.

Dacă aveți o porțiune deschisă și însorită în grădina dvs., puteți să creșteți copaci cu fructe lemnoase sau tufișuri, cum sunt alunul, castanul comestibil, într-o regiune extinsă, migdalul, într-o zonă mai restrânsă.

Creșterea fructelor într-o seră poate fi soluția ideală dacă locuiți într-un climat răcoros. Strugurii și piersicile preferă un loc adăpostit, dar asigurați-vă că le oferiți suficient spațiu pentru a se dezvolta și pentru ca aerul să pătrundă ușor. Căpșunele crescute în ghivece pot fi așezate într-o curte interioară însorită sau în seră, pe timpul iernii.

Dacă nu aveți spațiu pentru o grădină mare de fructe, puteți crește oricum una sau două din fructele dumneavoastră preferate, plantându-le în jurul restului de grădină, fie în straturi cu arbuști sau cu paravane, sau ca plante de ghiveci. Majoritatea fructelor se cresc din plante pe termen lung, cum sunt arbuștii, copacii sau vița de vie. Ei ocupă mult spațiu, deci va trebui să vă gândiți bine unde să-i amplasați, mai ales pentru că majoritatea fructelor au nevoie de soare pentru a se coace și de un sol umed, dar bine drenat. O dată plantate și fixate, toate fructele vor continua să se dezvolte timp de mulți ani, deci reprezintă o investiție pe termen lung pentru orice grădină. Excepția o reprezintă căpșunele, cu un stoc nou la fiecare doi sau trei ani.

POMI FRUCTIFERI PITICI

Un strat de 12 meri, crescut dintr-un rizom pitic, oferă un paravan de muguri primăvara și producții mari de fructe toamna. Rizomii pitici permit un cules mai simplu, dar au nevoie de condiții bune de creștere. Aici, brazda de iarbă a fost înlăturată pentru a ajuta la fixarea copacilor, fără să trebuiască să intre în competiție cu iarbă.

FRUCTE CARE CRESCE PE PEREȚI

Zidul însorit al unei case oferă locul ideal pentru fructe. Aici, un măr tânăr a fost fixat pe un spalier formal, pentru a forma un element decorativ și productiv, care durează mulți ani.

FRUCTE MOI PE ARACI

Acest agriș crescut sub formă de cordon vertical ocupă puțin spațiu în lățime, în comparație cu o tufă de afine. Și coacăzele roșii pot fi aranjate în formă de cordon.

FRUCTE ÎN CURTEA INTERIOARĂ

O plantă citrică bine fixată, cum este lămâiul sau portocalul, poate petrece vara într-un ghiveci de teracotă, în curtea interioară, dar în climate reci, ar trebui să fie în interior, cel mai potrivit loc fiind o seră încălzită iarna.

FRUCTE DE SERĂ

Amplasați vița de vie pe sârme, din susul unui perete și pe acoperișul unei sere. Bolta de frunze oferă umbră în perioada verii.

GHIVECE CU CĂPȘUNE

Într-o grădină mică, aceste ghivece economisesc spațiu și pot fi oricând aduse în interior.

POMI FRUCTIFERI

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Sârme și țărui

Lopată

Foarfece

Țărui de bambus

Legături de plastic
ajustabile

Araci

VEZI ȘI

Care copac

Vezi: *Cumpărarea și
plantarea copacilor*, pag.
118-119

Tot felul de fructe

Vezi: *Tipuri de culturi cu
fructe*, pag. 222-223

Mere și pere

Vezi: *Îngrijirea și tăierea
pomilor fructiferi*, pag.
226-227

In capătul grădinii merită să plantați un măr, care este ușor de întreținut și va trăi mai multe zeci de ani. Dacă spațiul este limitat sau doriți un efect mai formal, luați în considerare forme gen cordon și spaliere. În orice caz, asigurați-vă că veți avea timp să le aranjați și să le tundeți vara și iarna.

„Cordoanele” sunt pomi cu o singură tulpină (trunchi), care cresc vertical, orizontal sau în diagonală. Ei sunt de multe ori cultivați în șiruri. Cordoanele în diagonală, plantate la un unghi de 45° de sol, vor da o cantitate maximă de fructe, în zona respectivă. Merele, perele și coacăzele roșii sunt de multe ori cultivate sub formă de cordon. Un pom fructifer poate fi de asemenea sub formă de spalier, cu o tulpină verticală, așezat într-un rând. Va avea nevoie de mai mult spațiu decât un cordon, dar formează o sculptură vie pentru un zid înșorit sau un gard.

Pentru a alege din vasta varietate de specii de măr, mergeți la câteva „degustări de mere”, toamna. Informați-vă în legătură cu calitățile de depozitare dacă vreți să stocați o cantitate mai mare de fructe. Pentru ca pomul să facă fructe, mugurii trebuie să fie polenizați fie cu propriul lor polen, sau cu cel al altei varietăți

din aceeași specie. Mărul, părul și unele varietăți de cireș și prun au nevoie de polen diferit, de la o specie compatibilă, deci s-ar putea să fiți nevoiți să cumpărați mai mult de o bucată. În cele din urmă, consultați-vă cu furnizorul dvs. de fructe, pentru a afla dacă rizomul plantei este potrivit pentru regiunea dvs. și cum va fi cultivat copacul.

Merele sunt printre cele mai populare fructe care se cultivă și clin care există foarte multe specii.

CORDON ÎN DIAGONALĂ

1 Instalați trei sau patru sârme orizontale, la o distanță de 45 cm, fixându-le de țărui înfipti în pământ. Plantați puieți (pomi tineri, cu o singură tulpină), astfel încât să fie la 75 cm depărtare unul de altul și la 20-25 cm depărtare de sârme. Plantați pomii la un unghi de 45° față de sol, asigurându-vă că altoiul este amplasat mult deasupra nivelului solului.

2 Fiecare cordon are nevoie de un țărui de bambus pentru sprijin. Atașați țăruiul de sârme și folosiți o legătură de plastic ajustabilă, pentru a fixa copacul de țărui. După plantare, tăiați mugurii laterali care au mai mult de 10 cm lungime, lăsând doar trei. Nu tăiați mugurele principale centrale. Continuați tăierea cât mai e necesar, pentru a asigura o creștere compactă.

FIXAREA UNUI POM TÂNĂR

1 Alegeți un pom tânăr cu trei ramuri puternice, bine echilibrate. Plantați-i și fixați-l de un țărș, cu o legătură de plastic ajustabilă. Tăiați din tulpina principală până deasupra mugurilor. Scurtați fiecare ramură cu două treimi. Tăiați până la mugurii îndreptați spre exterior, dacă ramurile sunt îndreptate în sus, pentru a încuraja creșterea centrală.

2 În cea de-a doua iarnă după plantare, selectați cam 5 rămurile puternice, aflate la o anumită distanță una de cealaltă, pentru a forma cadrul copacului. Tăiați-o pe fiecare cam în jumătate, până la un mugure îndreptat spre exterior, dacă este posibil. Orice alți muguri pot fi tăiați și se poate ajunge la patru muguri.

FIXAREA UNUI SPALIER

1 Plantați un pomișor sau un puiet (veți avea nevoie de sârme orizontale, după cum sunt descrise pentru cordoane - vizavi). În prima iarnă după plantare, tăiați până unde dați de doi muguri, așezați de o parte și de alta a tulpinii. Tăietura trebuie să fie cam la 5 cm deasupra primei sârme, pentru că mugurii de aici vor forma prima parte a spalierului.

2 Vara, legați rămurile care formează primul nivel de țărș, la un unghi de 45° față de sol. Legați mlădița de bază de un țărș vertical. La capătul sezonului de creștere, legați țărșii de mlădițe pentru primul nivel, până la sârma cea mai joasă. Tăiați alte mlădițe din tulpina principală, până ajungeți la trei frunze. Tot așa, fixați părțile mai înalte.

CUMPĂRAREA POMILOR FRUCTIFERI

Pentru cea mai largă gamă de specii, merită să folosiți un specialist în pomi fructiferi. Aceștia vând de obicei copaci tineri cu rădăcini, care au nevoie de îngrijiri prealabile; astfel de copaci sunt mai ieftini și se vor fixa mai rapid. Vi se vor oferi copaci de un an sau doi, sau copaci de un an, cu mlădițe laterale gata pentru îngrijire. Tipurile de rizomi pe care o pepinieră le folosește vor afecta vigoarea și mărirea finală a pomului, deci întrebați care este cel mai potrivit pentru situația dumneavoastră. De exemplu, fiecare rizom pitic sună tentant, dar ei au nevoie de sol de calitate superioară și condiții foarte bune.

Sugestii utile

Un loc însorit, adăpostit și un sol umed, ușor acid, sunt ideale pentru majoritatea fructelor, dar mărul este mai tolerant decât alți pomi fructiferi. Un gard sau un perete însorit asigură un foc promițător pentru cordoane sau spaliere. Înghețurile de primăvară pot distruge mugurii, recolta va fi redusă, deci așezați pomii care înfloresc devreme departe de zonele de îngheț. Când plantați, țineți altoiul mult deasupra nivelului solului, altfel valoarea rizomului va fi pierdută. Mulciți solul pentru a-l menține fără buruieni și umed.

ÎNGRIJIREA ȘI TĂIEREA POMILOR FRUCTIFERI

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Tăietor de copaci cu
mâner telescopic

Foarfece

VEZI ȘI

Întreținerea copacilor
Vezi: *Îngrijirea copacilor*,
pag. 184-185

Tot felul de fructe
Vezi: *Tipuri de culturi cu
fructe*, pag. 222-223

Cordoane și spaliere
Vezi: *Pomi fructiferi*, pag.
224-225

În primii 2 sau 3 ani după plantare, trebuie să îngrijiți și să tăiați pomul, pentru a forma „cadrul” unui pom fructifer. Apoi, scopul tăierii este de a stimula înflorirea și dezvoltarea fructelor. Forma generală a unui pom fructifer ar trebui să fie cea a unei cupe, cu

Acest minunat spalier încărcat cu fructe coapte formează o arcadă peste o cărare, fiind un factor elegant între parcela cu legume și grădina cu fiori.

ramuri care cresc în sus și lateral dintr-un centru deschis. Această formă permite pătrunderea completă a luminii solare, care ajută la dezvoltarea pomului și a fructelor. În mod ideal, tăierea corectă a unui copac tânăr, în primii ani, duce imediat la crearea acestei forme de cupă, deci nu ar trebui să tăiați ramurile principale ale copacilor fixați prea mult. Cu formele aranjate este o chestiune diferită, pentru că ele au nevoie de tăiere în fiecare an, vara, pentru a reduce gradul de creștere, pentru a stimula formarea fructelor și pentru a menține forma dorită.

Perioada acestei tăieri de vară este de obicei de la mijlocul verii până spre sfârșitul verii; nu faceți tăierea prea devreme, pentru că pomul va crește din nou, ceea ce ar putea constitui o problemă în regiunile de îngheț. Rădăcinile principale ale pomilor fructiferi ar putea deveni congestionate și să aibă nevoie de subțiere. Majoritatea speciilor de meri își produc fructele din rădăcinile principale, de-a lungul trunchiului, iar metoda de tăiere este detaliată vizavi. Există specii care produc fructe în vârful mlădițelor și la acestea se taie vârfurile mlădițelor principale și una din trei crengi mature laterale se taie până la o mlădiță tânără sau mugure.

TĂIEREA UNUI CORDON DIAGONAL

În prima vară după ce ați plantat un cordon de pomi fructiferi (vezi pag. 224-225), tăiați mlădițele laterale crescute din rădăcina principală, pentru a lăsa trei frunze deasupra bazei tulpinii. Tăiați orice mlădițe laterale tinere care cresc din mlădițele laterale existente, pentru a lăsa doar o frunză care să încurajeze formarea rădăcinilor principale. Legați mlădița principală de țărșul de bambus. Când aceasta atinge 15 cm, tăiați-o din nou

la sfârșitul primăverii. De acum înainte ar trebui să tăiați cordonul în fiecare an, pentru a lăsa doar o porțiune de 1 cm din tulpina crescută în vara anterioară.

De îndată ce cordonul a fost fixat, va avea nevoie de tăiere în fiecare vară. Tăiați toate mlădițele laterale care cresc din tulpina principală, până la trei frunze deasupra bazei tulpinii. Tăiați mlădițele din spate, care cresc de pe cele laterale și lăsați o frunză.

Ideale pentru spațiile mici, cordoanele dau recolte.

TĂIEREA MLĂDIȚELOR CU MUGURI LA MĂR

1 Tăierea unui măr cu rădăcină principală. Tăiați mlădițele principale de pe fiecare ramură: mlădițele fragile, subțiri, pot fi tăiate până la jumătate din lungimea lor; cele viguroase, până la un sfert. Mlădițele laterale pot fi de asemenea tăiate: cele slabe, până la patru muguri; cele puternice laterale, până la șase muguri.

2 Ramificațiile foarte ample trebuie să fie subțiate pentru a se îmbunătăți calitatea fructelor; tăiați cele mai fragile mlădițe din fiecare ramificație principală; grupul de mlădițe ar trebui redus cu o treime, lăsând o ramificație principală deschisă. Reduceți numărul total de ramificații de pe fiecare ramură, înlăturându-le pe cele mai slăbuțe.

TĂIEREA DRUPELOR

Din categoria drupelor fac parte prunul, cireșul, părul și caisul. Deoarece acești pomi sunt mai expuși la riscul de îmbolnăvire de mărură sau albire a frunzelor decât alți pomi, ei nu se taie iarna. Tăiați-i vara, pentru a înlătura orice lemn distrus, mort sau bolnav.

TĂIEREA UNUI PĂR

Tăiați un păr iarna, la fel cum procedați cu un măr prea ramificat. S-ar putea să trebuiască să luați crengi bătrâne din centrul copacului, pentru a păstra forma. Vara, tăiați orice ramură cu frunziș înnegrit sau uscat, care arată semnele infecției. Dezinfectați unelte între și după tăieri, înmuindu-le în înălbitor făcut acasă.

TĂIEREA UNUI SPALIER

În cea de-a doua și cea de-a treia iarnă după plantarea unui pom fructifer în formă de spalier (vezi pag. 224-225), continuați să formați ramificații pentru fiecare sârmă - adică, tăiați mlădița de bază chiar deasupra sârmei, făcând tăietura deasupra unui mugure bun. Vara, legați mlădițele care se vor forma pe țărșuși și coborâți-le la nivelul sârmelor, la sfârșitul sezonului de creștere. Șirurile fixate ar trebui acum să producă

propriile lor mlădițe laterale viguroase, iar acestea vor avea nevoie de scurtare pentru a păstra forma plantei. Vara, tăiați mlădițele laterale, după cum vi se detaliază în prima etapă a tăierii cordoanelor (vezi caseta de vizavi). De îndată ce pomul are câte ramificații doriți, tăiați ramura principală verticală în fiecare an, la sfârșitul primăverii. Pentru a scurta lungimea unei ramificații, tăiați ramificația sa de bază în același timp.

Un spalier este practic pentru fixarea pomilor fructiferi de un perete înșorit.

FRUCTE MOI

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Lopată

Materie organică

Țăruși de sârmă

Îngrășământ general

Muici

Sfoară de grădină

Foarfece

Mănuși

VEZI ȘI

Agrișe și coacăze

Vezi: *Arbuști fructiferi*,
pag. 230-231

Tot felul de căpșune

Vezi: *Cultivarea căpșunelor*,
pag. 232-233

Întreținerea strugurilor

Vezi: *Cultivarea strugurilor*,
pag. 234-235

Fructele pe araci sau arbuștii vor produce recolte mulți ani dacă începeți cu plante sănătoase, fără viruși, și le oferiți o bună îngrijire. Acestea sunt plante pe termen lung, deci nu vă grăbiți și alegeți pentru ele un loc potrivit și îmbogățiți bine solul înainte de plantare. Este de preferat un loc adăpostit,

Cea mai populară dintre fructele pe araci, zmeura se dezvoltă în 2 ani. Zmeura de toamnă, cum este cea de mai sus, va crește și va face fructe în același an.

însorit. Unele fructe moi tolerează umbra parțială, dar un loc unde suflă vântul și este tare frig nu este benefic și nu va duce nicidecum la o producție mare, decât dacă oferiți plantelor dvs. puțin adăpost. Solul ar trebui să fie adânc și fertil, umed primăvara și vara, totuși bine drenat iarna. Acest lucru se poate obține în majoritatea locurilor, împrăștiind multă materie organică înainte de plantare, apoi mulcind zona în fiecare an.

Fructele fixate pe araci includ zmeura și coacăzele negre, care cresc viguros și sunt de obicei fixate pe suporturi. Zmeura care face fructe vara, crescută pe suport de țăruși și sârmă, ocupă puțin spațiu și formează o imagine atrăgătoare. Dacă vreți să instalați țăruși și sârme, cultivați zmeura care înflorește toamna, „Extaz de toamnă”. Aceasta poate fi cultivată ca arbust independent, într-un loc adăpostit - aracii nu trebuie fixați de suporturi, ci se tund pur și simplu, de îndată ce au apărut fructele.

Coacăzele negre pot tolera mai multă umbră decât majoritatea fructelor, deci merită să le instalați lângă un gard ușor umbrat de la capătul grădinii sau lângă o magazie. Coacăzele și hibrizii acestora pot deveni repede dezordonate, dar ele pot fi aranjate (vezi *Plantarea coacăzelor negre*, vizavi).

PROTEJAREA FRUCTELOR

Fructele au nevoie de protecție împotriva păsărilor, altfel acestea vor distruge planta. Fixarea plaselor este cel mai eficient mod de a le ține departe de fructe - puteți pune o simplă plasă peste plante, când se coc fructele, dar dacă aveți un cadru metalic sau de lemn pe care să fixați plasa este și mai bine. Un cadru temporar poate fi format din țăruși de bambus, proptiți

de un arbust fructifer, fixat pe perete sau pe gard. Pentru arbuștii mai joși, folosiți șiruri de țăruși de lemn sau cumpărați un cadru metalic modular și apoi puneți plasa peste acesta. Acoperiți părțile ascuțite ale cadrului, folosind ghivece de plante întoarse și țăruși. Dacă toate fructele se află în același loc, merită să faceți o „cușcă” pentru fructe, asemenea unei camere

cu plasă. Va fi mai ușor să ajungeți la plante, adăpostul va fi asigurat și recolta îmbunătățită. Cuștile de fructe cu cadre metalice și plasă de plastic sunt ușor de găsit sau vă puteți construi una din cherestea. Trebuie să fie de cel puțin 2 m înălțime și în așa fel alcătuită încât plasa de pe acoperiș să poată fi ușor înlăturată iarna, pentru a nu se aduna multă zăpadă.

PLANTAREA ARACILOR PENTRU ZMEURĂ

1 Dacă doriți să faceți un săpător sau un paravan, săpați un șanț de 45 cm lățime și adăugați materie organică bine putrezită pe fund. Montați un țăruș de 2 m și un gard de sârmă. Plantați țărușii în șanț, la intervale de 45 cm. Acoperiți rădăcinile cu sol și presați. Tăiați țărușii până la 23 cm. Udați dacă solul este foarte uscat.

2 Primăvara, împrăștiați un îngrășământ general, cum ar fi sânge, pește și oase de pește, pe solul dimprejur, apoi udați-l dacă solul este uscat. Așezați un strat de 5 cm de muici, dar și bălegar bine putrezit, pentru a ține departe buruienile și a reține umezeala în sol. Udați în timpul perioadelor de secetă.

3 Folosiți sfoară de grădină pentru a lega țărușii; aceștia trebuie să fie verticali și aflați la 10 cm unul de celălalt. Când țărușii ajung la sârma cea mai de sus, îndoiiți-i și legați-i. Înlăturați orice mlădiță care iese din rând. Veți obține fructe a doua vară după plantare - puneți plasă peste plante pentru a preveni mâncatul fructelor de către păsări.

4 De îndată ce fructele au fost culese, tăiați acei țăruși la nivelul solului. Noii țăruși se leagă ca înlocuitori; țineți-i la 10 cm depărtare - dacă există prea mulți țăruși noi, tăiați-i pe cei mai slabi.

PLANTAREA COACĂZELOR NEGRE

Amplasați o serie de sârme orizontale, la intervale regulate. Lăsați 3 m între plante și tăiați fiecare plantă la 23 cm, apoi urmați pasul 2, valabil pentru zmeură. Tăiați țărușii noi pe măsură ce aceștia cresc - astfel încât aracii cu fructe să fie aranjați sub formă de evantai, păstrându-i pe cei noi, legați în centru.

Sugestii utile

Există multe specii de fructe moi, dar majoritatea nu sunt întotdeauna disponibile la sere. Pentru că acestea sunt recoltate pe termen lung, merită să căutați un specialist de fructe sau să comandați prin e-mail pentru a avea cea mai bună alegere. De exemplu, unele specii de coacăze negre nu au spini și există varietăți de agrișe care au o anumită rezistență la ciuperci. Gustul este important, deci asistați la „degustări” și încercați diferite varietăți. Dacă știți ce doriți, cumpărați tot timpul plante care au certificat că nu au viruși - acestea vor rămâne sănătoase mai mult timp decât celelalte.

ARBUȘTI FRUCTIFERI

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Foarfece

Lopată

Materie organică

Lemn pentru
măsurătoare

VEZI ȘI

Alte coacăze

Vezi: *Fructe moi*, pag. 228-229

Tot felul de căpșune

Vezi: *Cultivarea căpșunelor*, pag. 232-233

Întreținerea strugurilor

Vezi: *Cultivarea strugurilor*, pag. 234-235

Fructele moi ce pot fi cultivate ca arbuști includ coacăzele (negre, roșii și albe) afinele și agrișele. Creșterea acestor plante este similară cu creșterea oricărui arbust care face flori. Ei se vor dezvolta într-un strat înșorit, dar pentru recolte mari vă trebuie șiruri de tufișuri într-o grădină special amenajată pentru fructe.

Chiar și un singur arbust de coacăze roșii va da o mare recoltă. Sunt plante atât de atractive, încât ar putea fi plantate într-o grădină ornamentală.

Acești arbuști fructiferi pot ține o decadă sau mai mult, deci oferiți-le un spațiu suficient. În mod ideal, fiecare ar trebui să aibă porțiunea sa de 1,5 x 1,5 m, ceea ce ușurează și culesul fructelor, dar și un spațiu de 1,2 x 1,2 m este adecvat. Pentru spații mai mici, amplasați coacăzele roșii și albe sub formă de cordoane verticale.

O poziție în plin soare este cea mai bună pentru toți arbuștii fructiferi și esențială pentru coacăze roșii și albe și afine. Coacăzele negre și agrișele se pot cultiva și pe o porțiune umbroasă sau semi-umbroasă. Deși plantele nu sunt ușor de întreținut, feriți-vă de zonele în care îngheață sau sunt vânturi, altfel producțiile vor fi dezamăgitoare. Un sol ușor acid este preferat de aceste fructe, dar afinele au nevoie de un sol foarte acid - puteți să le creșteți în ghivece mari, cu compost pe bază de turbă, fără calcar.

La fel ca și cu fructele moi, puneți multă materie organică în sol, mulați bine și împărăștiați puțin îngrășământ în jurul plantei, în fiecare primăvară. Toate fructele moi își procură propriul îngrășământ, deci este nevoie de o singură specie, dar pot fi cultivate mai multe, pentru a mări perioada de cultivare. Afinele se dezvoltă mai greu dacă 2 specii sunt în stare să se polenizeze încrucișat.

RECOLTAREA ȘI STOCAREA FRUCTELOR

În timpul lunilor de vară, fructele moi se dezvoltă adesea în același timp și este greu să răzbiți cu culesul și depozitarea. Cultivați doar cantitatea de fructe moi de care aveți nevoie și includeți specii care se dezvoltă mai repede și mai târziu decât în mod normal, pentru a extinde recolta. Serile uscate sunt cele mai potrivite pentru recoltarea fructelor moi, deoarece fructul putrezește dacă este

cules umed. Colectați-le într-un recipient puțin adânc, cum sunt tăvile de semințe curate, astfel încât să nu se zdrobească. Trebuie să culegeți fructele putrezite sau cele zdrobite și să le aruncați. Dacă aceste fructe sunt lăsate pe plante, sporiile se vor răspândi la fructele sănătoase. Zmeura trebuie culeasă cât timp are un aspect ferm, mai ales dacă doriți să o depozitați. Desprindeți-le cu blândețe, lă-

sând miezul și mlădița pe plantă. Agrișele sunt înșelătoare și trebuie să le fie culese codițele, înainte de a fi folosite. Puteți extinde recolta, folosind fructele cele mai timpurii pentru gătit și cele târzii să se coacă, pentru a fi apoi mâncate proaspete. Afinele ar trebui culese doar când sunt bine coapte și moi. Coacăzele este bine să fie culese ca mănunchi, pentru că au pieluțe care se rup ușor.

PLANTAREA COACĂZEI NEGRE

1 Plantele pot fi cumpărate pe tot parcursul anului, ca plante crescute în ghiveci, sau comandate cu rădăcină, la sfârșitul plantării de toamnă sau de iarnă. Aici, o plantă crescută în ghiveci a fost scoasă pentru a i se verifica rădăcinile bine formate. Orice rădăcini mari, care s-au extins prea tare în ghiveci, pot fi tunse cu foarfecele.

2 Săpați o groapă care să fie de două ori mai mare decât rădăcina plantei. Amestecați solul înlocuit cu o găleată de materie organică bine putrezită, apoi reumpleți parțial groapa cu amestec de sol îmbogățit. Folosiți o bucată de lemn de-a curmezișul gropii, pentru a verifica dacă planta va fi la același nivel la care era în ghiveciul său sau 2,5 cm mai jos.

3 Umpleți zona din jurul plantei cu mixtura de plantare îmbogățită. Apoi presați solul din jurul plantei cu picioarele. Astfel, vă veți asigura că rădăcinile plantei fac contact cu solul, mai degrabă decât să rămână într-o zonă de aer.

4 După plantare, tăiați toți mugurii până la 5 cm deasupra nivelului solului, sau, dacă aveți de-a face cu o plantă crescută în ghiveci, faceți acest lucru în prima toamnă, sau iarna după plantare.

PLANTAREA AGRIȘELOR

1 Un arbust de agriș trebuie să aibă un trunchi scurt, țeapăn (numit picior), cu cel puțin trei crengi crescute din el. Coacăzele roșii și albe au de asemenea un picior și se cultivă în același mod. Săpați o groapă mai mare și fertilizați solul ca și în cazul coacăzelor negre. Plantați arbustul la același nivel la care era în ghiveciul său.

2 Tăiați fiecare ramură cam la jumătate din lungimea ei după plantare. Tăiați până la un mugure îndreptat spre exterior, pentru a încuraja o formă deschisă, de cupă. În cea de-a doua și de-a treia iarnă, scurtați toți mugurii principali la jumătate din lungimea acestora. Înlăturați orice mlădițe sau ramuri joase, care se târăsc pe sol.

CULTIVAREA CĂPȘUNELOR

VEȚI AVEA NEVOIE

Plantator de căpșuni
sau un recipinet mare

Compost de ghiveci

Compost de grădină

Greblă de grădină

Fertilizator

Plasă

Araci de ghivece pentru
plante

Coajă de copac
măruntită

Foaie de grădină

Paletă

VEZI ȘI

Alte fructe cu boabe

Vezi: *Fructele moi*, pag.
228-229

Agrișe și coacăze

Vezi: *Arbuști fructiferi*,
pag. 230-231

Întreținerea viței de vie

Vezi: *Cultivarea strugurilor*,
pag. 234-235

Căpșunele sunt fructe populare care cresc și fac recoltă repede - ați putea să vă culegeți primele fructe, în nici un an de la plantare. În orice caz, există și probleme: au tendința de a se îmbolnăvi, de a avea viruși și boli. Acestea tind să se formeze de-a lungul anilor și în cele din urmă plantele sunt afectate de acești viruși. Pentru a trece peste această problemă, căpșunele se cresc deseori într-un strat timp de trei sau patru ani, care apoi este curățat, și se începe cu un strat nou, care se formează altundeva - un astfel de regim se folosește foarte bine cu o rotație de recoltă de 3 sau 4 ani pe o parcelă de legume.

O alternativă o reprezintă creșterea căpșunelor în ghivece cu compost. Chiar dacă producțiile nu sunt prea mari, căpșunele sunt plante foarte potrivite pentru ghivece și fructele sunt adesea de calitate, pentru că nu cresc chiar pe sol. Plantatoare de căpșuni, cu buzunare de plantare pe lateral, sunt disponibile, dar dacă credeți că acestea consumă prea mult timp pentru plantare și udare, încercați în schimb câteva ghivece obișnuite.

Căpșunelor le place un loc însorit, într-un sol umed, dar bine drenat. Majoritatea soluțiilor sunt potrivite atâta timp cât introduceți

Căpșunele sunt fructele de vară perfecte și există specii pe toate gusturile. Sunt plante de ghiveci foarte bune, deci le puteți crește și într-o curte interioară.

CĂPȘUNI ÎN GHIVECE

1 Folosiți un plantator special de căpșune sau niște ghivece de 25 cm, umplute cu compost umed. Plantați în ghivece căpșune tinere, primăvara sau vara. Poziționați plantatorul în ghivece, într-un loc însorit din curtea interioară și mențineți compostul umed. Faceți o rotație a ghivecelor, din când în când, astfel încât toate plantele să aibă cantități egale de lumină.

2 După înflorire, fructe mici și verzi vor începe să se formeze. Acoperiți recipientele cu plasă împotriva păsărilor, fixată pe niște țărâși sau puneți plantatorul sau ghivecele într-o seră sau pe o verandă bine luminată. Căpșunele trebuie udate bine și hrănite cu un îngrășământ lichid din roșii, o dată pe săptămână în timpul verii.

PLANTAREA CĂPȘUNELOR

1 Curățați solul de buruieni perene și puneți în sol compost de grădină sau bălegar bine putrezit, cu o lună înainte de plantare. Cu câteva zile înainte de plantare, pliviți din nou și greblați solul, împrăștiind un îngrășământ general. Plantați căpșunile în rânduri, lăsând cel puțin 75 cm între ele.

2 Mulciți stratul cu un strat de 5 cm de paie sau scoarță de copac - aceasta păstrează solul umed și fructele se dezvoltă bine. Hrăniți plantele cu îngrășământ din roșii și protejați fructele de li-macși și păsări. Udați plantele mai ales când fructul începe să se mărească, dacă solul este uscat. După recoltare, tăiați frunzișul la 10 cm de coroană.

3 Căpșunile produc tulpinițe (tulpini orizontale, cu vârstare mici la capăt). Cel mai bine ar fi să le înlătu-rați pe măsură ce se dezvoltă, mai ales dacă spațiul este limitat. Puteți lua mlădițe de la fiecare plantă, pentru a le pune într-un ghiveci - folosiți o paletă pentru aceasta - nu permiteți propagarea mlădi-țelor, pentru că vor apărea viruși.

Sugestii utile

Căpșunile pot fi plantate într-un strat de muici din polipropilenă țesută, de exemplu. Aceasta va împiedica dezvoltarea buruienilor, va menține solul umed și fructele nu vor atinge solul. Când pregătiți un strat, faceți-l un pic mai ridicat, pentru ca apa să nu se adune sub fructe. Așezați stratul de muici strâns peste zi și fixați-i marginile de sol. Tăiați cruciulițe în stratul de muici, scoateți în afară colțurile și plantați în aceste locuri. Pentru o recoltă timpurie, acoperiți speciile timpurii cu un clopot, la sfârșitul iernii sau la începutul primăverii.

TIPURI DE CĂPȘUNE

Merită să cumpărați plante crescute în ghivece, de la sere, sau plante crescute în module de la companiile de semințe, prin poșta electronică sau de la specialiști, mai degrabă decât să vă bazați pe propagarea mlădițelor an după an (se pot forma viruși care reduc producția de fructe și fac ca frunzele să devină pestrițe și ridate). Când vine vorba de specii, există numeroase alegeri. Acestea sunt de obicei unele din numeroasele tipuri stan-

dard. Căpșunile care înfloresc vara formează cel mai mare grup și includ specii timpurii și mai târzii. Pentru primele fructe din seră, alegeți o specie foarte timpurie. Acest grup include specii care fac multe fructe folosite pentru gem.

Plantele sunt astfel numite pentru că ele se găsesc sub formă de recoltă o lungă perioadă (de obicei de la mijlocul verii până la toamna). În orice caz, recoltele care se dezvoltă o dată pe an

nu sunt foarte mari și aceste plante vor produce cele mai bune recolte în primul an. Alpinele sunt vârstare ale căpșunelor sălbatice mici și nu sunt disponibile în magazine, pentru că nu rezistă la transport. În orice caz, sunt frumoase, aromate și parfumate. Aceste plante produc multe fructe mici. Ele formează margini atractive ale unei grădini sălbatice sau fructifere și tolerează umbra. Alpinele se cultivă de obicei prin însămânțare.

CULTIVAREA STRUGURILOR

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Foarfece cu vârf ascuțit

**Sârme și țăruiș pentru
fixarea viței**

Lopată

Țăruiș de bambus

Clește

Ferăstrău

VEZI ȘI

Alte fructe mici, rotunde

Vezi: *Fructe moi*, pag.
228-229

Agrise și coacăze negre

Vezi: *Arbuști fructiferi*,
pag. 230-231

Tot felul de căpșune

Vezi: *Cultivarea căpșu-
nelor*, pag. 232-233

Strugurii au fost printre primele plante cultivate și rămân foarte populari, atât pentru fructele lor, cât și pentru frunzișul ornamental. Înainte de a alege o viță de vie, trebuie să decideți dacă doriți struguri pentru

Strugurii se vor dezvolta doar dacă vor avea suficiență căldură de-a lungul verii, deci merită să-i cultivați în seră dacă locuiți într-o zonă rece.

vin sau ca fructe de masă, pentru că există specii diferite, în funcție de scopul utilizării. Metodele de amplasare și aranjare diferă, de asemenea. Aici avem struguri pentru desert, acoperiți, și s-a ales cea mai ușoară dintre numeroasele metode de amplasare și aranjare. Dacă doriți să cultivați struguri pentru a face vin, merită să vă faceți rost de o carte dedicată cultivării strugurilor în climatul din regiunea dvs., deci puteți alege metoda potrivită de amplasare și rizomul potrivit.

Tăierea și aranjarea sunt necesare pentru a controla creșterea viței de vie și pentru a încuraja dezvoltarea fructelor. Vițele de vie sunt longevive, deci alegeți cu atenție specia. Ele au nevoie de mult spațiu, deci trebuie să vă gândiți bine unde le amplasați. Strugurii nu necesită foarte multă întreținere, dar au nevoie de un sol fertil și bine drenat și de veri lungi și calde. În mod obișnuit, se cresc pe araci independenți și sârme orizontale. Această metodă funcționează bine și în grădini, dar ei se pot crește și lângă un perete încălzit, sau cu rădăcina principală introdusă printr-o gaură în seră, astfel încât vița să fie aranjată de-a lungul părții interioare a acoperișului. Strugurii pot fi folosiți și pentru a acoperi o arcadă.

RĂRIREA ȘI RECOLTAREA

Pentru a îmbunătăți calitatea strugurilor, folosiți foarfece cu vârf ascuțit, pentru a înlătura unul din trei sau patru ciorchini. Când recoltați, tăiați o secțiune din tulpina principală, folosind foarfecele. Țineți strugurii de tulpină, pentru a nu le distruge mugurii.

RĂRIREA FRUNZIȘULUI

Pentru ca strugurii să se coacă, au nevoie de cât mai mult soare. Folosind cleștele, tăiați frunzele care umbresc fructele și tăiați lujerul principal acolo unde se îngemănează cu tulpina principală.

PLANTAREA ȘI TUNDerea VIȚEI DE VIE

1 Toamna sau la începutul iernii, fixați 3 sârme orizontale, la intervale de 45 cm și plantați vița de vie iarna; tăiați mlădița principală până la un mugur puternic, lângă prima sârmă și înlăturați vâs-tarele laterale, până la un mugur sau doi. Vara, legați mlădița principală de un țărș. Tăiați mlădițele laterale ca să ajungă la cinci frunze.

2 În a doua iarnă, tăiați mlădița principală la două treimi din partea crescută vara. Mugurii laterali vor avea de asemenea nevoie de tăiere, până la un singur mugur, dacă tulpina este puternică, sau până la doi muguri, dacă este slabă. Vara, faceți tăierea la fel ca vara trecută și înlăturați orice resturi de flori.

3 În cea de-a treia iarnă, faceți tunderea la fel ca în a doua iarnă. Când mugurul de bază are lemnul dezvoltat până la sârma de sus, scurtați-l și apoi tundeți ca și cum ar fi vorba de un mugur lateral. Până primăvara, mlădițele se vor dezvolta din fiecare rădăcină principală, deci rupeți-le pe toate, în afară de cele mai puternice două.

4 Vița de vie fixată are un mugur vertical principal și mlădițele laterale, care se extind orizontal de-a lungul sârmelor. Vara, tăiați mugurii laterali de pe tulpină, până la cinci frunze, dacă nu există flori, iar dacă există, tăiați ca să ajungeți la două frunze. Smulgeți mănunchiurile de flori și lăsați una pe fiecare mugur lateral.

5 Iarna, tăiați partea principală a viței fixate, până la un mugur, aflat dedesubtul sârmei de sus. Dezlegați partea principală și coborâți-o până la una din sârmele orizontale. Faceți legarea când mugurii apar primăvara. De asemenea, tăiați mlădițele laterale care cresc pe tulpina principală, la unul sau doi muguri. Răriți rădăcinile principale înghesuite.

ÎNTREȚINEREA DE BAZĂ

Vițele de vie se tund doar la mijlocul iernii. În altă perioadă, seva se scurge din mlădițe. „Tăierea” de vară descrisă mai sus este de fapt smulgerea mlădițelor foarte tinere, ținute între degetul arătător și cel mare.

Strugurii crescuți în seră trebuie să fie ținuuți în umezeală și trebuie bine aerisiți și s-ar putea să trebuiască polenizați manual. Ciuperca producătoare de făinare poate constitui o problemă. Udarea constantă ajută la prevenirea bolii, dar o dată ce ciuperca a apărut, va trebui să pulverizați vița cu un fungicid sistemic potrivit. Mulciți planta în fiecare primăvară cu bălegar bine putrezit.

CULTIVAREA PLANTELOR CULINARE

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Sfoară și cuie de lemn

Nisip fin

Materie organică

Lespezi sau cărămizi

Furcă de grădină

Paletă

Găleată veche pentru mentă

VEZI ȘI

Tot felul de ierburi

Vezi: Grădini cu plante medicinale, pag. 238-239

Folosirea pe termen lung a ierburilor

Vezi: Recoltarea și depozitarea plantelor medicinale, pag. 240-241

Ierburile au fost probabil printre primele plante care au fost cultivate. Un strat de ierburi are o istorie lungă și onorabilă, începând cu mănăstirile medievale, până la modernul ghiveci de pe pervazul ferestrei.

În mod tradițional, ierburile erau crescute în straturi formale, destinate exclusiv acestor plante. Aceasta este încă o modalitate atractivă de a le cultiva, dar ele pot fi amplasate și în grădina de flori, fiind atractive.

Multe ierburi, cum sunt salvia violetă (*Salvia officinalis* „Purpurascens”), cimbrul

pestruț (*Thymus vulgaris*, „Silver Posie”) și busuiocul creț, violet (*Ocimum basilicum* „Frunze purpurii”) au frunze foarte colorate. Deși aromele diferă, puteți folosi acești hibrizi la fel ca și cu tipurile comune.

În general, o grădină cu ierburi ar trebui să fie amplasată în plin soare. Multe ierburi își au originea în climatul uscat al zonei mediteraneene și cresc bine în straturi înalte, cu drenaj bun. Pătrunjelul, menta și măcrișul fac excepție, ele preferând multă umbră - în timp ce maghiranul preferă semi-umbră. Pentru a nu avea probleme cu rădăcinile, plantați menta și roinița într-o găleată fără fund.

Majoritatea ierburilor sunt perene, dar unele, cum sunt busuiocul și coriandrul, sunt anuale și trebuie însămânțate în fiecare an. Pătrunjelul încolțește greu, deci ar fi bine să cumpărați planta tânără, de la o pepinieră. De multe ori, numeroase răsaduri se pun în același ghiveci; în acest caz, împărțiți-le cu atenție și replantați. Este vorba de o bienală, deci însămânțați în fiecare an, pentru a menține provizia. Luna august este cel mai potrivit moment pentru aceasta.

Ierburile sunt frumoase în felul lor și arată bine pe lângă alte plante perene, cum sunt mantaua doamnei și nemțisorul, ca și în acest mare strat de ierburi.

MENȚINEREA FORMEI

RECIPIENTE

Deși majoritatea ierburilor au nevoie de condiții uscate, însoțite, pătrunjelul, măcrișul și menta preferă umbra parțială și umezeala. O cutie pe un pervaz cu fața spre nord este ideală pentru ele. Mai are și avantajul că puteți vedea dacă rădăcinile mentei se extind prea mult. În același timp, cultivați pătrunjelul în ghivece de căpșune.

Ierburile trebuie des îngrijite. Tundeți cimbrul și salvia primăvara și rozmarinul după ce înflorește și tundeți-le pentru a putea fi folosite pe tot parcursul anului. Ele nu cresc din plante vechi. Maghiranul, mărarul, chimenul dulce, pătrunjelul, busuiocul, menta și dafinul pot fi tăiate când aveți nevoie de ele. Tăiați mlădițele până la 2,5 cm, când le folosiți.

ALCĂTUIREA UNUI STRAT DE IERBURI

1 Săpați porțiunea de sol cu atenție, înlăturând buruienile și lăsați solul să se fixeze timp de o săptămână. Marcați stratul cu sfoară și scoateți în evidență aleile cu lespezi de pavaj sau cărămizi, pe care așezați un strat de nisip. Adăugați compost în aceste porțiuni de plantare și pentru solurile foarte dense, greblați și introduceți o lopată de nisip fin/m.

2 În cea mai puțin însoțită parte a stratului, amplasați pătrunjelul, măcrișul și menta. Acestea preferă umbra și nu le place solul uscat. Încorporați niște materie organică în această porțiune, dacă este necesar. Plantați menta într-o găleată veche, fără fund, pentru controlarea gradului de invadare a plantelor și apoi continuați să plantați această porțiune.

3 În alte porțiuni, puneți plantele mai mari, cum sunt rozmarinul, salvia și chimenul dulce. Lăsați-le suficient spațiu pentru a se extinde. Plantați-le, apoi umpleți spațiile dintre ele cu ierburi mai mici, cum sunt tarhonul și cimbrul.

4 În final, ați putea aranja marginea cu arpagic. Împărțiți un mănunchi cu atenție și plantați fiecare bulb în poziția lui.

5 Când restul plantării este gata, plantați dafin în partea centrală a stratului. Solul de aici trebuie bine săpat și bine pregătit, astfel încât un dafin să crească și să se dezvolte bine mai mulți ani. Puteți să îl țineți tăiat în forma și mărimea dorită și va constitui un frumos element central. În regiunile reci, cultivați dafinul într-un recipient și mutați-l în interior, iarna.

Sugestii utile

Gândiți-vă ce ierburi e posibil să folosiți cel mai des și asigurați-vă că aveți destule provizii dintr-acestea, apoi experimentați cu altele, mai neobișnuite. Încercați să te creșteți cât mai aproape de bucătărie, pentru ca recoltarea să fie cât mai rapidă și mai ușoară. Faceți un strat de plante culinare și țineți-le separat, astfel încât alte plante să nu fie accidental folosite pentru gătit.

Multe alte plante au frunze comestibile. Florile condurului-doamnei, de exemplu, pot fi folosite în salate și urzicile pentru supă (nu uitați să purtați mănuși când le culegeți.)

GRĂDINA CU PLANTE MEDICINALE

SUGESTII DE PLANTARE

Țineți plantele departe de cele cu scopuri medicinale, pentru ca atunci când trimiteți pe cineva să culeagă o mână de ierburi să nu aveți surpriza că vă aduce ceva necomestibil. Unele plante medicinale au efecte puternice și pot fi nocive dacă nu sunt bine folosite. Nu uitați că o grădină de ierburi urmează principiile unui aspect general al grădinii, cu plante structurale, cum sunt dafinul sau rozmarinul, formând familia aranjamentului, urmate de arbuști permanenți mai mici, cum este salvia. Păstrați un echilibru între ierburile veșnic verzi și cele foioase, astfel grădina dvs. arată bine și iarna.

PRODUCĂTORI DE SEMINȚE

Limba mielului, cu flori albastre și chimenul dulce, înalt sunt două ierburi de luat în considerare, pentru că fac multe semințe. Chimenul este ușor de smuls și înlăturat, dar fructele de limba mielului au perișori mici, care pot irita pielea.

NUANȚELE DE ALBASTRU

Aici avem o colecție de ierburi care includ salvia purpurie, chimenul dulce și angelica, cu tonuri albastre. Culoarele de *Allium* și *Lavandula stoechas* sunt accentuate de un ghiveci albastru, strălucind în fundal.

Mulți oameni cultivă ierburi și plante medicinale pentru asociațiile poetice și istorice, mai degrabă decât pentru uz culinar sau medicinal. Ele se potrivesc unei varietăți de stiluri de grădină, începând cu *potager* sau o grădină pentru bucătărie, până la o grădină de trandafiri. Ierburile formează cadrul unor întâlniri romantice, ale unor îndrăgostiți cu stea în frunte, cu fecioare care suspină peste coșurile în care adună petale și ierburi pentru bucuria mirosului. Fiecare plantă are un mesaj - rozmarinul sau nu-mă-uita, pentru a vă aduce aminte și, bineînțeles, trandafirul este simbolul iubirii adevărate. Acest aspect imaginativ poate fi scos în evidență în aranjarea unui strat de ierburi, folosind modele simetrice, tradiționale sau o simplă aranjare în formă și completată cu o statuie sau cu un copăcel de dafin standard, care să fie punctul floral. Chiar și o grădină mică de ierburi amplasată în 4 pătrate urmează o tradiție veche de secole și a putut fi văzută în grădinile mănăstirilor din Evul Mediu.

STRATURI BINE MARCATE

Aceste straturi conțin plante medicinale și culinare. Florile galbene ale virnantului pot fi tăiate bine, pentru a încuraja producția de frunze, care să fie și mai albastre, spre gri.

TRADIȚIONAL

Această plantare în masă amintește de o grădină veche, formată din ierburi simple, care ar fi fost tăiate cu scopul de a fi folosite pentru uz medicinal.

ASPECT FORMAL

Această grădină foarte sterilizată folosește tufişuri tunse ca gard viu și ierburi, cum sunt le-vănţica franţuzească și salvia purpurie, pentru contrast.

RECOLTAREA ȘI DEPOZITAREA PLANTELOR MEDICINALE

VEȚI AVEA NEVOIE DE

Grătar metalic, cutii de carton sau hârtie maro
ierburi asortate

Muselină fină

Borcan de sticlă,
ermetic

Pungi sau cutii frigori-
fice, pentru înghețarea
ierburilor

Oțet de vin

Hârtie cerată

Petale de trandafiri

Elemente în plus, opțio-
nale: garoafe, salcâm,
iasomie, dafin, verbină
de lămâie, roiniță,
levănțică

Condimente pentru
potpuri

VEZI ȘI

Plante, ierburi pentru
gătit

Vezi: *Cultivarea plantelor
culinare, pag. 236-237*

Tot felul de ierburi

Vezi: *Grădini cu plante
medicinale, pag. 238-239*

Strămoșii noștri foloseau ierburi zilnic, pentru diferite utilizări în gospodărie - unii pentru gătit, iar alții în scop medicinal. Ierburile erau de asemenea folosite pentru buchețele mici de flori, purtate pentru a înlătura dăunătorii. În ziua de azi, ierburile sunt folosite mai ales pentru gătit, deși rețetele și cosmeticele cu plante și ierburi sunt din nou din ce în ce mai populare. Recoltați levănțica pentru a o pune în pernițe și săculețe pe care să le așezați printre haine și în dulapuri cu

aerisire. Când tundeți, trebuie folosite părțile tăiate, în special cele ale plantelor foarte aromatice, cum este și rozmarinul sau levănțica de bumbac (*Santolina*); agățați-le sau puneți-le într-un bol, pentru a parfuma o cameră. Puteți de asemenea să faceți un potpourri din petale de trandafir, cu aromă de ierburi, flori și condimente.

Unele ierburi, cum sunt dafinul, salvia și cimbrul, pot fi folosite direct de pe plantă, tot timpul anului. Altele sunt mai aromatice și parfumate înainte de a face flori. Majoritatea trebuie recoltate și depozitate dacă doriți să vă bucurați de ierburi din grădina dvs. tot anul.

Metodele de recoltare a ierburilor se bazează pe uscare sau înghețare; vizavi, aveți instrucțiuni simple în legătură cu felul de a depozita ierburile și modul de a le folosi.

Ierburile pot fi de asemenea folosite pentru ceaiuri. Ceaiul clasic de plante medicinale este cel de mușetel, dar roinița, dafinul, isopul, salvia, maghiranul și menta sunt de asemenea ingrediente bune. Din mentă se fac ceaiuri reconfortante sau poate fi adăugată la un ceai de lămâie, băut rece.

În această grădină formală, floricelele albe grațioase se autoînsămânțează și se dezvoltă chiar și în condiții de umbră; le place și un decor deschis, însorit.

PĂSTRAREA PETALELOR DE TRANDAFIR

Uscați florile într-un loc cald, apoi amestecați petalele de trandafir cu puțină sare și puneți-le într-un borcan. Înșurubați capacul strâns și lăsați-l timp de cinci zile, scuturându-l de 2 ori pe zi. Apoi, adăugați celelalte flori și ierburi uscate și condimentele pentru potpourri. Lăsați-l așa între trei și patru săptămâni, amestecând ocazional.

OȚET DIN IERBURI

Majoritatea ierburilor pot fi folosite pentru oțet. Veți avea nevoie de 90 ml de ierburi mărunțite, pentru 500 ml de oțet (oțetul de vin dă cele mai bune rezultate). Puneți ierburile într-un borcan și turnați oțet încălzit peste. Acoperiți cu hârtie cerată și înșurubați strâns capacul. Va fi gata în 3 săptămâni; scoateți ierburile înainte de folosire.

USCAREA PLANTELOR MEDICINALE

1 Recoltați ierburile stufoase, cum sunt salvia, cimbrul și tarhounul, înainte de a înflori. Alegeți o zi uscată, însorită, când calitățile lor aromatice sunt la maximum; nu le țineți în soare, pentru că uleiurile lor volatile se vor dispersa. Culegeți-le cu atenție, nu le amestecați, pentru că se vor amesteca și parfumurile lor. Înlăturați toate frunzele îngălbenite.

2 Așezați ierburile pe un grătar metalic, acoperite cu o muselină fină, pentru a permite aerului să circule. Veți avea nevoie de o tavă separată, pentru fiecare plantă. Așezați-o într-un loc cald, uscat (puteți folosi cuptorul); țineți ușa deschisă și aveți grijă ca temperatura să nu crească mai mult de 32°C. Prin uscarea la soare, își pierd aroma.

3 Întoarceți ierburile zilnic, dar, în general, evitați să le tot atingeți, pe cât posibil. Ele sunt gata când încep să se usuze, dar în același timp rămân verzi. Nu le lăsați până devin maronii, deoarece aroma lor va fi mult mai slabă.

4 Întoarceți fiecare buchețel de ierburi printre degete, pentru a le separa tulpinile și orice părți nedorite. Stocați ierburile rămase în borcanele de sticlă, închise ermetic.

ÎNGHEȚAREA

Una din cele mai bune modalități de a păstra prospețimea ierburilor cu frunze mai moi, cum sunt busuio-cul, mărarul, pătrunjelul, măcrișul și menta, este înghețarea acestora. Aromă este mai puternică decât dacă ierburile sunt uscate. Împachetați buchețele mici în pungi sau cutii frigorifice și înghețați-le imediat. Vor ține până la 6 luni.

Sugestii utile

Culegeți levănțica înainte ca mugurii să se deschidă complet. Legați tulpinile cu sfoară fină de grădină și agățați-le cu un cârlig, într-un loc cald, pentru a se usca. În același timp, ele pot fi uscate pe tăvi, într-o cutie de carton aerisită. Când sunt uscate, înlăturați florile de pe tulpini și puneți-le într-un săculeț, pentru a vă parfuma hainele, într-un bol, pentru a adăuga aromă casei dvs., sau strângeți zece mlădițe și legați-le cu o panglică de satin. La gătit, levănțica poate fi folosită cu pui sau pentru felurile cu fructe, cărora le dă aromă. Are gust ca și rozmarinul, dar este puțin mai aromată.

SARCINI DE SEZON ÎN TIMPUL PRIMĂVERII

VEZI ȘI

Îngrijirea de bază: la sfârșitul primăverii

Vezi: *Sarcini de sezon: sfârșitul primăverii*, pag. 244-245

Îngrijirea de bază: vara

Vezi: *Sarcini de sezon: vara*, pag. 246-247

Îngrijirea de bază: toamna și iarna

Vezi: *Sarcini de sezon: toamna și iarna*, pag. 248-249

Fiecare anotimp aduce un peisaj nou, cu plante de care vă puteți bucura - și un nou grup de sarcini de îndeplinit. Mai jos, găsiți informații despre sarcinile esențiale pe care trebuie să le duceți la bun sfârșit, de la începutul până la mijlocul primăverii. Adică, atunci când plantele din grădină încep să crească și dvs. trebuie să curățați resturile de peste iarnă și să vă pregătiți pentru anul următor. Nu fiți tentați să faceți prea mult în prea puțin timp - acțiunile de tăiere, plantare, însămânțare trebuie făcute după ce a avut loc creșterea. Luați în considerare și climatul local; grădinarii din zonele reci s-ar putea să fie nevoiți să-și amâne activitățile cu câteva săptămâni.

Știți că a venit primăvara când apar florile și copacii înmuguresc, semn că e momentul să începeți însămânțarea în aer liber, tăierea și plantarea.

SARCINI ÎN GRĂDINĂ DE LA ÎNCEPUTUL PÂNĂ LA MIJLOCUL PRIMĂVERII

PLANTĂRI DECORATIVE

- Curățați straturile de frunzișul mort.
- Pliviți straturile și înlăturați partea izolatoare din jurul plantelor viguroase.
- La mijlocul primăverii, puneți un strat de muici de 5 cm în zonele fără plante; veți preveni apariția buruienilor și veți ajuta la menținerea umezelii.
- Refaceți straturile vechi de flori, separând plantele perene mature.
- Aplicați îngrășământ dacă solul de grădină este sărac; folosiți îngrășământ organic și bălegar bine putrezit.

PAJIȘTI

- Nu folosiți pajiștea când iarba e udă sau înghețată.
- Reparați marginile de pajiște distruse în timpul perioadelor uscate, blânde.
- La mijlocul primăverii, reînsămânțați peticelele golașe. Protejați semințele de păsări, acoperind cu o plasă.
- Tundeți pajiștea, fixați lamele să fie late, pentru primele câteva tăieri.
- Inspectați pajiștea să nu aibă buruieni și mușchi; porțiunile mici pot fi aranjate manual sau cu un Plivitor.

GRĂDINA COMESTIBILĂ

- Tundeți părțile cu fructe.
- Legați noua tulpină, mai ales dacă aceasta crește pe un zid.
- Mulciți pomii fructiferi și fructele moi, cu bălegar bine putrezit sau compost de grădină.
- Înlăturați buruienile din zonele de legume și săpați, introducând bălegar.
- Începeți să amplasați semințele în sol, în interior sau în aer liber.
- Începeți însămânțarea cartofilor în interior; plantați afară speciile timpurii, când acestea încep să încolțească.

ACOPERIREA

- Plantați daliile, begoniile și alte plante tubulare în ghivece, la început.
- Începeți să sădiți plantele perene fragile de peste iarnă, cum sunt freziile. Înlăturați frunzișul mort sau bolnav, apoi puneți plantele într-un loc luminos, cald (cam la 10°C) și udați-le ușor.
- Mutați plantele tinere în ghivece mai mari, pe măsură ce acestea cresc.
- Aerisiți sera în timpul perioadelor calde, dar nu uitați să închideți ferestrele și trapele, în nopțile reci.

ÎNTREȚINEREA

- Curățați curtea înainte să instalați ghivecele, folosiți un pulverizator cu apă sub presiune, pentru a înlătura eficient petele din curte, fără a folosi chimicale.
- Verificați plantele din ghivece, care sunt longevive. Dacă rădăcinile ies prin găurile de drenaj, mutați-le într-un ghiveci mai mare.
- Când plantele din ghiveci încep să crească, udați-le mai mult și începeți să puneți îngrășământ cam la 4 săptămâni după ce le-ați pus în alt ghiveci.

Acordați atenție pajiștii primăvara, reînsămânțând porțiunile golașe și reparând marginile distruse. Acum este perioada pentru prima tundere a anului.

TEHNICI FOLOSITE DE LA ÎNCEPUTUL PÂNĂ LA MIJLOCUL PRIMĂVERII

TĂIEREA

- Mulți arbuști și plante cățărătoare se taie la începutul primăverii, inclusiv clematis, care înfloresc la sfârșitul verii sau toamna.
- Verificați plantele pentru a vedea dacă sunt deteriorate - tulpinile tinere pot îngheța - și faceți tăiere până ajungeți la partea sănătoasă.
- Tăiați mugurii complet verzi de pe plante.
- Tăiați arbuștii care înfloresc din mugurii produși în anul respectiv (cum este *Buddleja davidii*).

PLIVIREA ȘI UDAREA

- Înlăturați buruienile de îndată ce apar; răsadurile anuale mici pot fi înlăturate manual - dacă alegeți o zi caldă, cu vânt, răsadurile se vor zbărci repede. Săpați păpădiile și alte perene, înlăturând cât mai mult din rădăcină.
- Sistemele automate de irigare și pulverizare sunt utile dacă aveți multe ghivece de udat, dar trebuie fixate dinainte.

LIMACȘII

- Când apar muguri noi sau când plantați mlădițe în sol, limacșii vor deveni o problemă. Folosiți o barieră pentru a-i îndepărta, sau aplicați o substanță contra limacșilor.

ÎNSĂMÂNȚAREA

- Verificați dacă semințele păstrate de anul trecut sunt încă bune: aranjați o cutie de plastic, cu un strat dublu de hârtie umedă de bucătărie, adăugați puține semințe, puneți un capac pe cutie și păstrați-o într-o cameră încălzită. Verificați după două săptămâni; dacă semințele nu au încolțit, aruncați-le.
- Începând cu mijlocul primăverii, însămânțați în aer liber, în straturi, pe o lățime de cel puțin o sapă, pentru a ușura plivirea.

PLANTAREA

- Orice plantă dificilă poate fi sădită acum, dacă solul a fost pregătit.
- Dacă doriți să plantați flori pe margini, cumpărați-le pe cele perene acum, când sunt vândute în ghivece mici; mai târziu vor fi mai scumpe.

SARCINI DE SEZON: SFÂRȘITUL PRIMĂVERII

VEZI ȘI

Îngrijirea de bază: de la începutul până la mijlocul primăverii

Vezi: *Sarcini de sezon în timpul primăverii*, pag. 242-243

Îngrijirea de bază: vara

Vezi: *Sarcini de sezon: vara*, pag. 246-247

Îngrijirea de bază: toamna și iarna

Vezi: *Sarcini de sezon: toamna și iarna*, pag. 248-249

Acesta este un moment ocupat în grădină și orele pe care le petreceți acum vor fi mult răsplătite mai târziu, pe parcursul anului. Există numeroase tehnici de întreținere generală, care trebuie aplicate asupra straturilor de flori. Stratificarea de primăvară ia sfârșit și vine cea de vară, iar pajiștea are de acum înainte nevoie de tuns regulat. Acesta e un moment important în seră și cadrele reci sunt la dispoziția dvs., pentru a ajuta plantele mai sensibile să crească acoperite, până se obișnuiesc cu condițiile din aer liber. Toate plantele noi și mlădițele au nevoie de atenție specială dacă doriți ca majoritatea lor să supraviețuiască. Plantele viguroase trebuie plantate în aer liber, cât de repede posibil, pentru a începe să-și dezvolte rădăcinile. Pe măsură ce vremea se încălzește și multe plante se dezvoltă, aceasta este o perioadă critică pentru udare.

E greu să stați departe de grădină la sfârșitul primăverii — aveți multe sarcini care vă țin ocupați, iar straturile mai sunt și pline de flori atrăgătoare.

SARCINI ÎN GRĂDINĂ LA SFÂRȘITUL PRIMĂVERII

PLANTĂRI DECORATIVE	PAJIȘTI	GRĂDINA COMESTIBILĂ	ACOPERIREA	ÎNȚEȚINEREA
<ul style="list-style-type: none"> După înflorire, curățați straturile de primăvară. Pentru lalele, smulgeți vârful tulpinii florii și lăsați frunzișul pentru a hrăni plantele care vor înflori în anul următor. Lăsați țâța vacii să înflorească; după ce o culegeți, replantați secțiunile sănătoase, din doi în doi ani. Greblați și puneți îngrășământ înainte de plantarea stratului de vară. Pulverizați trandafirii cu un fungicid; sunt destul de sensibili la boli. 	<ul style="list-style-type: none"> Tundeți pajiștea în fiecare săptămână, reducând înălțimea de tăiere la 2 cm. Amestecați tăieturile de iarnă cu material mai uscat, înainte de compostare. Aplicați un îngrășământ pentru pajiște sau substanțe de combatere a buruienilor, dacă acestea sunt prea multe de plivit manual. Nu tundeți pajiștile cu bulbi naturalizați, până la 6 săptămâni după înflorirea bulbilor. 	<ul style="list-style-type: none"> Asigurați-vă că toate fructele sunt mulcite și udate bine. Puneți plasă peste căpșune, înainte să se coacă. Pentru a reduce numărul viermilor din mere, puneți toamna părți cu feromon, în meri. Continuați să însămânțați legume; însămânțați salata puțin și des, pentru a avea o provizie constantă. Protejați morcovii și brassica, care sunt sensibili la dăunători zburători, cu un acoperitor din plasă fină de plastic. 	<ul style="list-style-type: none"> Întăriți rândurile încpute în interior. Plasați-le în aer liber, într-o zonă adăpostită, umbroasă, timp de 20 de minute în prima zi, apoi măriți durata pe o perioadă de 10 până la 14 zile, înainte de a le scoate complet în aer liber. Roșiile de seră trebuie plantate în această perioadă dacă nu ați făcut-o deja; plantați roșii în aer liber de îndată ce a trecut orice pericol de îngheț. 	<ul style="list-style-type: none"> Plantele și mlădițele proaspăt plantate în ghivece au nevoie de udare regulată. Udați pajiștile recent însămânțate sau brazdele noi de iarbă cu un pulverizator, până când rădăcinile s-au fixat. Pajiștile deja existente nu ar trebui în mod normal să aibă nevoie de udare. Fiți atenți la dăunători care pot apărea pe plantele tinere și acționați prompt. O alternativă la spray-urile chimice include culegerea dăunătorilor manual sau dirijarea unui jet de apă înspre ele.

Plantele care înfloresc la sfârșitul primăverii, inclusiv viorelele mici și fermecătorii cercei ai doamnei (Dicentra) aduc o atmosferă delicată în acest strat subtil.

TEHNICI FOLOSITE LA SFÂRȘITUL PRIMĂVERII

ÎNSĂMÂNȚAREA

- Terminați însămânțarea anulă a plantelor. Majoritatea vor înflori anul acesta.
- Verificați pachetele de plante semi-viguroase, pentru că multe pot fi însă-mânțate în aer liber acum.
- De îndată ce răsadurile au apărut, plivii manual sau cu sapa.
- Subțiați răsadurile până ajungeți la spațierea finală. Este mai ușor să faceți acest lucru în sol umed.

TĂIEREA

- De la mijlocul până la sfârșitul primăverii, tăiați speciile de arbuști cu frunze gri sau argintii, cum este levănțica de bumbac, pelinul și levănțica, astfel încât acestea să-și păstreze culoarea și forma.
- Tăiați în trei o tulpină a arbuștilor care înfloresc primăvara, alegând tulpinile care nu au formă bună, sunt bolnave sau bătrâne.

SUPORTURILE ȘI FIXAREA

- Florile din strat care se încovoie vara ar trebui să aibă suporturile fixate la loc, înainte să aibă nevoie de ele, când frunzișul are doar 30 cm înălțime.
- Acoperiți vârful țăruiilor și partea cu ghivece de flori întoarse, pentru a vă proteja ochii.
- Pe măsură ce plantele agățătoare și arbuștii de perete cresc, legați-i de suport cu rafie, într-un model lejer în formă de opt.

PLANTAREA

- Plantați plante de ghiveci de timpuriu și țineți-le într-un loc ferit de îngheț; s-ar putea să fie prea mici pentru ghiveci acum, dar locul în plus va oferi suficient spațiu pentru ca plantele să crească, iar ghivecele mari sunt mai ușor de udat decât multe din ghivecele mici.
- Vremea de primăvară poate fi imprevizibilă; dacă se răcește, hrăniți plantele mai sensibile cu un îngrășământ lichid, pentru a evita un control al creșterii acestora.

PLANTELE ACVATICE

- Începutul verii este un moment bun pentru a cumpăra plante acvatice, cum sunt nuferii. Verificați dacă specia este bine dezvoltată, dacă vreți să o lăsați în aer liber tot anul și asigurați-vă că nu este prea viguroasă pentru mărimea heșteului dvs.
- Inspectați plantele acvatice să nu aibă o pătură de buruieni sau dăunători, înainte de a le pune în iaz.

SARCINI DE SEZON: VARA

VEZI ȘI

Îngrijirea de bază: de la începutul la mijlocul primăverii

Vezi: *Sarcini de sezon în timpul primăverii*, pag. 242-243

Îngrijirea de bază: sfârșitul primăverii

Vezi: *Sarcini de sezon: sfârșitul primăverii*, pag. 244-245

Îngrijirea de bază: vara

Vezi: *Sarcini de sezon, vara*, pag. 246-247

Acesta este anotimpul în care puteți savu-
ra rezultatul muncii depuse în grădină
de-a lungul anului. Acum este momentul să
vă relaxați și să admirați grădina, să strângeți
recolta, pentru că acum este momentul de vârf
al fructelor și legumelor. Recoltați frecvent
plante care se dezvoltă în mod repetat, cum
sunt fasolea, roșiile și fructele moi - pentru a
îmbunătăți producția. Udatul este una din sar-
cinile cruciale în această perioadă a anului, mai
ales pentru ghivece, înflorire și plantele de re-
coltă. Alte sarcini-cheie includ hrănirea regu-
lată, verificarea atentă a plantelor și luarea de
măști. Ca întotdeauna, munca depusă acum
va fi răsplătită de rezultatele obținute, care se
vor vedea în anotimpurile următoare.

*Puține lucruri sunt mai plăcute decât să mănânci
din recolta pe care ai îngrijit-o și hrănit-o. Această
plantare combină spiritul practic cu frumusețea.*

SARCINI ÎN GRĂDINĂ: VARA

PLANTĂRI DECORATIVE	PAJIȘTI	GRĂDINA	COMESTIBILĂ	ACOPERIREA	ÎNȚREȚINEREA
<ul style="list-style-type: none"> • La începutul verii, plantați în aer liber orice plante mai sensibile care au rămas. Udați bine. • Însămânțați bienalele de la începutul până la mijlocul verii, pentru a avea multă culoare primăvara următoare. • Smulgeți vârfurile crescute ale florilor tinere de perete, pentru a deveni stufoase. • Udați bine plantele perene iubitoare de acid, cum sunt azaleele și camelile, pentru ca mugurii să se dezvolte bine. 	<ul style="list-style-type: none"> • Continuați să tăiați iarba dacă crește; dacă creșterea este încetinită datorită unei perioade de secetă, nu tăiați mult; fixați mașina de tuns. • Udați pajiștile însă-mânțate sau proaspăt amenajate; pajiștile fixate nu trebuie udate, chiar dacă devin maronii. • Perioada sfârșitul verii-începutul toamnei este o perioadă propice pentru a însămânța semințe de iarbă, deci, pregătiți bine solul cu câteva săptămâni înainte. 	<ul style="list-style-type: none"> • Puneți plasă peste fructe și culegeți-le când s-au copt. • Condoamele de fructe pot fi tăiate vara, până spre mijlocul anotimpului. • După ce căpșunile s-au dezvoltat, tăiați frunzișul; plantele care au mai mult de trei ani s-ar putea să trebu-iască înlocuite. • Udați plantele mai sensibile, care au fost plantate în aer liber. • Udați recoltele cu frunze; astfel se vor întări. Udați mazărea și fasolea când încep să se dezvolte. 	<ul style="list-style-type: none"> • Puneți plasă peste fructe și culegeți-le când s-au copt. • Condoamele de fructe pot fi tăiate vara, până spre mijlocul anotimpului. • După ce căpșunile s-au dezvoltat, tăiați frunzișul; plantele care au mai mult de trei ani s-ar putea să trebu-iască înlocuite. • Udați plantele mai sensibile, care au fost plantate în aer liber. • Udați recoltele cu frunze; astfel se vor întări. Udați mazărea și fasolea când încep să se dezvolte. 	<ul style="list-style-type: none"> • Aerisiți și umeziți sera, în mod regulat. • Culegeți mugurii late-rali ai roșiilor de cor-don, dar nu și cei din speciile de arbust. • Hrăniți roșiile de îndată ce se formează fructele și continuați în fiecare săptămână sau din două în două săptămâni, după cum se indică pe pachetul cu îngrășământ. • Scoateți plantele afară din casă, în timpul zilei; puneți-le într-un loc umbrat și sporii perioada de timp în fiecare zi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Oferiți-le plantelor din ghivece îngrășământ lichid, aproximativ în fiecare săptămână; folosiți un îngrășământ echilibrat pentru frunzișul plantelor și un îngrășământ din roșii, pentru înflorire și pen-tru dezvoltarea fruc-telor. • Urmăriți evoluția plan-telor, să nu aibă boli. Unele boli, cum este ciuperca care produce făinare, apar după pe-rioadele de secetă; al-tele apar după o ploa-ie puternică. • Merită să pulverizați recoltele de roșii și cartofi, pentru a nu fi atacate de insecte.

Dacă aveți o grădină de legume, aceasta nu trebuie să arate sumbră și monotonă — înviorați-o cu câteva plante înflore, cum sunt daliile colorate.

TEHNICI FOLOSITE VARA

RECOLTAREA

- La fel cum faceți cu culesul fructelor și legumelor vara, culegeți ierburile pentru a le stoca cât timp acestea sunt în forma lor maximă.
- Recoltați semințele plantelor când acestea au ajuns la maturitate.
- Unele semințe pot fi recoltate proaspete, de la sfârșitul verii până la începutul toamnei, sau pot fi uscate și stocate într-un loc uscat, răcoros, până în primăvara următoare.

TĂIEREA MLĂDIȚELOR

- Mlădițele multor tipuri de plante pot fi tăiate de-a lungul verii, de exemplu pelargoniile și escallonia.
- Plantați mlădițele separat, în ghivece, de îndată ce au prins rădăcini.

OFILIREA

Cele mai multe plante cu flori trebuie tăiate când unele părți ale lor se usucă, pentru a încuraja producția adițională de flori.

Tăiați părțile ofilite ale trandafirilor care înfloresc în mod repetat, pentru a înflori mai mult, dar lăsați speciile care sunt crescute pentru fructele lor.

TUNDEREA

- Dacă vedeți vârstare, uitați-vă cu atenție de unde răsar și tăiați-le.
- Tundeți arbuștii care înfloresc primăvara din tulpini de un an, cum sunt liliacul, azaleele, în decurs de o lună de la înflorirea lor.
- Tundeți plantele care înfloresc la sfârșitul primăverii, cum este mătura, la începutul verii, și arbuștii de început de vară, cum sunt portocalul și trandafirii sălbatici, de la mijlocul până la sfârșitul verii.

ÎNSĂMÂNȚAREA TÂRZIE

- Însămânțați florile mai viguroase și unele legume în aer liber, între sfârșitul verii, până la începutul toamnei. Ele se vor dezvolta mai repede decât aceeași specie însămânțată primăvara.
- În zonele reci sau umede, protejați răsadurile cu un clopot de sticlă.
- Semințele pot fi puse în ghivece mici și ținute într-un cadru rece, pe o verandă sau într-o seră răcoroasă.

SARCINI DE SEZON: TOAMNA

VEZI ȘI

Îngrijirea de bază: de la începutul până la mijlocul primăverii

Vezi: *Sarcini de sezon în timpul primăverii*, pag. 242-243

Îngrijirea de bază: sfârșitul primăverii

Vezi: *Sarcini de sezon: sfârșitul primăverii*, vezi pag. 244-245

Îngrijirea de bază: vara

Vezi: *Sarcini de sezon: vara*, pag. 246-247

Aceasta este perioada când este produsă ultima recoltă, iar arbuștii și copacii încep să se îngălbenească, la fel ca și restul plantelor din grădină. Solul este încă cald, deci este un moment foarte bun pentru a planta plante viguroase, cum sunt copacii, arbuștii și plantele perene, dându-le șansa să se fixeze înainte de venirea primăverii. Bulbii care înfloresc primăvara pot fi plantați acum. Activitățile de întreținere includ curățarea frunzelor căzute și a resturilor de plante, curățarea ghivecelor și reamplasarea pajiștilor.

Culorile vibrante ale frunzișului, toamna, compensează frigul serilor de toamnă. Frunzele căzute pot fi folosite pentru compost.

SARCINI ÎN GRĂDINĂ: TOAMNA

PLANTĂRI DECORATIVE	PAJIȘTI	GRĂDINA COMESTIBILĂ	ACOPERIREA	ÎNȚREȚINEREA
<ul style="list-style-type: none"> • Curățați straturile și lăsați plantele perene, sau tăiați-le. • Puneți bulbii pentru primăvara viitoare. • Puneți izolator la plantele viguroase. 	<ul style="list-style-type: none"> • Faceți o pajiște nouă, semănând iarbă la începutul toamnei. • Reparați sau reamenajați pajiștile existente dacă s-au deteriorat de-a lungul verii. 	<ul style="list-style-type: none"> • Recoltați plantele și curățați straturile. • Plantați și tundeți pomii fructiferi și arbuștii. • Culegeți cartofii și depozitați-i într-un loc răcoros, întunecos. 	<ul style="list-style-type: none"> • Curățați sera de roșii în întregime. • Aduceți înăuntru plante mai sensibile, înainte de primul îngheț. • Acoperiți cadrele reci cu covor noaptea. 	<ul style="list-style-type: none"> • Înainte de furtună, verificați dacă legăturile copacilor, arbuștii de perete și trandafirii standard sunt bine fixați, dar nu prea strâns.

TEHNICI FOLOSITE TOAMNA

PLANTAREA	TĂIEREA MLĂDIȚELOR	MĂRUNȚIREA	RĂDĂCINILE	PLANTAREA ÎN GHIVECE
<ul style="list-style-type: none"> • Plantați perenele toamna devreme sau așteptați până primăvara. • Plantele foioase pot fi plantate după căderea frunzelor. • Presați plantele proaspăt plantate dacă au ieșit de la loc, după îngheț. 	<ul style="list-style-type: none"> • Luați mlădițe de la arbuștii foioși, folosindu-vă de tulpini care au crescut anul acesta. • Lăsați mlădițele să prindă rădăcină într-o grădină adăpostită, sau folosiți un loc de creștere sau un ghiveci de nisip umed. 	<ul style="list-style-type: none"> • Folosiți un aparat de mărunțit, pentru resturile de plante; astfel, veți grăbi formarea de compost; lăsați tăieturile din plante să se usuce, în primul rând; părțile cu sevă s-ar putea să deterioreze mașina. 	<ul style="list-style-type: none"> • Puneți ghivecele mici în loc acoperit, când vremea este rea. • Izolați ghivecele mari cu un înveliș de plastic cu bule, până de sac sau lână de grădină; chiar și plantele mai viguroase pot muri dacă le îngheață rădăcinile. 	<ul style="list-style-type: none"> • Refolosiți ghivecele goale, umplându-le cu amestec de iedă, flori care înfloresc iarna și varză ornamentală. • Plantați bulbii, de exemplu lalele, specii de narcise mici și iriși bulboși, în ghivece, pentru a avea multe culori primăvara.

SARCINI DE SEZON: IARNA

VEZI ȘI

Grădina de legume și fructe

Vezi: *Îngrijirea și tăierea pomilor fructiferi*, pag. 226-227

Îngrijirea grădinii

Vezi: *Protecția împotriva vremii*, pag. 174-175

Vezi: *Tăierea, tunderea și recoltarea*, pag. 180-181

Vezi: *Tăierea arbuștilor*, pag. 182-183

De îndată ce s-au format straturile, e nevoie de îngrijire regulată a plantelor, deși pomii fructiferi trebuie tunși și trebuie să protejați plantele de vânturi puternice, cantități mari de zăpadă sau îngheț. Profitați din plin de zilele uscate, calde, pentru a face diferite activități de întreținere, cum ar fi curățarea uneltelor, săparea parcelei de legume - activități făcute preferabil înainte de sosirea primăverii. În caz de vreme umedă sau rece, puteți folosi timpul în plus pe care-i aveți, pentru a face planuri pentru anul următor.

Vremea rece anunță odihnă pentru majoritatea plantelor, dar merită să alcătuiți un strat de iarnă care poate fi admirat din interiorului casei.

SARCINI ÎN GRĂDINĂ: IARNA

PLANTĂRI DECORATIVE

- Mutați la adăpost ghivecele de plante iarna, când sunt vânturi sau perioade foarte reci.

PAJIȘTI

- Când pământul este foarte umed sau înghețat, nu tundeți iarba. Curățați și verificați aparatul de tuns iarba.

GRĂDINA COMESTIBILĂ

- Tundeți pomii fructiferi și arbuștii.
- Săpați lotul de legume.

ACOPERIREA

- Dacă temperatura scade sub -5°C , puneți un clopot sau un strat dublu de lână de grădină peste plantele vulnerabile.

ÎNTREȚINEREA

- Curățați uneltetele, ghivecele și zonele de depozitare. Faceți reparațiile necesare pentru pereții acum, pentru că plantele agățătoare „hibernează” și accesul este ușurat.

TEHNICI FOLOSITE IARNA

PLANTAREA

- Despachetați plantele cu rădăcină, imediat. Plantați dacă vremea e caldă, dar dacă solul este înghețat sau foarte umed, plantați-le în ghivece sau depozitați-le temporar.
- Presați cu piciorul plantele care s-au ridicat deasupra nivelului solului, din cauza înghețului.

TRATAREA CU COMPOST

- Amestecați movila de compost, într-o zi însorită de iarnă.

TUNDerea

- Tundeți glicina și alte vițe, pe la mijlocul iernii.
- În perioada de sfârșit de iarnă - început de primăvară, tundeți arbuștii foioși care înfloresc vara, cum sunt liliacul și buddleja.

ZĂPADA ȘI ÎNGHEȚUL

- Curățați zăpada de pe vârful gardurilor vii și al coniferelor ornamentale, prompt; greutatea zăpezii ar putea cauza ruperea crengilor.
- Dacă gheața se formează pe heleșteu, puneți o tigaie cu apă fierbinte pe gheață, pentru a se topi, formând o gaură.

DEPOZITAREA

- Luați în considerare rubarba, pentru o recoltă timpurie.
- Verificați produsele depozitate regulat, pentru a nu avea semne de putregai.

INDEX

Numerele de pagini în italice se referă la ilustrații.

A

Abelia grandiflora 126
Acer (arțar) 17, 116, 118
 ginnala 115
 palmatum 136
Achillea (coada șoricelului) 142, 164, 164
 acoliți de iarnă, *vezi Eranthis hyemalis*
Actinidia 205
 afide 177, 179
 dăunători 178
Agave 18
 agrișe 223, 230, 231, 231
Ajuga reptans 86
 albine, atragerea lor 160
Alchemilla 236
 mollis (mantaua doamnei) 107, 140, 147
 alegerea 146-147
 alei, garduri vii de-a lungul acestora 120
Allium 151, 238
 aflatunense 150
 albopilosum 151
 nirgum 144
 schoenoprasum 151
Amelanchier 205
 laevis 114
 lamarckii 116
 Anemone:
 blânda 78
 „Perla albastră” 150
 nemorosa 163
 angelică galbenă, *vezi Lamiastrum galeobdolon*
 anghinare 210, 220, 221, 221
 anghinare de Ierusalim 220, 221, 221
 anghinare în formă de glob 220, 220, 221, 221
 apă verde 189
 aparate de mărunțit 181
 aparate de tuns 72, 73
 aparate de tuns gardul viu 187
Aquilegia 141
 araci 169
 aranjamente:
 realizarea lor 22-23
 proiectarea 20
 pentru diferite forme 24-25, 30, 30-31

pentru diferite locuri 26, 30, 30-31
 trasarea unui plan 21, 21
 accentuarea 14, 23
 arbuști:
 îngrijirea 170-71
 în ghivece 156
 mlădițe 202-203, 203
 tăierea părților ofilite 170, 170
 hrănirea 170
 pentru stratul de flori 108, 109
 acoperitor de sol 147
 stratificarea 205, 205
 mulcirea 170
 tunderea celor prea stufoși 170
 pereni 144
 plantarea 138-39, 139
 în grupuri de trei 139, 139
 cu rădăcini fixate în ghiveci 171, 171
 tăierea 170, 182-83, 82-83
 echipament 180, 180-81
 mirositori 137
 transplantarea 138, 138, 170
 de perete:
 alegerea 127
 tăierea 170, 183, 183
 aranjarea 163

arnajament japonez, cu pod 59
 arpagic 151
 arțar de amur *vezi Acer ginnala*
 arțar *vezi Acer*
Arum italicum „Pictum”, 112
Aruncus dioicus 142
Arundinaria murielae 108
 asparagus 210, 220, 220
Aster:
 „Doamna în albastru”, 140
 no vi-belgii 143
 așchii de lemn 48, 48
 Aucuba japonica 205
 Azalea 13, 125, 136
 mollis 137
 plantare 138

B

bambus 109
 barba caprei *vezi Aruncus*
 bălegar 96, 98
 bălegar de cal 96
Berberis 121
 thunbergii „Atropurpurea Nana”, 121

Bergenia 168
 cordifolia 140, 141
 beton 42-43
 finisarea 43, 43
 turnarea 43, 43
 amestecuri 42
 unelte 34-35
Betula:
 griseum 116
 jacquemontii 114
 papyrifera 116
 pendula (mesteacăn argintiu) 114, 760, 191
 boli 176
Bougainvillea 205
 brazde de iarbă cu crini, *vezi Ophiopogon*
 brazde de iarbă:
 tăierea, unelte 72, 73
 depozitarea 36, 36
 brebenoi, *vezi Vinca*
 broaște 179
 broccoli 212
 buburuze 12, 178
 bucăți de scoarță de copac 98
Buddleja (buddleja) 182, 202
 alterifolia 108
 specia 164
 bulbi:
 alegerea 150-51
 separarea 200
 plantarea 151, 153, 753
 mlădițe 200
 plantarea 152
 în grămăjoare 153, 753
 pe pajiște 78
 straturi în ghivece 153, 753
 buruieni 100
 buruieni:
 anuale 100, 102
 cum să vă descurcați cu 102-103, 703
 extragerea rădăcinilor 103, 703
 perene 101, 102
 tipuri 100-101, 100-101
 busuioc 236
Buxus (merișor) 123
 garduri vii 121, 122, 122, 123, 124, 239
 microphylla 124
 sempervirens „suffruticosa” 77, 121
 crearea formelor 158

C

cactuși 18
 în curte interioară 45
 cadru rece 193
 California, *vezi Cleanothus*
Callistemon 202
Calluna, specie 147
Camelia 90, 112, 137
 japonica 202
 cameră, în aer liber 62
Campanula persicifolia 140
 Campion, *vezi Silene*
Campsis radicans 205
 caprifoi, *vezi Lonicera*
Cardamine hirsuta 100
 cartofi 216, 217, 277
 cascade 68
 cascade 68
 castan, *vezi Castanea*
 castraveți 212
 căldărușe, *vezi Aquilegia*
 căpșune 222, 223, 233
 cultivarea 232-3, 232-33
 cărămizi:
 tăierea 40, 40
 instalarea 40, 41
 unelte 34, 35
 ceaiuri din plante 240
Ceanothus 136
 dentata 127
 thyrsiflorus var. *repens* 146
 ceapă 218, 278
 cenușă montană, *vezi Sorbus*
Cercis siliquastrum 117
Chaenomeles 127, 136, 205
Chamaecyparis:
 lawsoniana 120
 „Columnaris” 114
Chamaemelum (mușețel)
 pentru pajiște 86
 nobile „Treneague” 86
 chimen dulce 236, 238
 chimicale, folosirea 176
 chiparos, *vezi Cupressus*
Choisya ternata 109, 137
 cireșul, înflorirea, *vezi Prunus*
Cistus 137
 purpureus 137
Clematis 113
 alpina 129
 îngrijirea 129
 florida 129
 „Jackmanii” 129
 Chanuginosa Candida 129
 stratificarea 204-205

- macropetala* 129
montana 127, 129
patens 129
 tăierea 129
 grupul *viticella* 129
 climatul 18-19
 clopote de sticlă 174, 775, 211
 clopoței, *vezi Hyacinthoides*
 cloroză 179, 179
 coacăze 230, 230, 231, 231
 coacăze albe 230
 coacăze negre 230
 plantarea 231, 231
 coacăze roșii 230, 230
 coada calului 101
 coada cocoșului, *vezi Polygonatum*
 coada șoricelului, *vezi Achillea*
 colț de foi, *vezi Pyracantha*
 colț liniștit 30
 podele 56
 compost de grădină 98
 facerea 96-97, 97
 compost din turbă, bălegar și calcar 96
 condiții de ariditate 18
 condurul doamnei 12, 237
 conifere 15, 116
 pentru gard viu 120
 conopidă 212
 conservarea apei 172, 173
 construcții din lemn, unelte 35
 controale biologice 178, 178
 Copacul lui Iuda, *vezi Cercis siliquastrum*
 copii, echipament de joacă 29
Cordylone 16
 protecția 174
 coriandru 236
 corn, *vezi Cornus*
Cornus (corn) 116
 alba 145, 202
 „Elegantissima” 137
 florida 202
 sanguinea 124, 163
Costanea saliva 115
 coșuri suspendate:
 uscate 174
 marcarea marginilor 157
 plantarea 156, 157
Cotinus 122, 205
 coggyria 122, 132, 137
 „Roșul regal” 106, 132
Cotoneaster 202, 205
 conspicuus decorus 146
 „Cornubia” 162
 dammeri 136
 lacteus 121
 simonsii 121
Crambe cordifolia 122, 141
Crataegus 121
 monogyna 121, 163
crizanteme 140
Crocus 152
 toamna 151
 tomm sinianus 78, 150
 vernus 78
 Crușin de mare, *vezi Hippophae rhamnoides*
Cupressocyparis leylandii 120, 186
Cupressus sempervirens 114
 curbă, în design 24
 curte interioară:
 planificarea 14
 amplasarea țiglelor 45
Cyclamen:
 coum 150
 hederifolia 16
 neapolitanum 150
Cytisus (mătură) 126, 164, 202
 battandieri 126

D
 dafin montan, *vezi Kalmia*
 dafin:
 de munte, *vezi Kalmia*
 pătat, *vezi Aucuba*
dalii 140
 dăunători 176-77
 controale biologice 178, 778
 în grădina organică 12
 protejarea plantelor 177, 777
 înlăturarea manuală 177, 777
 capcane 177, 777
 în seră 192
 degețelul roșu, *vezi Digitalis*
 design formal 14, 30
 garduri vii 120, 121, 720, 122, 722, 723, 724
 grădini cu legume 208, 210
 design pentru grădină lungă și îngustă 24, 24
 design pentru grădină scurtă și lată 25, 25
 deșeuri din grădină, reciclare 23
Deutzia 171
Dicentra 245
 spectabilis 142
Digitalis (degețel roșu) 141
 purpurea 163
Dipsacus fullonum 160
 dovlecei 794

E
 echipament de protecție 34
 echipament, *vezi unelte* și
 echipament
Elaeagnus:
 ebbingei 120, 136
 pungens „Maculata” 106, 137
Elymus repens 101
Epimedium 16, 147
Equisetum, specia 707
Eranthis hyemalis 150
Erica, specia 147
Eryngium „Stafia Doamnei Willmott” 744
Escallonia 120
 „Strălucirea Donard” 120
 macrantha 121
Eschscholzia 112
Eucalyptus 116
Euonymus:
 europaeus 22, 162
 japonicus 136
 radicans 147
Euphorbia griffithii „Strălucirea de foc” 122

F
 fag, *vezi Fagus*
Fagus sylvatica 121
 fasole 218
 arac 218
 plantă agățătoare 218, 219, 279
 „Doamna vopsită” 126
 fasole albă, *vezi Sorbus aria*
 fasole roșie agățătoare 212, 218, 219, 279
 fertilizatori, *vezi* îngrășămintele
 floare de vânt, *vezi Anemone*
Fox 141, 742, 143
 fluturii, atragerea lor 160, 767, 162, 763, 164
 foarfece mare de tuns 187
forsythia 171, 205
 fosfor/fosfați 98, 99
fothergilla 205
Fremontodendron Gloria Californiei 126
Fritillaria meleagris 78, 152
 fructe moi:
 cultivarea 228-29
 îngrijirea 226
 fundație de cărămidă 52, 53, 53
 fundații:
 pregătirea 36-37, 37
 unelte 34

G
Gaillardia 141, 745
Galanthus nivalis 78, 150
Galium odoratum 163
gardenia 202
 garduri vii:
 îngrijirea 186-187
 alegere 120-21
 tăierea 185
 echipament 181, 787
 formale 120-21, 720, 122, 722, 723, 724
 informale 121, 122
 rearanjarea celor prea stufoase 125
 plantarea 124-25, 725
 întinderea 187, 787
 plantarea de flori lângă 186
 revigorarea 786
 spațiu între plante 124
 stiluri 122, 122-123
 straturi 723
 pentru natură sălbatică 163
 gard viu sau margine 121, 122, 722, 730, 134, 734
 tunderea 182
 stoechas 238, 239
 garduri:
 construirea lor 60-61, 67
 rustice 60
 tipuri 60
 aranjarea, unelte 35, 35
Garrya elliptica 126
 gălbenele 72
 gărgărița de viță 177
 gărgărițe 178
Genista aetnensis 114
Geranium, specia 147
 ghiocci, *vezi Galanthus*
Gladiolus:
 byzantinus 144, 151
 hibridi 151
Glechoma hederacea 163
 gloria dimineții, *vezi Ipomoea*
 goldenrod, *vezi Solidago*
 grădină cu prundiș 148-49, 749, 790
 grădină de la țară 772, 277
 grădină de legume:
 formală 208, 270
 tipuri 210, 270-77
 grădină de oraș 30
 grădină de oraș, element cu apă 69
 grădină englezească de la țară 773
 grădină în fața casei 37
 design 28
 grădină în vale 26
 grădină neglijată, necesități 102
 grădină pe acoperiș 29, 31
 design 28

- grădină pe malul apei 161
grădină prea crescută, cerințe 102
grădină umedă, umbroasă 26
grădină ușor de întreținut 190, 190-91
grădinărit în seră 192-93
grădinărit organic 12, 98
grădinărit ornamental 158
tunderea, echipament 181, 181
grădini cu flori sălbatice 160, 161, 161
grădini cu ierburi 238, 238-39
grădini cu pajiști 112, 160, 161, 164-65, 164
grădini de coastă 16, 18, 19
gard viu 120
Cobaea scandens 126
grădini de pe malul mării 16, 18, 19, 120
grădini de trandafiri, stiluri 134, 134-135
grădini tip pădure 18, 19, 26, 160, 160, 162-63, 162
grămezi de frunze:
îngrădire 96
aranjare 97, 97
greblarea, unelte pentru 92, 92
greblarea:
unelte 92, 93
greblă 92, 92
greblă de grădină 72, 73
Griselinia littoralis 121
Gunnera manicata 145
gutui japonez, *vezi Chaenomeles*
- H
Halimium 137
hamei, *vezi Humulus*
Hebe
pinguifolia „Pagei” 147
rakaiensis 108
Hedera (iederă) 205
helix 126, 146-147
„Piciorul cocoșului” 126
„Glacier” 126
„Ivalace” 126
pentru pajiște 86
heleștei:
îngrijirea 188-89
curățarea 189, 789
pentru pește 66
garnitură flexibilă, realizarea ei 66-67, 67
informai 66
acoperirea cu plasă 189, 189
plantarea 68
marginale 188, 188
- plante 165
în relief 64, 69
aranjarea în peisaj 17
pentru natură sălbatică 69, 165, 165
Helianthemum (trandafiri de stâncă) 147
Helleborus foetidus 112, 140, 141
Henchera „Purpuriu de palat” 106
Hippophae rhamnoides 162
hosta 17, 147, 176
sieboldii 145
hrănirea cu calcar 90
Humulus lupulus „Aureus” 204
Hyacinthoides (clopoței) 165
non-scripta 150, 163
Hydrangea 127, 205
grandiflora 202
petiolaris 126
Hypehcum 122, 202
calycinum 147
„Hidcote” 107, 108
- I
iarba Sf. Ion, *vezi Hypericum*
iarba neagră 147, 205
stratificarea 205, 205
iarna, sarcini 249
iaz clipocitor 68
iedera, *vezi Hedera*
de sol, *vezi Glechoma*
hederacea
iederă de sol, *vezi Glechoma*
hederacea
ierburi medicinale 101
ierburi ornamentale 13, 18, 191
ierburi de Patagonia 16, 18
igiena 177
//ex (ilice) 202, 205
aquifolium 120, 163
„J.C. Van Toi” 120
„Regina de Aur” 122
ilice, *vezi //ex*
inimă sângerândă, *vezi Dicentia*
instalații de apă independente 64
instalații de apă:
electricitate 64
iluminare 64
independente 64
instalarea 64-65, 65
stiluri 68, 68-69
ipomoea 126
iris 135, 145
bărbos 151
steag 151
tăierea tulpinii superioare 201, 201
- unguicularis* 150
„Excelsior Alb” 150
izolarea:
în seră 193, 193
pentru plante 174, 175, 175
- Î
împletituri 128
îngrășământ:
aplicarea 98-99, 99
bețe sau dopuri 99, 99
lichide, realizare și aplicare 99, 99
organic 98
tipuri 98, 99
îngrijirea plantelor 111, 111
îngrijirea pomilor 184, 185
- J
Jekyll, Gertrude 144
jgheab, ca element decorativ 69
- K
Kalmia (dafin de munte) 125, 205
Kerria 122
japonica 108
Kniphofia 174
- L
Lamium:
galeobdolon 146, 163
maculatum 146
larve, dăunători 178
Lavandula (levănțică) 136, 138, 147, 164, 171
uscarea 241
recoltarea 240
Lavatera 171
lăptucă 210, 211, 212, 214, 215, 215
legume:
salate 214
bulboase 218
recolte rapide 212
rotația semănăturilor 208-209
dezvoltarea fructelor 218, 219
tehnici de creștere 212-13
cu frunze 214-15
în plantare mixtă 12, 12, 208, 247
multi-însămânțare 216, 216
perene 220-21
rădăcini și tuberculi 216-17
locul 208
depozitare 217, 217
lemn:
podele:
construirea 56-57, 57
- măsurarea 56
gard, instalare 60-61, 61
conservare 50
straturi în relief, realizarea lor 50-51, 57
trepte, construirea lor 48-49, 49
lespezi de piatră 44
așezarea pe pajiște 83, 83
lespezi:
instalarea 38-39, 39
unelte 34, 35
levănțică de bumbac, *vezi Santolina*
Leylandii, *vezi Cupressocyparis leylandii*
Ligulaha dentata 191
Ligustrum:
ovalifolium 120, 186
liliac de California, *vezi Ceanothus*
liliac, *vezi Syringa*
Lilium (crin) 150-51, 152
Hibrizii Bellingham 151
candidum (Madonna) 151
regale 150,
tigrinum 151
limacși 177, 179
limba mării 44
limba mielului 238
locul:
evaluarea 14-15
curățarea 22-23
alegerea designului potrivit 26
trasarea unui plan 21, 21
nivelarea 76-77, 77
folosirea la maximum 14-15
pajiști 76-77, 77
locuri în pantă, aranjarea lor 24
locuri în pantă:
design 25, 30, 31
garduri 60
microclimat 17
locuri, aranjament care să se potrivească 26
Lonicera (caprifoi) 121, 127, 137, 202, 202
japonica 205
nitida 121, 186
periclymenum 126
specii 126
lopeți 92, 92
- M
mac de california, *vezi Eschscholzia*
mac de Wales, *vezi Meconopsis cambrica*

- maghiran 236
magnolia:
 grandiflora 127
 Mahonia 109, 112, 136
 aquifolium 146
 japonica 136
mai vezi *Papaver*
 californian, vezi *Eschscholzia*
 oriental, vezi *Papaver orientale*
 gale'z, vezi *Meconopsis cambrica*
Malus:
 „Viespea de aur” 115
 „John Downi” 114
mantaua doamnei, vezi
 Alchemilla mollis
margaretă Michaelmas, vezi
 Aster
materie organică 96-97
 depunerea în sol 94, 95, 95
mazăre 212, 218, 218
măcriș 236
mălin negru, vezi *Ligustrum*
măr sălbatic, vezi *Mallus*
mărar 236
mătură, vezi *Cytisus*
 Muntele Etna, vezi *Genista aetnensis*
Meconopsis cambrica 160
mentă 236, 240
meri 222, 224
 creșterea 224-25, 224, 225
 tăierea 227, 227
 lacuri 225
 aranjarea 224-25, 224-25
 agățarea pe perete 222
merișor, vezi *Buxus*
 dulce, vezi *Sarcococca*
merișor, vezi *Sarcococca*
mespilus de zăpadă, vezi
 Amelanchier
mesteacăn argintiu, vezi *Betula pendula*
mesteacăn, vezi *Betula*
Metrosideros excelsa 115
microclimate 16-17
 evaluarea 17
mierea ursului, vezi *Pulmonaria*
mlădițe 200, 201
monocultură 12-13, 13
montbretia, vezi *Crocasmia*
morcovi 216, 276
mortar, amestecarea 38
muji galben, vezi *Echinacea*
muici 177, 179
mulcirea 95, 95, 102, 170
 pânză 103, 103
Munții Himalaya 18
musculițe 177
mușchi, înlăturarea de pe pajiște 86
muștar, oriental 212
Myrtus (mirt) 127
 communis 126
N
napi 212
 „Toscana neagră” 214
narcisa galbenă, vezi *Campanula*
narcisă, vezi *Narcissus*
Narcissus (narcisă) 151, 152
 „Auriu de februarie” 150
 poeticus 150
 specii 78
 thandrus „Thalia” 150
natură sălbatică:
 grădinărit 160, 162-63
 helește 64, 165, 165
nitrogen 98, 99
nivel, verificarea, unelte 34
nivelă cu bulă de aer 36
nuferi de apă 161, 165
O
Ocimum basilicum „Frunze
 purpurii” 236
omizi 177, 179
ophiopogon japonicus 86
orașe, microclimat 16-17
organizarea peisajului 32
 tehnici 32-69
oțet din ierburi 240
P
Pachysandra terminalis 184
Paeonia lutea „Ludlowii” 107, 137
pajiști 71-87
 ventilație 85
 unelte 72, 73
 alternative 190
 evaluarea 74
 îngrijirea 84-85, 85
 unelte 72-73, 72-73
tunderea 75
margini:
 aranjarea 83, 83
 aranjare, unelte 72, 73
aranjarea marginilor 76
îngrășământ 84, 85, 85
 unelte 72-73
acoperirea cu brazde de iarbă 78-79, 79
nivelarea locului 76-77, 77
reducerea muncii 13
construcția 23
plivitul 73, 85, 85
 unelte 72, 73
pavarea 40
 plantarea de bulbi 78
 pregătirea locului 76-77, 77
 înlăturarea mușchiului 84
 înlăturarea stufului 73, 84, 85, 85
 tunderea 74-75, 75
 reînsămânțarea 80
 însămânțarea 80-81, 81
 formă:
 aranjarea 82-83, 83
 evaluarea 14
 așezarea pietrelor plate 83, 83
 măturarea 73
 îngrijirea, unelte 72, 73
 tăierea brazdelor, unelte 72, 73
 tipuri 86, 86-87
 udarea 72
palmieri 18
Papaver (mac) 164, 191
 orientale 142
 păstrarea semințelor 169, 169
papură 161
paravane:
 pentru podele 58
 copaci 114-15
paravânturi 17, 122, 174, 174, 175
 pentru zona de coastă 120
Parthenocissus quinquefolia 126
pavaj, amplasarea 40
pavajul:
 lângă pășune 40
 combinat cu plante 44, 44-45
amplasarea:
 fundații 36-37, 37
 lespezi mari 38-39, 39
 plăci mici 40-41, 41
 trepte, realizarea 46-47, 46-47
 stiluri 44, 44-45
 buruieni 102
pavele 44
 instalarea 41
pavele din granit, fixarea 40
păducel, vezi *Crataegus*
păpădie 100
păr:
 ornamental, vezi *Pyrus*
 tăierea 227, 227
păsări, atragerea lor 160, 160, 162, 179
pătrunjel 236
pătură de flori, vezi *Gaillardia*
peisaj nedorit, rărire 29
pepeni 212
pergolă 14, 62
 construirea 62-63, 63
Persicaria affinis 146
pește, heleșteu cu 66, 6
pH:
 schimbarea 94
 testarea 91, 91
Philadelphus 136
 coronarius „Variegatus” 106
Pieris 138
 japonica „Variegata” 106
pietre:
 alegerea 55, 148
 plantarea 148, 149, 149
 zid de siguranță, construirea 54-55, 55
pintă, vezi *Arum*
Piptanthus laburnifolius 127
planificarea:
 abordarea 12, 13
 trasarea unui plan 21, 21
plantarea
 unelte 92-93, 93
plantă agățătoare de Virginia, vezi
 Parthenocissus
plantă de gheață, vezi *Sedum*
plante 16
 culinare, cultivarea 236-37
 uscarea 241, 247
 înghețarea 241, 247
 recoltarea 240
 în ghivece 790, 236
 depozitarea 240
plante agățătoare:
 alegerea 126-27
 stratificarea 204, 204
 plantarea 128, 128
 agățarea 128
 aranjarea 128-29, 729
plante cu scaieți 763
 târătoare 100
plante de pădure tropicală 79
plante de prundiș 44
plante de strat, cumpărarea 111
plante în sol presat 111, 777
plante pentru pervaz, plantare 156
plante perene 116
 alegerea recipientelor 154
 protecția în funcție de vreme 174, 775
plante perene:
 îngrijirea 168-69
 alegerea 140-41
 în recipiente 156
 tăierea, echipament 181, 787
 tunderea 168, 768
 mlădițe 202-203, 203
 tăierea părților ofilite 168
 separarea 140, 200-201, 207

- habitate 141
 plantarea 142-43, 143
 plantare în aer liber 142
 păstrarea semințelor 169, 169
 arbuști 144
 araci 169
 tipuri 144, 144-45
 plante printre pietre 141
 plante sensibile în ghivece 156
 plante viu colorate 18
 plante
 evaluarea 15
 cumpărarea 110-111
 plăci de beton, amplasarea 40
 pleava de cacao 98
 ca muici 95
 plivire, săpare 103, 103
 unelte 92, 93, 93
 plivit:
 pajiștilor, manual 85, 85
 pe alocuri 93, 103, 103
 pajiști 85, 85
 unelte 93, 93
 plop, *vezi Populus*
 pod, podea 59
 podele pentru confort 58
 podele:
 mobilă 58
 construirea 56-57,
 materiale 58
 umbrirea 58
 trepte 48
 stiluri 58, 58-59
 pomi fructiferi, tăierea 227, 227
 pomi fructiferi:
 cumpărarea 225
 creșterea 224-25
 tăierea 226-27, 226, 227
 locuri 225
 plantarea 224-25, 224-25,
 226
 pomi:
 cumpărarea 118
 îngrijirea 184-85
 alegerea 114-15
 în ghivece 156
 funcții 114-15
 bătrâni, siguranță 184
 plantarea 118-19, 119
 stiluri de plantare 116, 116-17
 tăierea 184-85, 184, 185
 echipament 180, 180-81
 lider rival, înlăturarea 184,
 184
 rădăcini 115
 locul 119
 mărimea 115
 țărui 119, 119
 înlăturarea dăunătorilor
 rizomilor 184, 184
 legarea 119
 pompe 64, 69
Populus 116, 164
 portocal sălbatic, *vezi*
 Philadelphus
 porumb 212
 porumbar, *vezi Prunus spinose*
 potager 210, 210
 potasiu/potasă 98, 99
Potentilla 136
 fruticosa 121, 205
 prădători, dăunători 178, 179
 primăvara, sarcini 242-45
Primula vulgahs (ciuboțica
 cucului) 163
 probleme de nutriție 179
 probleme, prevenirea 176-79
 protecția în funcție de vreme
 174-75, 775
 protejarea pomilor 119
Prunus (cireș):
 japonez 117
 lusitanica (dafin portughez) 7 74
Pulmonaria 147
 punerea mortarului:
 unelte 34, 35
Pyracantha (ghimpele de foc)
 120, 121, 127, 136
 „Strălucirea portocalei” 120
Pyrus nivalis 114
 Q
Quercus:
 /tex 116
 rubra 115
 R
 răme 179
Ranunculus ficaria 100
 rădăcină de alun, *vezi Heuchera*
 rădăcini, săparea 103
 răsaduri:
 mutarea 198, 199, 799
 rărirea 198, 798
 transplantarea 198, 798
 reciclarea deșeurilor din grădină
 23
 recipient pentru compost:
 facerea 96, 97, 97
 mărime 96
 tipuri 96
 recipiente
 cumpărarea plantelor 110, 111,
 777
 plantarea 156-57, 756-57
 plante 190
 izolarea 174, 175
 fixarea 158-59, 759
 alegerea 154-55, 754-55
 legume 216
 recoltă de piatră, *vezi Sedum*
 recolte 212
 recolte cu frunze 212-13
 recolte de salată, dezvoltare
 rapidă 214, 274
 recolte rădăcinoase 216-17
 stocarea 217, 277
 resturi, mărunțirea 96, 96, 181
Rheum 132
 palmatum 191
 ridiche 212
 rododendroni 125, 736, 137,
 205
 stratificarea aeriană 205
 habitat 12, 18, 26
 plantarea 138
 roiniță 236
Roșa (trandafir) 13, 13, 27, 107,
 121, 723
 „Albertine” 131
 „Avon” 131
 „Balerina” 130
 „Baron Girod de l'Ain” 112
 „Blanche Double de Coubert”
 132
 canina 163
 „Cecile Brunner” 132
 alegerea 130-31
 plante agățătoare 722, 126,
 131
 aranjarea 128
 „Colour Brake” 737
 „Cornelia” 130
 „Nor aromat” 130
 „Fruhlingsgold” 130
 glauca 130
 „Dușuri de aur” 130, 132
 „Honorable de Brabant” 112
 „Iceberg” 130, 131
 „Kiftsgate” 127
 „Mme Alfred Carriere” 131
 virusul mozaic 179, 779
 mundi 131
 „Nevada” 130
 „Zorii noi” 131
 „Nozomi” 131
 petale, culegerea 240, 240
 pimpinellifolia 131
 „Clopote Roz” 730, 734
 „Pink Perpetue” 106, 132
 plantarea 132-33, 733
 în ghivece 735
 plante cățărătoare 131
 „Clopotei roșii” 131
 refacerea 132
 „Royal William” 132
 rugosa 109, 121, 131
 „Rosaie de l'Hay” 130,
 131
 „Typica” 120
 arbut 130-31, 202
 „Souvenir de la Malmaison”
 131
 standard 158
 „Trompetist” 737
 „York și Lancaster” 131
 rostopască pitică 700
 roșii 218, 219, 279
 rotația semănăturilor 208-209
 rozmarin 240
 rubarbă 210, 220, 221, 227
Rubus:
 cockburnianus 141
 S
 salată 218
 salbă meale, *vezi Euonymus*
 europaeus
 salcie, *vezi Salix*
Salix 116
 alba 124
Salvia (Salvie) 140, 171, 240
 officinalis „Purpurascens” 106,
 236
 sclarea 142
 salvia, *vezi Salvia sclarea*
 Salvie, *vezi Salvia*
Sambucus:
 nigra 162
 plumosa „Aurea” 106
Santolina
 chamaecyparissus (levănțică
 de bumbac) 137
 Sarcini de sezon: toamna 248
Sarcococca hookehana var.
 humilis 146
 săpatul:
 dublu 94
 unelte 92, 92
 Scaivornicese, *vezi Dipacus*
Scilla siberica 78
 sculptură 8
 din vegetație puțină 22
Sedum:
 „Bucurie de toamnă” 140
 spectabile 161
 semințe:
 cumpărarea 111
 pachete, citirea etichetelor 81
 semințe:
 stocarea 169, 769
 însămânțarea:
 în interior 194-94, 794
 în aer liber 196-97, 797
 perioada 194

- Sempervivum* 190
Senecio:
 „Rază de soare Dunedin” 137
 „Rază de soare” 109, 122
 separarea 200-201, 201
 sera:
 grădinărit 192-193
 culturi cu fructe 222, 223
 încălzire 193
 izolare 193, 193
 umbrire 192, 192
 ventilație 192, 192
 udatul 193, 193
Silene dioica 163
Sisynchium striatum 191
 soc *vezi Sambucus*
 sol 89-99
 aciditate și alcalinitate:
 schimbarea 94
 testarea 90, 91, 91
 adăugarea de materie organică
 90, 94, 95, 95
 aplicarea îngrășământului
 98-99, 99
 compactarea 94, 95
 cultivarea, unelte 92-93,
 92-93
 drenarea 90
 test 91, 91
 îmbogățirea 77
 fertilizarea 90
 sănătate 12
 identificarea tipului 90-91
 îmbunătățirea 94-95, 95
 tratarea cu calcar 90
 mulcirea 94, 95, 95
 profil 91
 temperatura, verificarea 196
 textura, testarea 90, 90
 lucrul pe sol umed 95, 95
Solidago 164
Sorbus:
americana 116
aria „Lutesscns” 162
 „Joseph Rock” 114
 spanac 212
 Specii de *Echivanea* 141
Spiraea 127
arguta 136
 „Flacăra de aur” 122, 137
Stachys:
byzantina 140
lanata „Covor argintiu” 146
 stâlp roșu, *vezi Kniphofia*
 standard, aranjarea 158-59, 759
 stejar, *vezi Quercus*
Stephanotis floribunda 128
 stil urban 31
 stiluri de plantare 106, 107, 112,
 112-13
 strat de ierburi, realizarea 237,
 237
 strat de semințe, formarea 197,
 797
 strat peren 144
 stratificarea aeriană 205
 stratificarea 204-205, 205
 straturi de flori:
 culoare 106-107
 gard viu 122, 722, 723
 planificarea 106-107
 stiluri de plantare 106, 107,
 112, 772-73
 plante 108-109
 straturi în relief
 cărămidă 52
 realizarea 52-53, 52-53, 212,
 213, 273
 poziție independentă 52, 52
 legume 210, 212-13, 273
 din lemn 50-51, 51
 straturi:
 flori:
 culoare 106-107
 garduri vii 122, 722, 723
 planificarea 106-107
 stiluri de plantare 106, 107,
 112, 772-73
 plante 108-109
 prundiș 790
 proiectarea 23
 în relief:
 cărămidă 52
 organizarea 52-53, 52-53
 independent 52
 legume 210, 212-13, 273
 fundația din lemn 50-51, 57
 marginea pășunii 87
 ierbacee 144
 perene 144
 legume 210, 270
 structuri, construcția 23
 Struguri Oregon, *vezi Mahonia*
aquifolium
 struguri, cultivarea 234-35,
 234-35
 substanțe împotriva buruienilor,
 aplicarea 93
 substanțe nutritive 96
Symphohcarpos 162
Symphytum (tătăneasa) 147, 184
Syringa (lilac) sau *Spiraea* 127,
 136, 164
 T
Taxus (tisa) 120, 121, 186
baccata 120
 tăierea părților ofilite 168
 tăieri:
 lemn de esență tare 202
 mlădițelor 203
 lemn de esență moale 202-
 203, 203
 executarea tăierii 202-203,
 203
 unelte 181
 tătăneasa, *vezi Symphytum*
Tellima grandiflora 147
Thuja 186
Thymus (cimbru) 171, 205, 240
serpyllum 86, 146
vulgaris „Silver Posie” 236
 tipuri de culturi cu fructe 222,
 222-23
 tisă, *vezi Taxus*
 trandafir sălbatic, *vezi*
Helianthemum
 trandafir sălbatic, *vezi Roșă*
canina
 trandafirul Sharon, *vezi*
Hypericum calycinum
 transplantare 198, 798, 199
 traverse de cale ferată 44
 straturi în relief 50, 50
 trepte:
 pavate 45
 facerea lor 46-47, 46-47
 din lemn 48
 facerea 48-49, 49
Tropaeolum speciosum 121
 tuberculi:
 alegerea 150-51
 separarea 200
 plantarea 153
 tufiș cu ciucuri, *vezi Garrya*
 tufiș *vezi Cotinus*
 tufiș, *vezi Callistemon*
 Tulipa:
 „Angelique” 150
 hibrizii Darwin 150
Kaufmanniana 78
 probleme 179, 779
 „Șerbet” 150
 specii 150
 „Verde de primăvară” 150
 „Viridiflora” 150
 tunderea sălciei 124, 724
 U
 udatul 171-72, 172-73
 în seră 193, 793
 umbră 30
 umedă, grădină 26
 strat acoperitor 146-47
 copaci 115
 umiditate, creșterea 173
 unelte de tuns 180-81, 780-87
 unelte pentru construcție 34-35
 unelte și echipament:
 pentru construcție 34-35
 pentru îngrijirea pajiștii 72-73,
 72-73
 detașabile 93
 pentru tăiere 180-81, 180-81
 urechea mielului, *vezi Stachys*
 usturoi 218
 V
 vale:
 grădină în vale 26
 microclimat 17
 vânt:
 efect asupra plantelor 17
 paravane 114-15
 vara, sarcini 246-47
 varza 270
 varză de Bruxelles 212
Verbascum 44, 122, 745
olympicum 191
Veronica prostrata 146
Viburnum:
carlesii 136
davidii OS, 137
lantana 162
rhytidophyllum 137
tinus 121
tomentosum 136
 viermi 95
 viespi, paraziți 178
Vinca (bubinocol) 184
major 146
minor 86, 146
 vineriță, *vezi Ajuga reptans*
Viola (violeta) 245
 panseluțe 773
riviana 163
 viruși 179, 779
 viță de vie, *vezi Campsis*
 W
Weigela:
 „Rubin de Bristol” 108
florida variegata 107
Wisteria 204
 Z
 ziduri:
 alegerea arbuștilor 127
 uscate, construirea 54-55,
 55
 cu fructe 222, 222
 microclimate 16
 îngrijirea 54, 54
 zmeură 228, 228, 229, 229,
 230
 zonă de îngheț 17

MULȚUMIRI

Dacă editorii au încălcat legea copyright-ului în vreuna din ilustrațiile reproduse, vor fi obligați să plătească o amendă, plătind astfel pentru că a folosit numele autorului.

Credite fotografice

s = sus; d = dreapta; c = centru; j = jos; S = stânga

Toate fotografiile sunt făcute de Steven Wooster, cu excepția paginii 22 David Jordan, 46/47 Grahom Rae, 48 jd Ron Sutherland, 49 Steve Gorton, 51 Chas Wilder, 52/53 Grahom Rae, 54 jS și jd Steve Gorton, 55 Steve Gorton, 56/57 Alistair Hughes, 63 Steve Gorton, 64 cd Liz Eddison, 65 Chas Wilder, 101 Sd Liz Eddison, 137 Sd Liz Eddison, 137 js Brigitte Thomas/The Garden Picture Library, 140 jS Sira/The Garden Picture Library, 141 Sd Joanne Pavia/The Garden Picture Library, 154 jc Chas Wilder, 155 se Chas Wilder, 170 jd Andrew Lawson, 172/173 David Jordan, 175 Steve Gorton, 178 js Harry Smith, 178 jd Peter McHoy, 179 sS Jane Legate/The Garden Picture Library, 179 js și jd Steve Gorton, 183 Steve Gorton, 201 SS, Sd și jd Adrian Weinbrecht, 202 Howard Rice/The Garden Picture Library, 204 c Jerry Harpur, 214 Liz Dobbs, 215 cd Liz Dobbs, 216 c Jerry Harpur, 216 js și jd Steve Gorton, 217 SS și Sd Liz Dobbs, 217 cS și cd Steve Gorton, 217 jd David Jordon, 218 cd David Jordon, 218 cd și js Steve Gorton, 219 cS, cd și jS Steve Gorton, 220 cd John Glover/The Garden Picture Library, 220 jd și jS Steve Gorton, 221 Sd Harry Smith, 221 cS cd și js Steve Gorton, 221 jd John Glover/ The Garden Picture Library, 222 jS Clive Nichols, 233 sS și jd John Glover,

223 jS Mayer/Le Scantf/The Garden Picture Library, 224 jS și jS și jd Steve Gorton, 225 Steve Gorton, 226 jd Harry Smith, 227 ss, sd, cs, cd Steve Gorton, 227 jd Harry Smith, 228 Harry Smith, 229 SS, Sd, cS și cd Steve Gorton, 229 jS Peter McMoy, 230 Harry Smith, 231 Sd, sS, cS și cd Peter McHoy, 231 jS și jd Harry Smith, 232 jS și jd Chris Linton, 233 ss și sd Chris Linton, 234 c Clive Nichols, 234 jS și jd Steve Gorton, 235 Steve Gorton, 242 Sunniva Harte/The Garden Picture Library, 243 Nigel Francis/The Garden Picture Library, 245 Ron Evans/The Garden Picture Library, 246 Juliette Wade/The Garden Picture Library, 249 Howard Rice/The Garden Picture Library.

Ilustrații

Karen Gavin, pagina 24/25

Vanessa Luss, pag. 100-101

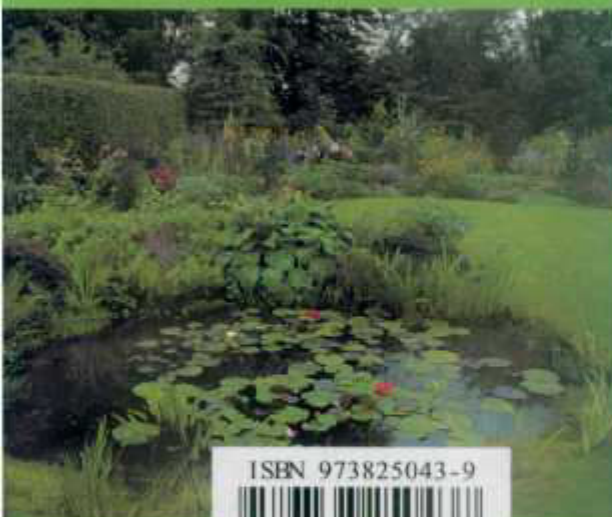
Mulțumiri

Echipament: coș de compost furnizat de Recycle Works Ltd, pag. 97; port-genunchi furnizat de NBS Sports and Leisure, pag. 143 aparate de tuns pajiștea furnizat de Atco-Qualcast Ltd, Suffolk; DekBlok și LokPost furnizate de Supreme Concerete Ltd, pagina 34-35; și gama de unelte de grădină NeverBend, furnizate de Spear and Jackson.

Mulțumiri pentru: Country Gardens, Tring, Herts, Oliver Blacklock, Joe Gordon, John Kelly, Rob Law, Michael Spilling; Tim Stansfield; Suzanne Tuhrim; Paul Watson și Sally Wilton.

TOT CE TREBUIE SĂ ȘTIȚI DESPRE TEHNICA designului GRĂDINII

- Ușor de urmat, tehnicile graduale sunt ilustrate cu fotografii color, care vă arată cum să faceți din grădina dvs. ceva absolut deosebit.
- Fotografiiile cu amenajări de grădini vă vor inspira și vă vor da o mulțime de idei pentru propria dvs. grădină.
- Sugestii pentru amenajarea și construirea diferitelor elemente decorative, pe care ați dori să le introduceți în grădina dvs.
- Sfaturi practice despre tot ce v-ar putea interesa, de la calitatea solului și metode de îmbunătățire, până la cum să puneți pe hârtie un plan pentru amenajarea grădinii și cum să vă îngrijiți plantele, pentru a fi cât mai sănătoase.
- Sfaturi clare în legătură cu ceea ce aveți nevoie pentru a crește și recolta plante culinare în grădina dvs.
- Calendare sezoniere despre ce trebuie să faceți pentru a vă asigura că grădina dvs. se bucură de cele mai bune condiții.

ISBN 97825043-9

9 789738 250437